ਹੱਕ, ਸੱਚ, ਇਨਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਲੜ ਰਹੇ ਲੋਕ ਕਿਤੇ ਵੀ ਹੋਣ ਉਹ ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਹਨ

ਸਾਡੇ ਲੋਕ
SADE LOK
sadelok.com

22-28 ਜੁਲਾਈ 2026

ਸਾਲ 17ਵਾਂ - ਅੰਕ 30
email : info@sadelok.com
510-706-1300

CJP ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬੰਗਲਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ: ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਤੇ ਹੰਝੂ ਗੈਸ ਤੋਂ ਬਅਦ ਮਾਨਵਤਾ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਓਟ

(ਦੇਖੋ ਸਫ਼ਾ 28 'ਤੇ)

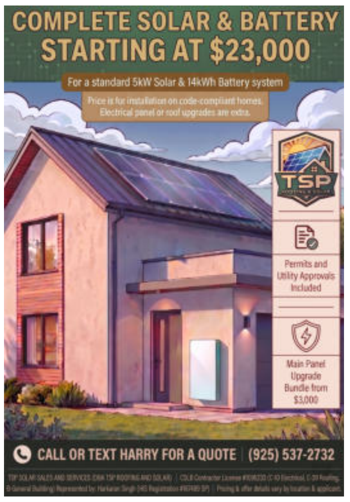

(ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 19 'ਤੇ)

ਈਰਾਨ ਨਾਲ ਜੰਗ 'ਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਅਮਰੀਕੀ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਭਰ 'ਚ ਸ਼ੋਕ

ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਲ ਰੁਕ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਦਰਦ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ

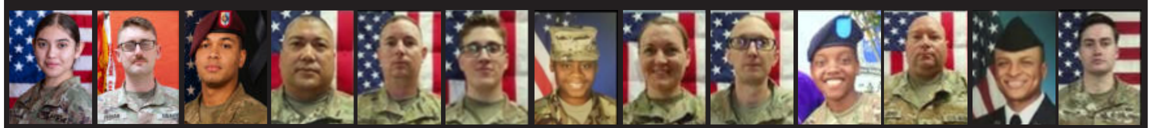

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ: ਅਮਰੀਕੀ ਫ਼ੌਜ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵੇਰਵਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਈਰਾਨ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਜੰਗ ਦੌਰਾਨ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹਵਾਈ (Hawaii) ਦੇ 25 ਸਾਲਾ Ast Lt. ਟਾਇਲਰ ਜੇਮਜ਼ ਫੀਹਾਨ (Tyler James Feehan) ਅਤੇ ਟੈਕਸਾਸ ਦੀ 19 ਸਾਲਾ Pvt. ਇਸਾਬੇਲਾ ਗੋਂਜ਼ਾਲੇਸ (Isabella Gonzales) ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਮਰੀਕੀ ਫ਼ੌਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਆਈ ਹੈ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਜੇ ਜਨਤਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ), ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਮਰੀਕੀ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ 17 ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

'ਇੱਕ ਪਲ ਰੁਕ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ'

ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਭੱਜ-ਦੌੜ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ, ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਖ਼ਬਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲੰਘਾਉਂਦਿਆਂ ਇੰਨੇ ਮਸ਼ਰੂਫ਼ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਦਰਦ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਨਾਲ ਸਦਾ ਲਈ ਬਦਲ ਗਈ ਹੈ।

ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਡੂੰਘਾ ਦੁੱਖ: ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ 19 ਅਤੇ 25 ਸਾਲ ਦੇ ਹੋਨਹਾਰ ਬੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਲੇਖੇ ਲੱਗ ਗਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਘਾਟਾ ਕਦੇ ਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਸਾਡਾ ਫ਼ਰਜ਼: ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਜੋਂ ਇਹ ਸਾਡਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਕੱਢ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹੀਦ ਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਮ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਅਤੁਲਯ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਸਜਦਾ ਕਰੀਏ।

(ਦੇਖੋ ਸਫ਼ਾ 34 'ਤੇ)

ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਸਿਤਮ ਦੀ ਇੰਤਹਾ
ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਚੱਕੀ 'ਚੋਂ ਭਾਈ ਰਾਜੋਆਣਾ ਦੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ

ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਜੀ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖ਼ਾਲਸਾ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫ਼ਤਹਿ॥

ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ,

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਸਮੁੱਚੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਲਈ ਉਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਮੈਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ 31ਵਾਂ ਸਾਲ ਅਤੇ ਫ਼ਾਂਸੀ ਦੀ ਚੱਕੀ ਵਿੱਚ 31 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ 19 ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ 20ਵਾਂ ਸਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਵਰਤਾਰਾ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਉਹ ਪੰਨਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਸੱਚਾ ਇਨਸਾਨ ਲਿਖੇਗਾ ਤਾਂ

(ਦੇਖੋ ਸਫ਼ਾ 32 'ਤੇ)

ਭਾਰਤੀ ਜੇਲ੍ਹ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਦੋਹਰੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਦਿਆਂ ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੋਆਣਾ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਦਰਦ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਵਿਤਕਰੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

'ਸਿੱਖ ਨੇਸ਼ਨ' ਦੇ ਕੌਮੀ ਸੇਵਾਦਾਰ ਭਾਈ ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹੇ

'ਕਬੀਰ ਸੰਤ ਮੂਏ ਕਿਆ ਰੋਈਐ ਜੋ ਅਪੁਨੇ ਗ੍ਰਿਹਿ ਜਾਇ॥ ਰੋਵਹੁ ਸਾਕਤ ਬਾਪੁਰੇ ਜੁ ਹਾਟੈ ਹਾਟ ਬਿਕਾਇ॥' ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਦਾ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਇਹ ਪਾਵਨ ਸਲੋਕ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਪਰਮ ਮਨੁੱਖ ਰੱਬੀ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਰੰਗੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ

(ਦੇਖੋ ਸਫ਼ਾ 31 'ਤੇ)

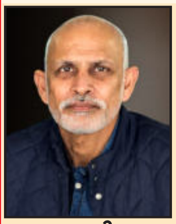

ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨਿਊ ਵੈਸਟਮਿੰਸਟਰ ਵਿਖੇ 26 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ

ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ 'ਚ ਭਾਰੀ ਧਮਾਸਾਨ
ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਵੱਡਾ ਸੰਕਟ, ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਬਣੇ ਹਾਲਾਤ ਬੇਕਾਬੂ

ਸੰਸਦ ਵੱਲ ਵਧਿਆ ਜਨ-ਸੈਲਾਬ, ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਠੱਪ, ਮੈਟਰੋ ਸਟੇਸ਼ਨ ਬੰਦ, ਹੰਝੂ ਗੈਸ ਦੇ ਗੋਲੇ ਦਾਗੇ-ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਵਰਗੇ ਬਣੇ ਹਾਲਾਤ !

ਸੰਸਦ ਭਵਨ ਦਾ ਘੇਰਾਓ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਾਠੀਚਾਰਜ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ ਇਸ ਵੇਲੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਭੂਚਾਲ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਧਰਮਿੰਦਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਅੰਦੋਲਨ ਹੁਣ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। 'ਕਾਕਰੋਚ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ' (CJP) ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਅਤੇ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਏ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਸੁਰੱਖਿਆ

(ਦੇਖੋ ਸਫ਼ਾ 26 'ਤੇ)

Bhatia & Co, Inc
Certified Public Accountants
AICPA
Our Services :
Business Tax (C crop/S corp/LLC etc)
Individual Tax
Estate Tax
Internation Tax (FBAR/FATCA/5471/5472 etc)
Non-Profit entities
(Formation,IRS,FTB&DOJ approval)
Accounting & Payroll
Sales & Other Taxes
Financial Audit & Review
Tax Audit & Representation (IRS/FTB/BOE etc)
Collection, Lien & Back Taxes
Offer in Compromise
Santa Clara•Pleasanton•Merced
(844) 4USTAX (209)-354-8696
info@bhatiaco.com,www.bhatiaco.com

Bhatia Law Associates
Attorney at Law
Immigration and Business Services
IMMIGRATION
Immigrant Visas (Green Card)
Green Card : Employment based/PERM/NIW
Green Card : Family based
Green Card through refugee or asylee
Green Card : Investor & other categories
PERM
Nonimmigrant Visas: Fiancee visas; H1/L1/H4/L2/NAFTA TN/E2/E3; Student Visa; B-1/B-2 Visitor Visas and; Other Categories of nonimmigrant visas
Other Immigration Services: Citizenship; e-Verify, I-9 and; Other Compliance; Other service -B-1/B-2 Visitor Visasextension and other Services
Santa Clara-Pleasanton-Merced
(844) 4USTAX (209)-354-8696
info@bhatiaco.com,www.Smoothimmigration.com

Jaspreet Singh
Attorney at law

ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਨਾਮ
ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ, ਬੈਂਕਰਪਸੀ, ਫੈਮਿਲੀ ਲਾਅ
Over 18 Years of Legal Experience
Specializes In :
- USA Immigration
- Citizenship
- Green Card
- Deportation Defense
- Political Asylum
- Detentaion Cases
- Artists
- Sin gers P3 Visas
- Priest R1 Visas
- Investors EB 5 Visas
- L1 Business Visas
- Fmily Law
- Criminal Defense Cases
44808 S. Grimmer Vlvd. #208 Fremont, CA 94538 Tel. : 510-657-6444
2951 W. Capital Ave. W. Sacramento CA 95691
4491 West Shaw Ave.# 131 Fresno. CA 93711 Tel : 559-271-5511
37-1873 Street Suite #401. Jackson Heights NY 11372 Tel : 718-533-844

Padam Builders
ਅਸੀਂ ਘਰ, ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਮੌਲ, ਸ਼ੋਅਰੂਮ ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਦਾ ਕੰਮ foundation ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੱਕ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਸਾਡੇ ਕੰਮ ਦੀ 100 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਗਰੰਟੀ
email:padambuilders@gmail.com
Licensed # 1019803
Bhupinder S. Padam
PH : 510-565-6667

KW LAKE WASHINGTON SO
KELLERWILLIAMS. REALTY
CJ Singh
Realtor
License # 24012019
Real Estate Broker

CJ Singh
ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਬਿਜਨਸ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਘਰ ਖਰੀਦਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਲ ਕਰੋ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਉੱਪਰ 100% ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।
(206) 295-5993 | c.singh@kw.com | realtorcjsingh.com
bellevueareahomefinder.com
707 S Grady Way Suit 730, Renton, WA 98057

SAN RAMON
Lathrop & Mani Street Manteca
URGENT CARE & CLINIC
Call US : 209-637-0210 | 612-578-8078 | 925-495-0207
CITIZENSHIP ELIGIBILITY AND GREEN CARD APPLICATION
Visit Us Now! Dr. Rajesh Maheshwari, MD
9140 Alcosta Boulevard Ste D San Ramon, CA 94583 (925) 361-5959
15810 Harlan Road #A Lathrop, CA 95330 (209) 983-9000
1040 North Main Street Manteca, CA 95336 (209) 825-51155
San Ramon URGENT CARE & CLINIC | Lathrop URGENT CARE | Main Street URGENT CARE
https ://www.sanramonurgentcare.com | Email us at info@sanramonucc.com

ਪੋਲੀਟੀਕਲ ਅਸਾਈਲਮ - Political Asylum
Deportation of Defense - BIA Appeal
9 Circuit Court - Federal Court
ਗਰੀਨਕਾਰਡ - ਸਿਟੀਜਨਸ਼ਿਪ
Green Card - Citizenship
ਡਾਈਵੋਰਸ - ਸਿਵਲ ਐਂਡ ਕਰੀਮੀਨਲ ਕੇਸ
Divorce - Civil and Criminal Cases
Family Petition Immigration
Travel document - Work Permit
Harminder Singh Samana
Office Manager
239 West Yosemite Ave Manteca CA 95336 | hsrotal.64@gmail.com
ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਇਕ ਛੱਤ ਥੱਲੇ
LAW OFFICES OF EMMANUEL ENYINWA
All Services Under One Roof
ESQ, Abogado
ਨੋਟ : ਇਥੇ ਸਪੈਨਿਸ਼ ਵੀ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪੈਨਿਸ਼ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵੀ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
369 Pine Street, Suite 420, San Francisco, CA 94104
Enyinwalaw@gmail.com
209-481-7750
209-624-3919
ਅਸੀਂ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
ਅਸੀਂ ਤਿੰਨ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਆਪ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹਾਂ Manteca-Arizona- San Francisco

EMMANUEL ENYINWA
Attorney of Law
Tel. 415-956-6100
Fax. 415-956-6111

Valley Real Estate Center

Better Deal will be given from New Builders to Book New home in Mountain House, Tracy, Manteca and lathrop

ਮਾਊਂਟੇਨ ਹਾਊਸ, ਟਰੇਸੀ, ਮਨਟਿਕਾ ਅਤੇ ਲੈਥਰੋਪ ਵਿਚ ਨਵਾਂ ਘਰ ਬੁੱਕ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਡੀਲ ਦਿਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

For agriculture and almond Farm, office building, Farm House and for Truck Yard in Tracy, Manteca, Lathrop and Stockton

ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਅਲਮੰਡ ਫਾਰਮ, ਆਫ਼ਿਸ ਬਿਲਡਿੰਗ, ਫਾਰਮ ਹਾਊਸ ਅਤੇ ਟਰੱਕ ਯਾਰਡ ਲਈ ਵੀ ਵਧੀਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰੋ।

Listing

Total 35.5 Young Three Years old Tree Padre and Nonpareil Variety. With Riparian Right From the San Joaquin River. With a Single Family Small Home, IT's Very Desirable Property

Property Address : 27022 River Roadm, Newman CA 95260.

RANJIT SINGH

VALLEY REAL ESTATE CENTER (OFFICE LIC.: 01392267)
68 E 11TH STREET STE 109, TRACY, CA 95376
OFFICE : 209-956-1000 CELL : 408-355-5700, GBSINGH84@GMAIL.COM

ਈਰਾਨ ਦੇ 'ਪਿਕੈਕਸ ਮਾਉਂਟੇਨ' ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ 'ਚ ਟਰੰਪ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੌਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਈਰਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਅਗਲਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ 'ਪਿਕੈਕਸ ਮਾਊਂਟੇਨ' ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਕਿਲ੍ਹਾਬੰਦ ਭੂਮੀਗਤ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਕੰਪਲੈਕਸ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਖ਼ੁਫੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਈਰਾਨ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਹਵਾਈ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਪਿਕੈਕਸ ਪਹਾੜ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਭੰਡਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਟੋਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਟਰੰਪ ਦੀ ਇਸ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਈਰਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਟਿਕਾਣਿਆਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਮਰੀਕੀ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਖੇਤਰੀ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਵਾਧੇ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਨਤਾਨਜ਼, ਫੋਰਡੋ ਅਤੇ ਇਸਫਹਾਨ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖ਼ੁਫੀਆ ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਈਰਾਨ ਨੇ ਇਸ ਪਹਾੜ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ 100 ਮੀਟਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੇਠਾਂ ਚੱਟਾਨਾਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਸਥਿਤ ਇਸ ਸਹੂਲਤ ਨੂੰ ਈਰਾਨ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਰੰਪ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, 'ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਇਸ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹਮਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।' ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਖੁਫੀਆ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਈਰਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਮੀਰ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਅਤੇ ਉੱਨਤ ਸੈਂਟਰੀਫਿਊਜ ਇਸ ਭੂਮੀਗਤ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਟਰੰਪ ਨੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ ਕਿ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਈਰਾਨ ਕੋਲ ਅਜੇ ਵੀ ਲਗਭਗ 1,000 ਪੌਂਡ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਮੀਰ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਹੈ, ਜੋ ਹਥਿਆਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ।

ਈਰਾਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਹਾੜੀ, ਜਿਸਨੂੰ 'ਕੋਹ-ਏ ਕਲਾਂਗ ਗਜ਼ ਲਾ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਤਾਨਜ਼ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਕੰਪਲੈਕਸ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਮੀਲ ਦੱਖਣ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਕੰਪਲੈਕਸ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ 2020 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਫਾਰ ਸਾਇੰਸ ਐਂਡ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿਕਿਓਰਿਟੀ (ISIS) ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਇਮੇਜਰੀ, ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਕਈ ਸੁਰੰਗ ਨੈਟਵਰਕ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਘੇਰੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਮਾਹਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਕੈਕਸ ਮਾਉਂਟੇਨ ਅਮਰੀਕਾ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫੌਜੀ ਚੁਣੌਤੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। CNN ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਦੀ ਬਹੁਤ ਡੂੰਘਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਬੰਕਰ-ਬਸਟਿੰਗ ਬੰਬ, 'ਮੈਸਿਵ ਆਰਡਨੈਂਸ ਪੈਨੇਟਰੇਟਰ' (MOP) ਦਾ ਵੀ ਸੀਮਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਵਾਈ ਹਮਲੇ ਸੁਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਕੱਟ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਭੂਮੀਗਤ ਚੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਏਜੰਸੀ (9151) ਦੇ ਨਿਰੀਖਕਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਈਰਾਨ ਦੇ ਪਰਮਾਣੂ ਭੰਡਾਰ ਬਾਰੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਵਧ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਿਕੈਕਸ ਪਹਾੜ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤਣਾਅ ਦਾ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰੱਖੜਾ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ

ਇੱਕੋ ਜਗ੍ਹਾ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਛੱਤ ਹੇਠ ਆਪ ਜੀ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ (ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਬਿਜਨਸ, ਪਰਸਨਲ), ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ, ਲਾਈਫ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ, ਉਬਾਮਾ ਕੇਅਰ, ਮੈਡੀਕੇਅਰ, ਪਾਸਪੋਰਟ ਰਿਨਿਊ, ਵੀਜਾ, ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ, ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ, ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ, R-1 ਵੀਜ਼ਾ, ਫੈਮਿਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਫਾਈਲਿੰਗਜ਼ ਜਾਂ ਫਿਰ IRS ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਮਸਲਾ।

ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ MEDICARE BENEFITS ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਅਤੇ ਮੈਡੀਕੇਅਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜੀ

Get more BENEFITS at No Cost $0 Premium

Rakhra Tax & Immigration
3073 W Ashlan Ave <> Fresno, CA 93722
Ph. (559) 243-9200,
Fax (559) 549-6211
or visit
www.rakhrataxservice.com
or avtar06@gmail.com

Balsani Welders & Builders
We Design, Manufacture & Ship Nationwide
All Kind of Welding & Fabrication Services Available

- Mobile Welding Services
- Custom Febrication
- Custom Welding
- Alnminum Welding
- Metal Canopy
- Truck/Trailer Welding
- Custom Metal Gates
- Metal Fences

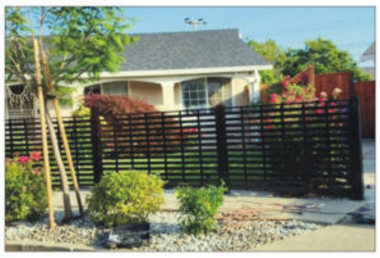

ਲੋਹੇ ਦੀਆਂ ਚਾਦਰਾਂ ਦੀਆਂ ਚਗਾਠਾਂ, ਗੇਟ ਗਰਿਲਾਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੈਂਸੀ ਗੇਟ, ਮਕਾਨਾਂ ਦੇ ਜੰਗਲੇ ਘਰਾਂ 'ਚ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਵੈਲਡਿੰਗ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਟਰੱਕਾਂ ਦੀ ਵੈਲਡਿੰਗ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਵੀ ਮਾਹਿਰ ਹਾਂ।

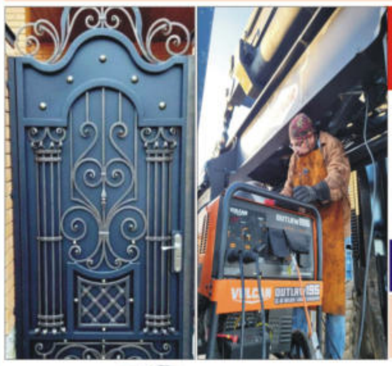

ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ 'ਤੇ 100% ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ

ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੋਂ ਅਣਚਾਹੇ ਸ਼ੱਕੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਘਰ ਵਪਾਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅਸੀਂ ਲੋਹੇ ਦੀ ਸੁੰਦਰ ਵਾੜ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਪਹਿਲੇ ਕੀਤੇ ਕੰਮ ਦੇਖੋ।

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਆਸਾਂ ਉਮੀਦਾਂ ਉਪਰ 100% ਖਰੇ ਉਤਰਾਂਗੇ

ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਕੀਤੇ ਸੈਂਕੜੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੇਖਕੇ ਪਸੰਦ ਕਰਕੇ ਕੰਮ ਕਰਾਉ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਮਹਿਲ ਸਿਰਜਾਂਗੇ।

- Wrought Iron Fences
- Ornamental Iron Fences
- Custom Designed Iron Fences
- Black Rod Iron Fences
- Wrought Iron Garden Fences
- FROM CONCEPTION
- FABRICATION TO INSTALLATION

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਅਸਲੀਅਤ 'ਚ ਬਦਲਾਂਗੇ।

S. Iqbal Singh
844-573-3824 | 510 862 2332
433 W Scotts Ave Stockton, CA 95203
PH: (925) 487-7117

ਸਾਡੇ ਲੋਕ

ਅਮਰੀਕਾ ਵਲੋਂ ਜੈਨਰਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ’ਤੇ ਟੈਰਿਫ ਦੀ ਤਿਆਰੀ

ਦੁਨੀਆ ਦੀ ‘ਫਾਰਮੇਸੀ’ ਕਹਾਉਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਝਟਕਾ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ: ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਦਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜੈਨਰਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ’ਤੇ ਟੈਰਿਫ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਜ਼ੀਰੋ ਫ਼ੀਸਦੀ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਸਤ 2028 ’ਚ ਵਧਾ ਕੇ 100 ਫ਼ੀਸਦੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 200 ਫ਼ੀਸਦੀ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ’ਚ ਵਾਪਸ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕੇਗਾ। ਇਹ ਕਦਮ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ

ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਜੈਨਰਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਨਿਰਯਾਤਕ ਹੈ। ਟਰੂਥ ਸੋਸ਼ਲ ’ਤੇ ਇਕ ਪੋਸਟ ’ਚ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 1 ਅਗਸਤ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇਸ਼ ’ਚ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜੈਨਰਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ’ਤੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਜ਼ੀਰੋ ਫੀਸਦ ਟੈਰਿਫ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਸਾਲ ਲਈ 100 ਫ਼ੀਸਦ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 200 ਫ਼ੀਸਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ, “1 ਅਗਸਤ, 2026 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ, ਅਮਰੀਕਾ ’ਚ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜੈਨਰਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ’ਤੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਜ਼ੀਰੋ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦਾ ਟੈਰਿਫ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟੈਰਿਫ ਨੂੰ ਇਕ ਸਾਲ ਲਈ 100 ਫੀਸਦ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 200 ਫ਼ੀਸਦ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਇਹ ਅਮਰੀਕਾ ’ਚ ਜੈਨਰਿਕ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨੀਤੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੇਟੈਂਟ, ਬ੍ਰਾਂਡਡ, ਜਾਂ ਨਵੀਨਤਾਕਾਰੀ ਦਵਾਈਆਂ ’ਤੇ ਨੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਫ਼ਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹੇਗੀ। ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਅਕਸਰ “ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਫਾਰਮੇਸੀ ”ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜੈਨਰਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਸਪਲਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ ਉਦੇਸ਼

ਇਸ ਨੀਤੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਕਦਮ ਦਾ ਮਕਸਦ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜੈਨਰਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ‘ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਜੈਨਰਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਲਾਂਟ ਅਤੇ ਉਪਕਰਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਨੀਤੀ ਦਾ ਮਕਸਦ ਅਮਰੀਕੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ।’

‘ਪੇਟੈਂਟ, ਬ੍ਰਾਂਡੇਡ ਜਾਂ ਨਵੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ’ ਲਈ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਫਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਡਰੱਗ ਨਿਰਮਾਣ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਅਜਿਹੇ ਪੈਮਾਨੇ ’ਤੇ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ, ਵੱਡੀਆਂ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ’ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਬਾਂ ਡਾਲਰ ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਟੈਰਿਫ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਟਰੰਪ ਨੇ ਦਰਾਮਦ ਬ੍ਰਾਂਡਿਡ ਦਵਾਈਆਂ ’ਤੇ ਵੀ ਟੈਰਿਫ ਲਗਾਇਆ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਨਿਰਮਾਤਾ ਕੰਪਨੀਆਂ ਕੀਮਤ ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ।

ਭਾਰਤ ’ਤੇ ਕਿੰਨਾ ਅਸਰ ?

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਟੈਰਿਫ ਦਾ ਇਹ ਕਦਮ-ਦਰ-ਕਦਮ ਢਾਂਚਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ’ਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਡਰੱਗ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਘਰੇਲੂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਜਾਂ ਭਾਰੀ ਵਿੱਤੀ ਜ਼ੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਲਟੀਮੇਟਮ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵਾਧਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਬਰਾਮਦ ਕੇਂਦਰਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਲੰਬੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ। ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਡਰੱਗ ਨਿਰਮਾਤਾ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁੱਲ ਜੈਨਰਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਲਗਭਗ 40% ਸਪਲਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਫਾਰਮੇਸੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਯੂਐਸ ਐਫਡੀਏ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ 3,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਿਰਮਾਣ ਪਲਾਂਟ ਹਨ।

ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਕਤੂਬਰ 2024 ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ USISPF ਇੰਡੀਆ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਿਹਤ ਸਕੱਤਰ ਪੁੰਨਿਆ ਸਲੀਲਾ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਭਾਰਤੀ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲ ਉਦਯੋਗ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯੂਐਸ ਐਫਡੀਏ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲ ਪਲਾਂਟ ਹਨ। ਇਹ ਯੂਐਸ-ਐਪ ਦੇ ਬਾਹਰ ਕੁੱਲ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਐਫਡੀਏ ਪਲਾਂਟ ਹਨ।’

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਜੈਨਰਿਕ ਦਵਾਈਆਂ 2022 ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ 219 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਅਤੇ 2013 ਤੋਂ 2022 ਦਰਮਿਆਨ 1.3 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੀ ਕੁੱਲ ਬਚਤ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਟਰੰਪ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ’ਚ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਟਰੱਕਰਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਬਕਾ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਿਆ

1.5 ਲੱਖ ਭਾਰਤੀਆਂ ’ਤੇ ਪਵੇਗਾ ਅਸਰ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ/ਸਾਡੇ ਲੋਕ) : ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਟਰੱਕਰਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਹੁਣ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜੀ ਸਾਬਕਾ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਸ਼ਰਾਬੀ ਹਨ ਅਤੇ ਵਾਹਨ ਚਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ, ਜੇਕਰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀ ਟਰੱਕਰਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਅਖਬਾਰ, ਦਿ ਨਿਊਯਾਰਕ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਟਰੰਪ, ਜੋ ਪੈਨਸਿਲਵੇਨੀਆ ਵਿੱਚ ਫੌਜੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿੱਚ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ, ਨੇ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਟਰੱਕ ਚਾਲਕਾਂ ’ਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ’ਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਅਕਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਰਿਗ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਲਾਇਸੈਂਸਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਸੀ। ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰਸਾਰਕ, ਪੀਬੀਐਸ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ, ‘ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਜਲਦੀ ਹੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਰਦੇਸੀ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਤੇ

÷ਉਹ ਸਾਈਨ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਸ਼ੇ ਜਾਂ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਹੀਂ ਚਲਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ’ਤੇ ਆਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ, ਪਰ ਉਹ ਸਾਰੇ ਇੱਥੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸੜਕਾਂ ’ਤੇ ਗੱਡੀਆ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ’, ਟਰੰਪ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ਇਹ ਉਹ ÷ਪਰਦੇਸੀ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰ÷ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟਰੰਪ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜੀ ਸਾਬਕਾ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨਾਲ ਬਦਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ‘ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਣਮੱਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਬਕਾ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨਾਲ ਬਦਲਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਾਬਕਾ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟਰੱਕ ਚਲਾਉਣ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸਿਖਾਉਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ’, ਟਰੰਪ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਦ ਨਿਊਯਾਰਕ ਟਾਈਮਜ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ‘ਕੋਈ ਵੀ ਅਮਰੀਕੀ ਜਿਸਨੇ ਸਾਡੀ ਫੌਜ ਲਈ ਭਾਰੀ ਟਰੱਕ ਚਲਾਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਵਪਾਰਕ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।’ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਟਰੱਕਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਫੌਜੀ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨਾਲ ਬਦਲਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਟਰੱਕਿੰਗ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ’ਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਆਈ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਾਰਚ ਵਿੱਚ, ਲਗਭਗ 200,000 ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਡਰਾਈਵਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਗੁਆ ਬੈਠੇ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਟਰੱਕਿੰਗ, ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ ’ਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਨੂੰ ਫੌਜੀ ਸਾਬਕਾ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨਾਲ ਬਦਲਣ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਲੱਖਾਂ ਭਾਰਤੀਆਂ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪੰਜਾਬੀ, ਜੋ ਟਰੱਕਿੰਗ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕੀ ਪੰਜਾਬੀ ਟਰੱਕਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਗਭਗ 130,000 ਤੋਂ 150,000 ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਤੋਂ ਹਨ। ਇਹ ਭਾਈਚਾਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਿਛਲੇ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲਿਆਂ, ਜਿਵੇਂਕਿ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮੁਹਾਰਤ ਟੈਸਟ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡਾਲੀਲਾਹ ਕਾਨੂੰਨ, ਦੁਆਰਾ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸਨੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ, ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ‘ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਰਦੇਸੀ’ ਦੱਸਿਆ ਹੈ , ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ’ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਕਈ ਹਾਈ-ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਲਈ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ ਕਾਰਨ ਜਾਂਚ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆ ਗਏ ਹਨ।

ਟਰੰਪ ਦੀ ਈਰਾਨ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਚਿਤਾਵਨੀ

‘ਜਹਾਜ਼ਾਂ ’ਤੇ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਡਾ ਦਿਆਂਗੇ ਪੁਲ ਤੇ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ’

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਮਿਡਲ ਈਸਟ (ਮੱਧ ਪੂਰਬ) ਵਿੱਚ ਵਧਦੇ ਤਣਾਅ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਈਰਾਨ ਨੂੰ ਸਿੱਧੀ ਅਤੇ ਸਖ਼ਤ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਈਰਾਨ ਨੇ ਸਟ੍ਰੇਟ ਆਫ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਪਾਰਕ ਜਾਂ ਫੌਜੀ ਜਹਾਜ਼ ’ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਈਰਾਨ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਵੱਡੀ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗਾ।

ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ‘ਟਰੂਥ ਸੋਸ਼ਲ’ ’ਤੇ ਇੱਕ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਤੋਂ ਜਦੋਂ ਵੀ ਈਰਾਨ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਜਹਾਜ਼ ’ਤੇ ਮਿਜ਼ਾਈਲ, ਰਾਕੇਟ, ਡਰੋਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕਰੇਗਾ, ਅਮਰੀਕਾ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪੁਲ ਜਾਂ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ ਨੂੰ ਬੰਬ ਨਾਲ ਉਡਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜਧਾਨੀ ਤੇਹਰਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਸਥਿਤ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਹ ਧਮਕੀ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਆਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜ ਨੇ ਈਰਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਾਤਾਰ 11ਵੀਂ ਰਾਤ ਫੌਜੀ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਸੈਂਟਰਲ ਕਮਾਂਡ ਅਨੁਸਾਰ, ਤਾਜ਼ਾ ਹਮਲੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਦੇਰ ਰਾਤ ਲਗਭਗ 75 ਮਿੰਟ ਤੱਕ ਚੱਲੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਈਰਾਨ ਦੇ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰਾਂ, ਡਰੋਨ ਸਟੋਰੇਜ ਸੈਂਟਰਾਂ, ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਹੈਂਗਰਾਂ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਲੌਜਿਸਟਿਕਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਵਿੱਚ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਈਰਾਨੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਈਰਾਨ ’ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਤੋਂ ਲੰਘਣ ਵਾਲੇ 30 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਪਾਰਕ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ’ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 28 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਸਰਾਈਲ ਨੇ ਈਰਾਨ ’ਤੇ ਹਮਲੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਜੰਗ ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਹੁਣ ਤੱਕ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ ਬੇਘਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਚਿਤਾਵਨੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤਣਾਅ ਹੋਰ ਵਧਣ ਦੀ ਸ਼ੰਕਾ ਹੈ।

ਮਮਦਾਨੀ ਨੇ ਸੰਘੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿ਼ਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੀਤੀ ਅਪੀਲ

ਨਿਊਯਾਰਕ : ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਮੇਅਰ ਜ਼ੋਹਰਾਨ ਮਮਦਾਨੀ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਦੇਰ ਰਾਤ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਊਯਾਰਕ ਸਿਟੀ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਜੰਗੀ ਅਪਰਾਧ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬੈਂਜਾਮਿਨ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗ੍ਰਿ਼ਫਤਾਰੀ ਵਾਰੰਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਘੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਵਿੱਚ ਮਮਦਾਨੀ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ‘ਯੁੱਧ ਅਪਰਾਧੀ’ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਊਯਾਰਕ ਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਸਵਾਗਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਮਦਾਨੀ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਐਕਸ ’ਤੇ ਸ਼ੇਅਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, ‘ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਸ ਗ੍ਰਿ਼ਫਤਾਰੀ ਵਾਰੰਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਤੰਤਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।’ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ (ਆਈ.ਸੀ.ਸੀ.) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ‘ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੰਘੀ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਈ.ਸੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਗ੍ਰਿ਼ਫਤਾਰੀ ਵਾਰੰਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।’

ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਮਮਦਾਨੀ ਨੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਟਾਈਮਜ਼ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਨਿਆਂ ਵਿਭਾਗ ਸਤੰਬਰ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਮਹਾਸਭਾ ਲਈ ਨਿਊਯਾਰਕ ਸਿਟੀ ਜਾਣ ’ਤੇ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿ਼ਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ’ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਰਾਜਦੂਤ ਡੈਨੀ ਡੈਨਨ ਨੇ ਮੇਅਰ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ, ‘ਬਸ ਬਹੁਤ ਹੋ ਗਿਆ।’ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ’ਤੇ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, ‘ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਮਾਸ ਲਈ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਸਾਧਨ ਬਣਨ ਲਈ ਨਹੀਂ। ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰੋ!’ ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ,

‘ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।’ ਇਸ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਮਮਦਾਨੀ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਡਾ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ 'ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਮਾਰਤੰਡ' ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ

ਫ਼ਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, (ਸਾਡੇ ਲੋਕ) : ਫ਼ਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਾਗੀ ਡਾ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਵਿਖੇ ਦਰਬਾਰ-ਏ-ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਸੰਸਥਾ ਵਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਤੀਜੇ ਸਾਲਾਨਾ ਰਾਗ ਦਰਬਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ 'ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਮਾਰਤੰਡ' ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ਵ-ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੰਗੀਤ ਆਚਾਰੀਆ ਡਾ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸੰਗੀਤ ਨਾਟਕ ਅਕਾਦਮੀ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਤਾ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਚੇਅਰ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਮੁਖੀ, ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਮੁੱਚਾ ਜੀਵਨ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਬਖ਼ਸ਼ੀ ਗਈ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਪਰੰਪਰਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਥਾਪਨਾ, ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਤੰਤੀ ਸਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਪੁਨਰ-ਸੁਰਜੀਤੀ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ 31 ਮੁੱਖ ਅਤੇ 31 ਮਿਸ਼ਰਤ ਰਾਗਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੌਲਿਕ ਰਾਗਾਤਮਿਕ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਭਾਗ, ਚੇਅਰਾਂ ਅਤੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਢਾਂਚਿਆਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਲਈ ਇਤਿਹਾਸਕ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵੱਲੋਂ 'ਪੰਜਾਬੀ' ਅਤੇ 'ਇੰਡੀਅਨ' ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ 'ਚ ਵੱਡੀ ਹਲਚਲ; ਚਿੰਤਾ ਅਤੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਦਾ ਮਾਹੌਲ

ਪੈਨਸਿਲਵੇਨੀਆ ਸੰਮੇਲਨ 'ਚ ਟਰੰਪ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੇ ਵਧਾਇਆ ਤਣਾਅ; ਲੀਗਲ ਅਤੇ ਨਾਨ-ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਸਮੇਤ ਫਲੀਟ ਮਾਲਕਾਂ 'ਚ ਦਹਿਸ਼ਤ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ/ਲਿਵਰਮੋਰ : ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵੱਲੋਂ ਪੈਨਸਿਲਵੇਨੀਆ ਵਿਖੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦੌਰਾਨ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਅਮਰੀਕੀ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜਵਾਨਾਂ (Veterans) ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਪੰਜਾਬੀ' ਅਤੇ 'ਇੰਡੀਅਨ' ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕਾ ਭਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਹਲਚਲ ਮਚ ਗਈ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ, ਟਰੱਕਿੰਗ ਇੰਡਸਟਰੀ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਡਰ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਚਿੰਤਾਵਾਂ

1. ਟਾਰਗੇਟਿਡ ਨਸਲੀ ਜਾਂਚ (Racial Profiling) ਦਾ ਡਰ

ਭਾਈਚਾਰਕ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵੱਲੋਂ ਮੰਚ ਤੋਂ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੌਮ/ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈਣ ਨਾਲ ਹਾਈਵੇਅ 'ਤੇ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਗੱਡੀਆਂ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਵੱਲ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗੇਗਾ। ਪਗੜੀਧਾਰੀ ਅਤੇ ਦਾੜ੍ਹੀ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਨੂੰ ਸੜਕਾਂ, ਟਰੱਕ ਸਟਾਪਾਂ ਅਤੇ ਰੈਸਟ ਏਰੀਆ ਵਿੱਚ ਨਸਲੀ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਡਰ ਸਤਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

2. ਹਾਈਵੇਅ 'ਤੇ ਜਾਂਚ-ਪੜਤਾਲ (DOT/ICE Inspections) 'ਚ ਵਾਧਾ

ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਖ਼ਦਸ਼ਾ ਜਤਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਟੇਟ ਪੁਲਿਸ, ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਿਭਾਗ (DOT) ਅਤੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਏਜੰਸੀਆਂ (ICE) ਪੰਜਾਬੀ-ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਰੋਕ ਕੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪਰਖ ਅਤੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤਾਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਜਾਂਚ ਕਰਨਗੀਆਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ (Legal) ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

3. ਪੰਜਾਬੀ ਫਲੀਟ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ 'ਤੇ ਅਸਰ : ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਤੱਟ (West Coast) ਵਿੱਚ 40% ਦੇ ਕਰੀਬ ਲੌਂਗ-ਹੌਲ ਟਰੱਕਿੰਗ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਟਰੱਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬ੍ਰੋਕਰ ਅਤੇ ਸ਼ਿਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲ (Loads) ਦੇਣ ਤੋਂ ਕਤਰਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀਆਂ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਰੇਟ ਵਧਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

4. 1.5 ਲੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਦਾਅ 'ਤੇ ਨੌਰਥ ਅਮੈਰੀਕਨ ਪੰਜਾਬੀ ਟਰੱਕਿੰਗ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (NAPTA) ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ 1.30 ਲੱਖ ਤੋਂ 1.50 ਲੱਖ ਦੇ ਕਰੀਬ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਡਰਾਈਵਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਡਰਾਈਵਰ ਅਸਾਈਲਮ (Asylum) ਕੇਸਾਂ ਜਾਂ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵੱਡੀ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਭਾਈਚਾਰਕ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਸਟੈਂਡ

ਪੰਜਾਬੀ ਟਰੱਕਿੰਗ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਚੇਨ ਨੂੰ ਚੱਲਦਾ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਅਣਥੱਕ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਪੂਰੀ ਕੌਮ ਜਾਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣਾ ਨਾਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਹੁਨਰਮੰਦ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ : ਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ ਤੇ ਥਾਨੇਦਾਰ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ/ਸਾਡੇ ਲੋਕ) : ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਕਾਂਗਰਸਮੈਨ ਸੁਹਾਸ ਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਥਾਨੇਦਾਰ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਹੁਨਰਮੰਦ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਐਚ-1ਬੀ ਵੀਜ਼ਾਧਾਰਕ ਤੇ ਹੋਰ ਉੱਚ ਹੁਨਰਮੰਦ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਨੌਕਰੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਨਵੀਨਤਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ੍ਹ ਇਸ ਲਈ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨਸਾਜ਼ਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਹੁਨਰਮੰਦ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦਰਵਾਜੇ ਖੁਲ੍ਹੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ ਐਚ-1ਬੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੇਸ਼-ਅਧਾਰਤ ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ ਕੋਟੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਥਾਈ ਨਿਵਾਸ ਲਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ੍ਹ ਵਰਜੀਨੀਆ ਦੇ 10ਵੇਂ ਕਾਂਗਰਸ ਜਿਲੇ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਐਚ -1ਬੀ ਵੀਜ਼ਾ ਧਾਰਕ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਤੋਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਖੋਹ ਲੈਂਦੇ ਹਨ੍ਹ ਉਨਾਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜੋ ਐਚ-ਆਈ ਬੀ ਵੀਜ਼ੇ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਲਈ ਨੌਕਰੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ੍ਹ ਉਸ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਮੌਕੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੀਤੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਪਾੜੇ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਭਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਲੋਕ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ

ਨਾਗਰਿਕ ਬਣੇ। ਆਪਣੇ ਵਰਜੀਨੀਆ ਹਲਕੇ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਾਬਕਾ ਐਚ-1 ਬੀ ਵੀਜ਼ਾ ਧਾਰਕ ਨਾਗਰਿਕ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਰਗਰਮ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਹਨ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਐਚ-1 ਬੀ ਵੀਜ਼ਾ ਧਾਰਕਾਂ ਵਜੋਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਹੁਣ ਨਾਗਰਿਕ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਵਾਪਸ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ ਨੇ ਵਿਆਪਕ ਆਰਥਿਕ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਕਾਮਿਆਂ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡੂੰਘੇ ਢਾਂਚਾਗਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੋਂ ਧਿਆਨ ਭਟਕਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਦੀ ਪਤੀਨਿੱਧਤਾ ਕਰਦੇ ਥਾਨੇਦਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵੀਜ਼ਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਦੇਸ਼-ਅਧਾਰਤ ਗ੍ਰੀਨ ਕਾਰਡ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਕੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ-ਅਧਾਰਤ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਵੀਜ਼ਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੋਟੇ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹੁਨਰਮੰਦ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕੀਏ।

ਨਿਊਯਾਰਕ 'ਚ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਹਮਲਾ

ਫੌਜ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜਵਾਨ ਨੇ ਪਟਾਕਿਆਂ ਤੇ ਪੈਟਰੋਲ ਨਾਲ ਲਗਾਈ ਅੱਗ

ਨਿਊਯਾਰਕ : ਲੋਅਰ ਮੈਨਹੈਟਨ ਸਥਿਤ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਰਕਾਰੀ ਇਮਾਰਤ 26 ਫੈਡਰਲ ਪਲਾਜ਼ਾ ਦੇ ਬਾਹਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸਨਸਨੀ ਫੈਲ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਸੰਘੀ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅਗਜ਼ਨੀ ਕੀਤੀ। ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਹਮਲਾਵਰ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਹਾਦਸਾ ਟਲ ਗਿਆ।

ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਘਟਨਾ ਸੋਮਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਲਗਭਗ 8:30 ਵਜੇ ਵਾਪਰੀ। ਸ਼ੱਕੀ ਨੇ ਇਮਾਰਤ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਪੌੜੀਆਂ 'ਤੇ ਪੈਟਰੋਲ ਸੁੱਟ ਕੇ ਪਟਾਕਿਆਂ ਨਾਲ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਹਿੱਸੇ 'ਚ ਧੂੰਏਂ ਦਾ ਗੁਬਾਰ ਫੈਲ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਮਲਾਵਰ ਨੇ ਏਅਰਸਾਫਟ ਗਨ ਨਾਲ ਛੱਰੇ ਵੀ ਚਲਾਏ। ਅੱਗ ਕਾਰਨ ਬਾਹਰ ਪਏ ਕੂੜੇਦਾਨ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗ ਗਈ, ਪਰ ਫਾਇਰ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਨੇ ਸਮਾਂ ਰਹਿੰਦੇ ਅੱਗ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਲਿਆ। ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਛਾਣ 43 ਸਾਲਾ ਐਂਡਰਿਊ ਅਰਾਬਾਕਾ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਜੋ ਪੌਕਿਪਸੀ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਜਾਂਚ 'ਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਰਾਬਾਕਾ 2001 ਤੋਂ 2005 ਤੱਕ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਮਕੈਨਿਕ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹਮਲਾਵਰ ਪੂਰੀ ਤਿਆਰੀ ਨਾਲ ਆਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚੋਂ ਦੋ ਏਅਰਸਾਫਟ ਗਨ, ਦੋ ਕੁਹਾੜੀਆਂ, ਹਥੌੜਾ, ਮਛੇਰਾ, ਛੁਰੀਆਂ, ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਅਤੇ ਆਈ.ਸੀ.ਈ. ਹਟਾਓ ਦੇ ਪੋਸਟਰ ਵਾਲੀ ਰੇਹੜੀ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ ਹੈ। ਫੈਡਰਲ ਪ੍ਰੋਟੈਕਟਿਵ ਸਰਵਿਸ ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਮੁਸਤੈਦੀ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਹਮਲਾਵਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਪਛਾੜ ਕੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ। ਇਸ ਝੜਪ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਮਾਮੂਲੀ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ੱਕੀ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਹਮਲਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਫਿਲਹਾਲ ਜੁਆਇੰਟ ਟੈਰੋਰਿਜ਼ਮ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ, ਐਫ.ਬੀ.ਆਈ. ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਮਿਲ ਕੇ ਇਸ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਵਸਥਾ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਟਰੰਪ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਕਮਾਈ 'ਤੇ ਵਧਿਆ ਸਿਆਸੀ ਵਿਵਾਦ ਐਲਿਜ਼ਾਬੈੱਥ ਵਾਰਨ ਨੇ ਮੰਗੀ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਨਿਊਯਾਰਕ : ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ ਤੋਂ ਹੋਈ ਵੱਡੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਵਿਚ ਸਿਆਸੀ ਬਹਿਸ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਸੈਨੇਟਰ ਐਲਿਜ਼ਾਬੈਥ ਵਾਰਨ ਨੇ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਹੋਰ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਨਤਕ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਗ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿੱਤੀ ਖੁਲਾਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਟਰੰਪ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਸਾਲ 2025 ਦੌਰਾਨ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੋਂ ਕਰੀਬ 1.4 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੀ ਆਮਦਨ ਕੀਤੀ। ਸੈਨੇਟਰ ਵਾਰਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਅਜਿਹੇ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਕਾਨੂੰਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ

ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਰਕਾਰੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਵਿੱਤੀ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਕੋਈ ਟਕਰਾਅ ਤਾਂ ਨਹੀਂ।

ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਜਨੀਤੀ 'ਚ ਕ੍ਰਿਪਟੋਕਰੰਸੀ ਦੀ ਵਧਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਤੇ ਉੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਬਾਰੇ ਨਵੀਂ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਸਭ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਇਸ ਮੰਗ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਟਰੰਪ ਆਪਣੀਆਂ ਕ੍ਰਿਪਟੋ ਸੰਪਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਨਤਕ ਕਰਨਗੇ।

ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਇਕ ਛੱਤ ਥੱਲੇ

LAW OFFICES OF EMMANUEL ENYINWA

ESQ, Abogado

- ਪੋਲੀਟੀਕਲ ਅਸਾਈਲਮ
- Political Asylum
- Deportation of Defense
- BIA Appeal
- 9 Circuit Court
- Federal Court
- ਗਰੀਨਕਾਰਡ
- ਸਿਟੀਜਨਸ਼ਿਪ
- Green Card
- Citizenship
- ਡਾਈਵੋਰਸ
- ਸਿਵਲ ਐਂਡ ਕਰੀਮੀਨਲ ਕੇਸ
- Divorce
- Civil and Criminal Cases
- Family Petition Immigration
- Travel document
- Work Permit

ਅਸੀਂ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਨੋਟ : ਇਥੇ ਸਪੈਨਿਸ ਵੀ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪੈਨਿਸ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵੀ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਤਿੰਨ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਆਪ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹਾਂ

Manteca-Arizona- San Francisco

239 West Yosemite Ave Manteca CA 95336
hsrotal.64@gmail.com
369 Pine Street, Suite 420, San Francisco, CA 94104
Enyinwalaw@gmail.com

All Services Under One Roof

HARMINDER SINGH SAMANA
OFFICE MANAGER
209-481-7750
209-624-3919

EMMANUEL ENYINWA
Attorney of Law
Tel. 415-956-6100
Fax. 415-956-6111

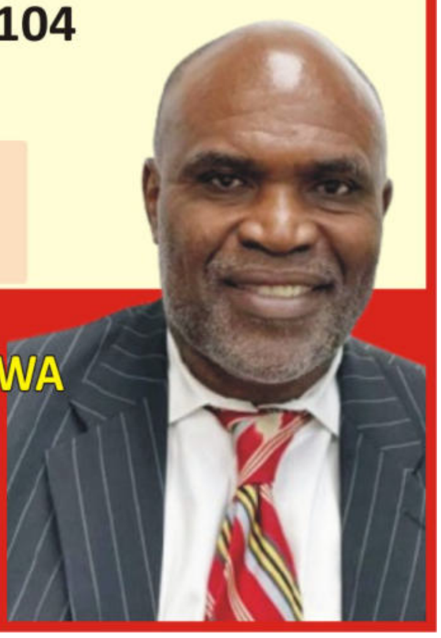

‘ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਹਾਰਡ ਬਾਲ’: FBI ਨੇ ਗ੍ਰੀਨਵੁੱਡ ਤੋਂ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਉਰਫ਼ ‘ਹਰਮਨ’ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ; ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨੈੱਟਵਰਕ ਅਤੇ ਟਾਰਗੇਟ ਕਿਲਿੰਗ ਦੇ ਲੱਗੇ ਸੰਗੀਨ ਦੋਸ਼

ਅਮਰੀਕੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ FBI ਦੀ ਇੰਡੀਆਨਾਪੋਲਿਸ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ; ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਟਰਾਂਸਨੈਸ਼ਨਲ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ਡ ਕ੍ਰਾਈਮ ਗੈਂਗ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਸੰਘੀ ਵਾਰੰਟ ’ਤੇ ਦਬੋਚਿਆ

ਇੰਡੀਆਨਾਪੋਲਿਸ/ਗ੍ਰੀਨਵੁੱਡ : ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਫੈਡਰਲ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ (FBI) ਦੇ ਇੰਡੀਆਨਾਪੋਲਿਸ ਫ਼ੀਲਡ ਦਫ਼ਤਰ ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਇੰਡੀਆਨਾ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਗ੍ਰੀਨਵੁੱਡ (Greenwood) ਤੋਂ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ‘ਹਰਮਨ’ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫੈਡਰਲ (ਸੰਘੀ) ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਅਧਾਰ ’ਤੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਐਫ਼.ਬੀ.ਆਈ. ਦੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਆਪੀ ਗੁਪਤ ਮਿਸ਼ਨ “ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਹਾਰਡ ਬਾਲ” (Operation Hard Ball) ਤਹਿਤ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਮੁਤਾਬਕ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ’ਤੇ ਇੱਕ ਬੇਹੱਦ ਹਿੰਸਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਗਠਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਿਰੋਹ (Transnational Organized Crime Enterprise) ਦਾ ਸਰਗਰਮ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਦੇ ਸੰਗੀਨ ਦੋਸ਼ ਹਨ।

ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣੇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ?

ਐਫ਼.ਬੀ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਜ਼ਮ ’ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਤੋਂ ਪਾਰ ਜਾ ਕੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਅਤੇ ਸੰਗਠਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੈੱਟਵਰਕ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ:

ਟਾਰਗੇਟ ਕਿਲਿੰਗ ਅਤੇ ਸ਼ੂਟਿੰਗਜ਼: ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਜਾਂ ਖ਼ਾਸ ਨਿਸ਼ਾਨਿਆਂ ’ਤੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਾਤਲਾਨਾ ਹਮਲੇ ਅਤੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕਰਵਾਉਣਾ।

ਫਿਰੌਤੀ (Extortion) ਅਤੇ ਰੈਕੇਟਿੰਗ: ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾ-ਧਮਕਾ ਕੇ ਮੋਟੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਵਸੂਲਣੀਆਂ।

ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰੀ (Narcotics Trafficking): ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਰਹੱਦਾਂ (ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਅਮਰੀਕਾ-ਕੈਨੇਡਾ) ਦੇ ਆਰ-ਪਾਰ ਭਾਰੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਦਾ ਜਾਲ ਵਿਛਾਉਣਾ।

‘ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਹਾਰਡ ਬਾਲ’ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਨੋਰਥ

ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਉਸੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਫ਼.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ ਕੈਲੀਫ਼ੋਰਨੀਆ, ਕੈਨੇਡਾ, ਸਪੇਨ ਅਤੇ ਫ਼ਰਾਂਸ ਸਮੇਤ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ

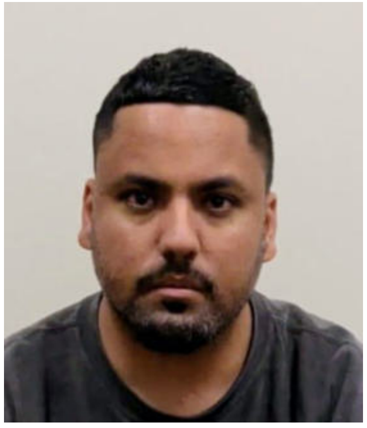

ਫੈਲੇ ਗੈਂਗਸਟਰ ਨੈੱਟਵਰਕ ’ਤੇ ਸ਼ਿਕੰਜਾ ਕੱਸਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਤਹਿਤ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਗੈਂਗਸਟਰ ਲਾਰੈਂਸ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਦੇ ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਸਾਥੀਆਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

FBI ਇੰਡੀਆਨਾਪੋਲਿਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਬਿਆਨ:

‘ਐਫ਼.ਬੀ.ਆਈ. (FBI), ਪੂਰੇ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ (Law Enforcement Partners) ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ, ਅਜਿਹੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦਾ ਖ਼ਾਤਮਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਬਣਦੇ ਹਨ। ‘ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਹਾਰਡ ਬਾਲ’ ਤਹਿਤ ਇਹ ਮੁਹਿੰਮ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ।’

ਗ੍ਰੀਨਵੁੱਡ ਤੋਂ ਹੋਈ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ‘ਹਰਮਨ’ ਸਿੰਘ ਦੀ ਇਸ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿੱਖ ਗੈਂਗਸਟਰ ਨੈੱਟਵਰਕ ਅਤੇ ਲਾਰੈਂਸ ਬਿਸ਼ਨੋਈ-ਗੋਲਡੀ ਬਰਾੜ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵੱਡੀ ਕੜੀ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਜਲਦ ਹੀ ਫੈਡਰਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਅਗਲੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਐਫ਼.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ ਚੱਕ ਲਿਆ ਇੱਕ ਗੁਰਗਾ ਹੋਰ

ਅਮਰੀਕੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ FBI ਦੀ ਇੰਡੀਆਨਾਪੋਲਿਸ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ; ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਟਰਾਂਸਨੈਸ਼ਨਲ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ਡ ਕ੍ਰਾਈਮ ਗੈਂਗ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਇੰਡੀਆਨਾ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਗਰੀਨਵੁੱਡ (Greenwood) ਤੋਂ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ‘ਹਰਮਨ’ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਹਾਰਡ ਬਾਲ” (Operation Hard Ball) ਤਹਿਤ ਜਾ ਦਬੋਚਿਆ

-ਐਫ਼.ਬੀ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਜ਼ਮ ’ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਤੋਂ ਪਾਰ ਜਾ ਕੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਅਤੇ ਸੰਗਠਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੈੱਟਵਰਕ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ:

ਟਾਰਗੇਟ ਕਿਲਿੰਗ ਅਤੇ ਸ਼ੂਟਿੰਗਜ਼: ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਜਾਂ ਖ਼ਾਸ ਨਿਸ਼ਾਨਿਆਂ ’ਤੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਾਤਲਾਨਾ ਹਮਲੇ ਅਤੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕਰਵਾਉਣਾ।

ਫਿਰੌਤੀ (Extortion) ਅਤੇ ਰੈਕੇਟਿੰਗ: ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾ-ਧਮਕਾ ਕੇ ਮੋਟੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਵਸੂਲਣੀਆਂ।

ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰੀ (Narcotics Trafficking): ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਰਹੱਦਾਂ (ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਅਮਰੀਕਾ-ਕੈਨੇਡਾ) ਦੇ ਆਰ-ਪਾਰ ਭਾਰੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਦਾ ਜਾਲ ਵਿਛਾਉਣਾ।

ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਹਾਰਡਬਾਲ

ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦਾ ਭਗੌੜਾ ਨਿਤਿਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ ਵਰਮੌਂਟ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ; ਅਮਰੀਕਾ-ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਹੱਦ ’ਤੇ ਬੋਰਡਰ ਪੈਟਰੋਲ ਨੇ ਦਬੋਚਿਆ

‘ਜੱਗੂ ਭਗਵਾਨਪੁਰੀਆ ਗੈਂਗ’ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਣ ਦੇ ਲੱਗੇ ਸੰਗੀਨ ਦੋਸ਼; ਅਗਵਾ, ਹਿੰਸਕ ਹਮਲਿਆਂ ਅਤੇ ਸੰਗਠਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ’ਚ ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਸੀ ਵਾਂਟੇਡ

ਵਰਮੌਂਟ/ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ: ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀ ਬੋਰਡਰ ਪੈਟਰੋਲ (US Border Patrol) ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਉੱਤਰੀ ਸਰਹੱਦ (ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਹੱਦ) ਨੇੜੇ ਵਰਮੌਂਟ (Vermont) ਸੂਬੇ ਤੋਂ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਭਗੌੜੇ ਨਿਤਿਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ (Nitish Kaushal) ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਨਿਤਿਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ ਫੈਡਰਲ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ “ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਹਾਰਡਬਾਲ” (Operation Hardball) ਤਹਿਤ ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ (ਕੈਲੀਫ਼ੋਰਨੀਆ) ਦੀ ਸੰਘੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਪੱਤਰ (Indictment) ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਸੀ ਅਤੇ ਫਰਾਰ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ।

‘ਜੱਗੂ ਭਗਵਾਨਪੁਰੀਆ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਿਰੋਹ’ ਨਾਲ ਸਬੰਧ : ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਤਿਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੰਗਠਨ ‘ਜੱਗੂ ਭਗਵਾਨਪੁਰੀਆ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ਡ ਕ੍ਰਾਈਮ ਗਰੁੱਪ’ (Bhagwanpuria OCG) ਦਾ ਸਰਗਰਮ ਮੈਂਬਰ ਹੈ:

ਨੈੱਟਵਰਕ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ: ਇਹ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਿਰੋਹ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਦੱਖਣੀ ਕੈਲੀਫ਼ੋਰਨੀਆ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਜਾਲ ਵਿਛਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੋਸ਼: ਕੌਸ਼ਲ ’ਤੇ ਇਸ ਗਿਰੋਹ ਲਈ ਹਿੰਸਕ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰਨਾ (Kidnappings), ਜਾਨਲੇਵਾ ਹਮਲੇ (Assaults) ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੰਭੀਰ ਗੈਂਗਸਟਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਕਾਬੂ

ਅਮਰੀਕਾ-ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਉੱਤਰੀ ਸਰਹੱਦ ’ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਬੋਰਡਰ ਪੈਟਰੋਲ ਦੇ ਏਜੰਟਾਂ ਨੇ ਮੁਸਤੈਦੀ ਦਿਖਾਉਂਦਿਆਂ ਨਿਤਿਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ ਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਭਗੌੜਾ ਹੋ ਕੇ

ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਲੁਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਲਾਅ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਨਿਤਿਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਧੀਨ ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ ਦੀ ਫੈਡਰਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ’ਤੇ ‘ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਹਾਰਡਬਾਲ’ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਸੰਘੀ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਚੱਲੇਗੀ।

FBI ਵੱਲੋਂ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਹਰਮਨਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਐੱਫਬੀਆਈ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਆਧਾਰਿਤ ਰਵਿੰਦਰ ਢੰਡਾ ਗੈਂਗ ਲਈ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਕਥਿਤ ਭੂਮਿਕਾ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਹਰਮਨਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਐੱਫਬੀਆਈ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਹਾਈਵੇ ਪੈਟਰੋਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਸਟਾਕਟਨ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐੱਫਬੀਆਈ ਦੀ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਲਾਰੈਂਸ ਬਿਸ਼ਨੋਈ, ਜੱਗੂ ਭਗਵਾਨਪੁਰੀਆ ਅਤੇ ਰਵਿੰਦਰ ਢੰਡਾ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਗੈਂਗਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਤਾਲਮੇਲ ਵਾਲੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਲਾਗੂਕਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ‘ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਹਾਰਡ ਬਾਲ’ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੰਘ ਕੰਟਰੋਲਡ ਸਬਸਟੈਂਸਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵੰਡਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼, ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲਡ ਸਬਸਟੈਂਸਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਯਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਇੱਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੰਗਠਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਕਥਿਤ

Photograph taken in 2025

ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ।

ਇਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਵਿੰਦਰ ਢੰਡਾ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ਡ ਕ੍ਰਾਈਮ ਗਰੁੱਪ ਵੈਨਕੂਵਰ, ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ ’ਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ, ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਮੈਕਸੀਕੋ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਲਈ ਕੋਕੀਨ ਅਤੇ ਮੈਥਾਮਫੇਟਾਮਾਈਨ ਦੀ ਭਾਰੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਤਸਕਰੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। 23 ਜੂਨ, 2026 ਨੂੰ, ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਟੇਟਸ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਕੋਰਟ, ਸੈਂਟਰਲ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਆਫ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ, ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਖੇ ਸਿੰਘ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਘੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਸ ’ਤੇ ਵੰਡਣ ਅਤੇ ਵੰਡਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼, ਨਿਰਯਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼, ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲਡ ਸਬਸਟੈਂਸਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਗਏ ਸਨ।

ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ, ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੇ ਭਾਰਤ-ਆਧਾਰਿਤ ਤਿੰਨ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਗਠਿਤ ਅਪਰਾਧ ਸਮੂਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ 24 ਵਿਅਕਤੀਆਂ - ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 11 ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਨ - ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ, ਯੂਐਸ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਆਫ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ‘ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਹਾਰਡ ਬਾਲ’ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਦੋਸ਼ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ 37 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਬਣਾਇਆ ਸੀ।

ਓਹੀਓ ਨਦੀ ’ਚ ਤੈਰਾਕ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ’ਚ 5 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ

ਪਾਵੇਲ : ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਓਹੀਓ ’ਚ ਸੀਓਟੋ ਨਦੀ ਵਿਚ ਡੁੱਬਦੇ ਹੋਏ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ 5 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਚਲੀ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਇਕ-ਇਕ ਕਰ ਕੇ ਨਦੀ ਵਿਚ ਛਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ, ਪਰ ਉਹ ਵੀ ਡੂੰਘੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲਪੇਟ ’ਚ ਆ ਗਏ। ਇਹ ਦਰਦਨਾਕ ਹਾਦਸਾ ਓਹੀਓ ਸੂਬੇ ਦੇ ਕੋਲੰਬਸ ਸ਼ਹਿਰ ਨੇੜੇ ਪਾਵੇਲ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਸੀਓਟੋ ਨਦੀ ’ਤੇ ਵਾਪਰਿਆ। ਇਹ ਸਮੂਹ ਸੀਓਟੋ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਤੈਰਨ ਲਈ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਡੁੱਬਣ ਲੱਗਾ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਪੰਜ ਹੋਰ ਲੋਕ ਵੀ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਕੁੱਦ ਪਏ, ਪਰ ਤੇਜ਼ ਵਹਾਅ ਅਤੇ ਡੂੰਘਾਈ ਕਾਰਨ ਉਹ ਵੀ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਰੈਸਕਿਊ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ’ਚੋਂ 2 ਔਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਕਰ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਕ ਰਾਹਗੀਰ ਨੇ ਇਕ ਡਰੇ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸੜਕ ’ਤੇ ਦੌੜਦੇ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਾਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਸ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਟੀਮਾਂ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ’ਤੇ ਪਹੁੰਚੀਆਂ। 2 ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੱਢ ਕੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਭਲਾਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਪਛਾਣ

ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਇਕ ਸੋਧ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਚਿਰਾਂ ਤੋਂ ਭਖ ਰਹੇ ਇਸ ਮਸਲੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਕ ਵੱਡੀ ਕਵਾਇਦ 'ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗਹਿਰੀ ਸੁਧਾਈ' ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਅਨੇਕਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਵੀ ਉਠਾਏ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਆਲੋਚਨਾ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਭਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਧੀਨ ਕੁਝ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਲੱਖਾਂ ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਕੱਟੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਵਧੇਰੇ ਬਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗਹਿਰੀ ਸੁਧਾਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹਾਂ, ਪਰ ਇਸ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਰਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਤਕਨੀਕੀ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਸੰਬੰਧੀ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨਾ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਉਲਝਾਉਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਅੱਜ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਕੇਸ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਇਕ ਅਹਿਮ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫ਼ੈਸਲੇ ਵਿਚ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਵਾਦ ਇਸ ਕਰਕੇ ਵੀ ਬਣੇ ਹਨ ਕਿ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼, ਮਿਆਂਮਾਰ ਤੇ ਨਿਪਾਲ ਆਦਿ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਲੋਕ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਅਸਾਮ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਤੇ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਵੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਦੀ ਸੁਧਾਈ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਦਿਆਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਅਸਪੱਸ਼ਟ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਬਹੁਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀ ਭੰਬਲਭੂਸੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ 1946 ਵਿਚ ਬਣਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਸਾਲ 1964 ਵਿਚ ਨਵੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਅਤੇ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਨੇ ਇਸ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਲਝਾਈ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਕੁਝ ਆਮ ਬਣੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਜੇਕਰ ਕਿੰਤੂ-ਪ੍ਰੰਤੂ ਲੱਗੇਗਾ ਤਾਂ ਇਹ ਤਾਣੀ ਹੋਰ ਵੀ ਉਲਝ ਜਾਏਗੀ। ਹੁਣ ਆਧਾਰ ਕਾਰਡ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਾ ਮੰਨਣਾ ਅਤੇ ਵੋਟਰ ਪਛਾਣ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਆਧਾਰ ਨਾ ਬਣਾਉਣਾ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਅਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਸਪੋਰਟ ਵੀ ਇਕ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੀ ਹੈ, ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ। ਚਾਹੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪਾਸਪੋਰਟ ਧਾਰਕ 8 ਫ਼ੀਸਦੀ ਦੇ ਲਗਭਗ ਹੀ ਹੋਣਗੇ ਪਰ ਬਾਕੀ ਕਰੋੜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਜਨਮ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਨਿਸਚਿਤਤਾ ਵਾਲੀ ਬਣੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਸਰਲ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਡੂੰਘੀ ਸੋਚ-ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਸਰਲੀਕਰਨ ਕਰਨਾ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਅਪਣਾਈ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵੀ ਵਾਧਾ ਕਰੇਗੀ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਖੇਤੀ ਜੜ੍ਹਤਾ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸੰਕਟ

ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਜਦੋਂ ਗਰਮੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਰ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤ ਵਿੱਚ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਇੱਕ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਲਿਤ ਢਾਂਚਾਗਤ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਵਿੱਚ ਘਿਰਿਆ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਤਾਪਮਾਨ ਅਕਸਰ 45 ਡਿਗਰੀ ਸੈਂਟੀਗਰੇਡ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੂਬੇ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਤਾਣਾ-ਬਾਣਾ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਸੀਮਿਤ ਸਰੋਤ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੰਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕੇਂਦਰ, ਪੇਂਡੂ ਘਰ ਅਤੇ ਲਘੂ ਤੇ ਦਰਮਿਆਨੇ ਉਦਯੋਗ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਗਾਊਂ ਸੂਚਨਾ ਤੋਂ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰੀ ਬਿਜਲੀ ਕੱਟਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਪਟੜੀ ਤੋਂ ਉਤਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈਆਂ ਦਾ ਕੰਮ ਠੱਪ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸੂਬੇ ਦਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਝੋਨੇ ਦੀ ਲਵਾਈ ਲਈ ਸਿੰਚਾਈ ਟਿਊਬਵੈੱਲਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨੈੱਟਵਰਕ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਨਿਰਵਿਘਨ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸਾਲਾਨਾ ਟਕਰਾਅ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਦੀ ਮਹਿਜ਼ ਇੱਕ ਮੌਸਮੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਅਸਫ਼ਲਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਗੋਂ ਇਹ ਡੂੰਘੇ ਨੀਤੀਗਤ ਜਾਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਖੇਡ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਤੁਰੰਤ ਆਰਥਿਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਅਤੇ ਢਾਂਚਾਗਤ ਸਥਿਰਤਾ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਾਵਰਕੌਮ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਝੋਨੇ ਦੇ ਸੀਜ਼ਨ ਦੇ ਸਿਖਰ ਦੌਰਾਨ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮੰਗ ਲਗਪਗ 17,147 ਮੈਗਾਵਾਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਪਣੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਉਤਪਾਦਨ ਸਮਰੱਥਾ ਮਹਿਜ਼ 5,787 ਮੈਗਾਵਾਟ 'ਤੇ ਹੀ ਸਿਮਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ 11,359 ਮੈਗਾਵਾਟ ਦੇ ਵੱਡੇ ਘਾਟੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਗਰਿਡ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਮਹਿੰਗੇ ਭਾਅ 'ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਖਰੀਦਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਸਪਲਾਈ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਚੁਣੌਤੀਪੂਰਨ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਫੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅੱਠ ਘੰਟੇ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਵਰਕੌਮ ਕੋਲ ਦੂਜੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੱਟਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਬਚਦਾ। ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲੰਮੇ ਅਤੇ ਅਣਐਲਾਨੇ ਬਲੈਕਆਊਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਇਹ ਢਾਂਚਾਗਤ ਤਰਜੀਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਸਰੋਤਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਮੌਸਮੀ ਤਬਾਦਲਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਵਧੇਰੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਖਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਫ਼ਸਲੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਾਜ਼ੁਕ ਸੰਤੁਲਨ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਗੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੌਨਸੂਨ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਮੌਨਸੂਨ ਦੀ ਦੇਰੀ ਜਾਂ ਬੇਭਰੋਸਗੀ ਇੱਕ ਸਾਧਾਰਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਮੀਂਹ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਕਾਰਨ ਦੋ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਰਮੀ ਅਤੇ ਹੁੰਮਸ ਕਾਰਨ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਏਅਰ ਕੰਡੀਸ਼ਨਰ ਲਗਾਤਾਰ ਚਲਾਉਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮੰਗ ਬੇਤਹਾਸ਼ਾ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੂਜਾ, ਸੁੱਕੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਉੱਡਣ ਦੀ ਦਰ ਕਈ ਗੁਣਾ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਝੋਨੇ ਦੇ ਨਵੇਂ ਲਾਏ ਬੂਟਿਆਂ ਨੂੰ 48 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੁੱਕਣ ਅਤੇ ਨਸ਼ਟ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਚਲਾਉਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਮੌਨਸੂਨ ਦੀ ਦੇਰੀ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਸਮੀਕਰਨ ਵਿੱਚੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਕੇ ਪੂਰਾ ਹਾਈਡ ?ਰੋਲੋਜੀਕਲ ਬੋਝ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਓਵਰਲੋਡ ਹੋਏ ਬਿਜਲੀ ਗਰਿਡ 'ਤੇ ਪਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਾਰੇ 14 ਲੱਖ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚੱਲਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਗਰਿਡ ਵਿੱਚ ਵੋਲਟੇਜ ਦੀ ਅਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਪੇਂਡੂ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਿੰਤਾ ਵਧਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਾਵਰਕੌਮ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਅਤੇ ਸਬ-ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਬਿਜਲੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਖ਼ਰੀਫ਼ ਮੱਕੀ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਸਕੀਮ ਵਰਗੀਆਂ

ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਰਿਆਇਤਾਂ ਅਤੇ ਸਬਸਿਡੀਆਂ (17,500 ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੱਕ) ਦੇ ਕੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵੱਧ ਖਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਝੋਨੇ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਮੱਕੀ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਹੇਠ ਰਕਬਾ ਮਹਿਜ਼ 66,000 ਹੈਕਟੇਅਰ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਸਥਿਰ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸੂਬੇ ਦੇ 31 ਲੱਖ ਹੈਕਟੇਅਰ ਝੋਨੇ ਦੇ ਰਕਬੇ ਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਛੋਟਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਫ਼ਸਲੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੀ ਇਹ ਅਸਫ਼ਲਤਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸ਼ੁੱਧ ਆਰਥਿਕ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਝੋਨੇ ਦੀ ਲਗਪਗ 100 ਫ਼ੀਸਦੀ ਖਰੀਦ ਕੇਂਦਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐੱਫ ਸੀ ਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਐੱਮ ਐੱਸ ਪੀ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਕੀਮਤ ਦੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਅਤੇ ਜ਼ੀਰੋ ਮਾਰਕੀਟ ਜੋਖ਼ਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਮੱਕੀ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਐੱਮ ਐੱਸ ਪੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਲੋੜ ਹੈ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲਵੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰੀਦ ਢਾਂਚਾ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦਾ। ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਜੋਂ ਕਿਸਾਨ ਨਿੱਜੀ ਵਪਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਫੀਡ ਮਿੱਲ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਰਹਿਮੋ-ਕਰਮ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਮੱਕੀ ਦੀਆਂ ਅਸਲ ਬਜ਼ਾਰੀ ਕੀਮਤਾਂ ਅਕਸਰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਐੱਮ ਐੱਸ ਪੀ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੱਕੀ ਦਾ ਝਾੜ ਝੋਨੇ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਵੀ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰੀਦ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ, ਘੱਟ ਝਾੜ ਅਤੇ ਬਜ਼ਾਰੀ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਅਸਥਿਰਤਾ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇੱਕ ਆਮ ਕਿਸਾਨ ਲਈ ਇਹ ਵਿੱਤੀ ਜੋਖ਼ਮ ਅਸਹਿ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਨੀਤੀਗਤ ਜੜ੍ਹਤਾ ਦੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਣੇ ਪੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਕਟ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਸੂਬੇ ਦੀ ਮੁੱਖ ਫ਼ਸਲ (ਝੋਨਾ) ਅਤੇ ਤਜਵੀਜ਼ਤ ਬਦਲਵੀਂ ਫ਼ਸਲ (ਮੱਕੀ) ਵਿਚਕਾਰ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਖਪਤ ਦੇ ਵੱਡੇ ਪਾੜੇ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਭੂ-ਜਲ ਬੋਰਡ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅੰਕੜੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਜਲ ਸੰਕਟ ਦੀ ਹਕੀਕਤ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਿਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਭੂ-ਜਲ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਸਾਲਾਨਾ ਰੀਚਾਰਜ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 156.36 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸੰਕਟ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਗੁਆਂਢੀ ਸੂਬਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜਸਥਾਨ (147.11 ਫ਼ੀਸਦੀ) ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ (136.75 ਫ਼ੀਸਦੀ) ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਮਹਿਜ਼ 60.63 ਫ਼ੀਸਦੀ ਦੀ ਕੌਮੀ ਔਸਤ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਪੂਰਤੀ ਨਾਲੋਂ ਉਸ ਦੀ ਖਪਤ ਕਿਸ ਕਦਰ ਅਸੰਤੁਲਿਤ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਾਡਲ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੀਵਾਲੀਆ ਹੋਣ ਕੰਢੇ ਹੈ। ਫ਼ਸਲੀ ਖਪਤ ਦਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਗਣਿਤ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਝੋਨੇ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮੱਕੀ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਨਾਲ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਵੱਡੀ ਬੱਚਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਕਿੱਲੋ ਝੋਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ 2,200 ਤੋਂ 2,600 ਲਿਟਰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਖਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਮੱਕੀ ਲਈ ਮਹਿਜ਼ 550 ਤੋਂ 600 ਲਿਟਰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿੱਲੋ ਪਾਣੀ ਦੀ ਖਪਤ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੀ 75 ਫ਼ੀਸਦੀ ਦੀ ਕਮੀ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਝੋਨੇ ਦੀ ਔਸਤ ਮਿਆਦ (140 ਦਿਨ) ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮੱਕੀ 100 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਖੇਤ ਦੀ ਮਿਆਦ 40 ਦਿਨ ਘਟਦੀ ਹੈ। ਝੋਨੇ ਲਈ ਗਰਮੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੱਦੂ ਕਰਕੇ ਲਗਾਤਾਰ ਪਾਣੀ ਖੜ੍ਹਾ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਾਸ਼ਪੀਕਰਨ ਬਹੁਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂਕਿ ਮੱਕੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਵੱਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੰਚਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਬਿਜਲੀ ਗਰਿਡ 'ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਝੋਨੇ ਲਈ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਉੱਚ-ਹਾਰਸ ਪਾਵਰ ਦੇ ਡੂੰਘੇ ਸਬਮਰਸੀਬਲ ਪੰਪਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਘੱਟ-ਹਾਰਸ ਪਾਵਰ ਦੇ ਸਤਹੀ ਪੰਪਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪਾਵਰਕੌਮ ਦੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਬੇਸਲੋਡ ਮੰਗ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਘਟਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਗਰਮੀਆਂ ਦੀ ਸਿਖਰਲੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਬਿਜਲੀ ਕੱਟਾਂ ਦੇ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰੇਗਾ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਸਾਲਾਨਾ 0.5 ਤੋਂ 1 ਮੀਟਰ ਤੱਕ ਹੇਠਾਂ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 73 ਫ਼ੀਸਦੀ ਝੋਨੇ ਦੇ ਖੇਤ ਟਿਊਬਵੈੱਲਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ। ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਚੱਕਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ: ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਡਿੱਗਣ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨ ਹੋਰ ਡੂੰਘੇ ਬੋਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵੱਡੀਆਂ ਮੋਟਰਾਂ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਮੁਫ਼ਤ ਅਤੇ ਸਬਸਿਡੀ ਵਾਲੀ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਖਪਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਬੇਤਹਾਸ਼ਾ ਨਿਕਾਸੀ ਨੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਸੰਕਟ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਭੂ-ਜਲ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 53 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭੂ-ਜਲ ਸੈਂਪਲਾਂ ਵਿੱਚ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੀਮਾ (30 ਪਾਰਟਸ ਪ੍ਰਤੀ ਬਿਲੀਅਨ) ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਜੋ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਤੀਬਰਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਗਰਮੀ ਦੇ ਬਿਜਲੀ ਕੱਟ ਅਤੇ ਸੁੱਕ ਰਹੇ ਜਲ-ਸਰੋਤ ਇੱਕੋ ਢਾਂਚਾਗਤ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਲੱਛਣ ਹਨ: ਇੱਕ ਪੁਰਾਣਾ ਕਣਕ-ਝੋਨੇ ਦਾ ਫ਼ਸਲੀ ਚੱਕਰ, ਜੋ ਆਪਣੀ ਆਰਥਿਕ ਉਪਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਇਸ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਬਨਾਮ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਵਜੋਂ ਦੇਖਣਾ ਗ਼ਲਤ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ, ਖਪਤਕਾਰ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਾਰੇ ਇੱਕ ਨੁਕਸਦਾਰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿ ਕੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੱਚੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਮਾਮੂਲੀ ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਢਾਂਚਾਗਤ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜੋ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੇ। ਇਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਤਿਕੋਣੀ ਕੰਟਰੈਕਟ ਫਾਰਮਿੰਗ ਦੀਆਂ ਗਾਰੰਟੀਆਂ (ਜੋ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਉਦਯੋਗ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ), ਮੱਕੀ ਅਤੇ ਦਾਲਾਂ ਵਰਗੇ ਪਾਣੀ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬਦਲਾਂ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰੀਦ ਨੂੰ ਸੰਸਥਾਗਤ ਰੂਪ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਨਹਿਰੀ ਸਿੰਚਾਈ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਸੁਰਜੀਤੀ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਬਦਲਵੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਜੋਖ਼ਮ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਹੀਟ ਵੇਵ, ਬਲੈਕਆਊਟ ਅਤੇ ਡਿੱਗਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਮੌਸਮੀ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਫਸਿਆ ਰਹੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਦੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਭਰਪੂਰਤਾ ਬਦਲੇ ਭਲਕੇ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਦੀਵਾਲੀਏਪਣ ਨਾਲ ਚੁਕਾਵਾਂਗੇ।

ਸਾਡੇ ਲੋਕ
SADE LOK
ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ
Office : (925) 243-1300 | Cell : (510) 706-1300 | Fax : (925) 373-1300 | India : 783 706 1300
1406 Janis CT Livermore CA 94551

Disclaimer : Sade Lok Weekly Punjabi Newspaper and People associated with it are not responsible are any chaims made advertisers and do not endorse any product or services advertised in the Sade Lok weekly Punjabi Newspaper. Please Consult your lawyer before buying-hiring-contracting throgh the advertisement. Publish in Sade Lok Weekly Newspaper. In the Business of selling Space and claims made by the advertiser are not tested.
ALL DISPUTES SUBJECTED TO THE COUNTY OF ALAMEDA CALIFORINA. ਲੇਖਕ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਾਦਕ ਦਾ ਅਤੇ ਅਦਾਰਾ ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ।

ਅਮਰੀਕਾ ’ਚ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਦਾਖ਼ਲੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 69 ਫ਼ੀਸਦੀ ਘਟੀ

ਨਿਊਯਾਰਕ : ਅਮਰੀਕਾ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਰਸਤਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ’ਚ ਵੱਡੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਹੱਦੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਅਕਤੂਬਰ 2025 ਤੋਂ ਮਈ 2026 ਤੱਕ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ 20,614 ਸਰਹੱਦੀ ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਹੋਏ, ਜਦਕਿ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2023 ਦੀ ਇਸੇ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਗਿਣਤੀ 67 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਪਰਵਾਸ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਲਗਭਗ 69 ਫ਼ੀਸਦੀ ਦੀ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ।

ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਬਦਲਾਅ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਸਰਹੱਦਾਂ ’ਤੇ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਮੈਕਸੀਕੋ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮੀ ਸਰਹੱਦ ਉੱਤੇ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਿਰਫ਼ 417 ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ, ਜੋ 2023 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰੀਬ 99 ਫ਼ੀਸਦੀ ਘੱਟ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਉੱਤਰੀ ਸਰਹੱਦ ’ਤੇ ਵੀ 2,250 ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਹੋਏ, ਜੋ ਪਿਛਲੀ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਮਿਆਦ ਨਾਲੋਂ 91 ਫ਼ੀਸਦੀ ਘੱਟ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤੇਜ਼ ਗਿਰਾਵਟ ਪਿੱਛੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ

ਦੀ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਿਰੁੱਧ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸਖ਼ਤ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਰਹੱਦਾਂ ਉੱਤੇ ਵਧੀ ਨਿਗਰਾਨੀ, ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀਆਂ, ਤੇਜ਼ ਡਿਪੋਰਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ’ਚ ਡਰ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ 2026 ਦੇ ਪਹਿਲੇ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਹੀ 1,076 ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 2025 ਦੌਰਾਨ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਡਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀਆਂ ਗਿਣਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਸੀ।

ਅਮਰੀਕੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਾਹਰਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਕੀਤੀ ਅਪੀਲ

ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਜਿਮ ਮੈਕਗਵਰਨ ਵੱਲੋਂ ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਦੀ ਵਕਾਲਤ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇੱਕ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਾਹਰਾਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰਸ (ਸੰਸਦ) ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਾਹਰਾਂ ਨੇ ਕਥਿਤ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਦਮਨ (transnational repression) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਟੌਮ ਲੈਨਟੋਸ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਹਿ-ਪ੍ਰਧਾਨ, ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਜਿਮ ਮੈਕਗਵਰਨ ਨੇ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਦੋ-ਪੱਖੀ ਅਤੇ ਦੋ-ਸਦਨੀ ‘ਟਰਾਂਸਨੈਸ਼ਨਲ ਰਿਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਪਾਲਿਸੀ ਐਕਟ’ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ।

ਮੈਕਗਵਰਨ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕੋ ਰੂਬੀਓ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਹਥਿਆਰ ਨਿਰਯਾਤ ਨਿਯੰਤਰਣ ਐਕਟ (Arms Export Control Act) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਕਰੀਆਂ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ।

ਬੀਤੀ 14 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰਸ (ਸੰਸਦ) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੈਠਕ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹ ਬੈਠਕ

‘ਇਕੁਇਟਾਸ ਫੋਰਮ ਯੂ ਐੱਸ ਏ’ (Equitas Forum USA) ਨੇ ਕੁਝ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਖੁਫੀਆ ਸੇਵਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਡੈਨੀਅਲ ਸਟੈਨਟਨ ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੇਸ਼ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਸੰਗਠਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨੈੱਟਵਰਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ‘ਉਹ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਜਾਂ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹਿੰਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।’

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਕਮਿਸ਼ਨ (USCIRF) ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁਖੀ ਸਟੀਫਨ ਸ਼ਨੇਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਆਪਣੀ 2026 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਸੱਤਵੀਂ ਵਾਰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ।

ਭਾਰਤ ਨੇ ਯੂਐਸਸੀਆਈਆਰਐਫ (USCIRF) ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ‘ਪੂਰਵਗ੍ਰਹਿ (ਪੱਖਪਾਤ) ਨਾਲ ਗ੍ਰਸਤ ਇੱਕ ਬਿਰਤਾਂਤ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।’

‘ਸਿੱਖ ਕੋਲੀਸ਼ਨ’ (Sikh Coalition) ਦੇ ਸੰਘੀ ਨੀਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਦਮਨ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ।’

ਵਾਇਕੀਕੀ ਹੋਟਲ ’ਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ‘ਸਟ੍ਰੇਂਜਰ ਡੇਂਜਰ’ ਘਟਨਾ

ਤੁਲਸੀ ਗੈਬਾਰਡ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਬਟਾਰਤੀ ਗੈਬਾਰਡ ’ਤੇ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ

ਹੋਨੋਲੂਲੂ (ਹਵਾਈ): ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਰਾਜਨੇਤਾ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਤੁਲਸੀ ਗੈਬਾਰਡ (Tulsi Gabbard) ਦੇ 55 ਸਾਲਾ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਬਟਾਰਤੀ ਗੈਬਾਰਡ (Batarti Gabbard) ’ਤੇ ਹੋਨੋਲੂਲੂ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਘਟਨਾ ਵਾਇਕੀਕੀ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਟਲ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ‘ਸਟ੍ਰੇਂਜਰ ਡੇਂਜਰ’ (ਅਣਜਾਣ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਖ਼ਤਰਾ) ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੀ ਹੈ ਪੂਰਾ ਮਾਮਲਾ?

ਹੋਨੋਲੂਲੂ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ (HPD) ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ:

ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਂ: ਘਟਨਾ 12 ਜੁਲਾਈ, 2026 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ ਲਗਭਗ 2:00 ਵਜੇ ਵਾਇਕੀਕੀ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਟਲ ਦੇ ਪੂਲ ਏਰੀਆ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ।

ਦੋਸ਼: ਬਟਾਰਤੀ ਨੇ ਉੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਕਈ ਬੱਚਿਆਂ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ 9 ਸਾਲ ਦਾ ਬੱਚਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ) ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਪੁੱਛੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨੋਟਬੁੱਕ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ।

ਲਾਲਚ ਦੇਣ ਦਾ ਦੋਸ਼: ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਚਿਊਇੰਗਮ (gum) ਦਾ ਲਾਲਚ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੋਟਲ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਚੱਲਣ ਲਈ ਕਿਹਾ।

ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰੀ: ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਜਾਣ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਉੱਥੋਂ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ 42 ਸਾਲਾ ਮਹਿਲਾ ਵੱਲੋਂ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ।

ਪੁਲਿਸ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ

ਪੁਲਿਸ ਨੇ 17 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਬਟਾਰਤੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਕੇ ਉਸ ’ਤੇ ਸੈਕੰਡ ਡਿਗਰੀ ਕਸਟੋਡੀਅਲ ਇੰਟਰਫੇਰੈਂਸ (Custodial Interference in the Second

Degree) ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ’ਤੇ 16 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਚੋਰੀ (Theft) ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਪ ਨੂੰ ਬੇਗੁਨਾਹ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਫਿਲਹਾਲ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ।

ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਬਿਆਨ: ਮਾਨਸਿਕ ਇਲਾਜ ਅਧੀਨ ਹੈ ਬਟਾਰਤੀ

ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਟਾਰਤੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਹਵਾਈ ਦੇ ਸਟੇਟ ਸੈਨੇਟਰ ਮਾਈਕ ਗੈਬਾਰਡ (Mike Gabbard) ਨੇ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਗੰਭੀਰ ਮਾਨਸਿਕ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ‘ਅਸੀਂ ਉਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਉਸ ਦਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਮਾਨੋਵਿਗਿਆਨਕ (psychiatric) ਇਲਾਜ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਜਲਦ ਠੀਕ ਹੋਣ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।’

ਨੋਟ: ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਤਾਰੀਖ਼ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਜਾਂਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਬੰਧੀ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਮਰੀਕਾ ’ਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਹੁਣ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ’ਤੇ ਵਧੀ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਦੇਖਣ ਵਾਲੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਨਿਯਮ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਸਖ਼ਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ‘ਡਿਊਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਸਟੇਟਸ (ਡੀ/ਐੱਸ)’ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਐੱਫ-1 ਸਟੂਡੈਂਟ ਵੀਜ਼ਾ ’ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਅਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਮਿਆਦ ਜਾਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕਾ ’ਚ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ ’ਤੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਵੀਜ਼ਾ ਨਹੀਂ, ਰਹਿਣ ਦੇ ਨਿਯਮ ਬਦਲੇ

ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਬਦਲਾਅ ਵੀਜ਼ੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ’ਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ (ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟਸ) ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਤੱਕ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਧੂ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਹੁਣ ਐਂਟਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਹੀ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਤੈਅ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੋ ਆਈ-94 ਰਿਕਾਰਡ ’ਚ ਦਰਜ ਹੋਵੇਗੀ।

ਹਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਗੇ ਚਾਰ ਸਾਲ

ਚਾਰ ਸਾਲ ਦੀ ਹੱਦ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵੀ ਭੁਲੇਖੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਚਾਰ ਸਾਲ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੱਦ ਹੈ, ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੋ ਸਾਲਾ ਮਾਸਟਰਜ਼ ਕੋਰਸ ਵਿਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਦੋ ਸਾਲ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਵਾਧੂ ਮਿਆਦ ਹੀ ਮਿਲੇਗੀ।

ਨਵੀਂ ਡਿਗਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ’ਤੇ ਵਧੇਗਾ ਕਾਗਜ਼ੀ ਕੰਮ : ਪਹਿਲਾਂ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਸਟਰਜ਼ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੋਰਸ ਵਿਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ’ਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸਿਰਫ ਐੱਸ. ਈ. ਵੀ. ਆਈ. ਐੱਸ. ਰਿਕਾਰਡ ਅਪਡੇਟ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਸਮਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਯੂ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਈ. ਐੱਸ. ਵਿਚ ਫਾਰਮ ਆਈ-539 ਦਾਖਲ ਕਰ ਕੇ ਸਟੇਟਸ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਭਾਵ ਉੱਚ

ਸਿੱਖਿਆ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹੁਣ ਵਾਧੂ ਅਰਜ਼ੀ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਫੀਸ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ।

ਪੀ. ਐੱਚ. ਡੀ. ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ’ਤੇ ਪਵੇਗਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਸਰ : ਨਵੀਂ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਅਸਰ ਪੀ.ਐੱਚ.ਡੀ. ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ’ਤੇ ਪਵੇਗਾ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪੀ.ਐੱਚ.ਡੀ. ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪੰਜ ਤੋਂ ਸੱਤ ਸਾਲ ਤੱਕ ਚੱਲਦੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਨਵੀਂ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਰ ਸਾਲ ਤੱਕ ਹੀ ਐਂਟਰੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਹਰ ਪੀ.ਐੱਚ.ਡੀ. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਰਹਿੰਦੇ ਸਟੇਟਸ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬਾਇਓਮੈਟ੍ਰਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਵਾਧੂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਫੀਸ ਵੀ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ।

ਓ.ਪੀ.ਟੀ. ਲਈ ਵੀ ਵਧੇਗਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਬੋਝ : ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਸ਼ਨਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ (ਓ.ਪੀ.ਟੀ.) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹੁਣ ਵਾਧੂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ’ਚੋਂ ਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਰਫ ਕੰਮ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣੀ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਕਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਟੇਟਸ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਵੱਖਰੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵੀ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ।

60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਹੁਣ ਸਿਰਫ਼ 30 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ : ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਛੱਡਣ, ਨਵਾਂ ਕੋਰਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟਸ ਬਦਲਣ ਲਈ 60 ਦਿਨ ਮਿਲਦੇ ਸਨ। ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਮਿਆਦ ਘਟਾ ਕੇ 30 ਦਿਨ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਦਲਣ, ਨਵਾਂ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਜਾਂ ਯਾਤਰਾ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਕੋਲ ਕਾਫ਼ੀ ਘੱਟ ਸਮਾਂ ਰਹੇਗਾ।

ਵਿਦੇਸ਼ ਯਾਤਰਾ ’ਤੇ ਫਿਰ ਲੈਣਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਵੀਜ਼ਾ : ਜੇ ਕਿਸੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਾਪਸ ਪਰਤਣ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਵੀਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇ ਸਟੇਟਸ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਵਾਂ ਵੀਜ਼ਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅੰਡਰਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ’ਤੇ ਘੱਟ, ਲੰਬੇ ਕੋਰਸਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ’ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਸਰ : ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਚਾਰ ਸਾਲ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮਿਆਦ ਵਾਲੇ ਅੰਡਰਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਸਟਰਜ਼ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ’ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀਮਤ ਰਹੇਗਾ ਪਰ ਪੀ.ਐੱਚ.ਡੀ., ਦੂਜੇ ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਜਾਂ ਓ.ਪੀ.ਟੀ. ਰਾਹੀਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੱਗਭਗ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਧੇਰੇ ਕਾਗਜ਼ੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਵਾਧੂ ਖਰਚੇ ਅਤੇ ਸਖ਼ਤ ਸਮਾਂ-ਹੱਦ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

ਸ੍ਰ. ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ

ਸ੍ਰ. ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ ਪੰਥਕ ਸਫ਼ਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਕ ਉਘੇ ਸਿੱਖ ਚਿੰਤਕ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਆਪ ਨੇ ਪੰਥਕ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੂਝ-ਸਮਝ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਸ੍ਰ. ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ ਜੀ ਇੱਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿੱਖ ਹਨ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਨਿਧੱੜਕ ਅਵਾਜ਼ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1973 ਵਿਚ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੀ ਪਟਨਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਐਲ.ਐਲ.ਬੀ. ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਵਕਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਟੀ.ਵੀ. ਪੱਤਰਕਾਰ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ। ਆਪ 2003 ਤੋਂ 2011 ਈ. ਤੱਕ ਸੰਤ ਸਿਪਾਹੀ ਰਸਾਲੇ ਦੇ ਐਡੀਟਰ ਰਹੇ। ਆਪ ਪੰਥਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਸਲਿਆਂ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਪੈਨਲ ਅਤੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਤੁਲਾਨਾਤਮਿਕ ਅਧਿਐਨ ਵਰਗੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਗਹਿਰ-ਗੰਭੀਰ ਖੋਜੀ ਬਣਕੇ ਪੰਥ ਦੇ ਵਡੇਰੇ ਹਿਤਾਂ ਲਈ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਕਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੈਮੀਨਾਰਾਂ ਵਿਚ ਖੋਜ ਭਰਪੂਰ ਪਰਚੇ ਪੜ੍ਹੇ। "ਇਕ ਖਤ ਭਾਈ ਤਾਰੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਨਾਮ" ਅਤੇ "ਦਸਤਾਰ ਕਿ ਟੋਪੀ" ਆਪ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਛਾਪਿਆ। ਆਪ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪੰਥਕ ਮਸਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ ਕਈ ਸਬ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਵੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਰਹੇ। ਆਪ ਦੀ ਲਿਖੀ ਇਹ ਹੱਥੀ ਪੁਸਤਕ "ਸਾਖੀ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਜੀ ਕੀ" ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੰਥ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨੂੰ ਵੀ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਆਪਜੀ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਪੰਥਕ ਨਜ਼ਰ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ ਜੋ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਵਰਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦਾ ਹੈ। ਆਪ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਪੰਥ ਲਈ ਜਾਰੀ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹਨ। ਸ੍ਰ. ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ ਜੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਆ ਰਹੀਆਂ ਦਰਪੇਸ਼ ਖਤਰਿਆਂ ਉਪਰ ਬੇਬਾਕੀ ਦੇ ਨਾਲ ਬੋਲਦੇ ਅਤੇ ਕੌਮ ਨੂੰ ਅਗਾਹ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸ੍ਰ. ਗੁਰਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ ਜੀ ਪਿਛਲੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇ ਤੋਂ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' ਅਖ਼ਬਾਰ ਲਈ ਪੰਥ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਲਿਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਿਤਾਬ ਪੰਥਕ ਨਜ਼ਰ ਨੂੰ ਲਗਾਤਰ ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਛਾਪ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਹਫਤੇ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਦੇਣ 'ਸਾਖੀ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਜੀ ਕੀ' ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਥੇ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕੀ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਸ ਹੈ ਕੀ ਪਾਠਕ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣਗੇ। ਅਸੀਂ 'ਸਾਖੀ ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਜੀ ਕੀ' ਛਾਪਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ :- ਧੰਨਵਾਦ ਸਾਹਿਤ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਝਰੋਖੇ ਵਿਚੋਂ

ਸਿੱਖ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਦਾ ਖਰੜੇ ਤੋਂ ਪੰਥ ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਹੋਣ ਦਾ ਸਫ਼ਰ

ਪਹਿਲਾ ਪੜਾਅ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦੀ ਕਾਇਮੀ

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ)

(ੲ) ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਠ ਵੱਲ ਕੁੰਭ, ਜੋਤ ਆਦਿ ਰੱਖਣਾ ਜਾਂ ਨਾਲ ਨਾਲ ਜਾਂ ਵਿਚ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬਾਣੀ ਦਾ ਪਾਠ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ, ਮਨਮਤ ਹੈ।

ਪਾਠ ਦਾ ਅਰੰਭ

ਸਾਧਾਰਨ ਪਾਠ ਦੇ ਅਰੰਭ ਵੇਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਲਿਆ ਕੇ ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ (ਛੇ ਪਉੜੀਆਂ) ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਕੇ ਅਰਦਾਸੇ ਮਗਰੋਂ 'ਹੁਕਮ' ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਵੇਲੇ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਹੋਵੇ, ਫੇਰ ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ (ਛੇ ਪਉੜੀਆਂ) ਦੇ ਪਾਠ ਮਗਰੋਂ ਅਰਦਾਸ ਕਰਕੇ ਅਤੇ 'ਹੁਕਮ' ਲੈ ਕੇ ਪਾਠ ਦਾ ਅਰੰਭ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਭੋਗ

(ੳ) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਾਠ (ਸਾਧਾਰਣ ਜਾਂ ਅਖੰਡ) ਦਾ ਭੋਗ ਮੁਦਾਵਣੀ ਉਤੇ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ। (ਇਸ ਗੱਲ ਬਾਬਤ ਪੰਥ ਵਿਚ ਅਜੇ ਤੱਕ ਮਤਭੇਦ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਰਾਗ ਮਾਲਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੀੜ ਲਿਖਣ ਜਾਂ ਛਾਪਣ ਦਾ ਹੀਆ ਕੋਈ ਨਾ ਕਰੇ।) ਇਸ ਤੋਂ ਉਪਰੰਤ ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਕੇ ਭੋਗ ਦਾ ਅਰਦਾਸਾਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਕੜਾਹ ਪਰਸ਼ਾਦ ਵਰਤਾਇਆ ਜਾਵੇ।

(ਅ) ਭੋਗ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ, ਰੁਮਾਲ, ਚੌਰ, ਚਾਨਣੀ, ਆਦਿ ਦੇ ਭੇਟਾ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਯਥਾ-ਸ਼ਕਤ 'ਅਰਦਾਸ' ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ।

ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ

(ੳ) ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਜੋ ਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਕਰਾਕੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ, ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਵੇ।

(ਅ) ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਇਹ ਹੈ :

ਸੁਅੱਛ ਭਾਂਡੇ ਵਿਚ ਤ੍ਰਿਭਾਵਲੀ (ਆਟਾ, ਉਤਮ ਮਿਠਾ ਤੇ ਘੀ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਪਾ ਕੇ) ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਫਿਰ ਮੁਅੱਛ ਬਸਤ੍ਰ ਨਾਲ ਢਕ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰ ਮੁਅੱਛ ਚੌਂਕੀ ਉਪਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਉਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਸੁਣਾ ਕੇ ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਪੰਜ ਪਉੜੀਆਂ ਤੇ ਅੰਤਲੀ ਇਕ ਪਉੜੀ ਦਾ ਪਾਠ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਰਦਾਸ ਸੋਧਿਆਜਾ ਕੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲਈ ਕਿਰਪਾਨ ਭੇਟ ਹੋਵੇ।

(ੲ) ਇਸ ਦੇ ਉਪਰੰਤ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਵਰਤਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੜਾਹ ਪਰਸ਼ਾਦ ਵਿਚੋਂ ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦਾ ਗੱਫਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇ। ਵਰਤਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਤਿਆਰ ਬਰ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਕੋਲੋਂ ਪੁਛੇ ਨਾ ਕਿ ਕੀ ਤੂੰ ਤਿਆਰ ਬਰ ਤਿਆਰ ਹੈਂ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਕੇਵਲ ਆਪ ਹੀ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰ ਕੇ ਵੇਖ ਲਵੇ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਕਿਹੜਾ ਰਹਿਤ ਵਿਚ ਪੱਕਾ ਦਿਸਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਸੰਗਤ (ਜਿਸ ਵਿਚ ਤਾਬੇ ਬੈਠਾ ਸਿੰਘ ਭੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ) ਵਿਚ ਪੰਜਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤਿਆਰ ਬਰ ਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਮਿਲਣ, ਜਾਂ ਜਿਤਨੇ ਹੋਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਾ ਕੇ ਬਾਕੀ ਦਾ ਛਾਂਦਾ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਦੀ ਦੇਗ ਵਿਚ ਰਲਾ ਕੇ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਵਰਤਾ ਦੇਵੇ। ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਵਰਤਾਉਣ ਲੱਗਿਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਬੇ ਬੈਠੇ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਟੋਰੇ ਜਾਂ ਕੌਲ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ ਦੇਵੇ ਤੇ ਫਿਰ ਬਾਕੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਵਰਤਾਵੇ। ਕਿਸੇ ਦਾ ਲਿਹਾਜ਼ ਜਾਂ ਘ੍ਰਿਣਾ ਕਰਕੇ ਵਿਤਕਰਾ ਨਾ ਕਰੇ, ਸਭ ਸਿੰਘ ਅਣਸਿੱਖ, ਨੀਚ ਊਚ ਜਤਾ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਵਰਤਾਵੇ। ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਵਰਤਾਉਣ ਵੇਲੇ ਸੰਗ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਤੋਂ ਜਾਤ ਪਾਤ ਜਾਂ ਛੂਤ ਛਾਤ ਦਾ ਖਿਆਲ ਕਰਕੇ ਗਿਲਾਨੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ।

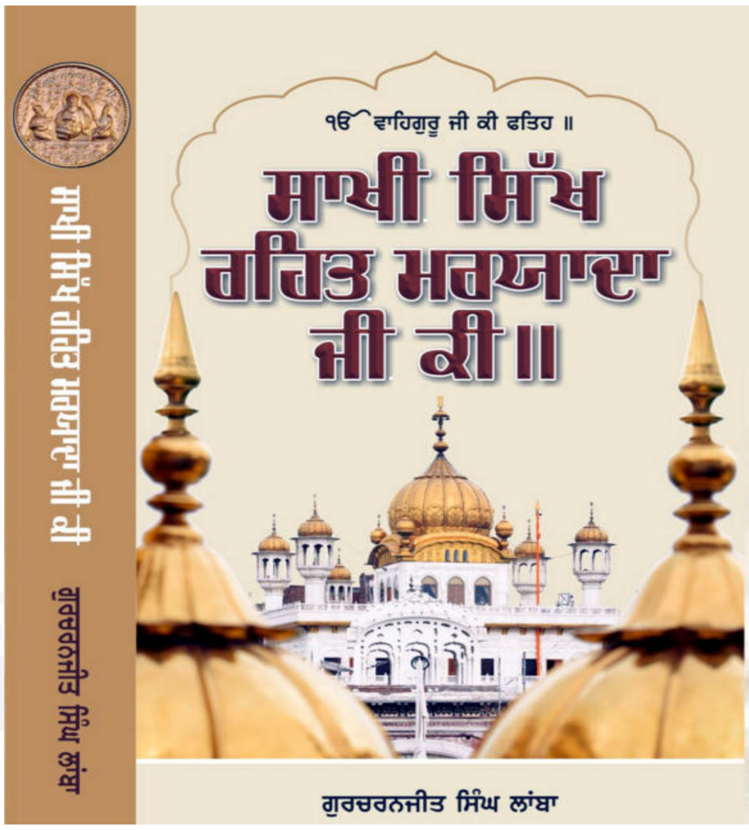

(ਸ) ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਭੇਟਾ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਘਟ ਤੋਂ ਘਟ ਇਕ ਟਕਾ ਨਕਦ ਅਰਦਾਸ ਭੀ ਹੋਵੇ।

੫. ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਕਥਾ :

(ੳ) ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਕਥਾ ਸਿੱਖ ਹੀ ਕਰੇ।

(ਅ) ਕਥਾ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਗੁਰਮਤ ਦਾ ਦ੍ਰਿੜਾਉਣਾ ਹੀ ਹੋਵੇ।

(ੲ) ਕਥਾ ਦਸ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਬਾਣੀ, ਜਾਂ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ, ਭਾਈ ਨੰਦ ਲਾਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਪੰਥਕ ਪੁਸਤਕ ਜਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ (ਜੋ ਗੁਰਮਤਿ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣ) ਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਪਰ ਅਨਮਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਹਾਂ, ਪਰਮਾਣ ਕਿਸੇ ਮਹਾਤਮਾ ਜਾਂ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਉਤਮ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੇ।

੬. ਵਖਿਆਨ : ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਗੁਰਮਤਿ ਤੋਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਵਖਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

੭. ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਸੰਗਤ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਖਿਆਨ, ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ, ਅਰਦਾਸ, ਫ਼ਤਹ, ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਦਾ ਜੈਕਾਰਾ ਤੇ 'ਹੁਕਮ'।

(੨) ਗੁਰਮਤ ਦੀ ਰਹਿਣੀ

੧. ਸਿੱਖ ਦੀ ਆਮ ਰਹਿਣੀ, ਕਿਰਤ ਵਿਰਤ ਗੁਰਮਤ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇ।

ਗੁਰਮਤ ਇਹ ਹੈ :

(ੳ) ਇਹ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੋਂ ਛੁਟ ਕਿਸੇ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤੇ ਦੀ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ।

(ਅ) ਆਪਣੀ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਦਾਤਾ ਤੇ ਇਸ਼ਟ ਕੇਵਲ ਦਸ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਦਸ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ।

(ੲ) ਦਸ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਇਕੋ ਜੋਤਿ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਇਕੋ ਰੂਪ ਕਟਕ ਮੰਨਣਾ।

(ਸ) ਜਾਤ ਪਾਤ, ਛੂਤ ਛਾਤ, ਜੰਤ੍ਰ-ਮੰਤ੍ਰ, ਤੰਤ੍ਰ, ਸ਼ਗਨ, ਤਿਥ, ਮਹੂਰਤ, ਗ੍ਰਹਿ, ਰਾਸ਼ਾਂ, ਸ਼ਰਾਧ, ਪਿਤਰ, ਖਿਆਹ, ਪਿੰਡ ਪੱਤਿਲ, ਦੀਵਾ, ਕਿਰਿਆ ਕਰਮ, ਹੋਮ, ਜੱਗ, ਤਰਪਣ, ਸਿਖਾ ਸੂਤ, ਭਦਣ, ਇਕਾਦਸ਼ੀ ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ ਆਦਿ ਦੇ ਵਰਤ, ਤਿਲਕ, ਜੰਞੂ, ਤੁਲਸੀ ਮਾਲਾ, ਗੋਰ, ਮਟ, ਮੜ੍ਹੀ, ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਾ ਆਦਿ ਭਰਮ-ਰੂਪ ਕਰਮਾਂ ਉਤੇ ਨਿਸ਼ਚਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ।

(ਚਲਦਾ)

ਭਾਰਤੀ ਕੌਂਸਲੇਟ ਜਨਰਲ ਨੇ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਕੀਤਾ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ/ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ/ਸਾਡੇ ਲੋਕ) : ਬੋਸਟਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੌਂਸਲੇਟ ਜਨਰਲ ਨੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਡਿਪਲੋਮੈਟਿਕ ਮਿਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਖਬਰਦਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ੍ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸਲਾਹ ਵਿੱਚ, ਕੌਂਸਲੇਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਘੁਟਾਲੇਬਾਜ਼ ਅਧਿਕਾਰਤ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰਾਂ 'ਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਜਾਂ ਕੌਂਸਲੇਟ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਝੂਠਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੌਂਸਲੇਟ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਾਸਪੋਰਟ, ਵੀਜ਼ਾ ਜਾਂ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਚ ਗੜਬੜੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਜਾਂ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ੍ਹ ਕੌਂਸਲੇਟ ਨੇ ਜਾਰੀ ਇਕ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਘੁਟਾਲੇਬਾਜ਼ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ, ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਰਹਿਣ, ਜਾਂ ਵੀਡੀਓ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ੍ਹ ਉਹ ਨਿੱਜੀ, ਵਿੱਤੀ ਜਾਂ ਪਛਾਣ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਮੰਗ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਬਲੈਕਮੇਲ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਫੋਨ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਕੌਂਸਲੇਟ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਲਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਰਹਿਣ, ਨਿੱਜੀ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਣ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਕਾਲ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਮਿਸ-ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕੈਨੇਡਾ-2026 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਬਰੈਂਪਟਨ ਦੀ ਅਮਨਪ੍ਰੀਤ ਮਠਾਰੂ ਨੇ ਚੋਟੀ ਦੇ 12 ਫਾਈਨਲਿਸਟਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਜਗ੍ਹਾ

ਨਿਊਯਾਰਕ/ਬਰੈਂਪਟਨ, (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ/ਸਾਡੇ ਲੋਕ) : ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਓਨਟਾਰੀਓ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਬਰੈਂਪਟਨ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਭਾਰਤੀ-ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਮੁਟਿਆਰ ਅਮਨਪ੍ਰੀਤ ਮਠਾਰੂ ਨੇ 'ਮਿਸ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕੈਨੇਡਾ 2026' ਸੁੰਦਰਤਾ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਮਨਪ੍ਰੀਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ, ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਪਛਾੜਦੇ ਹੋਏ ਚੋਟੀ ਦੇ 12 ਫਾਈਨਲਿਸਟਾਂ (ਟੌਪ 12) ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਜਗ੍ਹਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਫ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਉਹ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖ਼ਿਤਾਬ ਜਿੱਤਣ ਦੇ ਬਹੁਤ ਨਜ਼ਦੀਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪੂਰੇ ਬਰੈਂਪਟਨ ਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਮਾਣ ਦੀ ਲਹਿਰ ਦੌੜ ਗਈ ਹੈ। ਬਰੈਂਪਟਨ ਵਿੱਚ ਜੰਮੀ-ਪਲੀ ਅਮਨਪ੍ਰੀਤ ਮਾਠਾਰੂ ਸਿਰਫ਼ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦੇ ਮੰਚ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉਹ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਪਣੀ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਹਿੰਮ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਨੌਜਵਾਨ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਕਲਾਤਮਕ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਵਿਲੱਖਣ ਪਛਾਣ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਵੱਕਾਰੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤਹਿਤ 'ਚੋਟੀ ਦੇ 12' ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਨਪ੍ਰੀਤ ਨੇ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੰਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮੌਕਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਕਦਰ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸਲ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਸੱਚਾਈ ਅਤੇ ਹਿੰਮਤ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ 'ਮਿਸ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕੈਨੇਡਾ-2026' ਦੇ ਹੋਏ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਦੀ ਕੇਵਲ ਬਾਹਰੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੁੱਧੀਮਾਨੀ, ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ (ਕੁਸ਼ਲਤਾ) ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਮਨਪ੍ਰੀਤ ਇਸ ਆਧੁਨਿਕ ਮਿਆਰ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਰੀ ਉੱਤਰੀ ਹੈ। ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ ਵੱਲ ਵਧਦਿਆਂ ਅਮਨਪ੍ਰੀਤ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਭਰਵਾਂ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਲਈ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲੀ ਰੋਲ ਮਾਡਲ ਵਜੋਂ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਨ।

BASRA
Heating & Air Conditioning

ਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਠੰਡ ਤੇ ਸਰਦੀਆ ਵਿੱਚ ਨਿੱਘ ਦਾ ਦੂਜਾ ਨਾਮ ਹੈ

ਬਸਰਾ ਹੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਏਅਰ ਕੰਡੀਸ਼ਨਿੰਗ

ਤੁਸੀ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆ ਦੇ ਮਹਿਲ ਆਪਣੇ ਘਰ ਜਾ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਉਪਰ ਨਵਾਂ ਹੀਟਿੰਗ ਜਾ ਏਅਰ ਕੰਡੀਸ਼ਨਿੰਗ ਜਾ ਦੋਵੇ ਤਾ ਬਸ ਇਕੋ ਨਾਮ ਯਾਦ ਰੱਖੋ

ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਲ ਕਰੋ ਇੱਕ ਕਾਲ ਹੀ ਬਚਾ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਤੁਹਾਡੇ ਢੇਰ ਸਾਰੇ ਪੈਸੇ

Reasonable price first class work ਅਤੇ

100% ਗਰੰਟੀ

Basra Heating & Air Conditioning has trained technicians and the right equipment to solve the problem fast and at a reasonable price.

AC REPAIR

Common Air Conditioner Problems Requiring Repair
Low or Leaking Refrigerant
Broken Belt
Compressor Failure
Coil Issues

Thermostat Concerns

- Repair leaks
- Clean dirty coils or drain lines
- Replace filters
- Refresh refrigerant
- Seal ductwork
- Replace faulty belts, coils, or compressors
- •Secure electrical connections
- Provide general maintenance
- And more

From Basra Heating & Air Conditioning

"Basra Heating and Air Conditioning have been providing, installing and servicing home and commercial heat systems, air conditioners & ducting and repair for both residential and commercial customers in the Bay Area since 2012. Our team of trained service professionals has extensive experience installing and servicing home and commercial heat systems, air conditioners, & ducting. Regardless of the project, Basra Heating and Air Conditioning have quickly and professionally served the needs of Bay Area & Central Valley. We pride ourselves in offering a unique combination of skilled service technicians and great customer service. Our team is ready to help you with your heating, air conditioning needs."

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ

ਸ. ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾ (209) 834-6188

Address: 231 Portico Ln, Tracy, CA 95377

ਸੰਤ ਸੇਵਾ ਸਿਘ ਜੀ

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਸੱਚਖੰਡਵਾਸੀ, ਬ੍ਰਹਮਗਿਆਨੀ ਮਹਾਂਪੁਰਖ ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰਾਮਪੁਰ ਖੇੜੇ ਵਾਲੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਸੁਰਤ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਆਪ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਜੀ ਵਿੱਚ ਅਭੇਦਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ; ਉਥੇ ਗੁਰਮਤਿ ਮਾਰਗ ਤੋਂ ਦੁਰੇਡੇ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆਂ ਨੂੰ ਖੰਡੇ ਬਾਟੇ ਦੀ ਪਾਹੁਲ ਛਕਾ ਕੇ 'ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ' ਦੇ ਲੜ ਲਾ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਰਾਮਪੁਰ ਖੇੜੇ ਵਾਲਿਆਂ' ਨੇ 'ਸੇ ਕਿਨੇਹਿਆ?' ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਸੱਚਖੰਡਵਾਸੀ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਚਿਤਰਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਕਬੂਲੀਅਤ ਹਾਸਲ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਛਾਪ ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਕਲਮ ਰਾਹੀਂ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਸ਼ਾਹਕਾਰ ਰਚਨਾ 'ਸੇ ਕਿਨੇਹਿਆ?' ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਮੰਗ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅਖ਼ਬਾਰ ਰਾਹੀਂ ਲੜੀਵਾਰ ਛਾਪ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਯਤਨ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਪਾਠਕ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ। – ਧੰਨਵਾਦ ਸਾਹਿਤ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ

ਦੁਲਭ ਦੇਹ ਸਵਾਰਿ ॥ ਜਾਹਿ ਨ ਦਰਗਹ ਹਾਰਿ ॥

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ)

ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜੋ ਮਨ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦੇਣੀ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ! ਚਤੁਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਹ 'ਚਤੁਰਾਈ ਨ ਚਤੁਰਭੁਜੁ ਪਾਈਐ', ਚਤੁਰਾਈਆਂ ਨਾਲ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ! ਚਤੁਰਾਈ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਉਸ ਸੱਚੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਕੰਮਾਂ ਵੱਲ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਨਾ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਕਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਰਨ ਨਾਲ ਅੰਤ ਨੂੰ ਪਛੁਤਾਵਾ ਹੀ ਪੱਲੇ ਪਵੇ। ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ, 27ਵੀਂ ਵਾਰ ਦੀ ਦਸਵੀਂ ਪਉੜੀ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਤਾੜਨਾ ਭਰੀ ਲਾਹਨਤ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਅੰਗ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਭੈੜੇ ਪਾਸੇ ਲਿਜਾਂਦੇ ਹਨ ਐਸੇ ਸਰੀਰਕ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੈ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਫ਼ੁਰਮਾਨ ਹੈ :

ਧ੍ਰਿਗੁ ਸਿਰੁ ਜੋ ਗੁਰ ਨਾ ਨਿਵੈ ਗੁਰ ਲਗੈ ਨ ਚਰਣੀ ॥
ਧ੍ਰਿਗੁ ਲੋਇਣਿ ਗੁਰ ਦਰਸ ਵਿਣੁ ਵੇਖੈ ਪਰ ਤਰਣੀ੨ ॥
ਧ੍ਰਿਗ ਸਰਵਣਿ ਉਪਦੇਸ ਵਿਣੁ ਸੁਣਿ ਸੁਰਤਿ ਨ ਧਰਣੀ ॥
ਧ੍ਰਿਗੁ ਜਿਹਬਾ ਗੁਰ ਸਬਦ ਵਿਣੁ ਹੋਰ ਮੰਤ੍ਰ ਸਿਮਰਣੀ ॥
੩ਵਿਣੁ ਸੇਵਾ ਧ੍ਰਿਗੁ ਹਥ ਪੈਰ ਹੋਰ ਨਿਹਫਲ ਕਰਣੀ ॥
ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਪਿਰਹੜੀ ਸੁਖ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣੀ ॥੧੦ ॥ (ਵਾਰ ੨੭, ਪਉੜੀ ੧੦)

ਉਂਞ ਤਾਂ ਆਪਾਂ ਸਰੀਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਇੰਦਰਿਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ੁੱਭ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਫ਼ਲ ਕਰਨਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਕਰਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਨਿਰਮਲ ਕਰਮ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਸਾਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੋਭਾ, ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਦੀ ਹੈ; ਮਨੁੱਖਾ ਜਨਮ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਵੀ ਸਿੱਧ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਵਿੱਚ ਭੀ ਮਾਣ-ਸਤਿਕਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਜਮਾਂ ਦੀ ਫਾਹੀ ਕੱਟੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੁਸ਼ਮਣ ਵੀ ਮਿੱਤਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਵੇਂ ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਹੁਕਮ ਕਰਦੇ ਹਨ :

ਦੁਲਭ ਦੇਹ ਸਵਾਰਿ ॥
ਜਾਹਿ ਨ ਦਰਗਹ ਹਾਰਿ ॥
ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਤੁਧੁ ਹੋਇ ਵਡਿਆਈ ॥
ਅੰਤ ਕੀ ਬੇਲਾ੩ ਲਏ ਛਡਾਈ ॥੧ ॥
ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਉ ॥
ਹਲਤੁ ਪਲਤੁ ਹੋਹਿ ਦੋਵੈ ਸੁਹੇਲੇ
ਅਚਰਜ ਪੁਰਖੁ ਧਿਆਉ ॥੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥
ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਹਰਿ ਜਾਪੁ ॥
ਬਿਨਸੈ ਸਗਲ ਸੰਤਾਪੁ੫ ॥
ਬੈਰੀ ਸਭਿ ਹੋਵਹਿ ਮੀਤ ॥
ਨਿਰਮਲੁ ਤੇਰਾ ਹੋਵੈ ਚੀਤ ॥੨ ॥
ਸਭ ਤੇ ਊਤਮ ਇਹੁ ਕਰਮੁ ॥
ਸਗਲ ਧਰਮ ਮਹਿ ਸ੍ਰੇਸਟ ਧਰਮੁ ॥
ਹਰਿ ਸਿਮਰਨਿ ਤੇਰਾ ਹੋਇ ਉਧਾਰੁ ॥
ਜਨਮ ਜਨਮ ਕਾ ਉਤਰੈ ਭਾਰੁ ॥੩ ॥
ਪੂਰਨ ਤੇਰੀ ਹੋਵੈ ਆਸ ॥ ਜਮ ਕੀ ਕਟੀਐ ਤੇਰੀ ਫਾਸ ॥
ਗੁਰ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਸੁਨੀਜੈ ॥
ਨਾਨਕ ਸੁਖਿ ਸਹਜਿ ਸਮੀਜੈ ॥ ੪ ॥ ੩੦ ॥ ੪੧ ॥
(ਰਾਮਕਲੀ ਮः ੫, ਅੰਗ ੮੯੫-੮੯੬)

ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਵੀ ਹੁਕਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ :

ਜਪਹੁ ਤ ਏਕੋ ਨਾਮਾ ॥
ਅਵਰਿ ਨਿਰਾਫਲ ਕਾਮਾ ॥੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥
(ਰਾਗੁ ਸੂਹੀ ਮः ੧, ਅੰਗ ੭੨੮)

ਅਤੇ ਗੁਰਦੇਵ ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦਾ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿੱਚ ਪਾਵਨ ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਿ :

ਸਰਬ ਧਰਮ ਮਹਿ ਸ੍ਰੇਸਟ ਧਰਮੁ ॥
ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਨਿਰਮਲ ਕਰਮੁ ॥

(ਗਉੜੀ ਸੁਖਮਨੀ ਮः ੫, ਅੰਗ ੨੬੬)

ਸਾਜਨ ਸੰਤ ਕਰਹੁ ਇਹੁ ਕਾਮੁ ॥
ਆਨ ਤਿਆਗਿ ਜਪਹੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ॥
(ਅੰਗ ੨੯੦)

ਗੁਰਦੇਵ ਪੰਜਵੇਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਫ਼ੁਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਤੋਂ ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਤੱਕ ਅਨੇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਔਖੇ-ਔਖੇ ਕੰਮ ਕਰੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਪਾਸੋਂ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦਾ ਨਾਮ-ਜਪਣ ਰੂਪੀ ਇੱਕ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕਲਿਆਣ ਕਰਨ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਇਹ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਕਾਰਜ, ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਮਨੁੱਖ ਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ :

ਆਹਰ ਸਭਿ ਕਰਦਾ ਫਿਰੈ ਆਹਰੁ ਇਕੁ ਨ ਹੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਜਿਤੁ ਆਹਰਿ ਜਗੁ ਉਧਰੈ ਵਿਰਲਾ ਬੂਝੈ ਕੋਇ ॥੨ ॥
(ਸਲੋਕ ਮः ੫, ਅੰਗ ੯੬੫)

ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਜਿਨੇ ਵੀ ਪੁੰਨ-ਦਾਨ, ਜਪ-ਤਪ-ਸੰਜਮ ਤਥਾ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਹਨ, ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਤੇ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਤਥਾ ਕਲਯੁਗ ਵਿੱਚ ਫਲਦਾਇਕ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਦਾ ਪਿਆਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ :

ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਜਪ ਤਪ ਜੇਤੇ ਸਭ ਊਪਰਿ ਨਾਮੁ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਸਨਾ ਜੋ ਜਪੈ ਤਿਸੁ ਪੂਰਨ ਕਾਮੁ ॥੩ (ਆਸਾ ਮः ੫, ਅੰਗ ੪੦੧)

ਤਥਾ

ਕਰਮ ਧਰਮ ਅਨੇਕ ਕਿਰਿਆ ਸਭ ਊਪਰਿ ਨਾਮੁ ਅਚਾਰੁ੧ ॥੨ ॥
(ਆਸਾ ਮः ੫, ਅੰਗ ੪੦੫)

ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਨ ਤੁਲਿ ਕਿਰਿਆ ਹਰਿ ਸਰਬ ਪਾਪਾ੨ ਹੰਤ ਜੀਉ ॥
ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਸਿਮਰਿ ਜੀਵਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਰਹੰਤ੩ ਜੀਉ ॥੧ ॥
(ਰਾਮਕਲੀ ਮः ੫, ਅੰਗ ੯੨੭)

ਅਤੇ

ਸਭਿ ਤੀਰਥ ਵਰਤ ਜਗ ਪੁੰਨ ਤੋਲਾਹਾ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਨ ਪੁਜਹਿ ਪੁਜਾਹਾ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਅਤੁਲੁ ਤੋਲੁ ਅਤਿ ਭਾਰੀ
ਗੁਰਮਤਿ ਜਪਿ ਉਮਾਹਾ ਰਾਮ ॥੩ ॥
(ਜੈਤਸਰੀ ਮः ੪, ਅੰਗ ੬੯੯)

ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਹੁਣ ਜੋ ਕਲਯੁਗ ਦਾ ਸਮਾਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕੇਵਲ ਤੇ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ਦਾ ਬੀਜ ਬੀਜਣ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਤਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਕਰਮਾਂ-ਧਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈ ਜਾਵੇਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੋ ਭਰਮ ਭੁਲੇਖੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪੈਣਾ :

ਅਬ ਕਲੂ ਆਇਓ ਰੇ ॥
ਇਕੁ ਨਾਮੁ ਬੋਵਹੁ ਬੋਵਹੁ ॥
ਅਨ ਰੂਤਿ ਨਾਹੀ ਨਾਹੀ ॥
ਮਤੁ ਭਰਮਿ ਭੂਲਹੁ ਭੂਲਹੁ ॥
(ਬਸੰਤੁ ਮः ੫, ਅੰਗ ੧੧੮੫)

ਭਗਤ ਰਵੀਦਾਸ ਜੀ, ਤਿੰਨਾਂ ਯੁਗਾਂ ਦੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਕਲਯੁਗੀ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹੇ ਜੀਵ! ਸਤਿਯੁਗ ਵਿੱਚ ਸੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੀ, ਤ੍ਰੇਤੇ ਵਿੱਚ ਯੱਗ ਕਰਨੇ ਅਤੇ ਦੁਆਪਰ ਵਿੱਚ ਪੂਜਾ ਆਦਿ ਕਰਮਾਂ ਨਾਲ ਖਲਾਸੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਤਿੰਨਾਂ ਯੁਗਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਰਮ ਸਨ ਪਰ ਹੁਣ ਕਲਯੁਗ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਜੀ ਦੇ ਨਾਮ ਜਪਣ ਨਾਲ ਹੀ ਜੀਵ ਦਾ ਉਧਾਰ ਹੋਣਾ ਹੈ :

ਸਤਿਜੁਗਿ ਸਤੁ ਤੇਤਾ ਜਗੀ ਦੁਆਪਰਿ ਪੂਜਾਚਾਰ ॥
ਤੀਨੌ ਜੁਗ ਤੀਨੌ ਦਿੜੇ ਕਲਿ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ਅਧਾਰ ॥੧ ॥
(ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ, ਅੰਗ ੩੪੬)

ਨੌਂਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵੀ ਇਹੀ ਹੁਕਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹੇ ਭਾਈ! ਹੁਣ ਕਲਯੁਗ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦੇ ਭੰਡਾਰ (ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ) ਦੇ ਨਾਮ ਜਪਣ ਦਾ ਸਦਕਾ ਹੀ ਜੀਵ-ਆਤਮਾ ਦੀ ਕਲਿਆਣ ਹੋਣੀ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਤਾਂ ਵੇਦ ਵੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰ ਕਰਮ-ਧਰਮ, ਨਾਮ ਦੀ ਬਰਾਬਰਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ :

ਕਲ ਮੈ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਿ ਜਾਹਿ ਜਪੈ ਗਤਿ ਪਾਵੈ ॥
ਅਉਰ ਧਰਮ ਤਾ ਕੈ ਸਮ ਨਾਹਨਿ ਇਹ ਬਿਧਿ ਬੇਦੁ ਬਤਾਵੈ ॥੨ ॥
(ਸੋਰਠਿ ਮः ੯, ਅੰਗ ੬੩੨)

(ਚਲਦਾ)

ਭਾਰਤੀ ਨੌਜਵਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀ ਸਕਾਈਡਾਈਵਿੰਗ ਹਾਦਸੇ ਵਿਚ ਮੌਤ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ/ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ, (ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ/ਸਾਡੇ ਲੋਕ) : ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦੇ ਇੱਕ 28 ਸਾਲਾ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀ ਬੋਸਟਨ, ਮੈਸੇਚਿਉਸੇਟਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਕਾਈਡਾਈਵਿੰਗ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੈਰਾਸ਼ੂਟਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ, ਜਿਸ ਦੀ ਪਛਾਣ ਮਨੀ ਚੰਦਰ ਤੇਜਾ ਗੱਦਾਮ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਬੋਸਟਨ ਵਿੱਚ ਫਿਡੇਲਿਟੀ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟਸ ਵਿੱਚ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ੍ਰ ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਸ਼ਾਮ 4 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਔਰੇਂਜ, ਮੈਸੇਚਿਉਸੇਟਸ ਵਿੱਚ ਜੰਪਟਾਊਨ ਸਕਾਈਡਾਈਵਿੰਗ ਵਿਖੇ ਵਾਪਰਿਆ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੇਠਾਂ ਉਤਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਲੈਂਡਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਹਵਾ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਆਏ ਝੱਖੜ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਪੈਰਾਸ਼ੂਟ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਉਹ ਲਗਭਗ 30 ਫੁੱਟ ਦੀ ਉਚਾਈ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ। ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਐਥੋਲ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਦੇਹਾਂਤ ਨੇ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਕਰੀਅਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜਦੋਜਹਿਦ ਕੀਤੀ ਪਰ ਕੁੱਦਰਤ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸੀ। ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਗੱਦਾਮ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਅਜ਼ੀਜ਼ਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਸੰਵੇਦਨਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਇਰਾਨ ਵੱਲੋਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਿਆਂ ਤੇ ਫੌਜੀ ਟਿਕਾਣਿਆਂ 'ਤੇ ਹਮਲੇ

ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੇਂਦਰਾਂ, ਫੌਜੀ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰ ਭੰਡਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ

ਦੁਬਈ : ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਰਾਨ ਨੇ ਅੱਜ ਵੀ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ। ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਸਮੁੰਦਰੀ ਮਾਰਗਾਂ 'ਚੋਂ ਇੱਕ ਹਰਮੁਜ਼ ਜਲ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਲਈ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਇਕ-ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਹਮਲੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅੰਤਰਿਮ ਜੰਗਬੰਦੀ ਟੁੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸੰਘਰਸ਼ ਜਲਦੀ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਸੈਂਟਰਲ ਕਮਾਂਡ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸੱਤਵੀਂ ਰਾਤ ਇਰਾਨ ਖ਼?ਲਾਫ਼ ਮੁਹਿੰਮ 'ਚ ਉਸ ਦੀ ਫੌਜੀ ਸਮਰੱਥਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ। ਅੱਜ ਤੜਕੇ ਜਾਰੀ ਬਿਆਨ 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਮਲਿਆਂ 'ਚ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੇਂਦਰਾਂ, ਫੌਜੀ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ, ਜ਼ਮੀਨਦੋਜ਼ ਹਥਿਆਰ ਭੰਡਾਰ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਫੌਜੀ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੁਵੈਤ ਨੇ ਅੱਜ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਰਾਨ ਦੀਆਂ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਅਤੇ ਡਰੋਨ ਤਬਾਹ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਇਰਾਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਐਰਬਿਲ ਸ਼ਹਿਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਰੋਨ ਹੇਠਾਂ ਸੁੱਟੇ ਹਨ। ਕੁਵੈਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਰਾਨ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਪਾਣੀ ਸੋਧਣ ਵਾਲੇ ਪਲਾਂਟ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ ਪਲਾਂਟ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉੱਥੇ ਅੱਗ ਲੱਗ ਗਈ ਹੈ। ਜੌਰਡਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਖ਼ਬਰ ਏਜੰਸੀ 'ਪੈਟਰਾ' ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਵਾਈ ਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੇ ਇਰਾਨ ਦੀਆਂ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਹੇਠਾਂ ਸੁੱਟੀਆਂ ਹਨ। ਬਹਿਰੀਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਥੇ ਕਈ ਵਾਰ ਹਵਾਈ ਸਾਇਰਨ ਵੱਜੇ ਹਨ।

ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ 12ਵੀਂ ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨਾਲ ਹੋਈ ਸਮਾਪਤ

ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਕੂਲ ਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੁਝਾਅ

ਬਰੈਂਪਟਨ : ਬਰੈਂਪਟਨ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਕਰਨ ਲਈ ਚੱਲੀ 12ਵੀਂ ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਇੱਥੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਈ।

ਆਖ਼ਰੀ ਦਿਨ ਰੋਜ਼ ਥੀਏਟਰ ਵਿੱਚ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਦਾ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮਾਰੋਹ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਧਨਾਢ ਸਿੱਖ ਵਪਾਰੀ ਸ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਰੱਖੜਾ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਰੈਂਪਟਨ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਮੇਅਰ ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਸਿੱਖ ਸਕਾਲਰ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ, ਪੰਜਾਬ ਆਰਟਸ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਬੀਬੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ, ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਸਿੰਘ ਰਾਠੌਰ, ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਰਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੌਂਧ, ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਚੱਠਾ ਅਤੇ ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ ਤਿਹਾੜਾ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਈਆਂ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਪੰਜਾਬੀ ਡਾਇਸਪੋਰਾ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਾਂ, ਪਰ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਪਛੜ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਡੂੰਘੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।"

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ, ਕੈਨੇਡਾ, ਇੰਗਲੈਂਡ, ਆਸਟਰੇਲੀਆ, ਦੁਬਈ ਆਦਿ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ-ਕਾਲਜ ਖੋਲ੍ਹਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵੀ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਣ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਪੰਜਾਬੀ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਰੱਥ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਇੱਕ ਦਿਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਕੇ ਵੱਡਾ ਭਵਿੱਖੀ ਤਰਜੀਹਾਂ ਵਾਲਾ ਸੰਮੇਲਨ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਣ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਡੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਬਚਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਬਚ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੌਮ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰਸਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਣਗੇ।

ਉੱਥੇ ਹੀ ਸਿਟੀ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਮੇਅਰ ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਫ਼ੁੱਲਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡਾ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਇੱਕ ਕਬੀਲਾ ਹਿਬਰੂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ ਤਾਂ ਕਈ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਬਣਾਉਣਾ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਟੇਜ ਉੱਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗਿੱਧੇ ਅਤੇ ਭੰਗੜੇ ਦੇ ਰੰਗ ਵੀ ਦਿਖਾਏ ਗਏ। ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਆਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਲਾਂ ਅਤੇ ਟਰਾਫ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਕੇ ਵਿਦਾਇਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਦਾਖ਼ਲੇ 'ਤੇ ਲਾਈ ਰੋਕ

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਦਾਖ਼ਲੇ 'ਤੇ ਆਰਜ਼ੀ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 21 ਦਿਨ ਦੌਰਾਨ ਡੈਮੋਕ੍ਰੈਟਿਕ ਰਿਪਬਲਿਕ ਆਫ਼ ਕਾਂਗੋ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਬਲਿਕ ਹੈਲਥ ਏਜੰਸੀ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਹੁਕਮ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਇਹ ਹੁਕਮ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 31 ਅਗਸਤ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੇ। ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਏਅਰਲਾਈਨਜ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਏਅਰ ਕੈਰੀਅਰਜ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਹਦਾਇਤ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗੋ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਮੁਸਾਫ਼ਰ ਨੂੰ ਜਹਾਜ਼ ਵਿਚ ਚੜ੍ਹਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

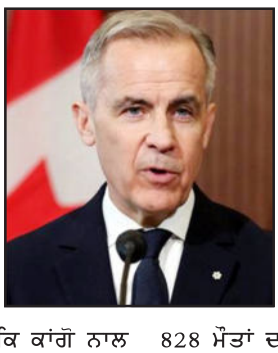

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਾਡੀ ਤਰਜੀਹ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਕ ਈਬੋਲਾ ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫ਼ਿਲਹਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਮਈ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਬੰਦਿਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਈਬੋਲਾ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ 21 ਦਿਨ ਲਈ ਸੈਲਫ਼ ਆਈਸੋਲੇਟ ਹੋਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਦਾਖ਼ਲਾ ਹੀ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪਬਲਿਕ ਹੈਲਥ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਇਕ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਈਬੋਲਾ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਬੇਹੱਦ ਘੱਟ ਹੈ ਪਰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਆਵਾਜਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਈਬੋਲਾ ਵਾਇਰਸ ਐਨੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖ਼ਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਇਲਾਜ ਅੱਜ ਤੱਕ ਲੱਭਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਵਾਰ ਈਬੋਲਾ 828 ਮੌਤਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਪਰ ਜੁਲਾਈ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 1,330 ਤੋਂ ਟੱਪਣ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗੋ ਵਿਚ ਇਸ ਵਾਰ 80 ਫ਼ੀਸਦੀ ਮਰੀਜ਼ ਅਜਿਹੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਜੋ ਜਾਣਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਮਹਾਂਦੀਪ ਦੇ ਕਈ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਈਬੋਲਾ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਕਾਂਗੋ ਵਿਚਲੇ ਹਾਲਾਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚਿੰਤਾ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਜਿਥੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਢਲੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ।

ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਨਵੀਂ ਵੀਜ਼ਾ ਸੀਮਾ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਸੰਗਠਨ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਅਤੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸੇਵਾਵਾਂ (USCIS) ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਤਹਿਤ ਅਮਰੀਕਾ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਨਵੀਂ 4 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਵੀਜ਼ਾ ਸੀਮਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਫਾਰ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਇੰਡੀਅਨ ਡਾਇਸਪੋਰਾ ਸਟੱਡੀਜ਼ (FIIDS) ਦੇ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਰਣਨੀਤੀ ਮੁਖੀ ਖੰਡੇਰਾਓ ਕੰਦ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕਦਮ ਹੈ ਜੋ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰੇਗਾ।'

ਇਹ ਬਿਆਨ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਆਇਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਐਕਸਚੇਂਜ ਵਿਜ਼ਟਰਾਂ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਲਈ ਵੀਜ਼ਾ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਪਿਛਲੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕੰਦ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਅੱਜ ਦੀ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।' ਬੈਚਲਰ ਡਿਗਰੀ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ

ਔਸਤਨ 52 ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ ਪੀਐਚਡੀ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ USCIS ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 1.1 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਬੈਕਲਾਗ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਂ ਖੋਜ ਨੂੰ ਵਿਚਕਾਰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਖੋਜ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾਵਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਗੁਆ ਦੇਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਆਪਣੀਆਂ ਨਵੀਨਤਾ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦੇਵੇਗਾ।

ਸੰਗਠਨ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਇਸ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਖੋਜ ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। FIIDS ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 2025 ਦੇ ਪਤਝੜ ਦਾਖਲਾ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਦਾਖਲਿਆਂ ਵਿੱਚ 17 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ, ਜੋ ਕਿ ਕੋਵਿਡ-19 ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗਿਰਾਵਟ ਹੈ। ਸੰਗਠਨ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 96 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗਿਰਾਵਟ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀਜ਼ਾ-ਸਬੰਧਤ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ। ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਗਭਗ 12 ਲੱਖ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਹਰ ਸਾਲ ਅਮਰੀਕੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 55 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। FIIDS ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ F-1 ਅਤੇ J-1 ਵੀਜ਼ਾ ਧਾਰਕਾਂ ਲਈ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੱਕ ਠਹਿਰਨ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵਿਗਿਆਨ, ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਗਣਿਤ ਵਿੱਚ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੋਟਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਔਸਤ ਮਿਆਦ 48 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਸੰਗਠਨ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 64 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ।

CALL US: 209-637-0210 | 612-578-8078
925-495-0207

SAN RAMON
Lathrop & Main Street Manteca
URGENT CARE & CLINIC

CITIZENSHIP ELIGIBILITY AND GREEN CARD APPLICATION

DR. RAJESH MAHESHWARI, MD

VISIT US NOW!

SAN RAMON
San Ramon
URGENT CARE & CLINIC

9140 Alcosta Boulevard Ste D
San Ramon, CA 94583
(925) 361-5959

LATHROP
Lathrop
URGENT CARE

15810 Harlan Road #A
Lathrop, CA 95330
(209) 983-9000

MAIN STREET
Main Street
URGENT CARE

1040 North Main Street
Manteca, CA 95336
(209) 825-5155

https://www.sanramonurgentcare.com/

Email us at info@sanramonucc.com

ਸਰਦਾਰ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਣਿਆ ਪਹਿਚਾਣਿਆ ਨਾਮ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਜਿਥੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਗਰੀਬੀ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ, ਉਥੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਿੱਖੀ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਲਈ ਲੜਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ। ਕਈ ਵਾਰ ਰਸਤੇ 'ਚ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅੜਚਨਾਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਆਈਆਂ ਪਰ ਗੁਰੂ ਦੇ ਨਿਮਾਣੇ ਸਿੱਖ ਵਾਂਗ ਹੱਸਕੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ। ਭਾਵੇਂ ਬਚਪਨ 'ਚ ਅਤਿ ਗਰੀਬੀ ਕਾਰਨ ਸਤਵੀਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚੇ ਛੱਡਕੇ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ 'ਚ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨੀ ਪਈ ਪਰ ਹੌਸਲਾ ਨਾ ਛੱਡਿਆ। ਕਾਰਖਾਨੇ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਮੁੜ ਸਕੂਲ 'ਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕੰਮਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਹੋਰ ਜਾਣੂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਹੁੰਦੇ ਗਏ। ਪਿਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਕਿਸ਼ਨ ਚੰਦ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਨਾਮ ਕੌਰ ਜੀ ਦੀ ਸਿੱਖੀ ਨਾਲ ਅਤਿ ਲਗਾਉ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨੇ ਸਰਦਾਰ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਉਪਰ ਗਹਿਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਛੱਡਿਆ। ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਕਾਲਜ ਜਲੰਧਰ ਪ੍ਰੀ-ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਾਸ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ 1970 ਵਿਚ Indian Posts And Telegraph Department ਜਲੰਧਰ ਉਨਾ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਮਿਲ ਗਈ ਅਤੇ 40 ਸਾਲ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨ ਬਾਅਦ ਸ੍ਰ. ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਜੀ 2010 'ਚ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਲਈ ਪੂਰਾ ਸਮਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਰਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਦੀ 1974 ਵਿੱਚ ਹੋਈ। ਹੁਣ ਤਿੰਨ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਬਾਪ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਉਪਰ ਡੂੰਘਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਖੀਆਂ। ਸਾਲ 2015-16 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਛਪ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 1. ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਨਾਦੀ ਪੁੱਤਰ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ - ਪੰਨੇ 200, 2. 'ਮਨ ਕੀ ਕਟੀਐ ਮੈਲ' ਪੰਨੇ 80, 3. ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਸਿੱਖ ਕਿਉਂ ਨਾ ਬਣ ਸਕੇ (ਦੋਸ਼ੀ ਕੌਣ) ਪੰਨੇ 558, 4. ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਤੇ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ - ਪੰਨੇ 392, 5. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਵੀਂ ਪੁਸਤਕ 'ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼' ਭਾਈ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ ਕਵਿਤਾ ਤੋਂ ਵਾਰਤਕ ਵਿਚ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਪਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਪੁਸਤਕ ਜੋ ਲੜੀ ਨੰ. 3 ਅਤੇ 4 'ਤੇ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦ ਇਕੱਠੇ ਹੀ ਤਿਆਰ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕਰਕੇ ਕੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਨਹੀਂ ਬਣਨ ਦਿੱਤਾ। ਝੂਠ ਸਿੱਧ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮੱਥੇ ਤੋਂ ਕਲੰਕ ਧੋਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਸਾਹਿਤ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਗਾਂਧੀ ਨਹਿਰੂ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੰਦੂ ਲੀਡਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਹੁੰਦੇ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਕਰ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਸਿੱਖ ਬਣਨ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧ ਜਾਵੇ ਜਿਸਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਚਤੁਰਾਈ ਨਾਲ ਖੇਡਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਹਿੰਦੂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਪਰ ਹਿੰਦੂ ਮਰਾਂਗਾ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ ਕਈ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਲਿਆ ਪਰ ਸਰਦਾਰ ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਖਿਲਾਫ ਸਾਜਿਸ਼ ਤਹਿਤ ਸਿਰਜੀ ਮਿੱਥ ਤੋੜਕੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਪੰਨਿਆਂ 'ਚ ਆਪਣਾ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਸੀਏ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਜਿਥੇ ਅਸੀਂ ਸਿੱਖ ਸਕਾਲਰ ਸ. ਮੱਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲ ਤੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਉਥੇ ਸਾਨੂੰ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਪਾਠਕ ਪੜ੍ਹਕੇ ਜ਼ਰੂਰ ਲਾਭ ਲੈਣਗੇ -ਧੰਨਵਾਦ ਸਾਹਿਤ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਤੇ ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ

(ਪਿਛਲੇ ਅੰਕ ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਵਿਸਾਖੀ 1936 ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਤੋਂ 14 ਨੌਜਵਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪਹੁੰਚੇ

ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਉਪਰੰਤ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ 14 ਅਛੂਤ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ 'ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ' ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਮਰਯਾਦਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਰਾਉਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ ਦੀ ਸੌਂਪਣਾ ਭੀ ਉਸ ਸਮੇਂ 'ਸਰਬ-ਹਿੰਦ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ' ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ।

ਕਾਲਜ ਵਾਸਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਖ਼ਰੀਦਣ ਤੇ ਬਿਆਨਾ ਆਦਿ ਬਾਰੇ

ਹੁਣ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ, ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾ ਕਾਲਜ ਬੰਬਈ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੇ ਪਦ ਤੋਂ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਨੇ ਅਛੂਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਅਤੇ ਅਛੂਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਉਚੇਰੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਕ ਅਖ਼ਬਾਰ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਸਾਹਿਤ ਮਰਹੱਟੀ ਵਿਚ ਛਪਣਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਕ ਡਿਗਰੀ ਕਾਲਜ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਕਾਰਜ ਹੀ ਚੰਗੀ ਮੋਟੀ ਰਕਮ ਦੇ ਮੁਥਾਜ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਲੇ ਕੁਝ ਭੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਆਖ਼ਿਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਹੈੱਡਮਾਸਟਰ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਕੁ ਦੇ ਕੇ ਬੰਬਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਲੋਕਲ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਲਜ ਵਾਸਤੇ 17642 ਮੁਰੱਬਾ ਗਜ਼ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਟੂੰਗਾ ਕਾਲੋਨੀ ਵਿਚ 179673/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਬੰਬਈ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਪਾਸੋਂ ਲੈਣੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਾਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਵਾਸਤੇ ਨਾਇਗਾਮ ਪਲਾਟਸ ਨਾਮੀ ਜਗ੍ਹਾ 75 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਲੈਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੱਲੇ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਹੀ ਸਨ, ਜੋ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਜਰਮਨੀ ਜਾਣ ਦੇ ਖ਼ਰਚ ਲਈ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ, ਕਾਲਜ ਸਾਈਟ ਦਾ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਬਿਆਨਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਬੰਬਈ ਨੇ ਭਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਉਂ ਹੀ ਨਾਇਗਾਮ ਪਲਾਟਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਜਨਤਾ ਅਖ਼ਬਾਰ ਛਪਣਾ ਸ਼ੁਰੂ

ਨਾਇਗਾਮ ਪਲਾਟਸ ਤੇ ਮਾਮੂਲੀ ਜਿਹਾ ਸ਼ੈੱਡ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਕੇ ਢੰਗ ਜਿਹਾ ਲਗਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਤੇ ਡਾਕਟਰ ਦਾ ਅਖ਼ਬਾਰ 'ਜਨਤਾ' ਛਪਣ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ।

ਕਾਲਜ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਤੇ ਨੀਹਾਂ ਆਦਿ ਬਾਰੇ

ਡਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਜਰਮਨੀ ਤੋਂ ਹੀ ਕਾਲਜ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਬਣਵਾ ਲਿਆਏ ਸਨ ਜੋ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਵਾ ਕੇ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਬਾਬਾ ਭੋਲਾ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਹੀ ਗਏ ਸਨ। ਨਕਸ਼ੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਲਜ ਦੀਆਂ ਨੀਹਾਂ ਖੁਦਵਾਉਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਨੀਹਾਂ ਭਰਨ ਲਈ ਰੋੜੀ ਰੇਤਾ ਬਜਰੀ ਸੀਮੈਂਟ ਦੇ ਆਰਡਰ ਭੀ ਦਿੱਤੇ, ਸਾਮਾਨ ਆਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਫੰਡਜ਼ ਲਈ ਚਿੱਠੀਆਂ ਤੇ ਤਾਰਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਭੇਜਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ-ਥੋੜ੍ਹਾ ਬਹੁਤ ਰੁਪਿਆ ਜੋ ਆਉਂਦਾ ਨਾਲ ਦੇ ਨਾਲ ਖ਼ਰਚ ਹੋ ਜਾਂਦਾ।

ਬੰਬੇ ਕਾਲਜ ਲਈ ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਘਾਟ

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਬਟਾਲੇ ਦੇ ਅਸੈਂਬਲੀ ਹਲਕੇ ਦੀ ਚੋਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਗਰਮਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦੇ ਧਿਆਨ ਅੰਦਰ ਅਕਾਲੀ ਮੁਖੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਲਜ ਭੁੱਲ ਹੀ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਪਾਸ ਸੱਤਰ ਪੰਝੱਤਰ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਬਿੱਲ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੱਲੇ ਕੁਝ ਭੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਬੰਬਈ ਕਾਲਜ ਦਾ ਕੰਮ ਸੰਭਾਲਣਾ

ਅਖੀਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ 'ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਕਮੇਟੀ' ਨੂੰ ਬੰਬਈ ਕਾਲਜ ਦਾ ਇਮਾਰਤੀ ਕੰਮ ਸੰਭਾਲ ਲੈਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਤੇ ਉਸ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਉਚੇਚੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਬੁਲਾ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਬੰਬਈ ਜਾ ਕੇ ਕਾਲਜ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੋਈ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਦੋ ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ ਮੈਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ। ਮੈਨੂੰ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇਕ ਕਲਰਕ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਲਈ ਖ਼ਾਲਸਾ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਦੇ ਕਲਰਕ ਬਾਬੂ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਲਗਾਈ ਗਈ।

ਕਾਲਜ ਦੀਆਂ ਨੀਹਾਂ ਭਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਮੁਕੰਮਲ

ਅਸੀਂ ਦੋਵੇਂ 22 ਮਾਰਚ 1937 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਹੀ ਬੰਬਈ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਸ. ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਾਲਜ ਦੇ ਕੰਮ ਦਾ ਚਾਰਜ ਉਸੇ ਦਿਨ ਮੈਨੂੰ ਸੰਭਾਲਦੇ ਹੋਏ ਛੁੱਟੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਪਰਤ ਆਏ, ਇਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਕਾਲਜ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦੀਆਂ ਨੀਹਾਂ ਭਰੀਆਂ ਜਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਸਨ। ਹੁਣ ਬਾਬਾ ਭੋਲਾ ਸਿੰਘ ਵੀ ਵਾਪਸ ਪਰਤ ਆਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਸ. ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲੋਂ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕਮੇਟੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸਨ, ਨੂੰ ਕਾਲਜ ਦੇ ਇਮਾਰਤੀ ਕੰਮ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਸਟਾਕ ਸਟੋਰ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਅਸਾਂ ਬੰਬਈ ਨਿਵਾਸੀ ਸਜਣ ਸੰਤ ਸੂਰਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਰੱਖ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਜਣ ਵੀ ਵੱਡੇ ਮਿਹਨਤੀ ਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਸਾਬਤ ਹੋਏ।

ਕਾਲਜ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹਣਾ ਤੇ ਦਾਖ਼ਲੇ ਆਦਿ

ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਜਿਸ ਦੀ ਇਸ ਕੰਮ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸੀ, ਦੂਏ ਤੀਏ ਦਿਨ ਕਾਲਜ ਆਉਂਦਾ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਦੇਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ। ਇਕ ਹੋਰ ਸਜਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਖ਼ੁਦ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਤੇ ਇਮਾਰਤੀ ਠੇਕੇਦਾਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਸ਼ਵਰਾ ਬਹੁਮੁੱਲਾ ਹੁੰਦਾ ਸ. ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਸੇਠੀ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਨਾਲ ਵੀ ਚੰਗੇ ਸੰਬੰਧ ਸਨ।

(ਚਲਦਾ)

12 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਦਾ ਟਰੈਵਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਘੁਟਾਲਾ: ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਯੂ.ਐੱਸ. ਅਟਾਰਨੀ ਟੌਮ ਵ੍ਹੀਲਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ 8 ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਸਜ਼ਾ

ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਹੀ ਰਚੀ ਸੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼; ਫ਼ਰਜ਼ੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਲੇਮ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਲਗਾਇਆ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੂਨਾ

ਇੰਡੀਆਨਾਪੋਲਿਸ : ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇੰਡੀਆਨਾ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਟਰੈਵਲ ਮੈਡੀਕਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ (ਯਾਤਰਾ ਬੀਮਾ) ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ 1.2 ਮਿਲੀਅਨ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ (ਕਰੀਬ 10 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਦਾ ਵੱਡਾ ਘੁਟਾਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 8 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਘੀ (ਫੈਡਰਲ) ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਜੇਲ੍ਹ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਸੁਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸਾਊਦਰਨ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆਨਾ ਦੇ ਯੂ.ਐੱਸ. ਅਟਾਰਨੀ ਟੌਮ ਵ੍ਹੀਲਰ (Tom Wheeler) ਨੇ ਇਸ ਹਾਈ-ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਖ਼ੁਲਾਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਤਹਿਤ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਨ ਦਾ ਗੁਨਾਹ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ।

ਸੰਘੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਰਿਚਰਡ ਐਲ. ਯੰਗ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫ਼ੈਸਲੇ ਮੁਤਾਬਕ, ਮੁੱਖ ਮੁਲਜ਼ਮ ਮਹਿਲਾ ਨੂੰ ਲਗਭਗ 5 ਸਾਲ (57 ਮਹੀਨੇ) ਦੀ ਕੈਦ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕਿਹੜੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਕਿੰਨੀ ਸਜ਼ਾ?

ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰੇ 8 ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਨਾਹ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ (Restitution) ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ:

ਅਦਾਲਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਮੁਤਾਬਕ, ਇਸ ਪੂਰੇ ਮਾਸਟਰਮਾਈਂਡ ਨੈੱਟਵਰਕ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਜੈਨੀਫਰ ਫਲੀਨਰ ਨੇ ਸਾਲ 2016 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜੈਨੀਫਰ ਇੰਡੀਆਨਾਪੋਲਿਸ ਸਥਿਤ ਇੱਕ ਨਾਮਵਰ

Jennifer Thompson

Amber McDaniel

Christopher Perdue

Dasha Pearson

ਸ਼ਾਰਟ-ਟਰਮ ਟਰੈਵਲ ਮੈਡੀਕਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ 'T.M.' ਵਿੱਚ ਕੇਸ-ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਅਤੇ ਕਲੇਮ ਹੈਂਡਲਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਡੂੰਘੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੇ ਫ਼ਰਜ਼ੀ ਕਲੇਮ ਪਾਸ ਕਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ।

1. ਫਿਲੀਪੀਨਜ਼ ਤੱਕ ਜੁੜੇ ਤਾਰ: ਜੈਨੀਫਰ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪਤੀ ਮਾਈਕ ਫਲੀਨਰ ਨੇ ਇਸ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਫਿਲੀਪੀਨਜ਼ ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਜੈਸਮੀਨ ਅਲਦਾਵਾ ਗ੍ਰਾਈਮਜ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ। ਜੈਸਮੀਨ ਨੇ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਫ਼ਰਜ਼ੀ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਖਰੀਦੀਆਂ (ਜਦਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਦੇਸ਼ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ)। ਕਲੇਮ ਪਾਸ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪੈਸੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਵੰਡੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ।

2. ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਵੀ ਕੀਤੇ ਸ਼ਾਮਲ: ਸਾਲ 2019 ਵਿੱਚ ਜੈਨੀਫਰ ਨੇ ਘੁਟਾਲੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੱਡਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਹੀ ਆਡੀਟਰ ਆਸ਼ਾ ਮਿਮਜ਼, ਸਾਬਕਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਜੈਨੀਫਰ ਥੌਂਪਸਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ। ਜੈਨੀਫਰ ਖ਼ੁਦ ਕਲੇਮ ਹੈਂਡਲਰ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੂਜੀ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਫ਼ਰਜ਼ੀ ਮੈਡੀਕਲ ਬਿੱਲਾਂ ਅਤੇ ਕਲੇਮਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੰਦੀ ਸੀ।

3. ਗਰੈਂਡ ਜਿਊਰੀ ਸਾਹਮਣੇ ਝੂਠ ਬੋਲਣਾ ਪਿਆ ਮਹਿੰਗਾ: ਮੁਲਜ਼ਮ ਕ੍ਰਿਸਟੋਫਰ ਪਰਡਿਊ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਫ਼ਰਜ਼ੀ ਕਲੇਮ ਲਈ ਦਿੱਤੀ, ਬਲਕਿ ਜਦੋਂ FBI ਨੇ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਫੈਡਰਲ ਗਰੈਂਡ ਜਿਊਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ 'ਤੇ ਝੂਠੇ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਇਸ ਪੂਰੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਤਹਿਤ ਕੁੱਲ 441 ਫ਼ਰਜ਼ੀ ਕਲੇਮ ਫਾਈਲ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ $1,199,149.32 ਦਾ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ।

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਖ਼ਤ ਬਿਆਨ

ਮੁਲਜ਼ਮ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਉਮਰ	ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ	ਵਾਪਸ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ (Restitution)
ਜੈਨੀਫਰ ਫਲੀਨਰ (60)	57 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ + 2 ਸਾਲ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ	$1,199,149.32
ਮਾਈਕ ਫਲੀਨਰ (54)	48 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ + 2 ਸਾਲ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ	$1,188,470.58
ਆਸ਼ਾ ਮਿਮਜ਼ (46)	12 ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ 1 ਦਿਨ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ + 2 ਸਾਲ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ	$365,570.85
ਜੈਸਮੀਨ ਅਲਦਾਵਾ ਗ੍ਰਾਈਮਜ਼ (44)	3 ਸਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ (ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ/ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਮਿਆਦ)	$788,321.14
ਜੈਨੀਫਰ ਥੌਂਪਸਨ (45)	3 ਸਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ	$604,745.12
ਕ੍ਰਿਸਟੋਫਰ ਪਰਡਿਊ (38)	3 ਸਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ	$89,403.49
ਅੰਬਰ ਮੈਕਡੈਨੀਅਲ (45)	2 ਸਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ	$85,894.94
ਡਾਸ਼ਾ ਪੀਅਰਸਨ (28)	2 ਸਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ	$42,628.32
ਸਾਲ 2016 ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਘੁਟਾਲੇ ਦਾ ਖੇਡ: ਕਿਵੇਂ ਰਚੀ ਗਈ ਸਾਜ਼ਿਸ਼?		

ਯੂ.ਐੱਸ. ਅਟਾਰਨੀ ਟੌਮ ਵ੍ਹੀਲਰ ਨੇ ਕਿਹਾ: 'ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਘੁਟਾਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਨੂੰ ਤੋੜਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਫ਼ਾਇਦਾ ਉਠਾਇਆ। ਅੱਜ ਦੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਇਹ ਸਾਫ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡਾ ਦਫ਼ਤਰ ਅਜਿਹੇ ਸੰਗਠਿਤ ਅਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਵਿੱਤੀ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ।'

FBI ਇੰਡੀਆਨਾਪੋਲਿਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇੰਚਾਰਜ ਏਜੰਟ ਟਿਮੋਥੀ ਜੇ. ਓ' ਮੈਲੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ: 'ਅਜਿਹੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਘੁਟਾਲੇ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ ਅਤੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਸਿਰ 'ਤੇ ਚੱਲਦੇ ਹਨ। FBI ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਅਜਿਹੇ ਹਰ ਪੈਸੇ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਗੁਨਾਹਗਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਤਪਰ ਹੈ।'

ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਧੁੱਗਾ M.D., C.M.D. ਸਟਰ ਹਸਪਤਾਲ (ਫੇਅਰ ਫੀਲਡ-ਵਲੇਹੋ) ਵਿਚ ਮੈਡੀਕਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹਨ। ਅਮੈਰੀਕਨ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਵਲੋਂ ਡਬਲ ਬੋਰਡ ਸਰਟੀਫਾਈਡ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲ 2006 ਵਿਚ 'ਸੀਨੀਅਰ ਹੈਲਥ ਹੀਰੋ' ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਡਾ. ਧੁੱਗਾ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਮੁਢਲੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ। ਡਾ. ਧੁੱਗਾ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਫੇਅਰਫੀਲਡ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਬਤੌਰ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਪਲੈਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਅ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਅਮੈਰੀਕਨ ਕਲਚਰਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਫਾਉਂਡਰ ਮੈਂਬਰ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਇਕ ਸਮਾਜਿਕ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ। ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਧੁੱਗਾ ਵਲੋਂ ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ ਲਿਖੀ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ 'ਹੈਲਥ ਗਾਈਡ' ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮ, ਬਚਾਅ, ਘਰੇਲੂ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਵਿਖਾਈਏ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਦੀ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਮੈਡੀਕਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਹੀ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੀ ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ 'ਹੈਲਥ ਗਾਈਡ' ਵਰਗੀ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ ਜੋ ਆਮ ਵਿਅਕਤੀ ਪੜ੍ਹ ਸਕੇ, ਸਮਝ ਸਕੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ਮਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਵਰਤ ਸਕੇ। ਇਹ ਕਿਤਾਬ 'ਹੈਲਥ ਗਾਈਡ' ਸਭ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਸੀਂ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' 'ਚ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਮੰਗ 'ਤੇ ਦੁਆਰਾ ਲੜੀਵਾਰ ਛਾਪ ਕੇ ਮਾਣ ਹਾਸਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਡਾ. ਧੁੱਗਾ ਨਾਲ gpdhugga@gmail.com 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਹੈਲਥ ਗਾਈਡ

ਸਿਹਤਮੰਦ ਜੀਵਨ ਦੇ ਨੁਕਤੇ

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ)

ਲੱਛਣ :

ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਦੇ ਲੱਛਣ ਇਨਫ਼ੈਕਸ਼ਨ ਹੋਣ ਤੋਂ 4-6 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ 10 ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ :

1. ਅਚਾਨਕ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੁਖ਼ਾਰ ਹੋਣਾ।
2. ਸਿਰ ਦਰਦ ਹੋਣਾ।
3. ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਦਰਦ ਹੋਣਾ।
4. ਜੋੜਾਂ ਅਤੇ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਦਰਦ।
5. ਜੀਅ ਕੱਚਾ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਉਲਟੀਆਂ ਆਉਣੀਆਂ।
6. ਚਮੜੀ 'ਤੇ ਰੈਸ਼ ਪੈਣੇ, ਜੋ ਬੁਖ਼ਾਰ ਹੋਣ ਤੋਂ 3-4 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।
7. ਥੋੜਾ ਥੋੜਾ ਖ਼ੂਨ ਦਾ ਵਗਣਾ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੱਕ ਅਤੇ ਮਸੂੜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਖ਼ੂਨ ਵਗਣਾ)।

ਡੇਂਗੂ ਹਿਮੋਰਹੇਜਿਕ ਬੁਖ਼ਾਰ :

ਜੇਕਰ ਬਿਮਾਰੀ ਵੱਧ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਰੀਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅੰਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਖ਼ੂਨ ਵਗਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਖ਼ੂਨ ਬੰਦ ਨਹਲ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਖ਼ੂਨ ਵਿੱਚ ਪਲੇਟਲੈੱਟ ਸੈੱਲ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜ਼ਿਆਦਾ ਖ਼ੂਨ ਵਗਣ ਨਾਲ ਮੌਤ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਜਾਂਚ :

ਇਸਦਾ ਪਤਾ ਖ਼ੂਨ ਦਾ ਟੈਸਟ ਕਰ ਕੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਰੋਕਥਾਮ/ਬਚਾਅ :

1. ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਟੀਕਾਕਰਨ (ਵੈਕਸੀਨ) ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਜਾਂਚ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਜਲਦ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਹਨ।
2. ਮੱਛਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚੋ, ਸਪ੍ਰੇਅ ਕਰੋ, ਮੱਛਰਦਾਨੀ ਵਿੱਚ ਸੌਂਵੋ, ਆਪਣੀ ਚਮੜੀ ਨੂੰ ਢੱਕ ਕੇ ਰੱਖੋ।
3. ਮੱਛਰਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਓ ਜਿੱਥੇ ਮੱਛਰ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

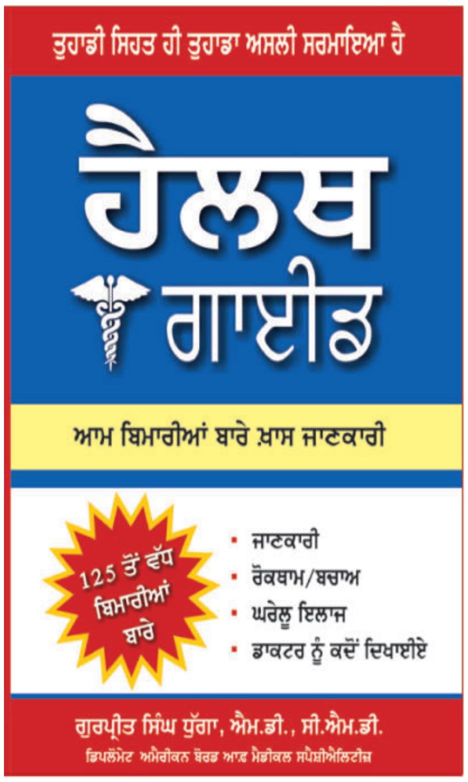

ਇਲਾਜ :

1. ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਪੀਓ।
2. ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਰਾਮ ਕਰੋ।
3. ਖ਼ੂਨ ਦੇ ਵਗਣ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਐਸਪੀਰਿਨ ਜਾਂ ਆਈਬੂਪ੍ਰੋਫ਼ਿਨ ਦੀ ਦਵਾਈ ਨਾ ਲਓ।
4. ਬੁਖ਼ਾਰ ਅਤੇ ਦਰਦ ਲਈ ਐਸੀਟਾਮਿਨੋਫਿਨ ਦੀ ਦਵਾਈ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।
5. ਜੇਕਰ ਖ਼ੂਨ ਵਹਿਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੁਕ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਹਸਪਤਾਲ ਜਾਓ।

ਮਿਆਦੀ ਬੁਖ਼ਾਰ

(ਟਾਈਫ਼ਾਇਡ)

ਮਿਆਦੀ ਬੁਖ਼ਾਰ ਇੱਕ 'ਸਾਲਮੋਨਿਲਾ ਟਾਈਫ਼ੀ' ਨਾਂ ਦੇ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਕਾਰਨ :

ਦੂਸ਼ਿਤ ਪਾਣੀ ਜਾਂ ਖਾਣੇ ਵਿੱਚ ਟਾਇਫ਼ਾਇਡ ਦਾ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਇਨਫ਼ੈਕਸ਼ਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਿਮਾਰ ਲੋਕ ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਲ ਦੁਆਰਾ ਫੈਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਖ਼ੂਨ ਦੀਆਂ ਨਾਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਖ਼ੂਨ ਦੇ ਚਿੱਟੇ ਸੈੱਲਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਜਿਗਰ, ਸਪਲੀਨ (ਤਿੱਲੀ) ਅਤੇ ਗਾਲ ਬਲੈਡਰ (ਪਿੱਤੇ) ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਬਹੁਤ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਲੱਛਣ :

ਇਨਫ਼ੈਕਸ਼ਨ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਬਾਅਦ ਇਸਦੇ ਲੱਛਣ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ 3-4 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੱਕ ਚੱਲਦੇ ਹਨ।

1. ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੁਖ਼ਾਰ, ਜੋ ਕਈ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੱਕ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
2. ਪੇਟ ਵਿੱਚ ਦਰਦ।
3. ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਤਣਾਓ ਅਤੇ ਦਰਦ ਹੋਣਾ।
4. ਭੁੱਖ ਘੱਟ ਲੱਗਣੀ।
5. ਥਕਾਵਟ।
6. ਡਾਇਰੀਆ ਅਤੇ ਟੱਟੀ ਵਿੱਚ ਖ਼ੂਨ ਆਉਣਾ।
7. ਦਿਮਾਗ਼ੀ ਉਲਝਣ।

ਜਾਂਚ :

ਮਿਆਦੀ ਬੁਖ਼ਾਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਖ਼ੂਨ ਜਾਂ ਟੱਟੀ ਟੈਸਟ ਕਰ ਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਰੋਕਥਾਮ/ਬਚਾਅ :

1. ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਆਦੀ ਬੁਖ਼ਾਰ ਆਮ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਯਾਤਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ 5-6 ਹਫ਼ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਦਿਖਾਓ ਅਤੇ ਮਿਆਦੀ ਬੁਖ਼ਾਰ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਦਵਾਈ ਲਵੋ।
2. ਕੱਚੀਆਂ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਧੋਏ ਹੋਈਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਖਾਓ। ਸਿਰਫ਼ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਖਾਣਾ ਖਾਓ।
3. ਸਿਰਫ਼ ਸਾਫ਼ ਪਾਣੀ ਪੀਓ, ਬੋਤਲ ਦਾ ਪਾਣੀ ਜਾਂ ਉਬਾਲ ਕੇ ਠੰਡਾ ਕੀਤਾ ਪਾਣੀ ਹੀ ਪੀਓ।
4. ਦੁੱਧ ਨੂੰ ਉਬਾਲ ਕੇ ਪੀਓ।
5. ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਫ਼ ਕਰੋ।
6. ਬਰਫ਼ ਖਾਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦੂਸ਼ਿਤ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬਣੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(ਚਲਦਾ)

ਇਹ ਕਾਲਮ ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਹੈ, ਜੇ ਬਿਮਾਰੀ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਦਿਖਾਓ।

ANY TYPE OF LADIES & GENTS PROBLEM
Healing Herbs & Healing Massage
ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸਰੀਰਕ ਦੁੱਖਾਂ ਦਰਦਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ?
Cure with Homeopathy or Ayurved Best Natural Way of treatment with no side effects.
ਜੜੀ-ਬੂਟੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾਲਿਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਕੁਦਰਤੀ ਇਲਾਜ !
ਸਰੀਰ ਦੀ ਕਾਇਆ ਕਲਪ ਕਰੋ ! ਤਣਾਅ ਅਤੇ ਦਰਦ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਪਾਉਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਪਹੁੰਚੋ।

ਅਸੀਂ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਖਜ਼ਾਨਾ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਦੇਸੀ ਜੜੀ-ਬੂਟੀਆਂ, ਦੇਸੀ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲਿਸ਼ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।
ਸਾਡਾ ਸਮਾਂ:
ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ: ਸ਼ਾਮ 4 ਵਜੇ ਤੋਂ ਰਾਤ 8 ਵਜੇ ਤੱਕ
ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਤੇ ਐਤਵਾਰ: ਸਵੇਰੇ 11 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 6 ਵਜੇ ਤੱਕ
ਇਥੇ ਸ਼ੂਗਰ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਦੇਸੀ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ 510-200-1110
ਪਤਾ: 3038 Castro Valley Blvd, Castro Valley, CA 94546

ਜੱਗੂ ਭਗਵਾਨਪੁਰੀਆ ਵਲੋਂ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਤੋਂ ਸੰਨਿਆਸ ਲੈਣ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ : ਗੈਂਗਸਟਰ ਜੱਗੂ ਭਗਵਾਨਪੁਰੀਆ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਇਕ ਪੋਸਟ ਪਾ ਕੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਤੋਂ ਸੰਨਿਆਸ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋਵੇਗੀ, ਉਹ ਭੁਗਤ ਕੇ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜੱਗੂ ਭਗਵਾਨਪੁਰੀਆ ਟੀਮ ਵਲੋਂ ਪਾਈ ਗਈ ਪੋਸਟ 'ਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਜੱਗੂ ਭਗਵਾਨਪੁਰੀਆ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਹੋਸ਼ ਹਵਾਸ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲ ਸਭ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਜ ਤੋਂ ਮੈਂ ਗੈਂਗਸਟਰ ਲਾਈਨ ਤੋਂ ਹਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੰਨਿਆਸ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ, ਮੇਰੇ ਉੱਪਰ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਕੇਸ ਹਨ, ਚਾਹੇ ਸਹੀ ਹਨ ਜਾਂ ਗਲਤ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰਾਂਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿੰਨੀ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਮੇਰੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਚਾਹੇ 10 ਸਾਲ ਹੋਏ ਜਾਂ 20 ਸਾਲ, ਮੈਂ ਉਹ ਪੂਰੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਂਗਾ, ਹੁਣ ਮੇਰਾ ਭਰੋਸਾ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਉਤੇ ਹੈ, ਮੈਂ 2007-2008 ਵਿਚ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਅਧਰਾਧ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਆਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਨਾਦਾਨੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਅਤੇ ਮੇਰੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਉੱਪਰ ਕਈ ਕੇਸ ਬਣੇ, ਮੈਂ ਜੇਲ੍ਹ ਵੀ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚੋਂ ਫ਼ਰਾਰ ਵੀ ਹੋਇਆ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਇਸ ਹਨੇਰੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਹੋਰ ਡੂੰਘਾ ਫਸਦਾ ਗਿਆ, ਅਖੀਰ 2015 ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ, ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਇਸ ਰਾਹ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਬਹੁਤ ਦੁਸ਼ਮਣ ਅਸੀਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਭਰਾ ਵੀ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਗਏ ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਮੈਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਦੁੱਖ ਉਸ ਵੇਲੇ ਮਿਲਿਆ, ਜਦੋਂ ਮੇਰੀ ਮਾਤਾ ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਹੋਈ, ਉਸ ਘਟਨਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਅੰਦਰੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੋੜ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਸ ਰਾਹ ਦਾ ਅੰਤ ਸਿਰਫ ਦੁੱਖ, ਮੌਤ, ਜੇਲ੍ਹ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਹੈ। ਮਾਂ-ਬਾਪ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਇਸ ਰਾਹ 'ਤੇ ਚੱਲੇ, ਕਈ ਵਾਰ ਹਲਾਤ, ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਇਨਸਾਨ ਤੋਂ ਗਲਤ ਫੈਸਲੇ ਕਰਵਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਅਖੀਰ ਆਪਣੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਖ਼ੁਦ ਹੀ ਲੈਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਸਭ ਨੂੰ ਇਹੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਭਗਵਾਨਪੁਰ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਨਵੇਂ ਆਗੂ ਦਾ ਨਾਂਅ ਜਲਦ ਹੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹੀ ਗਰੁੱਪ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਲੀਡ ਕਰੇਗਾ। ਬਾਕੀ ਸਭ ਕੁਝ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਵਿਚ ਹੈ, ਮੈਂ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਭ ਨੂੰ ਇਸ ਚੰਗੀ ਮੱਤ ਬਖ਼ਸ਼ੇ ਤੇ ਹਰ ਘਰ ਨੂੰ ਸੁੱਖ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇਵੇ। ਮੈਂ ਆਪ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਰਹਾਂਗੇ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਜੱਗੂ ਭਗਵਾਨਪੁਰੀਆ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਅੰਦਰ ਜਿਥੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਉਥੇ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹ 'ਤੇ 21000 ਰੁਪਏ ਸ਼ਗਨ ਦੇਣ ਤੇ ਹੋਰ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਕਹੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ FBI ਵੱਲੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਟਾਂਡਾ ਦਾ ਸਾਬਕਾ SHO ਗੁਰਿੰਦਰਜੀਤ ਨਾਗਰਾ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ/ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ : ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਟਾਂਡਾ ਥਾਣੇ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਐੱਸ.ਐੱਚ.ਓ. ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਗੁਰਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਗਰਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਬਰੀ ਵਸੂਲੀ (extortion) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕੀ ਫੈਡਰਲ ਬਿਊਰੋ ਆਫ਼ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ (FBI) ਨੇ 7 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਨਾਗਰਾ ਦਾ ਨਾਮ ਇੱਕ ਕਥਿਤ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਬਰੀ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਗਿਰੋਹ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਮਰੀਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਨਾਗਰਾ 'ਤੇ 4,00,000 ਡਾਲਰ ਦੀ ਜਬਰੀ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਾਰੈਂਸ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਅਤੇ ਜੱਗੂ ਭਗਵਾਨਪੁਰੀਆ ਗਿਰੋਹਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਐਫਬੀਆਈ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਜਬਰੀ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੀਨੀਅਰ ਕਪਤਾਨ ਪੁਲੀਸ (SSP), ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਪੁਲੀਸ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ, ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਗੁਪਤ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ, ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੋਰ ਵੇਰਵੇ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਜੇ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਨਾਗਰਾ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਐਫਬੀਆਈ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਗੈਂਗਸਟਰ ਨਿਤੀਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ, ਉਰਫ਼ 'ਲਾਲਾ' ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ-ਮੂਲ ਦੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਗਠਿਤ ਅਪਰਾਧ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਕਥਿਤ ਭੂਮਿਕਾ ਲਈ ਆਪਣੀ 'ਮੋਸਟ ਵਾਂਟੇਡ' ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਵੇਰਵੇ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦਿਆਂ ਸਿੰਗਲਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, "ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨਾਗਰਾ ਅਮਰੀਕਾ ਰਹਿੰਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ 16 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਜਾਇਜ਼ ਰਕਮ (ਰਿਸ਼ਵਤ) ਵਸੂਲਣ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਅਜਿਹੇ ਪੁਖਤਾ ਸਬੂਤ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਆਏ ਹਨ, ਜੋ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨਾਗਰਾ ਵੱਲੋਂ ਪੈਸੇ ਮੰਗਣ, ਜਬਰਨ ਉਗਰਾਹੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਸਥਿਤ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਨਜਾਇਜ਼ ਲਾਹਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਜਾਂਚ ਤਕਨੀਕੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ, ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ (Financial Trails), ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਅਤੇ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, "ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਪੂਰੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਲੀਸ ਰਿਮਾਂਡ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਾਗਰਾ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਬਣਦੀ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਐਫਬੀਆਈ ਦੇ 'ਅਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਹਾਰਡ ਬਾਲ' ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ ਵਿੱਚ ਖੋਲ੍ਹੀ ਗਈ 44-ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਫੈਡਰਲ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਭਗਵਾਨਪੁਰੀਆ ਗਿਰੋਹ ਕਤਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ 20,000 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਟਾਂਡਾ ਥਾਣੇ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਐਸ.ਐਚ.ਓ. ਗੁਰਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਗਰਾ ਸਮੇਤ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦਾ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਫਸਾਉਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇ ਕੇ ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ-ਅਧਾਰਤ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ 4,00,000 ਡਾਲਰ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਗਿਰੋਹ ਨਾਲ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਐਫ ਬੀ ਆਈ ਨੇ ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਗੈਂਗਸਟਰ ਨੈਟਵਰਕਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਗੈਂਗਸਟਰ ਜੱਗੂ ਭਗਵਾਨਪੁਰੀਆ ਦੇ ਨੈਟਵਰਕ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਚੱਲ ਰਹੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਉਕਤ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਨਾਮ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ। ਅਮਰੀਕੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਅਮਰੀਕੀ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ 4 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਦੀ ਫਿਰੌਤੀ ਮੰਗੀ। ਇੱਥੇ ਦੱਸਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 15 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਟਾਂਡਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਮਿਆਣੀ ਵਿਖੇ ਤਿੰਨ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਸਵਾਰਾਂ ਨੇ ਹਾਰਡਵੇਅਰ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਐੱਸ ਐੱਚ ਓ ਨੇ ਹੱਤਿਆ ਦਾ ਕੇਸ ਸੁਲਝਾਉਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਇੱਕ ਰਿਟਾਇਰਡ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ । ਐੱਸ ਐੱਚ ਓ ਦੇ ਦੱਸਣ ਮੁਤਾਬਕ ਹੱਤਿਆ ਪਰਿਵਾਰਕ ਰੰਜਿਸ਼ ਕਰਕੇ ਹੋਈ। ਅਮਰੀਕੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਹੱਤਿਆ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਦੱਸੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫਸਾਈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਫਿਰੌਤੀ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ।

ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨੈਟਵਰਕ ਭਾਰਤ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ, ਕੈਨੇਡਾ, ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਿੰਗਡਮ, ਯੂਰਪ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਅਤੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਤਲ-ਦੇ-ਬਦਲੇ-ਪੈਸੇ (murder-for-hire), ਜਬਰੀ ਵਸੂਲੀ, ਰੈਕੇਟੀਅਰਿੰਗ, ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ, ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਅਤੇ ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਜਾਂਚਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਦੋਂ ਤੋਂ 24 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸ਼ੱਕੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਦਰਜਨਾਂ ਸਰਚ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਲਗਪਗ 1,000 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਕੋਕੀਨ, 1 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਹੈਰੋਇਨ, ਹਥਿਆਰ ਅਤੇ ਨਕਦੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਹੈ; ਕਈ ਸ਼ੱਕੀ ਅਜੇ ਵੀ ਭਗੌੜੇ ਹਨ।

ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਚ ਹੜ੍ਹ ਦਾ ਕਹਿਰ, 20 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ, 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਪਤਾ

ਕਾਬੁਲ : ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਨੂਰੀਸਤਾਨ ਸੂਬੇ ਦੇ ਪਾਰੂਨ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹੜ੍ਹ ਕਾਰਨ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 20 ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ 80 ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਰ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਥਾਨਕ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਪਹਾੜੀ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸੀਮਤ ਸੜਕੀ ਪਹੁੰਚ ਕਾਰਨ ਬਚਾਅ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।

ਤਾਲਿਬਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੀ ਖਾਮਾ ਪ੍ਰੈਸ ਨਿਊਜ਼ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਾਰੂਨ ਅਤੇ ਨੇੜਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਅਜੇ ਵੀ ਲਾਪਤਾ ਹਨ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਚਾਅ ਟੀਮਾਂ ਬਚੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਹੜ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਹਿ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰੀ ਹੜ੍ਹ ਨੇ ਪਾਰੂਨ ਅਤੇ ਨੂਰੀਸਤਾਨ ਦੇ ਕਈ ਹੋਰ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਾਫ਼ੀ ਜਾਨੀ-ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁਖੀ ਅਤੇ ਬੁਲਾਰੇ ਹਾਫਿਜ਼ ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਸਫ਼ ਹਮਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ, ਲਾਪਤਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਹੱਦ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਦੁਕਾਨਾਂ ਹੜ੍ਹ ਕਾਰਨ ਨੁਕਸਾਨੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਹਮਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਕਾਰਜ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਮੌਤਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਟਰੰਪ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਵੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ 'ਤੇ 50 ਫੀਸਦੀ ਵਾਧੂ ਟੈਰਿਫ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਕੀਤਾ ਐਲਾਨ

ਓਟਾਵਾ : ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਵੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ 'ਤੇ 50 ਫੀਸਦੀ ਵਾਧੂ ਟੈਰਿਫ (ਆਯਾਤ ਡਿਊਟੀ) ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਦੇ ਇਸ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਵਾਂ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਵਪਾਰਕ ਤਣਾਅ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਟੈਰਿਫ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡੇਅਰੀ ਉਤਪਾਦਾਂ, ਅਲਕੋਹਲ ਵਾਲੇ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਅਤੇ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰਾਂ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ। ਕਾਰਨੀ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਪਿਛਲੇ 18 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਵਪਾਰਕ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਤਾਜ਼ਾ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸੇ ਲੜੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੂਬਿਆਂ ਅਤੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਇਕਜੁੱਟ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, 'ਕੈਨੇਡਾ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ, ਕਿਸਾਨਾਂ, ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਹਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇਗਾ'। ਕਾਰਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਮੁਕਤ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਵਪਾਰ ਦੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਨਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 20 ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਵੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਭਾਈਵਾਲੀ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਕਾਰਨੀ ਨੇ ਇਹ ਚੇਤਾਵਨੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਵਪਾਰਕ ਵਿਵਾਦ ਕਾਰਨ ਪਰਿਵਾਰਾਂ 'ਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਬੋਝ ਵਧਿਆ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਖੁਦ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇਸ ਕਦਮ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ-ਅਮਰੀਕਾ-ਮੈਕਸੀਕੋ ਸਮਝੌਤੇ (CUSMA) ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਅਤੇ CUSMA ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਈ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਾਰਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਹੋ ਸਕੇ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਟੈਰਿਫ ਅਮਰੀਕੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ 'ਪੱਖਪਾਤੀ ਵਿਵਹਾਰ' ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਹਾਂ ਕਹੋ

ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸਰਹੱਦਾਂ 'ਤੇ ਡਟੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸੂਰਬੀਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਸਲਾਮ !

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ: ਹਰ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ—'ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਉਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਵੋਗੇ, ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਤ-ਭੂਮੀ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ?' ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣ ਪਾਉਂਦੇ, ਪਰ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜ (U.S. Army) ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਹਾਦਰ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਧੁਨ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਲੇਖੇ ਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੂਰਬੀਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ, ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਆਖਿਆ ਅਤੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਨੂੰ ਜੰਗੀ ਤਾਇਨਾਤੀਆਂ (Deployments) ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਰ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਹੌਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ।

ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਅਸਧਾਰਨ ਹੌਸਲਾ (The Price of Freedom)

ਅਮਰੀਕੀ ਝੰਡੇ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਛੁਪੀ ਹੈ, ਜੋ ਹਰ ਸਵੇਰ ਨਵੇਂ ਸੁਪਨੇ ਦੇਖਣ, ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਜਾਗਦੇ ਹਨ:

ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਸਧਾਰਨ ਕਾਰਨਾਮੇ: ਇਹ ਆਜ਼ਾਦੀ ਕਿਸੇ ਇਤਫ਼ਾਕ ਨਾਲ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਅਸਧਾਰਨ ਕਾਰਨਾਮੇ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਗੁਮਨਾਮ ਰਹਿ ਕੇ ਸੇਵਾ: ਇਹ ਵੀਰ ਯੋਧੇ ਕਦੇ ਇਹ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਜਾਣੇ, ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸਦਕਾ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਕੱਲ੍ਹ ਅੱਜ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਵੇ।

ਆਜ਼ਾਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕੁਰਬਾਨੀ ਮੰਗਦੀ ਹੈ! ਅੱਜ ਆਓ ਸਾਰੇ ਇੱਕਜੁੱਟ ਹੋ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯੋਧਿਆਂ, ਵੈਟਰਨਜ਼ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰੀਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ।

ਕੈਲੀਫ਼ੋਰਨੀਆ ਦੀਆਂ ਜਨਤਕ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਗਵਰਨਰ ਨਿਊਸਮ ਨੂੰ ਅਪੀਲ

ਬਿਗ ਆਇਲ (Big Oil) ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ

10 ਲੱਖ ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਡ੍ਰਿਲਿੰਗ ਦੇ ਫੈਡਰਲ ਫ਼ੈਸਲੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਰੋਸ; 5 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਨਤਕ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਯੋਜਨਾ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼

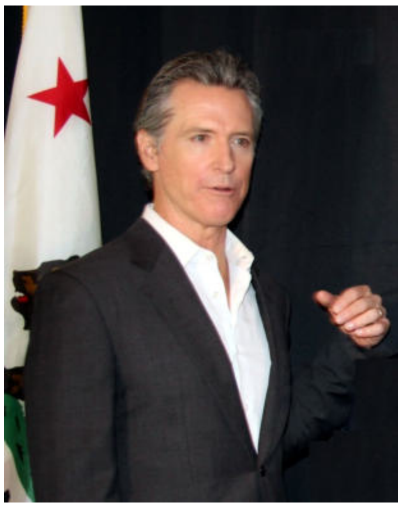

ਕੈਲੀਫ਼ੋਰਨੀਆ : ਕੈਲੀਫ਼ੋਰਨੀਆ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਨ, ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗਵਰਨਰ ਗੈਵਿਨ ਨਿਊਸਮ (Governor Gavin Newsom) ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਦਖ਼ਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਫੈਡਰਲ (ਕੇਂਦਰ) ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੈਲੀਫ਼ੋਰਨੀਆ ਦੀ 10 ਲੱਖ ਏਕੜ (Over a Million Acres) ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਤੇਲ ਅਤੇ ਗੈਸ ਡ੍ਰਿਲਿੰਗ (Oil and Gas Drilling) ਲਈ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਸੂਬੇ ਭਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਵਿਰੋਧ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜਨਤਕ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼

ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਮੁਹਿੰਮ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਸਾਲ ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੈਲੀਫ਼ੋਰਨੀਆ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਡ੍ਰਿਲਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਕਰੀਬ 5 ਲੱਖ (Nearly Half a Million) ਲਿਖਤੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਫੈਡਰਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕੈਲੀਫ਼ੋਰਨੀਆ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵੱਡੀਆਂ ਤੇਲ ਕੰਪਨੀਆਂ (Big Oil) ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਦੀ ਇਸ ਯੋਜਨਾ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਗਵਰਨਰ ਨਿਊਸਮ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮੰਗਾਂ:

1. ਅਦਾਲਤੀ ਚੁਣੌਤੀ (State Lawsuit): ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਤੁਰੰਤ ਕੈਲੀਫ਼ੋਰਨੀਆ ਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਵਾਤਾਵਰਨ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ (Environmental and Public Health Laws) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ (Lawsuit) ਦਾਇਰ ਕਰੇ।
2. ਜਨਤਕ ਵਿਰੋਧ (Public Opposition): ਗਵਰਨਰ ਨਿਊਸਮ ਸੂਬੇ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਟੈਂਡ ਲੈਣ।
3. **ਜਨਤਕ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ:** ਆਮ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗਵਰਨਰ ਦਫ਼ਤਰ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਉਣ।

ਮੁਹਿੰਮਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼:

'ਸਾਡੀਆਂ ਕੀਮਤੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੁਣੇ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਗਵਰਨਰ ਨਿਊਸਮ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਇਸ ਫੈਡਰਲ ਫ਼ੈਸਲੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਲੜਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਈਰਾਨ ਨੂੰ ਚਾਰੇ ਪਾਸਿਓਂ ਘੇਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ : ਗ੍ਰਾਊਂਡ ਅਟੈਕ ਦਾ ਅਮਰੀਕੀ ਸੀਕ੍ਰੇਟ ਪਲਾਨ ਆਊਟ

ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਫੌਜੀ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਇਕ ਕਥਿਤ ਗ੍ਰਾਫਿਕ ਨਕਸ਼ਾ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਾਇਰਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਕਸ਼ੇ 'ਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਈਰਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕ ਸੰਭਾਵੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਕਾਰਵਾਈ (ਬੂਟਸ ਔਨ ਦ ਗਰਾਊਂਡ) ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨਕਸ਼ੇ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਅਮਰੀਕਾ, ਇਜ਼ਰਾਈਲ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਸ਼ੇਅਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਇਕ ਨਕਸ਼ੇ 'ਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜ ਈਰਾਨ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਤੱਟਵਰਤੀ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਖੁਜ਼ੇਸਤਾਨ, ਬੁਸ਼ੇਹਰ, ਬੰਦਰ ਅੱਬਾਸ, ਹੋਰਮੋਜ਼ਗਨ ਅਤੇ ਖਰਗ ਟਾਪੂ ਵਰਗੇ ਰਣਨੀਤਕ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਫੌਜੀ ਟੀਚਿਆਂ ਵਜੋਂ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦਾਅਵੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਮਰੀਕੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਖਾੜੀ ਖੇਤਰ 'ਚ ਆਪਣੇ ਜੰਗੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਫੌਜਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਨਕਸ਼ੇ 'ਚ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ, ਸੰਯੁਕਤ ਅਰਬ ਅਮੀਰਾਤ (ਯੂਏਈ), ਕਤਰ, ਬਹਿਰੀਨ ਅਤੇ ਕੁਵੈਤ ਵਰਗੇ ਖਾੜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਈਰਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਭਾਵੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਚ ਆਪਣੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦਾ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਹਾਲ ਹੀ 'ਚ, ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਈਰਾਨ 'ਤੇ ਸੰਭਾਵੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਮਲੇ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਧਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਚਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ, 'ਹੋਰ ਲੋਕ ਇਹ ਕਰਨਗੇ।' ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈ ਕਿ ਟਰੰਪ ਕਿਹੜੇ 'ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ' ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਵਾਇਰਲ ਨਕਸ਼ੇ 'ਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਰਾਕੀ ਸਰਹੱਦ ਤੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਕੁਰਦਿਸ਼ ਲੜਾਕੇ ਉੱਤਰੀ ਈਰਾਨ ਵੱਲ ਵਧ ਰਹੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਸਿਸਤਾਨ-ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਖੇਤਰ 'ਚ ਬਲੋਚ ਵੱਖਵਾਦੀ ਸਮੂਹ ਸਰਗਰਮ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਲਈ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਫੌਜੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਓਮਾਨ ਦੀ ਖਾੜੀ ਅਤੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ 'ਚ ਇਕ ਫੌਜੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਖੇਤਰ 'ਚ ਅਮਰੀਕੀ ਜੰਗੀ ਜਹਾਜ਼, ਜਹਾਜ਼ ਵਾਹਕ ਅਤੇ ਲੜਾਕੂ ਜਹਾਜ਼ ਤਾਇਨਾਤ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਬਿਆਨ 'ਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਰਾਨ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ।

ਈਰਾਨ ਦੇ ਇਸਲਾਮਿਕ ਰੈਵੋਲਿਊਸ਼ਨਰੀ ਗਾਰਡ ਕੋਰ (IRGC) ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਅਮਰੀਕੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਈਰਾਨ ਦਾ ਪਹਾੜੀ ਇਲਾਕਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਭਾਵੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫੌਜੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੱਡੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਆਪਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਕੂਟਨੀਤਕ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਤਿਆਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਵਰਤਮਾਨ 'ਚ, ਵਾਇਰਲ ਨਕਸ਼ੇ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪੋਸਟਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਫੌਜੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਈਰਾਨ 'ਤੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਅਮਰੀਕੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਮਲੇ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਅਟਕਲਾਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ।

ਤੀਜੇ ਮਹਾਂਯੁੱਧ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ !

ਅਮਰੀਕਾ-ਈਰਾਨ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਵਧਦੇ ਤਣਾਅ ਕਾਰਨ ਤੀਜੇ ਮਹਾਂਯੁੱਧ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਵੱਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਖ਼ਤਰੇ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਲਈ ਕਤਰ, ਮਿਸਰ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖੇਤਰੀ ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਨੂੰ 10 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਐਕਸੀਓਸ ਨੇ ਸੂਤਰਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਸੋਮਵਾਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕੂਟਨੀਤਕ ਮੌਕਿਆਂ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਖਦਸ਼ੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ

ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਹਾਈ ਅਲਰਟ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜੰਗ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ, ਤਾਲਮੇਲ ਵਾਲੇ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਧਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਨਵੇਂ ਜੰਗਬੰਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵਿੱਚ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ, ਹੋਰਮੁਜ਼ ਸਟ੍ਰੇਟ ਰਾਹੀਂ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

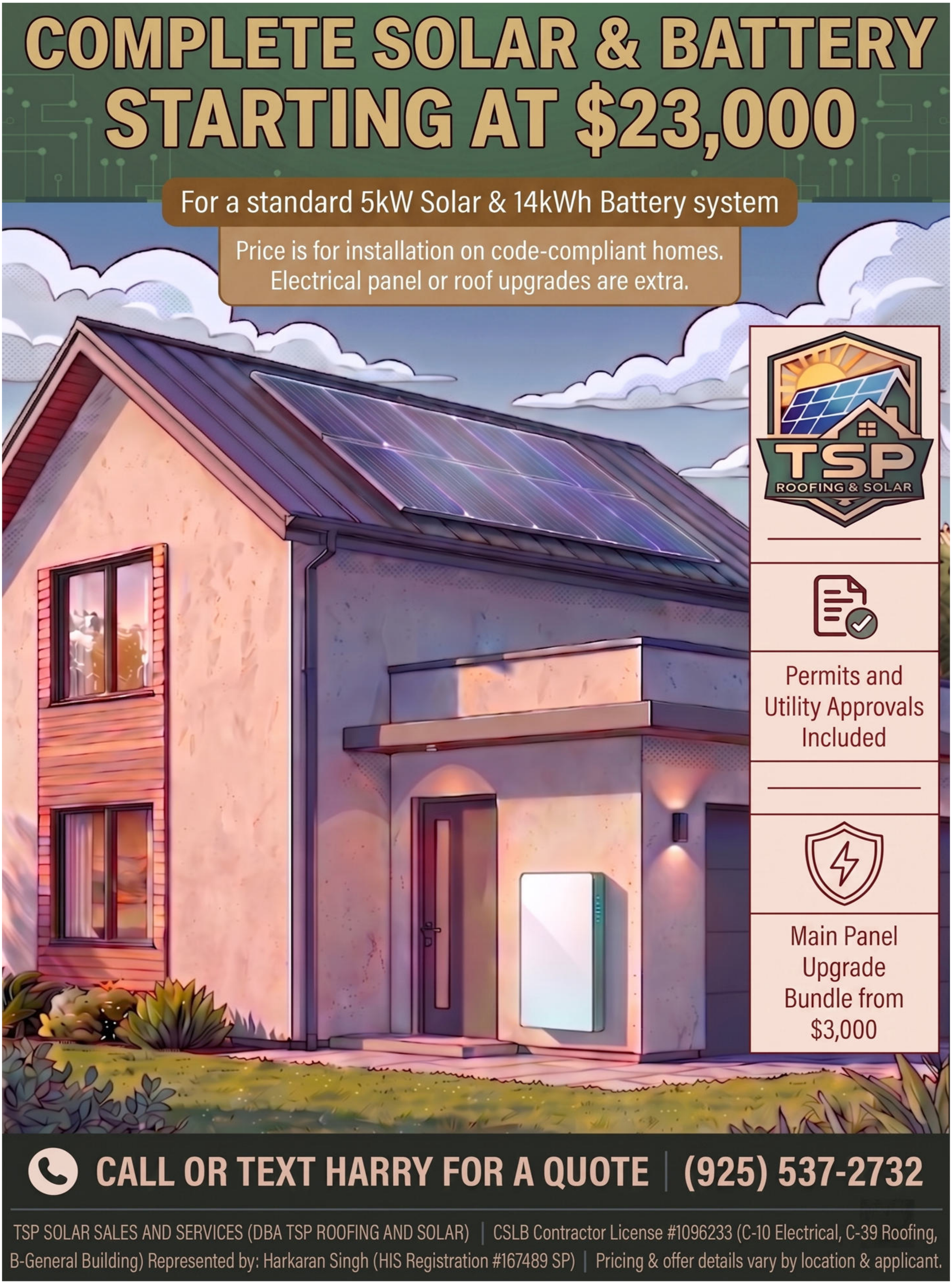
COMPLETE SOLAR & BATTERY
STARTING AT $23,000
For a standard 5kW Solar & 14kWh Battery system
Price is for installation on code-compliant homes.
Electrical panel or roof upgrades are extra.
TSP
ROOFING & SOLAR
Permits and Utility Approvals Included
Main Panel Upgrade Bundle from $3,000
CALL OR TEXT HARRY FOR A QUOTE | (925) 537-2732
TSP SOLAR SALES AND SERVICES (DBA TSP ROOFING AND SOLAR) | CSLB Contractor License #1096233 (C-10 Electrical, C-39 Roofing, B-General Building) Represented by: Harkaran Singh (HIS Registration #167489 SP) | Pricing & offer details vary by location & applicant.

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਦੁਖਾਂਤ-7: ਬਾਣੀ ਦੇ ਪੱਤਰੇ: ਮੁੱਕਦੀ ਨਹੀਂ ਦਰਦਾਂ ਦੀ ਪੂਣੀ...

ਕਾਲੇ ਦੌਰ 'ਚ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ 129 ਮਾਮਲੇ; ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਦੌਰ 'ਚ 597 ਮਾਮਲੇ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਕਾਲੀ ਹਨੇਰੀ 'ਚ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਗੁਆਇਆ। ਅੱਸੀ-ਨੱਬੇ ਦੇ ਦਹਾਕੇ 'ਚ ਕਿੰਨੇ ਝੱਖੜ ਝੁੱਲੇ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਪ੍ਰਤੀ ਅਦਬ ਤੇ ਆਸਥਾ ਨਹੀਂ ਗੁਆਈ। ਅੱਜ ਜੋ ਬੇਅਦਬੀ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਗੂੰਜ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਅੱਸੀ ਦੇ ਦਹਾਕੇ 'ਚ ਪਈ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਹੁਣ ਸਿਆਸਤ 'ਪਵਿੱਤਰ ਆਸਥਾ' ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਦੌਰ 'ਚ ਬੇਅਦਬੀ ਮਾਮਲੇ ਘੱਟ ਅਤੇ ਹੁਣ ਸਿਆਸੀ ਦੌਰ 'ਚ ਵਧੇ ਹਨ।

ਸਾਲ 1981 ਤੋਂ 1999 ਤੱਕ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਕੁੱਲ 129 ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੋਏ। 1982 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 53 ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੋਏ ਜਦਕਿ 1983 'ਚ 30 ਅਤੇ 1984 'ਚ 27 ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੋਏ। ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਸਾਲ 1988 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 2015 ਤੱਕ ਬੇਅਦਬੀ ਦਾ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਪਹਿਲੀ ਜੂਨ 2015 ਨੂੰ ਮੁੜ ਬੇਅਦਬੀ ਦਾ ਮੁੱਢ ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਪਿੰਡ ਬੁਰਜ ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਤੋਂ ਬੱਝਾ। ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਬਲੂ ਸਟਾਰ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਬੇਅਦਬੀ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਚ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਰੈਫਰੈਂਸ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੇ ਅਗਨ ਭੇਟ ਹੋਣ ਦੀ ਘਟਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਉਸ ਦੌਰ 'ਚ ਮਾਝੇ ਅਤੇ ਦੋਆਬੇ ਦੇ ਕਈ ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਚ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਅਨਸਰਾਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫ਼ਿਰਕਿਆਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨਾਂ ਕੋਲ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਵਸਤਾਂ ਸੁੱਟ ਕੇ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਲੰਗਰ 'ਚ ਬੈਠਣ ਵਾਲਿਆਂ 'ਚ ਨਫ਼ਰਤ ਭਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਮਾਲੇਰਕੋਟਲਾ ਵਿੱਚ 1980 'ਚ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਸੀ। ਨਕੋਦਰ 'ਚ 2 ਫਰਵਰੀ 1986 ਨੂੰ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਅਨਸਰਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪੰਜ ਸਰੂਪ ਅਗਨ ਭੇਟ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਜਦੋਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰੂਪਾਂ ਨੂੰ ਮਰਿਆਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਲਿਜਾਣ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਨੇ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਗੋਲੀ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਨੌਜਵਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ। ਮਗਰੋਂ ਜਸਟਿਸ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਣਿਆ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਵੀ ਨਸ਼ਰ ਹੋਈ। ਅੱਜ ਵੀ ਉਸ ਘਟਨਾ ਦਾ ਇਨਸਾਫ਼ ਅਧੂਰਾ ਹੈ। ਸਾਲ 2015 'ਚ ਗੁਰੂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਬਰਗਾੜੀ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ 'ਚ ਰੁਲ ਗਈ। 11 ਸਾਲ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਪਰ ਬੇਅਦਬੀ ਦਾ ਨਿਆਂ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਹਰ ਛੋਟੀ-ਵੱਡੀ ਚੋਣ 'ਚ ਬੇਅਦਬੀ ਦਾ ਵੱਡਾ ਮੁੱਦਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਲ 2015 ਵਿੱਚ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 65 ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੋਏ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਜੂਨ 2015 ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ 2025 ਤੱਕ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ 597 ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਕੋਈ ਵਰ੍ਹਾ ਵੀ ਸੁੱਕਾ ਨਹੀਂ ਲੰਘਦਾ। 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ ਨੇ 13 ਅਪਰੈਲ 2026 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ 'ਜਾਗਤ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਾਰ (ਸੋਧ) ਐਕਟ' ਬਣਾਇਆ ਜਿਸ 'ਚ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪੰਜਾਬ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਸਮਾਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਬਚਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਬੇਅਦਬੀ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਮੁੜ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸਿਆਸਤ 'ਚ ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ ਬਣਨ ਲੱਗਾ ਹੈ।

79 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਟੁੱਟਿਆ ਲੰਬਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ

ਲਾਹੌਰ 'ਚ 'ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਛੇਵੀਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਚੂੰਗੀ ਅਮਰ ਸਿੱਧੂ' ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਕਪਾਟ

ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਹੋਈ ਰੂਹਾਨੀ ਰੌਣਕ !

ਲਾਹੌਰ/ਪੰਜਾਬ: ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵੰਡ (1947) ਦੇ ਲਗਭਗ 79 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਲੰਬੇ ਅਤੇ ਦਰਦਨਾਕ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਹਾਨ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਅਸਥਾਨ ਦੇ ਕਪਾਟ ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਛੇਵੀਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ, ਚੂੰਗੀ ਅਮਰ ਸਿੱਧੂ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਉਜਾੜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਖਰਕਾਰ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਦੌੜ ਗਈ ਹੈ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਹਾਨ ਇਤਿਹਾਸ (A Look Into The Holy History)

ਇਹ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਚਰਨ-ਛੋਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਧਰਤੀ ਹੈ:

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਆਮਦ: ਇਤਿਹਾਸਕ ਹਵਾਲਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਛੇਵੇਂ ਗੁਰੂ, ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਤੋਂ ਮੁੜਦੇ ਹੋਏ ਬੀਬੀ ਕੌਲਾਂ ਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਜਾਂਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰੁਕੇ ਸਨ।

ਆਧੁਨਿਕ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ: ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਥੜ੍ਹਾ ਸਾਹਿਬ (ਪਲੇਟਫਾਰਮ) ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਸਾਲ 1923 ਵਿੱਚ, ਭਾਈ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ (ਨਿਹੰਗ) ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਿਵਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਸਰ ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਲਗਭਗ 17 ਕਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਕਿਵੇਂ ਹੋਈ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਮੁੜ-ਬਹਾਲੀ ? (The Revival)

1947 ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉੱਜੜ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਰਿਹਾ:

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈ: ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਈਵੈਕੁਈ ਟਰਸਟ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਬੋਰਡ (ETPB) ਅਤੇ ਸੂਬਾਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ।

ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਸੇਵਾ: ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ਾ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ (PSGPC) ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਥੇ ਮੁੜ ਮਰਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਤਨੇਮ ਅਤੇ ਕੀਰਤਨ ਦੀਆਂ ਧੁਨੀਆਂ ਗੂੰਜ ਸਕਣ।

ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਲਈ ਇੱਕ ਬੇਹੱਦ ਭਾਵੁਕ ਅਤੇ ਦਮਦਾਰ ਕੈਪਸ਼ਨ

79 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਟੁੱਟਿਆ ਵੰਡ ਦਾ ਦਰਦ—ਮੁੜ ਆਬਾਦ ਹੋਇਆ ਗੁਰੂ-ਘਰ!

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਗਭਗ 79 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਉੱਜੜੇ ਪਏ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ 'ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਛੇਵੀਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ, ਚੂੰਗੀ ਅਮਰ ਸਿੱਧੂ' ਨੂੰ ਆਖਰਕਾਰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਛੇਵੇਂ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਕੌਲਾਂ ਜੀ ਦੀ ਚਰਨ-ਛੋਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਸਾਲ 1923 ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ ਅਤੇ ਸਰ ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ 17 ਕਨਾਲ ਵਿੱਚ ਸੁੰਦਰ ਕੰਪਲੈਕਸ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਰੂਹਾਨੀ ਜਿੱਤ ਹੈ।

ਸ਼ਿਕਾਗੋ 'ਚ ਯਾਦਗਾਰੀ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ , 4000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਸ਼ਾਮਿਲ

ਸ਼ਿਕਾਗੋ : ਇੱਥੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ 4,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਚਿਨਮਯਾ ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ 75ਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮਹਾਂਉਤਸਵ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸੀ। ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਚਿਨਮਯਾ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਗਲੋਬਲ ਮੁਖੀ ਪੂਜਨੀਕ ਸਵਾਮੀ ਸਵਰੂਪਾਨੰਦ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਕੇ ਹਨੂਮਾਨ ਜੀ ਦੀ ਭਗਤੀ, ਭਗਵਤ ਗੀਤਾ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਨਾਤਨ ਧਰਮ ਸਬੰਧੀ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ 31 ਹਵਨ ਕੁੰਡਾਂ ਵਿਚ ਹਵਨ, 21 ਵਾਰ ਹਨੂਮਾਨ ਚਾਲੀਸਾ ਦਾ ਸਮੂਹਿਕ ਪਾਠ, ਰਾਮਾਇਣ ਆਧਾਰਿਤ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ, ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ, 53 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਟਾਲਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਭੋਜਨ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 250 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਕਈ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਵੀ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਏਸ਼ੀਅਨ ਮੀਡੀਆ ਯੂਐਸਏ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸੁਰੇਸ਼ ਬੋਦੀਵਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਸਨਾਤਨ ਧਰਮ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਕ ਏਕਤਾ ਦਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣਿਆ।

ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਾ ਬਰੈਂਪਟਨ ਕਨੇਡਾ ਦੀ ਐਡਮਿੰਟਨ ਇਕਾਈ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ

ਐਡਮਿੰਟਨ (ਕਨੇਡਾ) ਦੀ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਐਡਮਿੰਟਨ ਪਬਲਿਕ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ 17 ਸਟਰੀਟ ਮੈਡੋਜ਼ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਾ ਬਰੈਂਪਟਨ (ਕਨੇਡਾ) ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾਕਟਰ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕਥੂਰੀਆ ਦੇ ਨਿੱਘੇ ਸਹਿਯੋਗ ਸਦਕਾ ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਾ ਐਡਮਿੰਟਨ ਇਕਾਈ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਭਾ ਦੀ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਲਮ ਨੂੰ ਸਰਪ੍ਰਸਤ, ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ, ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ ਮੰਡੇਰ ਨੂੰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਗਾਹਲੇ ਨੂੰ ਸਕੱਤਰ, ਤੇਜਿੰਦਰਪਾਲ ਲਾਲੀ ਨੂੰ ਸਕੱਤਰ, ਮੈਨੇਜਰ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਚੁਣਿਆਂ ਗਿਆ। ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਰਸ਼ਦੀਪ ਕੌਰ ਬਰਾੜ, ਗੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਬਰਾੜ, ਬਲਬੀਰ ਕੌਰ ਚੀਮਾ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਸਭਾ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਬਲਵਿੰਦਰ ਬਾਲਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਨੇਡਾ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦੀ ਸਾਹਿਤ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇਣਾ ਇੱਕ ਸ਼ੁਭ ਸ਼ਗਨ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ, ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖੇਡ ਕਿਰਿਆਵਾਂ, ਮੇਲਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਜੋੜੀ ਰੱਖਣਾ ਹੀ ਸਹੀ ਮਾਇਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਸੇਵਾ ਹੈ। ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰੱਖਣ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨੁਪ੍ਰਾਣਿਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਿਤ ਉਪਰਾਲਾ ਹੈ। ਕੌਮਾਂ ਆਪਣੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਕਰਕੇ ਹੀ ਜੀਵਤ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਇਹ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਾ ਵੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਡਮੁੱਲਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੀ ਰਹੇਗੀ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਨਾਰੀ ਨੇ ਸੁੰਦਰਤਾ ਤੇ ਸਵਰੂਪ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜਵਾਨੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਬੁਢਾਪਾ, ਦੁੱਖ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸੁੱਖ, ਏਕਤਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸਮੂਹ ਜੀਵਨ ਦੇ ਹਰ ਮੋੜ ਤੇ ਸਹਿਤ ਮਾਨਵ ਨੂੰ ਅਨੁਪਰਾਣਿਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਆਤਮਕ ਜੀਵਨ ਤਾਂ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਬੱਲ ਰੂਪ ਹੈ।

ਇਸ ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਹਾਜ਼ਰ ਕਵੀਆਂ ਤੇ ਕਵਿਤਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਇਸੇ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿੱਚ ਲੇਖਕਾਂ, ਕਵੀਆਂ, ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ, ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਤੇ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੇ ਭਾਰੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਨਗੁੱਸਾ, ਪਾਰਸ ਮਹੇਦੀਆਂ, ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਐਸ ਬਰਾੜ, ਐਮ ਕੇ ਪਰਮਾਰ, ਅਮਰਦੀਪ ਕੌਰ, ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ ਮੰਡੇਰ, ਜਸਮੇਲ ਬਾਠ, ਹਰਮੇਸ਼ ਗਿੱਲ, ਬਲਬੀਰ ਕੌਰ ਚੀਮਾ, ਗੁਰਜੀਤ ਬਰਾੜ, ਤਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ, ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ, ਪਾਲ ਅਮਰ ਸਿੰਘ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਸੰਤ ਰਾਮ, ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਤਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, ਸਿਮਰਨ, ਵਰਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਪਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਹਰਦੀਪ ਕੌਰ, ਅਰਸ਼ਦੀਪ ਕੌਰ, ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ, ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਅਤੇ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਲੇਖਕਾਂ, ਵਿਦਵਾਨਾਂ, ਕਵੀਆਂ ਦਾ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ ਵੱਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਹਸਤੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੱਚ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੌਮ ਦੀ ਹੋਂਦ-ਹਸਤੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਕੇਵਲ ਜੰਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਸਲਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲੜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੰਨ 1951 ਦਾ ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿੱਲ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 (ਵਿਆਖਿਆ 99) ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮੋੜ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਆਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਵੇਂ ਨਿਜ਼ਾਮ ਨੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਨਿਆਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ-ਸੰਪੰਨ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਘੇਰੇ ਅੰਦਰ ਜਜ਼ਬ ਕਰਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵੱਡੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਖੋਜ ਪੱਤਰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਸੁੱਕਾ-ਸੜਿਆ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਸਲਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਉਸ ਅਣਗੌਲੇ ਪਰ ਬੇਹੱਦ ਨਾਜ਼ੁਕ ਅਧਿਆਇ ਦਾ ਜੀਵੰਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕੀਕਰਨ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕਸਾਰਤਾ ਥੋਪਣ ਵਾਲੇ ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਰੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਉਪਜੇ ਸਦੀਵੀ 'ਰਵਾਇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ' (Customary Law) ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੁਆਰਾ ਬਖਸ਼ੀ ਵਿਲੱਖਣ ਸਿੱਖ ਹਸਤੀ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਕ ਡਾਹ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸਰਦਾਰ ਹੁਕਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਭੂਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਵਰਗੇ ਦੂਰਅੰਦੇਸ਼ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਸਨ। ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਬੇਖ਼ਬਰ ਕੌਮਾਂ ਅਕਸਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਦਿੱਖ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਉਲਝ ਕੇ ਆਪਣਾ ਵਜੂਦ ਗੁਆ ਬੈਠਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਚਿੰਤਕ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਡਾ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਜੀ ਦਾ ਇਹ ਬੇਹੱਦ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਲੇਖ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤ ਮਿਸਾਲਾਂ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸੌੜੀ ਸੋਚ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੇਖ ਸਾਡੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸਹੂਲਤ ਸੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਇਹ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੇ 'ਨਾ ਕੋ ਹਿੰਦੂ ਨਾ ਮੁਸਲਮਾਨ' ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਵਾਰ—ਇੱਕ 'ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ' ਸੀ? ਆਓ, ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੈੜ ਦਾ ਖੁਰਾ ਨੱਪੀਏ, ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝੀਏ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਅਗਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਿਆਰੀ ਹਸਤੀ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੱਚ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਈਏ। ---ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਡਾ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ
209-321-3771

ਬੀ.ਆਰ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ

1951 ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿੱਲ 'ਤੇ ਸੰਸਦੀ ਬਹਿਸਾਂ

ਸ. ਹੁਕਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ. ਭੂਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਹਸਤੀ (ਪਛਾਣ) ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ)

ਸਰਦਾਰ ਹੁਕਮ ਸਿੰਘ

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਦਾਰ ਹੁਕਮ ਸਿੰਘ (ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਬਣੇ) ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਸਦੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪਛਾਣ ਬਾਰੇ ਡੂੰਘੀ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਹੁਕਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਰਗੀਕਰਨ ਆਖਰਕਾਰ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸਹੂਲਤ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮਾਨਤਾ ਦੀ ਬਲੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੋਡੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਦੋਵੇਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੁਕਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭੂਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿੱਲ ਦੀਆਂ ਬਹਿਸਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਖ ਵੱਖਰੇਵੇਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੰਸਦੀ ਰੱਖਿਅਕ ਵਜੋਂ ਉੱਭਰੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਕੁਝ ਵੱਖਰਾ ਸੀ—ਹੁਕਮ ਸਿੰਘ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪਛਾਣ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਮਾਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਰਵਾਇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ (customary law) 'ਤੇ—ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ।

ਅਧਿਆਇ 3: ਧਾਰਮਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ (ਧਾਰਾ 25), ਵਿਆਖਿਆ 99, ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ (Article 25, Explanation 99, and the Origins of the Constitutional Dispute)

ਲੇਖ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 1951 ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿੱਲ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਬਲਕਿ, ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਹੀ ਅਗਲਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿੱਲ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਉਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਵੱਡਾ ਸੰਸਦੀ ਟਕਰਾਅ ਸੀ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੌਰਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਭਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ: ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਰਗੀਕਰਨ।

ਧਾਰਾ 25 ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਰ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣ, ਅਮਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2)(b) ਰਾਜ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਚਰਿੱਤਰ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਧਾਰਮਿਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਰਗਾਂ ਅਤੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਾਦ ਵਿਆਖਿਆ 99 (Explanation 99) ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ, ਜੈਨ ਜਾਂ ਬੋਧ ਧਰਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਮਝੇ ਜਾਣਗੇ। ਲੇਖ ਇਸ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿੱਲ ਬਾਰੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਮਤਭੇਦਾਂ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੀਂਹ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਦਾ ਹੈ।

ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਖਿਆ 99 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਖਰੜੇ ਵਿੱਚੋਂ ਗਾਇਬ ਸੀ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪਾਠ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਇਸ 'ਤੇ ਵੱਖਰੀ ਬਹਿਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਢੁਕਵੀਂ ਜਨਤਕ ਚਰਚਾ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਬੇਭਰੋਸਗੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਸਰੋਤ ਬਣ ਗਿਆ।

ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਘਟਨਾਵਲੀ (chronology) ਇਸ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਤਿੰਨ ਲਗਾਤਾਰ ਪੜਾਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਦੀ ਹੈ:

1. ਪਹਿਲਾ ਪੜਾਅ: 26 ਨਵੰਬਰ 1949 ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 25 ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਪਾਠ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ।
2. ਦੂਜਾ ਪੜਾਅ: ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ 24 ਜਨਵਰੀ 1950 ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ 'ਤੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕੀਤੇ।
3. ਤੀਜਾ ਪੜਾਅ: ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਸਰਦਾਰ ਹੁਕਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭੂਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਸਿੱਖ ਪਛਾਣ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਲੂਕ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਲੇਖ ਇਸ ਇਨਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸੰਕੇਤ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਾਦ ਜਲਦੀ ਹੀ ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿੱਲ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਉਭਰੇਗਾ।

ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ, 1951 ਦੀਆਂ ਸੰਸਦੀ ਬਹਿਸਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਹ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਕੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਹਿੰਦੂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮਹੱਤਵ ਹਨ, ਜੋ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਫੌਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਪਛਾਣ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਨ।

ਅਧਿਆਇ 4: ਅੰਬੇਦਕਰ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚਾ: 1830 ਦੀ ਅਦਾਲਤੀ ਮਿਸਾਲ (Ambedkar's Legal Framework: The AHC@ Judicial Precedent)

ਸੰਸਦੀ ਬਹਿਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਬੁਨਿਆਦਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਅਧਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਬਿੱਲ ਨੇ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਬੱਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਰੋਤ ਉਨ੍ਹੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਦੀਆਂ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਅਦਾਲਤੀ ਮਿਸਾਲਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਸੀ।

ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1830 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਿਆਂ, ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੰਨਿਆ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜ ਸਾਬਤ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਅੰਬੇਦਕਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਮਿਸਾਲਾਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨਵੀਨਤਾ ਦੀ ਬਜਾਏ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰਕ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਅੰਬੇਦਕਰ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਕਾਨੂੰਨ (common law) ਦੇ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ, ਸਟੇਅਰ ਡੀਸਾਈਸਿਸ (stare decisis – ਪੂਰਵ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ) ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਅੰਬੇਦਕਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ:

(ਚਲਦਾ)

ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ 50 ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰੂਘਰਾਂ ਦੇ ਪੁਰਾਤਨ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦਾ ਕਾਰਜ ਜਾਰੀ : ਰਮੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਅਰੋੜਾ

ਮੈਲਬੌਰਨ (ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ): ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰ. ਰਮੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਮੈਲਬੌਰਨ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਇਲਾਕੇ ਪਲੰਪਟਨ ਸਥਿਤ 'ਦਲ ਬਾਬਾ ਬਿਧੀ ਚੰਦ ਜੀ ਖਾਲਸਾ ਛਾਉਣੀ' ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਕੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਵਿਰਾਸਤ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਬਾਰੇ ਅਹਿਮ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਡਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਰੀਅਮ ਨਵਾਜ਼ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕਰੀਬ 50 ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰੂਘਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਕੰਮ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਪੁਰਾਤਨ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅਸਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਖ ਸਕਣ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੜ੍ਹਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਇਮਾਰਤਾਂ ਨੂੰ ਢਾਹ ਕੇ ਨਵੀਆਂ ਉਸਾਰੀਆਂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਰਾਸਤੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ 'ਸਿੱਖ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ' ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਚੁੱਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕਦਮਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ, ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਪੰਜਾ ਸਾਹਿਬ ਵਰਗੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਵਾਉਣ। ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਦੌਰਾਨ ਸ੍ਰ. ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਲਾਂਘਾ ਜਲਦ ਤੋਂ ਜਲਦ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਰੁਕਾਵਟ ਗੁਰੂ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਸਕਣ, ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਆਪਸੀ ਪਿਆਰ, ਸਾਂਝ ਅਤੇ ਸਾਂਝੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਖ਼ਾਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਦਲ ਪੰਥ ਬਹਾਦਰ ਬਾਬਾ ਬਿਧੀ ਚੰਦ ਜੀ ਦੇ 12ਵੇਂ ਜਾਨਸ਼ੀਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਖੀ ਜਥੇਦਾਰ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੁਰਸਿੰਘ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰ. ਰਮੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਅਰੋੜਾ ਨੂੰ ਸਿਰੋਪਾਓ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਆਉਣ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਵਿਰਸੇ ਦਾ ਵਣਜਾਰਾ ਅਤੇ ਰੂਹਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼

ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਸਾਹਿਤਕ ਲੜੀ 'ਲੋਕਗੀਤਾਂ ਵਿਚ ਭਿੱਜੀ ਰੂਹ' ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਆਗਾਜ਼

'ਜਿਸ ਕੌਮ ਦੇ ਲੋਕ-ਗੀਤ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਕੌਮ ਦਾ ਭੂਤਕਾਲ ਗੁੰਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਗੂੰਗਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।' ਅੱਜ ਦੇ ਇਸ ਮਸ਼ੀਨੀ ਅਤੇ ਦੌੜ-ਭੱਜ ਵਾਲੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਸਾਡੀ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਆਪਣੀਆਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਜੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਅਸੀਂ ਬੇਹੱਦ ਮਾਣ ਅਤੇ ਫ਼ਖ਼ਰ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਸਾਹਿਤਕ ਲੜੀ 'ਲੋਕਗੀਤਾਂ ਵਿਚ ਭਿੱਜੀ ਰੂਹ' ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪਾਕੀਜ਼ਾ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਧੜਕਣ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵਜੂਦ ਦਾ ਜਿਉਂਦਾ-ਜਾਗਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ। ਇਸ ਲੜੀ ਦੇ ਲੇਖਿਕਾ ਹਨ—ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਅਮਰੀਕਾ) ਤੋਂ ਉੱਘੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰ, ਪ੍ਰਖ਼ਰ ਚਿੰਤਕ ਅਤੇ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦੀ ਸੇਵਕ ਨੀਲਮ ਸੈਣੀ। ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਐਮ.ਐਮ. ਵਿੱਚੋਂ ਟਾਪਰ ਰਹੀ ਨੀਲਮ ਸੈਣੀ ਦੀ ਕਲਮ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲੇ ਇਹ ਬਹੁਮੁੱਲੇ ਸ਼ਬਦ ਤੁਹਾਡੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ, ਸੁਹਾਗਾਂ, ਘੋੜੀਆਂ ਅਤੇ ਲੋਰੀਆਂ ਦੇ ਉਸ ਅਮਰ ਸਰੋਵਰ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਵਾਉਣਗੇ, ਜਿਸਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ਬੂ ਦੇਸ਼ਾਂ-ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਹਰ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਦਿਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪੁਸਤਕਾਂ (ਜਿਵੇਂ: 'ਸਾਡੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਸਾਡੇ ਗੀਤ' ਅਤੇ 'ਵਿਰਸੇ ਦਾ ਵਣਜਾਰਾ') ਅੱਜ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਰਸੇ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਧੁਰਾ ਬਣ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਆਓ, ਆਪਣੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜੀਏ ਅਤੇ ਇਸ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਯਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਹਮਸਫ਼ਰ ਬਣੋ। — ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸੰਪਾਦਕੀ: ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਆਵਾਜ਼

ਲੋਕਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਭਿੱਜੀ ਰੂਹ: ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਅੰਬਰ ਦਾ ਸਦੀਵੀ ਚੰਦਰਮਾ-ਨੀਲਮ ਸੈਣੀ

'ਲੋਕ-ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਬਾਂਹ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੀਤਕਾਰ ਦਾ ਨਾਓਂ ਨਹੀਂ ਖੁਣਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੋਮ-ਰੋਮ ਉੱਤੇ ਜੋ ਲ਼ਫ਼ਜ਼ ਲਿਖਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ—ਲੋਕ, ਲੋਕ, ਲੋਕ...।' — ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ

(ਲੜੀ-9)

ਸੁਹਣੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾਮਾਂਗੇ,
ਨਾਨਕਿਆਂ ਦੇ ਜਾਮਾਂਗੇ।

ਖੀਰ ਪੂੜੇ ਖਾਮਾਂਗੇ, ਮੋਟੇ ਹੋ ਕੇ ਆਮਾਂਗੇ।
ਸੌਂ ਜਾ ਕਾਕਾ ਤੂੰ, ਤੇਰੇ ਬੋਦੇ ਲੜ ਗਈ ਜੂੰ।
ਕੱਢਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮਾਸੀਆਂ, ਕਢਾਉਣੇ ਵਾਲਾ ਤੂੰ।
ਕਾਕਾ ਆਇਆ ਖੇਲ੍ਹ ਕੇ, ਰੋਟੀ ਦੇਈਏ ਵੇਲ ਕੇ।
ਕਾਕਾ ਆਇਆ ਦੂਰੋਂ, ਮੰਨ ਪੱਕੇ ਤੰਦੂਰੋਂ।
ਕਾਕਾ ਆਇਆ ਵਾਂਢਿਓਂ,
ਗੁੜ ਕੱਢੀਏ ਕੋਰੇ ਭਾਂਡਿਓਂ।
ਰਾਜੇ ਬੇਟੇ ਸੌਂ ਜਾ, ਲਾਲ ਪਲੰਘ ਤੇ ਸੌਂ ਜਾ।
ਮੰਮੀ ਡੈਡੀ ਆਉਣਗੇ,
ਕਈ ਖਿਡੌਣੇ ਲਿਆਉਣਗੇ।
ਇਕ ਖਿਡੌਣਾ ਟੁੱਟ ਗਿਆ,
ਰਾਜਾ ਬੇਟਾ ਰੁੱਸ ਗਿਆ,
ਇਕ ਖਿਡੌਣਾ ਹੋਰ ਲਿਆਓ,
ਰਾਜੇ ਬੇਟੇ ਦੌੜ ਕੇ ਆਓ।
ਆਮਾਂ ਵੇ ਆਮਾਂ!
ਦੁਰ ਕੁੱਤਿਆ ਵੇ ਦੁਰ ਕਾਮਾਂ।
ਤੈਨੂੰ ਘਿਓ ਦੀ ਚੂਰੀ ਪਾਮਾਂ,
ਤੇਰੀ ਸੋਨੇ ਚੁੰਝ ਮੜ੍ਹਾਮਾਂ।
ਅੱਬੂ ਦੀਆਂ ਦੂਰ ਬਲਾਮਾਂ,
ਅੱਬੂ ਮੇਰਾ ਸੌਂ ਜਾਵੇ।
ਰਾਜਾ ਬੇਟਾ ਸੌਂ ਜਾਵੇ।
ਝੂਟੇ ਮਾਈਆਂ ਦੇ, ਕੰਨ ਖੜ੍ਹੇ ਭਰਾਈਆਂ ਦੇ।
ਮਾਈਏ ਬੁੱਢੀਏ! ਕਾਲੀ ਨ੍ਹੇਰੀ ਆਈ ਆ।
ਚਰਖਾ ਪੂਣੀ ਚੁੱਕ ਲਾ,
ਕਾਕੇ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁੱਕ ਲਾ।
ਲੈ ਲਾ ਲੋਰੀ! ਲੋਰੀ ਮੈਂ ਲਾਲ ਨੂੰ ਦੇਮਾਂ।
ਨੀ ਤੂੰ ਲੈ ਲਾ ਭੂਆ, ਤੈਨੂੰ ਤੇਵਰ ਸੂਹਾ।
ਲੋਰੀ ਮੈਂ ਲਾਲ ਨੂੰ ਦੇਮਾਂ।
ਨੀ ਤੂੰ ਲੈ ਲਾ ਮਾਸੀ,
ਤੈਨੂੰ ਖੜ੍ਹਨ ਮਰਾਸੀ। ਲੋਰੀ ਮੈਂ ਲਾਲ ਨੂੰ ਦੇਮਾਂ...
ਲਲਾ ਲਲਾ ਲੋਰੀ, ਦੂਧ ਕੀ ਕਟੋਰੀ।
ਦੂਧ ਮੇਂ ਪਤਾਸਾ, ਮੁੰਨਾ ਕਰੇ ਤਮਾਸ਼ਾ।
ਆਲਿਓਂ ਕੱਢਾਂ ਘਿਓ।
ਚੁੱਕ ਬਣਾਈਆਂ ਪਿੰਨੀਆਂ,
ਖਾਏ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਪਿਓ।
ਝੀਮ ਝੀਮ ਤਾਰਿਆ।
ਨਾਲੇ ਤੇਰੀ ਬੋਦੀ ਪੁੱਟੀ,
ਨਾਲੇ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰਿਆ।
ਚੰਦਾ ਮਾਮਾ ਦੂਰ ਕੇ,
ਵੜੇ ਪਕਾਏ ਬੂਰ ਕੇ।
ਆਪ ਖਾਏ ਥਾਲੀ ਮੇਂ,
ਮੁਝੇ ਦੇ ਪਿਆਲੀ ਮੇਂ।
ਸੌਂ ਜਾ ਮੁੰਨਾ ਰਾਜਾ,
ਹੇਠ ਘੋੜਾ ਤਾਜਾ।
ਸੋਨੇ ਦੀ ਪੌੜੀ,
ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ।
ਸੌਂ ਜਾ ਕਾਕਾ ਬੱਲੀ,
ਤੇਰੀ ਮਾਂ ਵਜਾਵੇ ਟੱਲੀ।
ਤੇਰਾ ਪਿਓ ਵਜਾਵੇ ਛੈਣੇ,
ਤੇਰੀ ਭੂਆ ਪਾਵੇ ਗੈਣੇ।
ਝੂਟੇ ਮਾਟੇ, ਝੂਟੇ ਮਾਟੇ,

ਅੰਬ ਪੱਕੇ ਭਾਈਆਂ ਦੇ।
ਖੱਟੇ ਖੱਟੇ ਤੇਰੇ,
ਮਿੱਠੇ ਮਿੱਠੇ ਮੇਰੇ।
ਚੰਦਾ ਮਾਮਾ ਡੋਰੀਆ,
ਉੱਤੇ ਸ਼ਕਰ ਭੋਰੀਆ।
ਆਪ ਖਾਂਦਾ ਖੰਡ ਘਿਓ,
ਸਾਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਗੁੜ ਆ।
ਚੰਦਾ ਮਾਮਾ ਡੋਰੀਆ,
ਆਪ ਲੈਂਦਾ ਚਿੱਟੀ ਚਾਦਰ,
ਸਾਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਡੋਰੀਆ...
ਛੋਟਾ ਕਾਕਾ ਰਾਜਾ,
ਹੇਠ ਘੋੜਾ ਤਾਜਾ।
ਕੌਲੀ ਭਰੀ ਖੀਰ ਦੀ,
ਜੰਞ ਮੇਰੇ ਵੀਰ ਦੀ।

ਲੋਹੜੀ ਦੀ ਰਸਮ ਅਤੇ ਗੀਤ

'ਲੋਹੜੀ' ਇਕ ਮੌਸਮੀ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਰਸਮਾਂ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਬਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ 'ਚ ਕਾਫ਼ੀ ਮੱਤਭੇਦ ਹਨ। ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋਹੜੀ ਦਾ ਮੂਲ ਸ਼ਬਦ ਤਿਲ+ਰੋੜੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ 'ਤਿਲੋੜੀ' ਬਣਿਆ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਰੂਪਾਂਤਰ ਲੋਹੜੀ ਹੋ ਗਿਆ।

ਡਾ. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੋਜ ਭਰਪੂਰ ਲੇਖ 'ਅਗਨੀ ਪੂਜਾ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਲੋਹੜੀ' ਵਿਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਹੜੀ 'ਅਗਨੀ ਪੂਜਾ' ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਸੰਬੰਧ ਪੂਰਵ-ਹੜੱਪਾ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਜਾ ਜੁੜਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪੂਜਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜੀਵਤ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ 'ਲੋਹੜੀ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਂਭਿਆ ਅਤੇ ਪੋਹ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਆਖਰੀ ਰਾਤ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਗਨੀ ਦੇਵ ਦੀ ਪੂਜਾ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਦਾਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਲੋਹੜੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਨਵ-ਜਨਮੇ ਜਾਂ ਨਵਵਿਆਹੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਕਸਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਗਏ ਸਿਆਲ ਲੋਹੜੀ'। ਪਹਿਲਾਂ-ਪਹਿਲ ਲੋਹੜੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਕੁੱਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਲੋਹੜੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਵਸਦੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਭਰਾ ਆਪਣੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਲਈ ਰਿਉੜੀਆਂ-ਮੂੰਗਫ਼ਲੀ, ਪਿੰਨੀਆਂ, ਕੱਪੜੇ ਆਦਿ ਲੋਹੜੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਪੁੱਜਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਦਿਨ ਭੈਣਾਂ ਆਪਣੇ ਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਉਡੀਕਦੀਆਂ, ਬਨੇਰਿਆਂ ਤੋਂ ਕਾਂ ਉਡਾਉਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਜੇ ਕਰ ਘਰ ਆਏ ਵੀਰ ਦੀ ਸੱਸ ਜਾਂ ਨਣਦ ਆਉ-ਭਗਤ ਨਾ ਕਰੇ ਜਾਂ ਮੱਥੇ ਵੱਟ ਪਾ ਲਵੇ ਤਾਂ ਉਦਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਜੇ ਕਰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਵੀਰ ਲੋਹੜੀ ਲੈ ਕੇ ਨਾ ਪੁੱਜੇ ਤਾਂ ਹਾਉਕੇ ਭਰਦੀਆਂ, ਧੂੰਏਂ ਦੇ ਪੱਜ ਰੋਂਦੀਆਂ ਸਨ।

(ਚਲਦਾ)

ਬੱਦਲ ਫਟਣ ਕਾਰਨ ਪੁਣਛ ਅਤੇ ਰਾਜੌਰੀ 'ਚ ਜ਼ਮੀਨ ਖਿਸਕੀ-12 ਮੌਤਾਂ, ਕਈ ਲਾਪਤਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਮੇਤ ਉੱਤਰੀ ਤੇ ਪੂਰਬੀ ਭਾਰਤ 'ਚ ਸਰਗਰਮ ਮੌਨਸੂਨ ਕਾਰਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਪਏ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 17 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਜ਼ਮੀਨ ਖਿਸਕਣ ਅਤੇ ਅਚਾਨਕ ਹੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ, ਜਿਥੇ ਕਰੀਬ 12 ਮੌਤਾਂ ਹੋ ਗਈਆਂ, ਜਦਕਿ ਕਈ ਲੋਕ ਲਾਪਤਾ ਹੋਏ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਅਗਲੇ 6-7 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਉੱਤਰੀ, ਪੂਰਬੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੌਨਸੂਨ ਦੇ ਸਰਗਰਮ ਰਹਿਣ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੱਛਮੀ-ਮੱਧ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਪ੍ਰਾਇਦੀਪ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਬਾਰਿਸ਼ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਘੱਟ ਰਹਿਣ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ 'ਚ ਦੋ ਸਰਹੱਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਪੁਣਛ ਅਤੇ ਰਾਜੌਰੀ 'ਚ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਕਾਰਨ ਜ਼ਮੀਨ ਖਿਸਕਣ ਅਤੇ ਅਚਾਨਕ ਹੜ੍ਹ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 12 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਲਾਪਤਾ ਹੋ ਗਏ। ਸਭ ਤੋਂ ਭਿਆਨਕ ਤਬਾਹੀ ਪੁਣਛ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਸੁਰਨਕੋਟ ਤਹਿਸੀਲ ਤੋਂ ਹੋਈ, ਜਿੱਥੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਤਾਂ ਹੋਈਆਂ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਉਮਰ ਅਬਦੁੱਲਾ, ਜੋ ਕਿ ਸੂਬੇ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਠਹਿਰਾਅ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਦੁਪਹਿਰ ਨੂੰ ਜੰਮੂ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਉਪ ਰਾਜਪਾਲ ਮਨੋਜ ਸਿਨਹਾ ਨੇ ਬਾਰਿਸ਼ ਅਤੇ ਅਚਾਨਕ ਹੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪਹਿਲਗਾਮ ਅਤੇ ਬਾਲਟਾਲ ਰੂਟਾਂ 'ਤੇ ਅਮਰਨਾਥ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਬਾਰਿਸ਼ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਾਲਟਾਲ ਅਤੇ ਨੂਨਵਾਨ/ਚੰਦਨਵਾੜੀ ਬੇਸ ਕੈਂਪਾਂ ਅਤੇ ਜੰਮੂ ਵਿੱਚ ਭਗਵਤੀ ਨਗਰ ਯਾਤਰੀ ਨਿਵਾਸ ਤੋਂ ਪਰੇ ਆਵਾਜਾਈ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਐਤਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਮੀਂਹ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਦਲ ਫਟ ਗਏ। ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ ਨੇ 23 ਜੁਲਾਈ ਤੱਕ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਦਰਮਿਆਨੀ ਤੋਂ ਵਿਆਪਕ ਬਾਰਿਸ਼ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਦੇ ਹਰਿਦੁਆਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਡਿਗਣ ਨਾਲ ਦੋ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਲਗਾਤਾਰ ਬਾਰਿਸ਼ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ 10 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਲਈ ਰੈੱਡ ਅਤੇ ਔਰੇਂਜ਼ ਅਲਰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਸਟੇਟ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਲਗਾਤਾਰ ਬਾਰਿਸ਼ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਜ਼ਮੀਨ ਖਿਸਕਣ ਕਾਰਨ ਸੂਬੇ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ 84 ਸੜਕਾਂ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਐਤਵਾਰ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਸੂਬੇ ਦੇ ਕਈ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਦੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦੇਹਰਾਦੂਨ, ਟਿਹਰੀ, ਪੌੜੀ, ਉੱਤਰਕਾਸ਼ੀ, ਰੁਦਰਪ੍ਰਯਾਗ, ਹਰਿਦੁਆਰ ਅਤੇ ਬਾਗੇਸ਼ਵਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਲਈ 'ਔਰੇਂਜ਼ ਅਲਰਟ' ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਚਮੋਲੀ, ਅਲਮੋੜਾ ਅਤੇ ਪਿਥੌਰਾਗੜ੍ਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਲਈ 'ਯੈਲੋ ਅਲਰਟ' ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਾਗਾਲੈਂਡ ਦੇ ਮੋਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਅਚਾਨਕ ਹੜ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤਿੰਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਹੜ੍ਹਾਂ ਨੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਵਹਾ ਦਿੱਤਾ, ਸੜਕਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਮਲਬੇ ਹੇਠ ਫਸ ਗਏ। ਮੋਨ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਘਰਾਂ, ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ; ਕਈ ਖੇਤਰ ਡੁੱਬ ਗਏ ਅਤੇ ਘੰਟਿਆਂ ਦੀ ਭਾਰੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਖਿਸਕਣ ਨਾਲ ਮੁੱਖ ਸੜਕਾਂ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਅਚਾਨਕ ਹੜ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਖਿਸਕਣ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਅਜੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਮਲਬੇ ਹੇਠ ਫਸੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਅਗਲੇ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਾੜੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਖਿਸਕਣ ਅਤੇ ਨੀਵੇਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਚਾਨਕ ਹੜ੍ਹ ਆਉਣ ਦੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਤੀਸਤਾ, ਟੋਰਸਾ, ਜਲਢਾਕਾ ਅਤੇ ਰਾਇਦਕ ਸਮੇਤ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਨਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਨਿਚਰਵਾਰ ਤੋਂ ਉੱਤਰੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ, ਕਾਲੀਮਪੋਂਗ, ਜਲਪਾਈਗੁੜੀ, ਅਲੀਪੁਰਦੁਆਰ ਅਤੇ ਕੂਚ ਬਿਹਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਮੀਂਹ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਲਪਾਈਗੁੜੀ ਅਤੇ ਅਲੀਪੁਰਦੁਆਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਪ-ਹਿਮਾਲੀਅਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 'ਚ ਕਈ ਥਾਈਂ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ

ਤਾਪਮਾਨ 'ਚ ਗਿਰਾਵਟ ਆਉਣ ਕਾਰਨ ਮੌਸਮ ਹੋਇਆ ਖ਼ੁਸ਼ਗਵਾਰ

ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਵਿਰਾਸਤੀ ਮਾਰਗ 'ਚ ਮੀਂਹ ਦੇ ਖੜ੍ਹੇ ਪਾਣੀ 'ਚੋਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਿਕਸ਼ੇ 'ਤੇ ਬਿਠਾ ਕੇ ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਚ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਨਾਲ ਤਾਪਮਾਨ 'ਚ ਆਈ ਗਿਰਾਵਟ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਭਾਰੀ ਗਰਮੀ ਤੇ ਹੁੰਮਤ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਪਠਾਨਕੋਟ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਮੀਂਹ ਪਿਆ। ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਪਲਵਲ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਹੈ। ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ ਅਨੁਸਾਰ ਅਗਲੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ 'ਚ ਦੋਵੇਂ ਸੂਬਿਆਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਭਾਰੀ ਅਤੇ ਦਰਮਿਆਨੀ ਬਰਸਾਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਲੰਘੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 'ਚ 195.4 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਤੱਕ ਮੀਂਹ ਪਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਠਾਨਕੋਟ 'ਚ 25.5 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 144.5 ਮਿਲੀਮੀਟਰ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ 'ਚ 88.2 ਮਿਲੀਮੀਟਰ, ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ 43.1 ਮਿਲੀਮੀਟਰ, ਬਠਿੰਡਾ 'ਚ 11.6 ਮਿਲੀਮੀਟਰ, ਰੂਪ ਨਗਰ 'ਚ 16.5 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਤੱਕ ਮੀਂਹ ਪਿਆ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਪਲਵਲ 'ਚ 103 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਮੀਂਹ ਪਿਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 'ਚ 2.0 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 25.6 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਤੱਕ ਮੀਂਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੀਂਹ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਆਮ ਨਾਲੋਂ ਤਾਪਮਾਨ 'ਚ 0.9 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 4.8 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਤੱਕ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ।

ਸਿੱਖ ਯੂਥ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਾ ਨੇ ਹਰੀਕੇ ਪੱਤਣ ਵਿਖੇ ਭਾਈ ਖਾਲੜਾ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪੱਤਣ ਲਿਖ ਕੇ ਲਾਏ ਬੋਰਡ

ਅਸੀਂ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਐਲਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ : ਭਾਈ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ/ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਹਰੀਕੇ ਪੱਤਣ ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਦੇ ਕੰਢੇ 'ਤੇ ਕਰਵਾਏ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਹਰੀਕੇ ਪੱਤਣ ਦਾ ਨਾਂ ਅੱਜ ਤੋਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪੱਤਣ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅੱਜ ਸਿੱਖ ਯੂਥ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਾ ਦੇ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਛੇ ਜੂਨ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੁਲਤਾਨਵਿੰਡ ਨੇ ਹਰੀਕੇ ਪੱਤਣ ਵਿਖੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪੱਤਣ ਲਿਖ ਕੇ ਬੋਰਡ ਲਗਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸਰਵਉੱਚ ਹੈ ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਸੰਕੇਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਹੋਰ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪੱਤਣ ਲਿਖ ਕੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਰਡ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋ ਹਰੀਕੇ ਪੱਤਣ ਹੁਣ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪੱਤਣ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪੱਤਣ ਵਜੋਂ ਹੀ ਲਿਖੇ ਅਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰੇ। ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗੜਗੱਜ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜ ਸਿੰਘਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਖੁਦ ਵੀ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਬੋਰਡ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਕੇ ਜਾਣ। ਜੇ ਇਸ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਕੋਈ ਉਤਾਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਵੰਗਾਰ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਨਾਇਕ, ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਅਤੇ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਲਾਵਾਰਿਸ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਾਰਿਸ ਭਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਕੇ ਇਸੇ ਹਰੀਕੇ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਸਿੱਖ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਉੱਠੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਅਵਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਾਮੋਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹਿਆ ਸੀ ਪਰ ਸਾਡੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਗੂੰਜ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਜੈ-ਜੈਕਾਰ ਸਦਾ ਹੁੰਦੀ ਰਹੇਗੀ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਬੁੱਚੜਾਂ ਨੂੰ ਲਾਹਣਤਾਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਕੇਵਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਗਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੁੱਟਿਆ ਬਲਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਖ਼ੂਨ ਨਾਲ ਲਾਲ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ਮਸ਼ਾਨ ਘਾਟ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਵਾਪਰੇ ਘੱਲੂਘਾਰੇ ਤੇ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦੇ ਹਨ।

ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਯਾਦਗਾਰ ਵੀ ਛੇਤੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰੇ ਅਤੇ 1982 ਤੋਂ 1995 ਤਕ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਸਿੰਘਾਂ-ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਦੇ ਝੂਠੇ ਅਤੇ ਅਸਲ ਪੁਲਿਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰਕੇ ਲਾਪਤਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਵਾਰਸ ਕਹਿ ਕੇ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦੇਹਾਂ ਦਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਨਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋੜ੍ਹ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਮਾਰ-ਖਪਾ ਅਤੇ ਦੱਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਖੋਹ ਕੇ ਖ਼ੁਦ ਸਸਕਾਰ ਕੀਤੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਪਤਾ ਹੀ ਨਾ ਲੱਗ ਸਕਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਕੀ ਬੀਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੇਸਾਂ ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਦਰਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ, ਵਾਰਸਾਂ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਤੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਕੇ ਤਸਵੀਰਾਂ, ਨਾਮ, ਪਤੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰੇ ਤਾਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਹ ਕਾਰਜ ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਆਪ ਮੁਹਾਰੇ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣਗੀਆਂ। ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਤਾਂ ਖੁਦ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਲੈ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਪੁੱਜਣਗੀਆਂ।

ਈਰਾਨ ਨਾਲ ਜੰਗ 'ਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਨਿਕਲਿਆ ਦੀਵਾਲਾ ! 3.62 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਹੋਏ ਸੁਆਹ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਪੀਟ ਹੈਗਸੇਥ ਨੇ ਸੈਨੇਟਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਈਰਾਨ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਜੰਗ 'ਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਅੰਦਾਜ਼ਨ 37.5 ਅਰਬ ਡਾਲਰ (3.62 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਦਾ ਖ਼ਰਚਾ ਆ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।। ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਸਟ੍ਰੇਟ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਜੰਗ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਲਗਭਗ 88 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਫੰਡਿੰਗ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਸੈਨੇਟ ਦੀ 'ਐਪਰੋਪ੍ਰੀਏਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ' ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਹੈਗਸੇਥ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕੁੱਲ 87.6 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਲਗਭਗ 67 ਅਰਡਬ ਡਾਲਰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਫੰਡਿੰਗ ਵਿੱਚੋਂ 21 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਫੌਜੀ ਤਿਆਰੀਆਂ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫੌਜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ, ਈਂਧਨ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਗਾਰਡ ਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਦੀ ਬਦਲੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 46 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਨਾਲ ਗੋਲਾ-ਬਾਰੂਦ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਵਧੇਗਾ ਅਤੇ ਹਾਈਪਰਸੋਨਿਕ ਹਥਿਆਰਾਂ, ਐਂਟੀ-ਡਰੋਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਸੈਟੇਲਾਈਟਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਵਾਧੂ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾ ਦਿੱਤੀ, ਤਾਂ ਫੌਜੀ ਸਿਖਲਾਈ ਅਭਿਆਸਾਂ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫੌਜ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਰੁਕੀ ਹੋਈ ਮੇਨਟੇਨੈਂਸ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਘਟਦੇ ਭੰਡਾਰ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ, ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਨਾਲ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇਣ, ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸੈਨੇਟਰ ਮਰੇ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਟੈਕਸਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਲੋਕ ਇਸ ਜੰਗ ਦਾ ਇੱਕ ਤੁਰੰਤ ਅਤੇ ਰਣਨੀਤਕ ਅੰਤ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਆਪਣੇ ਟੈਕਸਾਂ ਦੇ 70 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਇਸ ਜੰਗ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਖ਼ਰਚ ਹੁੰਦੇ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਖ਼ਰਚੇ 30 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ।

ਦਿੱਲੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਲਾਕਿਆਂ 'ਚ ਭਗਵਾਨ ਜਗਨਨਾਥ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਸਵਾਗਤ

ਉਪ ਰਾਜਪਾਲ ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਗਵਾਨ ਜਗਨਨਾਥ ਦੀ 48ਵੀਂ ਸਾਲਾਨਾ ਰਥ ਯਾਤਰਾ ਪੂਰੀ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਕੱਢੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰ ਕੇ ਅਕੀਦਤ ਭੇਟ ਕੀਤੀ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਉਪ ਰਾਜਪਾਲ ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਹੌਜ਼ ਖਾਸ ਸਥਿਤ ਭਗਵਾਨ ਜਗਨਨਾਥ ਮੰਦਿਰ ਵਿੱਚ ਰਥ ਯਾਤਰਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰੇਖਾ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਵੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਰੋਹਿਣੀ ਸੈਕਟਰ 24 ਵਿੱਚ ਭਗਵਾਨ ਜਗਨਨਾਥ ਯਾਤਰਾ 'ਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਰਥ ਅੱਗੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਕੇ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਲਿਆ। ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਰਵਿੰਦਰ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉੱਤਰੀ ਪੱਛਮੀ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਯੋਗਿੰਦਰ ਚੰਦੋਲੀਆ ਸਮੇਤ ਕਈ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਲੋਕ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।

ਸੰਤਾਂ, ਧਰਮ ਗੁਰੂਆਂ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਉਪ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਮੀਰ ਸੱਭਿਅਤਾ ਅਤੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਵਿਰਾਸਤ ਦੀ ਇਸ ਸਦੀਵੀ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਲਾਨਾ ਰਥ ਯਾਤਰਾ ਸਨਾਤਨ ਧਰਮ ਦੀ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਹੌਜ਼ ਖਾਸ ਵਿੱਚ ਰਥ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦਿੱਲੀ ਟਰੈਫਿਕ ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਰਬਿੰਦੋ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਟਰੈਫਿਕ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਵਾਹਨ ਚਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਰਸਤੇ ਜਾਂ ਨੇੜਲੀਆਂ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਵਾਹਨ ਪਾਰਕ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ।

ਸ਼ਰਧਾ ਦੀ ਮਿਸਾਲ: ਸ੍ਰੀ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਯਾਤਰਾ 'ਤੇ 10ਵੀਂ ਵਾਰ ਪੁੱਜੇ 99 ਸਾਲਾਂ ਮਾਤਾ 'ਹਰਬੰਤ ਕੌਰ'

ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਚੱਲੇਗੀ ਯਾਤਰਾ; ਹੁਣ ਤੱਕ 2 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਨਤਮਸਤਕ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਪਵਿੱਤਰ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਹੁਣ ਤੱਕ 2 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸ਼ਰਧਾਲੂ 15,000 ਫੁੱਟ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਉਚਾਈ 'ਤੇ ਸਥਾਪਤ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਲਗਭਗ 99 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਔਰਤ ਇਸ ਸਾਲ 10ਵੀਂ ਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਲਈ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ, ਜੋ ਸਭ ਦੇ ਆਕਰਸ਼ਣ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਸੀਈਓ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਾਤਾ ਹਰਬੰਤ ਕੌਰ 98 ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੁਣ 99ਵੇਂ ਸਾਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਸਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਸਵੀਂ ਯਾਤਰਾ ਹੈ। ਉਹ ਹਰ ਸਾਲ ਹੀ ਟਾਟਾ ਨਗਰ ਤੋਂ ਆਉਂਦੇ ਇੱਕ ਜੱਥੇ ਦੇ ਨਾਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਯਾਤਰਾ ਤੇ ਆਉਣ ਸਮੇਂ ਟਰੱਸਟ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮਾਤਾ ਹਰਬੰਤ ਕੌਰ ਦੇ ਪਤੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਪਟਿਆਲਾ ਦੀ ਘੋੜਿਆਂ ਦੀ ਪੋਲੋ ਟੀਮ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਬਜ਼ੁਰਗ ਔਰਤ ਹੋਰਨਾਂ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ ਹਨ। ਜੋ ਇਸ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਹਤਯਾਬ ਹਨ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਸਾਲ ਹੁਣ ਤੱਕ ਯਾਤਰਾ ਤੇ ਲਗਭਗ ਦੋ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਬਰਸਾਤ ਘੱਟ ਹੋਣ

ਕਾਰਨ ਮੌਸਮ ਖੁਸ਼ਕ ਹੈ ਅਤੇ ਰਸਤੇ ਠੀਕ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਯਾਤਰੂਆਂ ਦੀ ਆਮਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਆਈ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਲਾਨਾ ਯਾਤਰਾ ਇਸ ਵਾਰ 20 ਮਈ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ 23 ਮਈ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਪਾਟ ਸੰਗਤ ਵਾਸਤੇ ਖੋਲੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਯਾਤਰਾ ਅਕਤੂਬਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫਤੇ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ 6 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਮੁਹਾਲੀ ਨੇੜੇ ਪਿੰਡ ਮਸਤ ਗੜ ਦੇ ਇੱਕ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਇਸ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਲਾਪਤਾ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੋਈ ਅਤਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਡਰੋਨ ਰਾਹੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਅਤੇ ਸੁਰਾਗ ਲੱਭਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਕੋਈ ਸਫਲਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਉਹ ਹੇਮਕੁੰਟ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਪਰਤਦੇ ਸਮੇਂ ਪਿੰਡ ਪੁਲਣਾ ਤੋਂ ਲਾਪਤਾ ਹੋਏ ਸਨ।

ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮਨਾਈ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੁਧਾਰ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਆਗੂ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਦਾ 100 ਸਾਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮਾਗਮ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਉਪ ਰਾਜਪਾਲ ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਸਥਿਤ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੂੰਦੜ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਬਾਬਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਸਮੁੰਦਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ।

ਸਮੁੰਦਰੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਪੁੱਜੇ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਦੇ ਪੋਤਰੇ ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸਿੱਖ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ

ਕਰਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਫਤਹਿ ਕੀਤੇ ਕੁਝ ਸਿੱਖ ਮੋਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਵਾਲੀ ਉਹ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਜੀਵਨ ਪੰਥ ਦੇ ਲੇਖੇ ਲਾਇਆ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਖ ਯੋਧਿਆਂ ਨੇ ਅਜਿੱਤ ਕਹੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਹਕੂਮਤ ਖਿਲਾਫ਼ ਮੋਰਚਾ ਲਾਇਆ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਥ ਦਾ ਨਾਂ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ। ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਤਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਬੀਬੀ ਸਿਮਰਨ ਕੌਰ ਸੰਧੂ, ਬੀਬੀ ਕਿਰਨ ਕੌਰ ਸੰਧੂ, ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਬੀਬੀ ਸੁਨੀਤਾ ਕੌਰ ਸੰਧੂ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਅਜਿਹੇ ਆਗੂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਨਿੱਜ ਨਾਲੋਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਡੀਆਂ ਸਨ।

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਦਦ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੀ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੇ : ਜਥੇਦਾਰ ਗੜਗੱਜ

ਲੰਡਨ : ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਯੂਕੇ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਸਾਊਥਾਲ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸੰਗਤ ਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਥੇਦਾਰ ਗੜਗੱਜ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਲਾਕਾਤ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਤੇ ਇਕਜੁੱਟਤਾ ਸਬੰਧੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਹੋਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਥੇਦਾਰ ਗੜਗੱਜ ਨੂੰ ਕੁਝ ਅਹਿਮ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਿੱਖ ਚਿੰਤਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਵੀ ਭੇਜਣ ਲਈ ਆਖਿਆ।

ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਸਾਊਥਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਮੱਲ੍ਹੀ ਅਤੇ ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗੜਗੱਜ ਦਾ ਯੂਕੇ ਪੁੱਜਣ ਉੱਤੇ ਸੁਆਗਤ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਥੇਦਾਰ ਗੜਗੱਜ ਵੱਲੋਂ ਨਿਭਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ।

ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਸਾਨੂੰ ਜੋੜਣ ਦੀ ਥਾਂ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਖ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਮੇਲ-ਮਿਲਾਪ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਜੁੜਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜੀਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਕੇ ਦਈਏ। ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਯੂਕੇ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਵੀ ਇੱਥੋਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਲਈ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਸਿੱਖ ਦਾ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਜੁੜੇ

ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਸਾਲ ਜਾਂ ਦੋ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਜਾ ਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨ।

ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਇਤਿਹਾਸ ਜ਼ਰੂਰ ਪੜ੍ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜ ਕਰਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਭਰਵੀਂ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸੀ ਧੜੇਬੰਦੀ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠ ਕੇ ਕੌਮ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਇਕਜੁੱਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਮੀਰੀ ਅਤੇ ਪੀਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਪੰਥ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਤਕੜਾ ਕਰਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਯੂਕੇ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅਕਲ ਨਾਲ ਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਦਦ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੀ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੇ।

ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਾਜ਼ਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਕੋਲ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਇਹ ਵਾਹਦ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤੋੜਣ ਦੀਆਂ ਸਾਜ਼ਸ਼ਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਤੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਅਤੇ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦੇਣ ਲਈ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਪੰਥ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਜਾਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਨਾਲ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਉੱਤੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਭਰਵਾਂ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਸਾਊਥਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਦਾ ਸਿਰੋਪਾਓ ਅਤੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ਼ਰਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੱਟ, ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ, ਜਸਕਰਨ ਸਿੰਘ ਮੀਡੀਆ ਸਲਾਹਕਾਰ, ਪਤਵੰਤੇ ਸੱਜਣ ਸੁਖਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬੱਧਨੀ ਕਲਾਂ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁੱਖੀ, ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਮੰਡ, ਬੀਬੀ ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ, ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਖਾਲੜਾ ਦੇ ਕਾਤਲਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿਵਾਈ: ਸੁਖਬੀਰ

ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ 'ਆਪ' ਉੱਤੇ ਕਾਤਲਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਬਾਰੇ ਕਾਰਕੁਨ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ 'ਤੇ ਬਣੀ ਫਿਲਮ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਟੈਂਡ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇੱਥੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਰਹੂਮ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੇ ਕਾਤਲਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ 1997 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿਲੀ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੇਸ ਦੇ ਇਕਲੌਤੇ ਗਵਾਹ ਐੱਸ ਪੀ ਓ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬੁੱਚੜੇ ਨੂੰ ਪੁਲੀਸ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਪੁਲੀਸ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕੂੜ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੇ ਕਾਤਲਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਮਿਲ ਸਕੀਆਂ ਹਨ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਖਾਲੜਾ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਤੁਰੰਤ ਚੁੱਕਿਆ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਤਤਕਾਲੀ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀ ਬੀ ਆਈ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਜਿਸ ਮਗਰੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਪੁਲੀਸ ਅਫ਼ਸਰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਹੋਏ।

ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖਾਲੜਾ ਦੇ ਕਾਤਲਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਯਤਨ ਕੀਤੇ। ਸਾਲ 2017 ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਪੁਲੀਸ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਨੂੰ ਅਤਿਵਾਦ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਲੜਾਈ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਦਰਸਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 'ਆਪ' ਨੇ ਵੀ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਵਿੱਚ ਅਸਿੱਧੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਖਾਲੜਾ ਦੇ ਕਾਤਲ ਨੂੰ ਅਗਾਊਂ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ 2023 ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 2021 ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਐੱਸ ਐੱਚ ਓ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੈਰੋਲ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਲਾਪਤਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ 2022 ਵਿੱਚ 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾ ਰਹੇ ਮੁੰਡੇ ਨਾਲ ਵਾਪਰੀ ਅਣਹੋਣੀ! ਬਾਰਡਰ ਨੇੜੇ ਹੋਈ ਦਰਦਨਾਕ ਮੌਤ

ਸਮਾਣਾ : ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਕ 28 ਸਾਲਾ ਨੌਜਵਾਨ ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਫਤਿਹਪੁਰ ਦੀ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਸਰਹੱਦ ਨੇੜੇ ਇਕ ਟਰੱਕ ਹਾਦਸੇ 'ਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੇਸ਼ੇ ਤੋਂ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਸੀ, ਜੋ ਬ੍ਰੈਂਪਟਨ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸੀ। ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਟਰੱਕ ਲੈ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਬਾਰਡਰ ਨੇੜੇ ਉਸ ਦਾ ਟਰੱਕ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਿਸ 'ਚ ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਪਰਿਵਾਰ ਮੁਤਾਬਕ ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਰੀਬ 4 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭਾਰਤ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁੜ ਮਾਰਚ ਮਹੀਨੇ 'ਚ ਹੀ ਦੁਬਾਰਾ ਵਾਪਸ ਕੈਨੇਡਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਭਿਆਨਕ ਭਾਣਾ ਵਰਤ ਜਾਵੇਗਾ।

ਦਿੱਲੀ ਚੱਲੇ ਕਿਸਾਨ, ਸ਼ੰਭੂ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਜਾਮ

ਭਾਰਤ-ਅਮਰੀਕਾ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ 'ਮਹਾਰੈਲੀ'

ਨਵੇਂ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਧੂੰਆਂ ਉੱਠਣ ਲੱਗਿਆ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ :ਭਾਰਤ ਅਮਰੀਕਾ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਕਾਰਨ ਮੁੜ ਨਵੇਂ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਧੂੰਆਂ ਉੱਠਣ ਲੱਗਿਆ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਵੱਲ ਕੂਚ ਕਰਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੰਭੂ ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਰੋਕਾਂ ਨੇ 2020-21 ਦਾ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਚੇਤਾ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਖੇਤੀ ਅਰਥਚਾਰੇ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ (ਗੈਰ-ਸਿਆਸੀ) ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਮੋਰਚੇ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੋਜ਼ਾ ਧਰਨਾ ਦੇਣ ਜਾਣਾ ਸੀ ਪਰ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰ ਕੇ ਅਤੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਮ ਕਿਸਾਨੀ ਫ਼ਿਲਹਾਲ ਤਜਵੀਜ਼ਤ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਬਹੁਤੇ ਸੁਚੇਤ ਨਹੀਂ ਪਰ ਅੱਜ ਰੋਕਾਂ ਖੜ੍ਹੇ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ ਆਮ ਕਿਸਾਨਾਂ 'ਚ ਵੀ ਹਿਲਜੁਲ ਹੋਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਬਾਕੀ ਸੂਬਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸਰਗਰਮ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ (ਉਗਰਾਹਾਂ) ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਏਕਤਾ ਡਕੌਂਦਾ ਵੱਲੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 'ਚ 10 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ (ਰਾਜੇਵਾਲ) ਵੀ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਨਿੱਤਰ ਆਈ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀ ਜੋਤਾਂ ਵੱਡੀਆਂ ਹਨ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਬਸਿਡੀ ਵੀ ਕਾਫੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਛੋਟੀ ਅਤੇ ਦਰਮਿਆਨੀ ਕਿਸਾਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਸਤੇ ਖੇਤੀ ਉਤਪਾਦ ਆਉਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗਾ।

ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਮਾੜੀ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਅਸਰ ਭਾਰਤੀ ਖੇਤੀ 'ਤੇ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਫ਼ਸਲੀ ਕੀਮਤਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਖੇਤੀ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰੀ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ-ਅਮਰੀਕਾ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਅਸਰ ਚੌਲਾਂ, ਮੀਟ ਅਤੇ ਡੇਅਰੀ ਉਤਪਾਦਾਂ 'ਤੇ ਪਵੇਗਾ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਸ਼ਿੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਕਾਰਨ ਦੁੱਧ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਸੱਟ ਵੱਜੇਗੀ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਧੰਦਾ ਡੇਅਰੀ ਵੀ ਠੱਪ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਡੇਅਰੀ ਦੇ ਕੰਮ 'ਚ ਵੱਡੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਪੇਂਡੂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਵੀ ਹੈ. ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਖੁੱਸ ਜਾਵੇਗਾ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕਣਕ ਅਤੇ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸਾਲਾਨਾ ਕਰੀਬ 73 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੂਬੇ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਚੱਲਦੀ ਹੈ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਬਚਾਓ ਮੋਰਚਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਰਹੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨਾਲ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਰਨ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ-ਪੰਜਾਬ ਹੱਦ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਮਾਰਚ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਖੇਤੀ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੋਂ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਨਾਮ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਹਾਸਲ ਕਰਦਿਆਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਿਵਰਾਜ ਚੌਹਾਨ ਨਾਲ ਅਗਲੇ ਦਿਨੀਂ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ। ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਉਪਰੰਤ ਸ਼ਾਮੀਂ ਛੇ ਵਜੇ ਤਿੰਨਾਂ ਬੈਰੀਅਰਾਂ ਤੋਂ ਧਰਨੇ ਚੁੱਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੁਰੜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਗਲੇ ਅੱਠ ਤੋਂ ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਅੰਦਰ ਕਿਸਾਨ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰੀ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ (SKM) ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸੰਗਠਨ ਅਜੇ ਵੀ ਵੱਖਰੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ 'ਤੇ ਅੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧੜੇ ਇੱਕੋ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਪਰ ਮੰਗਲਵਾਰ ਦਾ ਦਿਨ ਕਾਫ਼ੀ ਗਹਿਮਾ-ਗਹਿਮੀ ਵਾਲਾ ਰਿਹਾ। ਦੇਸ਼ ਬਚਾਓ ਮੋਰਚਾ ਨੇ ਭਾਰਤ-ਅਮਰੀਕਾ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਘਾਟ ਵਿਚ ਰੈਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਬੀਕੇਯੂ (ਸ਼ਾਦੀਪੁਰ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਦੀਪੁਰ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸੰਗਠਨ ਅੰਦੋਲਨ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਵੱਖਰੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਜਤਾਉਣਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 'ਦੇਸ਼ ਬਚਾਓ ਮੋਰਚਾ' ਭਾਵੇਂ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਪਰ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 32 ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਟੋਲ-ਫ੍ਰੀ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦਾ ਘਿਰਾਓ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਜੋ 2020 ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਣ।

ਦਿੱਲੀ ਮਾਰਚ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕੀ ਸੀ।

ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਛੱਡੇ ਗਏ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਚੜੂਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ : ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਵੱਲ ਵਧ ਰਹੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੰਭੂ-ਅੰਬਾਲਾ ਅਤੇ ਖਨੌਰੀ-ਜੀਂਦ ਸਰਹੱਦਾਂ 'ਤੇ ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਰੋਕ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ (ਚੜੂਨੀ) ਦੇ ਆਗੂ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਚੜੂਨੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਨੇੜਿਓਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬੁਲਾਰੇ ਰਾਕੇਸ਼ ਬੈਂਸ ਅਤੇ ਬੀਕੇਯੂ (ਪਿਹੋਵਾ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰਿੰਸ ਵੜੈਚ ਅਨੁਸਾਰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 52 ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਪੁਲੀਸ ਲਾਈਨਜ਼ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਿਆਮ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ ਵੱਲੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨਾਲ 8 ਤੋਂ 10 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬੈਠਕ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਭਰੋਸੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਣਾਅ ਘਟਿਆ ਅਤੇ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਚੜੂਨੀ ਸਮੇਤ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ 'ਚ ਭਾਰੀ ਧਮਾਸਾਨ : ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਵੱਡਾ ਸੰਕਟ, ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਬਣੇ ਹਾਲਾਤ ਬੇਕਾਬੂ

ਸੰਸਦ ਵੱਲ ਵਧਿਆ ਜਨ-ਸੈਲਾਬ, ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਠੱਪ, ਮੈਟਰੋ ਸਟੇਸ਼ਨ ਬੰਦ, ਹੰਝੂ ਗੈਸ ਦੇ ਗੋਲੇ ਦਾਗੇ-ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਵਰਗੇ ਬਣੇ ਹਾਲਾਤ !

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ ਇਸ ਵੇਲੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਭੂਚਾਲ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਧਰਮਿੰਦਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਅੰਦੋਲਨ ਹੁਣ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਸੰਸਦ 'ਚ ਵੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼: 'ਕਾਕਰੋਚ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ' (CJP) ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਅਤੇ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਏ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਘੇਰੇ ਤੋੜ ਕੇ ਸੰਸਦ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ।

ਹੰਝੂ ਗੈਸ ਦੇ ਗੋਲੇ: ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵਿਗੜਦੀ ਦੇਖ ਕੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਧੱਕਣ ਲਈ ਹੰਝੂ ਗੈਸ ਦੇ ਗੋਲੇ ਦਾਗੇ। High-Security ਏਰੀਏ ਵਿੱਚ ਤਣਾਅ ਅਤਿਅੰਤ ਗੰਭੀਰ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਯਾਤਰੀ ਫਸੇ: ਚੌਕਸੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਪਦ, ਪਟੇਲ ਚੌਂਕ, ਰਾਜੀਵ ਚੌਂਕ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਕੱਤਰੇਤ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਤੀਰਥ ਵਰਗੇ ਮੁੱਖ ਮੈਟਰੋ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਗੇਟ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਯਾਤਰੀ ਅੰਦਰ ਹੀ ਫਸ ਗਏ।

ਫ਼ੌਜ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਤਾਇਨਾਤ: ਪੂਰੀ ਮੱਧ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਅਰਧ-ਸੈਨਿਕ ਬਲ (Paramilitary Forces) ਤਾਇਨਾਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਚਿੰਗਾਰੀ: NEET ਪੇਪਰ ਲੀਕ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਬਵਾਂਡਰ

ਇਸ ਪੂਰੇ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ NEET ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਪੇਪਰ ਲੀਕ ਮਾਮਲੇ ਤੋਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਲੱਖਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਧੁੰਦਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਕਿਵੇਂ ਬਣੀ 'ਕਾਕਰੋਚ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ' (CJP)? ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਗੂ ਅਭਿਜੀਤ ਦੀਪਕੇ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਭਾਰੀ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਪਰਤ ਕੇ 'ਕਾਕਰੋਚ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ' ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਮੋਰਚਾ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ।

ਸੋਨਮ ਵਾਂਗਚੁਕ ਦਾ ਮਰਨ ਵਰਤ ਅਤੇ 'ਸੰਸਦ ਚਲੋ' ਦਾ ਸੱਦਾ : 24ਵੇਂ ਦਿਨ ਵੀ ਭੁੱਖ ਹੜਤਾਲ: ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਕੁਨ ਸੋਨਮ ਵਾਂਗਚੁਕ ਨੇ 28 ਜੂਨ ਤੋਂ ਮਰਨ ਵਰਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। 21ਵੇਂ ਦਿਨ ਤਬੀਅਤ ਵਿਗੜਨ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਫ਼ਦਰਜੰਗ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾਖ਼ਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ 24ਵੇਂ ਦਿਨ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੁੱਖ ਹੜਤਾਲ ਜਾਰੀ ਹੈ।

'ਸੰਸਦ ਚਲੋ' ਮਾਰਚ: 20 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਅਭਿਜੀਤ ਦੀਪਕੇ ਦੇ 'ਸੰਸਦ ਚਲੋ' ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਨੌਜਵਾਨ ਦਿੱਲੀ ਪਹੁੰਚੇ। ਬੈਰੀਕੇਡ ਤੋੜਨ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈ ਝੜਪ ਵਿੱਚ ਕਈ ਅੰਦੋਲਨਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਕਰਮੀ ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ।

ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਹੰਗਾਮਾ, ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਤੇ ਅਖਿਲੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ : ਮੌਨਸੂਨ ਇਜਲਾਸ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਰੇ ਪਾਸਿਓਂ ਘੇਰ ਲਿਆ ਹੈ:

1. ਸੰਸਦ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਠੱਪ: ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਨੀਟ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਬਹਿਸ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੀਤੇ ਹੰਗਾਮੇ ਕਾਰਨ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਗਾਤਾਰ ਬਾਧਿਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।
2. PM ਰਿਹਾਇਸ਼ ਅੱਗੇ ਧਰਨਾ: ਕਾਂਗਰਸ ਨੇਤਾ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਅਖਿਲੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਵਿਰੋਧੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਿਵਾਸ ਅੱਗੇ ਧਰਨਾ ਦਿੱਤਾ।
3. ਪੁਲਿਸ ਕਾਰਵਾਈ: ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਅਖਿਲੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਸਮੇਤ ਕਈ ਵੱਡੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਲੈ ਕੇ ਬੱਸਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦੂਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪੱਖ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ : ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ: ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਪੇਪਰ ਲੀਕ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਤੁਰੰਤ 13 ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਖ਼ਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੇਠ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਤੀਜੇ ਵੀ ਐਲਾਨੇ ਗਏ।

ਗੱਲਬਾਤ ਬੇਸਿੱਟਾ: ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਜੇ.ਪੀ. ਨੱਢਾ ਨੇ CJP ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਅੰਦੋਲਨਕਾਰੀ ਧਰਮਿੰਦਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ 'ਤੇ ਅੜੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਡੈੱਡਲਾਕ (Jam-lock) ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਅਰਾਜਕਤਾ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਸਦਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀ ਬਹਿਸ ਦੀ ਮੰਗ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਭਵਿੱਖ (ਨੌਜਵਾਨਾਂ) ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਇਸ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਹੱਲ ਨਿਕਲ ਸਕੇ।

ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਜੰਤਰ-ਮੰਤਰ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਹੰਗਾਮਾ: CJP ਦੇ ਰੋਸ ਮਾਰਚ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ RPF ਜਵਾਨਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਤਿੱਖੀ ਝੜਪ, ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਲਾਠੀਚਾਰਜ

ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿੱਚ ਮਾਹੌਲ ਹੋਇਆ ਤਣਾਅਪੂਰਨ; ਭੀੜ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਨੇ ਕੀਤਾ ਬਲ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ, ਕਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸਥਲ ਜੰਤਰ-ਮੰਤਰ (Jantar Mantar) ਵਿਖੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਭਾਰੀ ਤਣਾਅ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਬਣ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਰੋਸ ਮਾਰਚ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਸਿੱਧੀ ਟੱਕਰ ਹੋ ਗਈ। 'ਸੀ.ਜੇ.ਪੀ.' (CJP) ਦੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਰੇਲਵੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ (RPF) ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨਾਲ ਤਿੱਖੀ ਝੜਪ ਹੋ ਗਈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਹੇਠ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ RPF ਨੂੰ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਕਰਨਾ ਪਿਆ।

ਕਿਵੇਂ ਵਿਗੜਿਆ ਜੰਤਰ-ਮੰਤਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ?
ਸੋਮਵਾਰ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਹੀ ਸੀ.ਜੇ.ਪੀ. (CJP) ਵੱਲੋਂ ਉਲੀਕੇ ਗਏ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਜੰਤਰ-ਮੰਤਰ ਵਿਖੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।

ਬੈਰੀਕੇਡ ਤੋੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼: ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸੁਰੱਖਿਆ ਘੇਰੇ ਅਤੇ ਬੈਰੀਕੇਡਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ RPF ਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ।

ਤਿੱਖੀ ਬਹਿਸ ਅਤੇ ਝੜਪ: ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਤਿੱਖੀ ਬਹਿਸਬਾਜ਼ੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਕੁਝ ਹੀ ਪਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੰਸਕ ਝੜਪ ਅਤੇ ਧੱਕਾ-ਮੁੱਕੀ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲਿਆ।

ਲਾਠੀਚਾਰਜ (Crowd Control): ਭੀੜ ਨੂੰ ਬੇਕਾਬੂ ਹੁੰਦਿਆਂ ਦੇਖ ਕੇ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ-ਵਿਵਸਥਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ RPF ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਹਲਕੇ ਬਲ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ (Lathi Charge) ਕਰਨਾ ਪਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਭਾਜੜ ਮੱਚ ਗਈ।

ਕਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ, ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਭਾਰੀ ਪੁਲਿਸ ਬਲ ਤਾਇਨਾਤ

ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਅਤੇ ਝੜਪ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਮੂਲੀ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗਣ ਦੀਆਂ ਵੀ ਖ਼ਬਰਾਂ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਬੱਸਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਬਿਆਨ: 'ਜੰਤਰ-ਮੰਤਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ-ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਨਾਲ ਉਲਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਭੀੜ ਨੂੰ ਤਿੱਤਰ-ਬਿੱਤਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਤੈਅ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਬਲ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।'

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦਿਆਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਨਾਲ ਲਾਠੀਆਂ ਵਾਰੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਫਿਲਹਾਲ, ਜੰਤਰ-ਮੰਤਰ ਅਤੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਪਰ ਕਾਬੂ ਹੇਠ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਣਸੁਖਾਵੀਂ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਪੈਰਾ-ਮਿਲਟਰੀ ਬਲਾਂ ਦੀ ਵਾਧੂ ਤਾਇਨਾਤੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

'ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਨਾ ਕਰੋ': ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟਵੱਲੋਂ CJP ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਮੌਕੇ ਪੁਲਿਸ ਕਾਰਵਾਈ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ Cockroach Janta Party ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਹੋਏ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਮਾਰਚ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ 'ਤੇ ਪੁਲੀਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ (CJI) ਸੂਰਿਆ ਕਾਂਤ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਜੋਇਮਾਲਿਆ ਬਾਗਚੀ ਅਤੇ ਵੀ. ਮੋਹਨਾ ਦੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।

ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਬੇਰਹਿਮੀ ਬਾਰੇ ਵੀਡੀਓ ਵੀ ਹਨ... ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕੱਲ੍ਹ (ਵੀਰਵਾਰ) ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ... ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉੱਥੇ ਹਨ।' ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਬੇਰਹਿਮੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਅਰਦਾਸਾਂ (ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ) ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ (CJI) ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਬੈਂਚ ਮੈਨਸ਼ਨਿੰਗ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵੀਡੀਓ ਫੁਟੇਜ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। CJI ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਸਾਨੂੰ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਦੇਖਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ... ਅਸੀਂ ਵੀਡੀਓ ਨਹੀਂ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ।' ਜਦੋਂ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਵੀਡੀਓ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ CJI ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਸਾਡਾ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਨਾ ਕਰੋ। ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਵੀ ਵੀਡੀਓ ਨਹੀਂ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ।'

ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਮਾਨਸੂਨ ਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਸੰਸਦ ਵੱਲ ਕਾਕਰੋਚ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਮਾਰਚ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲੀਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਥਿਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਧਰਮਿੰਦਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਮਾਰਚ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝੜਪਾਂ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਸਦ ਵੱਲ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਭੀੜ ਨੂੰ ਖਦੇੜਨ ਲਈ ਲਾਠੀਆਂ ਅਤੇ ਅੱਥਰੂ ਗੈਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ।

ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਬਾਹਰ ਧਰਨਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਿਵਾਸ ਦੇ ਬਾਹਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਘੇਰਿਆ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਸੰਸਦ 'ਚ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਅਤੇ ਚਰਚਾ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਧਰਮਿੰਦਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਧਰਨੇ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨਾਲ ਦੋ ਵਾਰ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ 'ਤੇ ਅੜੇ ਰਹੇ। ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਧੱਕਾਮੁੱਕੀ ਦੌਰਾਨ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ, ਪ੍ਰਿਅੰਕਾ ਗਾਂਧੀ, ਮਲਿਕਅਰਜੁਨ ਖੜਗੇ, ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ, ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ, ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਔਜਲਾ ਸਮੇਤ ਕਈ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਧਰਨੇ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਲੇਟ ਗਏ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਜਬਰੀ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆਏ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਧੱਕਾਮੁੱਕੀ ਵੀ ਹੋਈ। ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਇਕ ਸਮਰਥਕ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਅੱਖ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਦੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਰੌਲਾ-ਰੱਪਾ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ, ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਿਅੰਕਾ ਗਾਂਧੀ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਬੱਸ ਚੱਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨਾਲ ਲਟਕ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਜਤਾਉਂਦੀ ਰਹੀ। ਪੁਲਿਸ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ ਥਾਣੇ ਲੈ ਗਈ, ਜਦੋਂਕਿ ਕੁਝ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਮਾਰਗ ਥਾਣੇ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਧਰਨੇ 'ਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ ਅਤੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਖਿਲੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਵੀ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ 'ਤੇ ਹੋਈ ਪੁਲਿਸ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। ਕਾਕਰੋਚ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ 'ਸੰਸਦ ਮਾਰਚ' ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਕੇਂਦਰ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਹੋਰਨਾਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੇ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਦੁਪਹਿਰ ਕਰੀਬ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਵਜੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ 7 ਲੋਕ ਕਲਿਆਣ ਮਾਰਗ ਦੇ ਮੂਹਰੇ ਧਰਨੇ 'ਤੇ ਬੈਠ ਗਏ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਵਧੀਕੀਆਂ ਅਤੇ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕੋਲੋਂ ਜਵਾਬ ਮੰਗਿਆ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਮੂਹਰੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਵਸਥਾ ਸਖ਼ਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ । ਧਰਨੇ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਈ ਬੇਰਹਿਮੀ ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਮੇਤ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਧਰਮਿੰਦਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਾ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਵੀ ਮੰਗਿਆ। ਧਰਨੇ 'ਚ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਲਿਕਅਰਜੁਨ ਖੜਗੇ, ਪ੍ਰਿਅੰਕਾ ਗਾਂਧੀ ਵਾਡਰਾ, ਕੇ. ਸੀ. ਵੇਣੂਗੋਪਾਲ, ਪਵਨ ਖੇੜਾ, ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ, ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ, ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਔਜਲਾ, ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਡੀ.ਕੇ.ਸ਼ਿਵਕੁਮਾਰ ਤੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਹੋਰ ਆਗੂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

CJP ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬੰਗਲਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ: ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਤੇ ਹੰਝੂ ਗੈਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਨਵਤਾ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਓਟ

DSGMC ਦਾ ਵੱਡਾ ਬਿਆਨ: "ਇੱਥੇ ਸਭ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਹੈ; ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਦਰ ਦਰਦ-ਮਾਰੇ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹਨ"

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਕੇਂਦਰੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ NEET ਅਤੇ JEE ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਕਥਿਤ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ 'ਕਾਕਰੋਚ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ' (CJP) ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕੱਢੇ ਜਾ ਰਹੇ 'ਚਲੋ ਸੰਸਦ' ਮਾਰਚ ਦੌਰਾਨ ਮਾਹੌਲ ਉਸ ਵੇਲੇ ਬੇਹੱਦ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹੰਝੂ ਗੈਸ ਦੇ ਗੋਲੇ ਛੱਡੇ ਗਏ। ਇਸ ਖ਼ੌਫ਼ਨਾਕ ਹਫੜਾ-ਦਫੜੀ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਭੱਜ ਰਹੇ ਸੈਂਕੜੇ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਲਈ ਪਵਿੱਤਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬੰਗਲਾ ਸਾਹਿਬ ਮਾਨਵਤਾ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ।

ਖ਼ੌਫ਼ ਦੇ ਮਾਹੌਲ 'ਚ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਜਦੋਂ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਾਰਨ ਅਫ਼ਰਾ-ਤਫ਼ਰੀ ਮਚੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਕਾਇਮ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼ਰਨ ਲੱਭ ਰਹੇ ਸੈਂਕੜੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੇ:

ਓਟ ਅਤੇ ਆਰਾਮ: ਭੱਜ-ਦੌੜ ਅਤੇ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਨਾਲ ਥੱਕੇ-ਟੁੱਟੇ ਅਤੇ ਸਹਿਮੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਆਰਾਮ ਕੀਤਾ।

ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ: ਗੁਰੂ ਘਰ ਆਏ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਛਕਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਲ ਛਕਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

DSGMC ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹਦਿਲ ਬਿਆਨ: 'ਅਸੀਂ ਧਰਮ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ'

ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ (DSGMC) ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਲਾਹਕਾਰ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਡੋਕ ਨੇ ਇਸ ਮਾਨਵਤਾਵਾਦੀ ਕਦਮ 'ਤੇ ਸਟੈਂਡ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ:

'ਇੱਥੇ ਸਭ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਹਾਲ ਅਤੇ ਲੰਗਰ ਹਰ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਮਦਦ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਦੇ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਧਰਮ ਦਾ ਹੈ, ਕਿੱਥੋਂ ਆਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਭੋਜਨ, ਪਾਣੀ ਜਾਂ ਬੈਠਣ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਂ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਉਸ ਲਈ 24 ਘੰਟੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹਨ।'

ਬਾਹਰ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਛਾਉਣੀ 'ਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋਇਆ ਇਲਾਕਾ : ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬਾਹਰ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਸਥਿਤੀ ਕਾਫ਼ੀ ਗੰਭੀਰ ਬਣੀ ਰਹੀ। ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰੀ ਬੈਰੀਕੇਡਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਰੀ ਪੁਲਿਸ ਬਲ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਨਾਕੇਬੰਦੀ ਕਾਰਨ ਕਨਾਟ ਪਲੇਸ (Connaught Place) ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੇ ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲੰਮੀਆਂ ਕਤਾਰਾਂ ਲੱਗ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਭਾਰੀ ਟਰੈਫਿਕ ਜਾਮ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ।

ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ਅਤੇ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਬਣੇ ਤਣਾਅ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਬੰਗਲਾ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਇਸ ਮਾਨਵਤਾਵਾਦੀ ਕਦਮ ਨੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਭਟਕ ਰਹੇ ਅਤੇ ਸਹਿਮੇ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੇ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ।

ਵਾਤਾਵਰਨ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸੋਨਮ ਵਾਂਗਚੁਕ ਦੇ ਸਮਰਥਨ 'ਚ ਉੱਤਰੇ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ; ਜੰਤਰ-ਮੰਤਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਧਰਨਾ

ਲਦਾਖ਼ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਅਤੇ ਹਿਮਾਲਯੀ ਪਰਿਸਥਿਤਿਕੀ (Ecology) ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਗੂੰਜਿਆ ਰੋਸ; ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਈ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਲਦਾਖ਼ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਨ, ਜਲ-ਜੰਗਲ-ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਛੇਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ (Sixth Schedule) ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਡਟੇ ਹੋਏ ਮਸ਼ਹੂਰ ਵਾਤਾਵਰਨ ਪ੍ਰੇਮੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੋਨਮ ਵਾਂਗਚੁਕ (Sonam Wangchuk) ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਜੰਤਰ-ਮੰਤਰ ਵਿਖੇ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਜੰਤਰ-ਮੰਤਰ 'ਤੇ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਧਰਨਾ: ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਜੰਤਰ-ਮੰਤਰ ਵਿਖੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਸੋਨਮ ਵਾਂਗਚੁਕ ਅਤੇ ਲਦਾਖ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪੂਰਨ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਿਮਾਲਯ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ।

ਲਦਾਖ਼ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਗਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ: ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਲਦਾਖ਼ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦੇਣ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਛੇਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਜਲਦ ਤੋਂ ਜਲਦ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਦਬਾਅ ਬਣਾਇਆ।

ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ: ਸੋਨਮ ਵਾਂਗਚੁਕ ਵੱਲੋਂ ਲਦਾਖ਼ ਵਿੱਚ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੇ ਇਸ ਸਮਰਥਨ ਨਾਲ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਊਰਜਾ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੱਡਾ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।

NEET ਪ੍ਰੀਖਿਆ 'ਚ ਗੜਬੜੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ AISA ਦਾ ਹੱਲਾਬੋਲ; ਰਾਜ ਭਵਨ ਮਾਰਚ ਦੌਰਾਨ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ

ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਧਾਂਦਲੀਆਂ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ 'ਚਲੋ ਸੰਸਦ' ਮਾਰਚ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ 'ਤੇ ਹੋਈ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ; ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਕਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ

ਪਟਨਾ (ਬਿਹਾਰ): ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ NEET ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਕਥਿਤ ਗੜਬੜੀਆਂ ਅਤੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ 'ਚਲੋ ਸੰਸਦ' ਮਾਰਚ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਹੋਈ ਝੜਪ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (AISA) ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਪਟਨਾ ਵਿਖੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸੀ.ਐੱਮ. ਰਿਹਾਇਸ਼ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ:

'ਰਾਜ ਭਵਨ ਮਾਰਚ' ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਘੇਰਾ ਤੋੜਦੇ ਹੋਏ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨੇੜੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਏ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਅਫਰਾ-ਤਫਰੀ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣ ਗਿਆ।

ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਲਏ ਗਏ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ: ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਕਈ AISA ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਵੱਲੋਂ NEET ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਧਾਂਦਲੀਆਂ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ, ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਰਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਹਿਸ਼ੀਆਨਾ ਵਰਤਾਓ ਦਾ ਪੂਰਨ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਢੀਂਡਸਾ, ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਅਤੇ ਗਰਗ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕੀਤਾ ਧੰਨਵਾਦ

ਸੰਗਰੂਰ : ਪ੍ਰਧਾਨ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਲਹਿਰਾ ਤੋਂ ਸਾਬਕਾ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ, ਹਲਕਾ ਸੁਨਾਮ ਤੋਂ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਸੰਗਰੂਰ ਤੋਂ ਬਾਬੂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੰਦ ਗਰਗ ਸਾਬਕਾ ਪਾਰਲੀਮਾਨੀ ਸਕੱਤਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੇ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਉੱਘੇ ਵਕੀਲ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਨਾ ਹਲਕਿਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਹਿਰ ਮੂਸਲਾਧਾਰ ਮੀਂਹ

ਪੰਜਾਬ: ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 'ਚ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਕਾਰਨ ਸੜਕਾਂ ਜਲਮਗਨ; ਆਮ ਜਨਜੀਵਨ ਹੋਇਆ ਅਸਤ-ਵਿਅਸਤ ਆਵਾਜਾਈ 'ਚ ਭਾਰੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਪੰਜਾਬ) :-ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਹੋਈ ਭਾਰੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਕਾਰਨ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਕਈ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਲ-ਭਰਾਅ (Waterlogging) ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਸਮੱਸਿਆ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਮੂਸਲਾਧਾਰ ਮੀਂਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਭਰਨ ਕਰਕੇ ਆਮ ਜਨਜੀਵਨ ਕਾਫ਼ੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸੜਕਾਂ ਬਣੀਆਂ ਤਲਾਬ: ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਹੋਈ ਭਾਰੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ, ਨੀਵੇਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮਾਰਗਾਂ 'ਤੇ ਗੋਡੇ-ਗੋਡੇ ਪਾਣੀ ਭਰ ਗਿਆ। ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਹਗੀਰ ਅਤੇ ਵਾਹਨ ਚਾਲਕ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਨਜ਼ਰ ਆਏ।

ਟਰੈਫ਼ਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਠੱਪ: ਸੜਕਾਂ 'ਚ ਪਾਣੀ ਭਰਨ ਕਾਰਨ ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਾਹਨ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋ ਗਏ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਟਰੈਫ਼ਿਕ ਦੀ ਚਾਲ ਸੁਸਤ ਪੈ ਗਈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਤੇ ਕੰਮਕਾਜ ਵਾਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਦੇਰੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ।

ਗਰਮੀ ਤੋਂ ਰਾਹਤ, ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਪੋਲ ਖੁੱਲ੍ਹੀ: ਇਸ ਮੀਂਹ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚਿੱਪ-ਚਿੱਪੀ ਗਰਮੀ ਅਤੇ ਹੁੰਮਸ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਡਰੇਨੇਜ ਅਤੇ ਸੀਵਰੇਜ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਸਾਫ਼-ਸਫ਼ਾਈ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਪੋਲ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਲਈ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸ਼ਿਵਸਾਗਰ 'ਚ ਭਾਰਤੀ ਵਾਯੂ ਸੈਨਾ (IAF) ਦਾ ਵੱਡਾ ਰਾਹਤ ਅਭਿਆਨ ਜਾਰੀ; ਹੈਲੀਕਾਪਟਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ

ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਸ਼ਿਵਸਾਗਰ ਅਤੇ ਨਾਜ਼ੀਰਾ 'ਚ ਹਵਾਈ ਫ਼ੌਜ ਵੱਲੋਂ 'ਯੁੱਧ ਪੱਧਰ' 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਕਾਰਜ; ਹਵਾਈ ਮਾਰਗ ਰਾਹੀਂ ਫਸੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਵੰਡਣ ਦੀ ਕਵਾਇਦ

ਸ਼ਿਵਸਾਗਰ (ਅਸਾਮ) : ਅਸਾਮ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਅਤੇ ਨਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਏ ਭਿਆਨਕ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਸਥਿਤੀ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸ਼ਿਵਸਾਗਰ (Sivasagar) ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਵਾਯੂ ਸੈਨਾ (IAF) ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਅਭਿਆਨ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੈਲੀਕਾਪਟਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਅਤੇ ਕੱਟੇ ਹੋਏ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਪਹੁੰਚਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਹੈਲੀਕਾਪਟਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਵੰਡ: ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਵਿੱਚ ਹਵਾਈ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਜਵਾਨ ਸ਼ਿਵਸਾਗਰ ਵਿਖੇ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਪੈਕੇਟ ਲੋਡ ਕਰਦੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਘਿਰੇ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਸੁੱਕਾ ਰਾਸ਼ਨ, ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਪਹੁੰਚਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਣ।

ਸ਼ਿਵਸਾਗਰ ਅਤੇ ਨਾਜ਼ੀਰਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ: ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਨਾਜ਼ੀਰਾ (Nazira) ਅਤੇ ਅਮਗੁਰੀ ਸਮੇਤ ਕਈ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਭਿਆਨਕ ਬਹਾਅ ਕਾਰਨ ਜ਼ਮੀਨੀ ਰਸਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੰਦ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹਵਾਈ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਚੌਪਰਾਂ (Choppers) ਰਾਹੀਂ ਛੱਤਾਂ ਅਤੇ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਫਸੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਏਅਰਲਿਫ਼ਟ (Airlift) ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਹਾ ਹੈ।

ਸੈਨਾ ਅਤੇ ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਟੀਮਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਮੁਹਿੰਮ: ਭਾਰਤੀ ਵਾਯੂ ਸੈਨਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਥਲ ਸੈਨਾ (Indian Army), NDRF, SDRF ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਯੁੱਧ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਜੁਟੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਗੰਭੀਰ ਹਾਲਾਤ: ਅਸਾਮ ਦੇ 16 ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਇਸ ਵੇਲੇ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕੱਲੇ ਸ਼ਿਵਸਾਗਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹਨ।

ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ 'ਹਿਮਾਚਲ ਕਿਸਾਨ ਸਭਾ' ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ; ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਪੁਤਲੇ ਫੂਕ ਕੇ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ

ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਉਚਿਤ ਭਾਅ, ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਰਾਜਧਾਨੀ ਸ਼ਿਮਲਾ 'ਚ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਉੱਤਰੇ ਕਿਸਾਨ

ਸ਼ਿਮਲਾ (ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼): ਹਿਮਾਚਲ ਕਿਸਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਟਕਦੀਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਰਾਜਧਾਨੀ ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿਖੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਆਕਰੋਸ਼ਿਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕਿਸਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਦਿਆਂ ਪੁਤਲੇ ਫੂਕੇ।

ਪੁਤਲੇ ਫੂਕ ਕੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ: ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿਖੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਹਿਮਾਚਲ ਕਿਸਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਰੋਸ ਮਾਰਚ ਕੱਢਿਆ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪੁਤਲੇ ਫੂਕ ਕੇ ਆਪਣਾ ਰੋਸ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ।

ਕਿਸਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਫਸਲਾਂ (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸੇਬ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫਲਾਂ/ਸਬਜ਼ੀਆਂ) ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ (MSP) ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਭਾਅ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਇਨਪੁਟਸ 'ਤੇ ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ, ਅਤੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਕਰਕੇ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ: ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਕੀ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਾ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੀ ਤਿੱਖਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪੰਜਾਬ ’ਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਡਾਵਾਂਡੋਲ: ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ

‘ਆਪ’ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ’ਤੇ ਤਿੱਖੇ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ, ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾ ਬਖ਼ਸ਼ਿਆ

ਜਲੰਧਰ : ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਬਿਗਲ ਵਜਾਉਂਦਿਆਂ ਸੂਬੇ ਦੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ’ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਮੁਤੱਲਕ ਤਿੱਖਾ ਹਮਲਾ ਬੋਲਿਆ ਅਤੇ ਸੱਤਾ ਧਿਰ ਨੂੰ ‘ਕੱਟੜ ਬੇਈਮਾਨ’ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਨਾ ਤਾਂ ਨੀਅਤ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ’ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਿਸ ਤੋਂ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਗੱਠਜੋੜ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਧੁੰਦਲੀ ਪੈ ਗਈ ਹੈ। ਰੈਲੀ ’ਚ ਹਰੀ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਪੁੱਜੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਹਰੀ ਪੱਗ ਨੂੰ ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਸਾਡੇ ਸਿਰ ਦਾ ਤਾਜ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੈਲੀ ’ਚ ਹਾਜ਼ਰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ’ਚ ਗੱਲਬਾਤ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ‘ਡਬਲ ਇੰਜਣ’ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

ਜਲੰਧਰ ਛਾਉਣੀ, ਐੱਸ ਏ ਐੱਸ ਨਗਰ (ਮੁਹਾਲੀ), ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਸਮੇਤ ਦੇਸ਼ ਭਰ ’ਚ ਮੁੜ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੇ 75 ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਸਣੇ 5,470 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਰੇਲ ਅਤੇ ਸੜਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਅਤੇ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਥੇ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਗੜ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿੱਥੇ ਗੈਂਗਵਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਕਿੱਧਰੋਂ ਗੋਲੀਆਂ ਚੱਲ ਪੈਣ। ਸ੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਸ਼ਰ੍ਹੇਆਮ ਫਿਰੌਤੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਥਾਣਿਆਂ ’ਤੇ ਹਮਲੇ ਵੀ ਹੁਣ ਆਮ ਘਟਨਾ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।” ਸੂਬੇ ਦੀ ‘ਆਪ’ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਾਫ਼ ਨੀਅਤ ਜਾਂ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਵਾਲੀ ‘ਕੱਟੜ ਬੇਈਮਾਨ’ ਸਰਕਾਰ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਂ ’ਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਚੁੱਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਜਟ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਉਹ ਕਰਜ਼ਾ ਮੋੜਨ ’ਤੇ ਖ਼ਰਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਸਰਕਾਰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਉਸ ਪੈ\ਸੇ ’ਤੇ ਮੌਜਾਂ ਮਾਣ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ’ਤੇ ਲੈਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਹੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ’ਤੇ ਵਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, “2014 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੇਲਵੇ ਦੀ ਕੀ ਹਾਲਤ ਸੀ? ਤਤਕਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਨਵੀਆਂ ਰੇਲ ਗੱਡੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸਿਰਫ਼ ਝੂਠੇ ਐਲਾਨ ਕਰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਚੁੱਪ ਕਰ ਕੇ ਬੈਠ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।” ਸ੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਇਕਾਈ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਆਪਸੀ ਲੜਾਈ ਕਦੇ ਨਾ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇੱਥੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਲੰਧਰ ਹੁਣ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਗਵਾਹ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਐੱਨ ਡੀ ਏ ਸਰਕਾਰ ਸੂਬੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਰਹੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਰਦਾਰ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਛੇਹਰਟਾ)-ਵਾਰਾਣਸੀ ਸੰਤ ਰਵਿਦਾਸ ਐਕਸਪ੍ਰੈੱਸ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦਿਖਾ ਕੇ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੋ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿੱਧਾ ਰੇਲ ਸੰਪਰਕ ਸਥਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਰੈਲੀ ’ਚ ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਾਹਨੀ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਅਸ਼ੋਕ ਮਿੱਤਲ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇ ਜਦਕਿ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੈਲੀ ’ਚ ਨਹੀਂ ਪੁੱਜੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਰਦਾਰ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੱਜ 100ਵਾਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਾ ਜੀਵਨ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਤਾਨਵੀ ਰਾਜ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

40 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੀ ਧਰਤੀ ’ਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਲ

ਆਕਲੈਂਡ ’ਚ PM ਮੋਦੀ ਦਾ ਰਵਾਇਤੀ ਮਾਓਰੀ ‘ਪੋਵਿਹੀਰੀ’ ਅੰਦਾਜ਼ ’ਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਵਾਗਤ !

ਆਕਲੈਂਡ (ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ), ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਫੇਰੀ ਦੌਰਾਨ ਆਕਲੈਂਡ ਸਥਿਤ ਗਵਰਨਮੈਂਟ ਹਾਊਸ (Government House) ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਬੇਹੱਦ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਨਜ਼ਾਰਾ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਇੱਥੇ ਪਹੁੰਚਣ ’ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਦਾ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੀ ਮੂਲ ਧਰਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ, ਪ੍ਰੰਪਰਾਗਤ ਮਾਓਰੀ ‘ਪੋਵਿਹੀਰੀ’ (Maori Powhiri) ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰਸਮੀ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਹ ਸਵਾਗਤ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੀ ਅਮੀਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ, ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਸਾਂਝ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰਵਾਇਤੀ ਮਾਓਰੀ ਰਸਮਾਂ ਨਿਭਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਗਾਰਡ ਆਫ਼ ਆਨਰ (Guard of Honour) ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਵੀ ਕੀਤਾ।

4 ਦਹਾਕਿਆਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਭਾਰਤੀ PM ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦੌਰਾ (A Historic Milestone)

ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਕੂਟਨੀਤਕ ਮਾਹਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ, ਇਹ ਦੌਰਾ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ:

40 ਸਾਲ ਦਾ ਲੰਬਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ: ਪਿਛਲੇ 40 ਸਾਲਾਂ (ਚਾਰ ਦਹਾਕਿਆਂ) ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਫੇਰੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਭਾਰੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਹੈ। ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕ੍ਰਿਸਟੋਫਰ ਲਕਸਨ ਨੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ’ਤੇ ਖ਼ੁਦ PM ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਜੱਫੀ ਪਾ ਕੇ ਜੀ-ਆਇਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ।

ਨੀਤੀਆਂ ’ਤੇ ਵੱਡੀ ਚਰਚਾ: ਇਸ ਰਵਾਇਤੀ ਸਵਾਗਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਦੁਵੱਲੀ ਬੈਠਕ (Bilateral Talks) ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ, ਰੱਖਿਆ, ਸਿੱਖਿਆ, ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ’ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਕ੍ਰੇਜ਼

ਆਕਲੈਂਡ ਪਹੁੰਚਣ ’ਤੇ ਸਥਾਨਕ ਭਾਰਤੀ ਡਾਇਸਪੋਰਾ (Indian Diaspora) ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਦਾ ਬੇਹੱਦ ਜੋਸ਼ੀਲਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਈ ਥਾਵਾਂ ’ਤੇ ‘ਭਾਰਤ ਮਾਤਾ ਕੀ ਜੈ’ ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਗੂੰਜੇ ਅਤੇ ਰੰਗ-ਬਿਰੰਗੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਭਾਰਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ (MEA) ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ, ਇਹ ਦੌਰਾ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਮੁਕਤ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤੇ (FTA) ਅਤੇ ਰਣਨੀਤਕ ਭਾਈਵਾਲੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਉਚਾਈ ’ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ’ਤੇ ਮਾਓਰੀ ਸਵਾਗਤ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਗਲੋਬਲ ਪੱਧਰ ’ਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਾਇਰਲ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਮੀਂਹ ਨਾ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਸੋਕੇ ਵਰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਬਣਨ ਦੇ ਆਸਾਰ

ਰੱਬ ਅੱਗੇ ਬਾਰਿਸ਼ ਲਈ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਫਰਿਆਦ ਕਰਦਾ ਕਿਸਾਨ।

ਬਠਿੰਡਾ : ਮੌਨਸੂਨ ਦੀ ਸੁਸਤੀ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਘੱਟ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਨਾਲ ਝੋਨਾ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰ ਕਿਸਾਨ ਝੋਨੇ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਵੱਸ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜੂਨ ਅਤੇ ਜੁਲਾਈ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਆਮ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਸਥਿਤੀ ਸੋਕੇ ਵਰਗੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੋਈ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਕਾਰਨ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਪਿਛੇਤੇ ਝੋਨੇ ਦੀ ਲੁਆਈ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਮੀਂਹ ਨਾ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਵਧ ਰਹੀ ਗਰਮੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਮੋਟਰਾਂ ਲਈ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮੰਗ ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਪਾਵਰਕਾਮ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਨਿਰਵਿਘਨ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇਣ ਲਈ ਬੇਵੱਸ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਖੇਤੀ ਮੋਟਰਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੌਰਾਨ ਵਾਰ ਵਾਰ ਪਾਵਰ ਕੱਟ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਦਿਹਾਤੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ 24 ਘੰਟੇ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਦੌਰਾਨ ਵਾਰ ਵਾਰ ਕੱਟ ਲਗਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਲ 2025 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 33 ਲੱਖ ਹੈਕਟੇਅਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਝੋਨੇ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਚਾਲੂ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਅੱਜ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਝੋਨੇ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਦਾ ਰਕਬਾ ਘੱਟ ਕੇ 31 ਲੱਖ ਹੈਕਟੇਅਰ ਤੱਕ ਸਿਮਟ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਝੋਨੇ ਹੇਠਲਾ ਰਕਬਾ ਘੱਟਣ ਅਤੇ ਔੜ ਕਾਰਨ ਝੋਨੇ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਘੱਟ ਰਹਿਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮੀਂਹ ਘੱਟ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਲੱਗੀ ਔੜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਕਿਸਾਨ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਰੋੜੀਕਪੂਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੀਂਹ ਘੱਟ ਪੈਣ ਨਾਲ ਕੁਦਰਤੀ ਕਰੋਪੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਝੋਨੇ ਫ਼ਸਲ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਮਹਿੰਗੇ ਭਾਅ ਦਾ ਡੀਜ਼ਲ ਫੂਕ ਕੇ ਜਰਨੇਟਰ ਚਲਾ ਕੇ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰੋੜੀ ਕਪੂਰਾ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸਾਨ 8 ਘੰਟੇ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇਣ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਸੁੱਕ ਰਹੀ ਫ਼ਸਲ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸਹਾਰਾ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਹੈਪੀ ਸਰਪੰਚ ਬੰਗੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਥੁੜ ਕਾਰਨ ਝੋਨੇ ਦੇ ਔਸਤਨ ਝਾੜ ਘੱਟ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸੰਕਟ ਵਿਚ ਲੰਘ ਰਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ ਲਈ ਅਸ਼ੁੱਭ ਸੰਕੇਤ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪਥਰਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਰਵਿਘਨ ਸਿੰਜਾਈ ਝੋਨੇ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਲਈ ਚੰਗਾ ਸਹਾਰਾ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ।

'ਸਿੱਖ ਨੇਸ਼ਨ' ਦੇ ਕੌਮੀ ਸੇਵਾਦਾਰ ਭਾਈ ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹੇ

ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨਿਊ ਵੈਸਟਮਿੰਸਟਰ ਵਿਖੇ 26 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ

ਡਾ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ

'ਕਬੀਰ ਸੰਤ ਮੂਏ ਕਿਆ ਰੋਈਐ ਜੋ ਅਪੁਨੇ ਗ੍ਰਿਹਿ ਜਾਇ॥ ਰੋਵਹੁ ਸਾਕਤ ਬਾਪੁਰੇ ਜੁ ਹਾਟੈ ਹਾਟ ਬਿਕਾਇ॥' ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਦਾ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਇਹ ਪਾਵਨ ਸਲੋਕ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਪਰਮ ਮਨੁੱਖ ਰੱਬੀ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਰੰਗੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਜਾਣ 'ਤੇ ਰੋਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ। ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਅਲੰਬਰਦਾਰ, 'ਸਿੱਖ ਨੇਸ਼ਨ' ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ, ਖੂਨਦਾਨ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਜਿੰਦ ਜਾਨ, ਸੈਮੀਨਾਰਾਂ, ਇਕੱਠਾਂ, ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਮਸਲਿਆਂ 'ਚ ਮੋਹਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਭਾਈ ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਗੁਰੂ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਬਿਰਾਜੇ ਹਨ। ਐਸਾ ਮਹਾਨ ਮਨੁੱਖ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਕੰਮਲ ਜੀਵਨ ਮਨੁੱਖੀ ਦਰਦ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਭਾਈ ਸੁਨੀਲ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਤੱਖ ਮਿਸਾਲ ਸਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ 'ਸਿੱਖ ਨੇਸ਼ਨ' ਵਾਸਤੇ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ।

62 ਸਾਲ ਦੇ ਭਾਈ ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ, ਕੈਨੇਡਾ ਤੱਕ, ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਜੀਵੀ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਜਨਮ 3 ਫਰਵਰੀ 1964 ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਚ ਪਿਤਾ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਮਾਤਾ ਦੀ ਘਾਲਣਾ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ, ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਗੁੜ੍ਹਤੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਮਿਲੀ। ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਿੱਤਰਤਾ ਦਾ ਘੇਰਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਚੇਤਨਾ ਵੱਧਦੀ ਗਈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਆਉਣ ਮਗਰੋਂ, ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਗੱਲ, ਨਵੰਬਰ 1984 ਵੇਲੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸ਼ਹਿ 'ਤੇ ਹੋਈ ਸਿੱਖ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਭਾਈ ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਜੀਵਨ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 1999 ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਦੁਖਾਂਤ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਦਿਆਂ, ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ 'ਖੂਨਦਾਨ ਮੁਹਿੰਮ' ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 'ਸਿੱਖ ਨੇਸ਼ਨ' ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਦੇ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਹੀ ਭਾਈ ਸੁਨੀਲ ਕਦਮ ਮਿਲਾ ਕੇ ਚੱਲੇ ਅਤੇ ਇਹ ਸਫਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ ਆਖਰੀ ਸਾਹਾਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਕੈਨੇਡਾ, ਅਮਰੀਕਾ, ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਚ ਸਿੱਖ ਨੇਸ਼ਨ ਦੇ ਖੂਨਦਾਨ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਅਣਥਕ ਸੇਵਾਦਾਰ ਵਜੋਂ ਵਿਚਰਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੰਦੇ ਰਹੇ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ 'ਸਭ ਨੂੰ ਜੋੜਨ' ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹ 'ਸਿਧਾਂਤ' ਨੂੰ ਪਿੱਠ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿਖਾਉਂਦੇ। ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਆਗੂ ਵਜੋਂ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਹੀਦ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦਾ 30ਵੀਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਗਮ ਆਪਣੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ 'ਇਕ-ਮੁਠ' ਹੋਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਬੀਬੀ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਚ ਵੀਰ ਸੁਨੀਲ ਨੇ ਸਭ ਨੂੰ, ਪੰਥ ਕੌਮ ਦੀ ਚੜਦੀ ਕਲਾ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ, ਕਦਮ ਮਿਲਾ ਕੇ ਤੁਰਨ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦਾ 'ਆਖਰੀ ਪੰਥਕ ਪੈਗ਼ਾਮ' ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

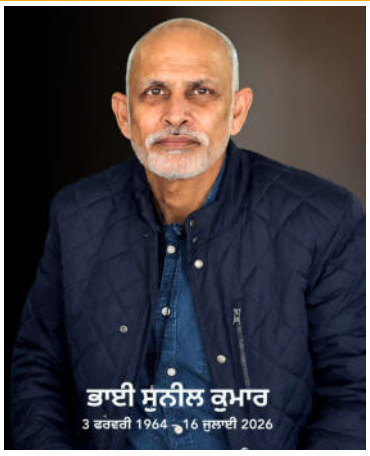

ਭਾਈ ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਿਮਾਰ ਸਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇਲਾਜ ਲਈ ਹੈਲੀਫੈਕਸ ਜਾਣ ਲੱਗਿਆਂ, ਉਹਨਾਂ ਮਿਲਣ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਭੇਜਿਆ। ਡੈਲਟਾ ਵਾਲੇ ਘਰ ਲੰਮੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਬੜੇ ਰਮਜ਼-ਭਰਪੂਰ ਵਲਵਲੇ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਵੀਰ ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਦਿਲੀ-ਪਸੰਦ ਕਿਤਾਬ 'Reduced to Ashes' ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ 'ਜੋ ਰਾਖ ਹੋ ਗਏ..' ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੈਟ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਜਲਦੀ ਉਹ ਠੀਕ ਹੋ ਕੇ ਮੁੜਨਗੇ ਅਤੇ 'ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵਾਲੀ' ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਲੋਕ-ਅਰਪਣ ਕਰਾਂਗੇ।

ਫਤਿਹ ਬੁਲਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਭਾਈ ਸੁਨੀਲ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਜੋ ਇੱਕ ਗੱਲ ਹੋਰ ਕਹੀ, ਉਹ ਸਦਾ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰੂਹਾਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਾਵਨ ਸੋਚ ਚੇਤੇ ਕਰਾਉਂਦੀ ਰਹੇਗੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ; 'ਮੇਰੀ ਇੱਛਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਖੰਡੇ ਦਾ ਪਾਹੁਲ ਛਕਾਂ ਅਤੇ ਸਿੰਘ ਸਜਾਂ!' ਉਹਨਾਂ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੀ 10 ਜੁਲਾਈ ਦੀ ਟਿਕਟ ਵੀ ਲਈ ਹੋਈ ਸੀ, ਪਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਤੇ ਭਾਣੇ ਵਿੱਚ ਸਦਾ ਰਹਿਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਭਾਈ ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਜੀ ਨੇ 16 ਜੁਲਾਈ 2026 ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਸਵਾਸ ਲਏ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਮਾਤਾ ਜੀ, ਪੁੱਤਰ, ਸੁਪਤਨੀ, ਭੈਣ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਸੱਜਣਾਂ, ਪਿਆਰਿਆਂ, ਮਿੱਤਰਾਂ, ਸਨੇਹੀਆਂ ਅਤੇ ਪੰਥ ਕੌਮ ਦੇ ਦਰਦੀਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਛੱਡ ਗਏ ਹਨ। ਸਤਿਗੁਰੂ 'ਸਿੱਖ ਨੇਸ਼ਨ' ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਸਦੀਵੀ ਵਲੀਨਤਾ ਬਖਸ਼ਣ ਅਤੇ ਅਤੇ ਪਿੱਛੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਪੰਥ-ਕੌਮ ਨੂੰ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਬਲ ਬਖਸ਼ਣ।

ਭਾਈ ਸੁਨੀਲ ਜੀ ਦਾ ਸਸਕਾਰ ਹੈਲੀਫੈਕਸ ਵਿਖੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਨਮਿੱਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁੱਖ ਸਾਗਰ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨਿਊ ਵੈਸਟਮਿੰਸਟਰ ਵਿਖੇ 24 ਜੁਲਾਈ, ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸੰਗਤਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਆਰੰਭ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਭੋਗ 26 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ।

ਸਭ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਵੱਧ ਚੜ ਕੇ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਟ ਕਰ ਸਕੀਏ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈ ਸਕੀਏ। ਭਾਈ ਸੁਨੀਲ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਜਿਸਮਾਨੀ ਵਿਛੋੜੇ 'ਤੇ ਅਫਸੋਸ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੋਣ ਦੀ ਥਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਚੜਦੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਅਰਦਾਸ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਆਪਣੇ ਦਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਖ਼ਰੀ ਸਨੇਹੇ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਸਮੂਹ ਪੰਥ 'ਇੱਕ ਮੰਚ 'ਤੇ ਇਕੱਠਾ ਹੋ ਕੇ' ਇਨਸਾਫ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ। ਭਾਈ ਸੁਨੀਲ ਜੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਰਨਾਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਸਦਾ ਹੀ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਤਰ ਜੀ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਕਥਨਾਂ ਵਾਂਗ ਨਾਲ ਹੀ ਰਹਿਣਗੇ;

'ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸ਼ਬਦ ਜਿਉਂਦੇ ਨੇ,
ਸੁਖਨਵਰ ਜੀਣ ਮਰ ਕੇ ਵੀ,
ਉਹ ਕੇਵਲ ਜਿਸਮ ਹੁੰਦੇ ਨੇ,
ਜੋ ਸਿਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਆਹ ਬਣਦੇ।
ਮੈਂ ਰਾਹਾਂ ਤੇ ਨਹੀਂ ਤੁਰਦਾ,
ਮੈਂ ਤੁਰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਰਾਹ ਬਣਦੇ।'

ASEAN-ਭਾਰਤ ਸੰਮੇਲਨ: ਮਨੀਲਾ 'ਚ ਬੋਲੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਐੱਸ. ਜੈਸ਼ੰਕਰ - 'ਊਰਜਾ, ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਹੁਣ ਹਲਕੇ 'ਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ'

ਸਮੁੰਦਰੀ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜ਼ੋਰ; ਸਾਲ 2026 ਨੂੰ 'ASEAN-ਭਾਰਤ ਸਮੁੰਦਰੀ ਸਹਿਯੋਗ ਸਾਲ' ਵਜੋਂ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਕੀਤਾ ਜ਼ਿਕਰ

ਮਨੀਲਾ (ਫ਼ਿਲਪੀਨਜ਼): ਫ਼ਿਲਪੀਨਜ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਮਨੀਲਾ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ 'ASEAN-ਭਾਰਤ ਪੋਸਟ-ਮਿਨਿਸਟ੍ਰੀਅਲ ਕਾਨਫਰੰਸ 2026' ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਐੱਸ. ਜੈਸ਼ੰਕਰ ਨੇ ਗਲੋਬਲ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਸ਼ਵ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਊਰਜਾ, ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਵਰਗੇ ਗੰਭੀਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਆਮ ਜਾਂ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਬਿਆਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਹਾਈਲਾਈਟਸ (Key Points):

1. ਸਮੁੰਦਰੀ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ: ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਵਪਾਰ (Maritime Trade) 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਿਰਭਰ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਖੇਤਰ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।'

2. ਸਾਲ 2026 — ਸਮੁੰਦਰੀ ਸਹਿਯੋਗ ਦਾ ਸਾਲ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਲ 2026 ਨੂੰ 'ASEAN-ਭਾਰਤ ਸਮੁੰਦਰੀ ਸਹਿਯੋਗ ਸਾਲ' (ASEAN-India Year of Maritime Cooperation) ਵਜੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਵਧੇਰੇ ਸਥਿਰ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਮਿਲ ਕੇ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

3. ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਖੇਤਰ: ਡਾ. ਜੈਸ਼ੰਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਭਾਰਤ-ਏਸ਼ੀਆਨ (India-ASEAN) ਏਜੰਡੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਅਹਿਮ ਖੇਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ:

- ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ (Trade & Investment)
- ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਡਿਜੀਟਲ ਅਤੇ 19 (Tech, Digital & 19)
- ਗ੍ਰੀਨ ਅਤੇ ਸਸਟੇਨੇਬਿਲਟੀ (Green & Sustainability)
- ਮੋਬਿਲਿਟੀ, ਟੈਲੇਂਟ ਅਤੇ ਕਨੈਕਟੀਵਿਟੀ (Mobility & Connectivity)

ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲਾਂ ਵਾਲੇ ਪੱਤਰ ਸਾੜੇ

ਡੀ ਸੀ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਖਿਲਾਫ਼ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ

ਸੰਗਰੂਰ : ਪੰਜਾਬ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਸਾਂਝਾ ਫਰੰਟ ਅਤੇ ਸਾਂਝਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਮੰਚ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਤਾਲਮੇਲ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਉਲੀਕੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ ਅੱਜ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗੇਟ ਅੱਗੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 20/7/2020 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਪੱਤਰ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਫੂਕ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੰਗਾਲੀਵਾਲਾ, ਫਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਦਵਿੰਦਰ ਪਸੌਰ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਫਕੀਰ ਸਿੰਘ ਟਿੱਬਾ, ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁੰਨਾਵਾਲ ਆਦਿ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦੇ ਪੁਗਾਉਣ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਮੀਟਿੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। 17 ਜੁਲਾਈ 2020 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨਵੇਂ ਭਰਤੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਕੇਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਸਿਰਫ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਦ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੇ ਭੱਤੇ ਤੇ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨੀਆਂ ਬਣਦੀਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 7 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਮੁਹਾਲੀ ਵਿਖੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮਹਾਂ ਰੈਲੀ ਅਤੇ ਰੋਸ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ।

ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਸਿਤਮ ਦੀ ਇੰਤਹਾ

ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਚੱਕੀ ’ਚੋਂ ਭਾਈ ਰਾਜੋਆਣਾ ਦੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ

ਪਿਛਲੇ 31 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪੈਰੋਲ ਕਾਲ ਕੋਠੜੀ ’ਚ ਬੰਦ ਹਨ ਭਾਈ ਰਾਜੋਆਣਾ

ਭਾਰਤੀ ਜੇਲ੍ਹ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਦੋਹਰੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ’ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਦਿਆਂ ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੋਆਣਾ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਦਰਦ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਵਿਤਕਰੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ੴ

ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੜਗੱਜ ਜੀ,
ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ॥
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫ਼ਤਹਿ॥

ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ,
ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਸਮੁੱਚੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਲਈ ਉਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਮੈਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ 31ਵਾਂ ਸਾਲ ਅਤੇ ਫ਼ਾਂਸੀ ਦੀ ਚੱਕੀ ਵਿੱਚ 31 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ 19 ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ 20ਵਾਂ ਸਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਵਰਤਾਰਾ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਉਹ ਪੰਨਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਸੱਚਾ ਇਨਸਾਨ ਲਿਖੇਗਾ ਤਾਂ ਸਾਡੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਕੀ ਮਾਪਦੰਡ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ 6 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਅਤੇ ਹਕੀਕਤ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦਾ ਜੋ ਰਵੱਈਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪਈਆਂ 41 ਤਰੀਕਾਂ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਬਿਆਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਲੀਗਲ ਟੀਮ ਇਸ ਸਾਰੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਜਾਣਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਪੈਰਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਮੇਰਾ ਜੀਵਨ ‘ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ’ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਹਰ ਆਦੇਸ਼ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਲਾਹੀ ਹੁਕਮ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਮੈਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦ ਹਾਂ—ਚਾਹੇ ਉਹ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਕਿੱਡੀ ਵੀ ਵੱਡੀ ਹਸਤੀ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। 1984 ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਗਿਆਰ੍ਹਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਤਖ਼ਤ ’ਤੇ ਬੈਠੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਟੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਤੋਪਾਂ ਨਾਲ ਢਹਿ-ਢੇਰੀ ਕੀਤੇ ‘ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ’ ਅੱਗੇ ਖੜ੍ਹ ਕੇ, ਅਜਿਹਾ ਕਹਿਰ ਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਤੋਂ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਅਰਦਾਸ ਤੋਂ ਹੀ ਮੇਰਾ ਜੀਵਨ ਕੌਮੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਇਆ, ਉਹ ਗੁਰੂ ਪਿਤਾ ਨੇ ਆਪ ਰਾਹ ਦਿਖਾ ਕੇ ਕਰਵਾਇਆ।

ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਖ਼ੁਸ਼ੀ-ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੇ 31 ਮਾਰਚ 2012 ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਫ਼ਾਂਸੀ ਦੇਣ ਲਈ ਡੈੱਥ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਨਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਫ਼ਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਰੁਕਵਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਨਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਨਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ’ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਹੋਇਆ, ਜੋ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੱਚ ਹੈ। ਮੈਂ ਅੱਜ ਵੀ 19 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਫ਼ਾਂਸੀ ਦੀ ਚੱਕੀ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਆਪਣੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਪੈਰਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੁਕਮਰਾਨ ਪਿਛਲੇ 15 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਨਾ ਤਾਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ’ਤੇ ਕੋਈ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਡੀਆਂ ਮਹਾਨ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ‘ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ’ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਾਂ ਫਿਰ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਸਿੱਖੀ ਸਿਧਾਂਤ, ਪਰੰਪਰਾ ਜਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਪੰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਨੂੰ 15 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਹੋ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀਕਾਰ ਬਣ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਪਰ ਆਪ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਨਾ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਪੀਲ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਹੋਇਆ।

ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਅੱਜ ਤੋਂ 31 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੱਚ ਬੋਲ ਕੇ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਜਿਹੜਾ ਫ਼ੈਸਲਾ 31 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਅੱਜ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੁਕਮਰਾਨ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 31 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਭੱਜ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਨ ਨਾਲ 31 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ! ਦੁਨੀਆਵੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ੀ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਭੱਜਣਾ ਤਾਂ ਸਮਝ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਤਖ਼ਤ ’ਤੇ ਬੈਠੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿਧਾਂਤਕ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਭੱਜਣਾ ਮੇਰੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ।

ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ‘ਲਾਵਾਰਿਸ’ ਕਹਿ ਕੇ ਸਾੜੇ ਗਏ ਅਤੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋੜ੍ਹੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵੀਰਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ 31 ਅਗਸਤ 1995 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਤਮਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਭਾਈ ਦਿਲਾਵਰ ਸਿੰਘ ਜੈ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਨੇ ਜੈਕਾਰਾ ਛੱਡ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੜਫ਼ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਰਹਿੰਦੀ ਦੁਨੀਆ ਤੱਕ ਯਾਦ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਨਾਲ ਜ਼ੁਲਮ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਮੇਰੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵੀਰਾਂ ਦੀਆਂ ਆਤਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ, ਮੇਰੀ ਆਪ ਜੀ ਅੱਗੇ ਫਿਰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ:

1. ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ੀ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ,
2. ਜਾਂ ਫਿਰ ਦੇਸ਼ ’ਤੇ ਰਾਜ ਕਰ ਰਹੀ ਭਾਜਪਾ (BJP) ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ—ਜੋ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਜ ਵਰਗਾ ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ‘ਸਰਕਾਰ-ਏ-ਖਾਲਸਾ’ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਕਰਦੇ ਹਨ—ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ’ਤੇ ਤਲਬ ਕਰਕੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਫ਼ੈਸਲਾ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਉਹ 15 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ?
3. ਸਾਲ 2019 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨੋਟੀਫ਼ਿਕੇਸ਼ਨ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ?
4. ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਮਿਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ?

ਮੈਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਠੋਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਕਿਤੇ ਇਹ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਈਆਂ 41 ਤਰੀਕਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਜੀ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰਾਂ ਦਾ ਵੀ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸ ਹੀ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਸਿੱਖੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਕਰਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।

ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਦੇਖਣ ਦਾ ਚਾਹਵਾਨ,
ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੋਆਣਾ
ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ, ਪਟਿਆਲਾ
ਮਿਤੀ: 20-07-2026

ਬਰਮਿੰਗਮ (UK): ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ਼ਹੀਦ ਵਿਖੇ ਖੇਡ ਪਹਿਲਕਦਮੀ; ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਅਹਿਮ ਉਪਰਾਲਾ

ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਫੁੱਟਬਾਲ ਕੋਚਿੰਗ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ; ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ ਬਣਿਆ ‘ਬਰਮਿੰਗਮ ਮਾਡਲ’

ਬਰਮਿੰਗਮ (ਯੂ.ਕੇ.): ਬਰਮਿੰਗਮ ਦੇ ਹੈਂਡਸਵਰਥ (Handsworth) ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ਼ਹੀਦ ਵਿਖੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖੇਡਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕੋਚਿੰਗ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਅਧੀਨ ਬੱਚੇ ਮਾਹਰ ਕੋਚਾਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਹੇਠ ਫੁੱਟਬਾਲ ਦੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕੋਚਿੰਗ: ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵਿਹੜੇ/ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਫੁੱਟਬਾਲ ਕੋਚਿੰਗ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ’ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਕੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਬੱਧ ਜੀਵਨ ਜਿਊਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈ ਸਕਣ।

ਪੰਜਾਬ ਲਈ ‘ਬਰਮਿੰਗਮ ਮਾਡਲ’ ਦੀ ਲੋੜ: ਬਰਮਿੰਗਮ ਦੇ ਇਸ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਕਦਮ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨਾਂ ਵਜੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸੇਧ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਗਰ ਹਥਿਆਰ: ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਧ ਰਹੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਰਗੀ ਭੈੜੀ ਅਲਾਮਤ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਪਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਰਥਕ ਅਤੇ ਅਹਿਮ ਮੀਲ ਦਾ ਪੱਥਰ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਭਵਿੱਖ: ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਦੇ ਕੇ ਹੀ ਇੱਕ ਨਰੋਏ, ਤੰਦਰੁਸਤ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਬੱਧ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਆਸਥਾ ਉੱਪਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪਹਿਰਾ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਤੱਕ, ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ ਬੋਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਭਗਤੀ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਮਹਾਨ ਭਗਤਾਂ ਅਤੇ ਰੱਬ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ 36 ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਸਰਬ-ਸਾਂਝੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿੱਚ ਅੰਕਿਤ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜਗਤ ਨੂੰ 'ਏਕੁ ਪਿਤਾ ਏਕਸ ਕੇ ਹਮ ਬਾਰਿਕ' ਅਤੇ 'ਅਵਲਿ ਅਲਹ ਨੂਰੁ ਉਪਾਇਆ ਕੁਦਰਤਿ ਕੇ ਸਭ ਬੰਦੇ' ਵਰਗੇ ਇਲਾਹੀ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜ ਕੇ ਧਰਤੀ ਉੱਪਰ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਅਧਿਆਤਮਕ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ। ਪਰ ਬੜੇ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਪਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਸੈਂਕੜੇ ਸਾਲ ਸਿਰ ਵਾਰ ਕੇ ਇਸ ਇਲਾਹੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ, ਉਸੇ ਧਰਤੀ ਉੱਪਰ ਸਾਲ 2014 ਤੋਂ ਇੱਕ ਡੂੰਘੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਤਹਿਤ ਸੈਂਕੜੇ ਵਾਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਪਰਪਾਵਰ ਕਹਿਣ ਵਾਲੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਭਾਈਵਾਲ ਪੰਥਕ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਨਾ ਫੜ ਸਕੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿਵਾ ਸਕੀ। ਕਿਸੇ ਵੱਡੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਸਿਲਸਿਲਾ ਅੱਜ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਆਈਆਂ ਅਤੇ ਗਈਆਂ, ਪਰ ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾਉਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿਖੀ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਰਮੌਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਈ ਡੇਰੇ ਵੀ ਇਸ ਨਾਜ਼ੁਕ ਮੁੱਦੇ ਉੱਪਰ ਤਕਰੀਬਨ ਚੁੱਪ ਧਾਰੀ ਬੈਠੇ ਰਹੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਭਾਵੁਕ ਅਤੇ ਮਾਸੂਮ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਤੱਕ ਗੁਆਉਣੀਆਂ ਪਈਆਂ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਮੋਰਚੇ ਲਗਾ ਕੇ ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਆਖਰਕਾਰ ਜਦੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ), (SGPC) ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਆ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਸਿਆਸਤ ਕਾਰਨ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਕੌਮ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਹਾਸੋਹੀਣੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਅਸਲ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਰਤਾ ਅਕਿਰਤਘਣ ਲੋਕ ਅਜੇ ਵੀ ਪਰਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੁਕੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਸਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ (ਜਥੇਦਾਰ) ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਰਵਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਨੇ ਬਹੁਤ ਨੇੜਿਓਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ 'ਸਾਡੇ ਲੋਕ' ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਿੱਤ 'ਜਾਗਤਜੋਤ ਐਕਟ, 2026' ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਉਲਥਾ (ਤਰਜਮਾ) ਛਾਪ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਦੀ ਅਸਲ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਪੀ ਵੀ ਨੱਥੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਗਤ ਖੁਦ ਸਹੀ ਨਿਰਣਾ ਕਰ ਸਕੇ। ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਜੇਕਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਕੋਈ ਤਕਨੀਕੀ ਜਾਂ ਭਾਸ਼ਾਈ ਗ਼ਲਤੀ ਰਹਿ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਪਾਠਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਮੂਲ ਪਾਠ ਨੂੰ ਹੀ ਸਹੀ ਮੰਨਣ। ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਜਲਦੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਸੁੱਖ ਦਾ ਸਾਹ ਲੈਣਗੇ।

ਜਾਗਤਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਾਰ (ਸੋਧ) ਬਿੱਲ, 2026: ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ : ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਭੂਗੋਲਿਕ ਖਿੱਤਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਰੂਹਾਨੀਅਤ, ਅਕੀਦੇ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਪਵਿੱਤਰ ਵਿਹੜਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਪਵਿੱਤਰ ਗ੍ਰੰਥ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ 'ਜਾਗਤੀ ਜੋਤ' ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਗੁਰੂ ਕੀ ਦੇਹ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸੂਬੇ ਦੀ ਅਮਨ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਲੀਹੋਂ ਲਾਹੁਣ ਲਈ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਅਨਸਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀਆਂ ਮੰਦਭਾਗੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਹਰ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹਿਰਦੇ ਨੂੰ ਵਲੂੰਧਰਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਨਾਜ਼ੁਕ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 'ਜਾਗਤਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਾਰ (ਸੋਧ) ਬਿੱਲ, 2026' ਇੱਕ ਬੇਹੱਦ ਇਤਿਹਾਸਕ, ਦੂਰਅੰਦੇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਦਮ ਹੈ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਸ਼੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤੱਖਤ ਸਾਹਿਬ, (SGPC) ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਤਬਦੀਆ ਚਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾ ਕਰ ਦੇਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਿਆਸਤ ਕਰਕੇ ਫਾਇਦਾ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਸਿਆਣੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕੀ ਯੇ ਪਬਲਿਕ ਹੈ ਸਭ ਜਾਨਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਬਿੱਲ ਮਹਿਜ਼ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਕਰੋੜਾਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗੇ ਜ਼ਖਮਾਂ 'ਤੇ ਮਲ੍ਹਮ ਲਾਉਣ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਭੈਅ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ 'ਬੀੜ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਥਾਂ ਸਤਿਕਾਰਤ ਸ਼ਬਦ 'ਸਰੂਪ' ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ, ਐਸ.ਜੀ.ਪੀ.ਸੀ. (SGPC) ਰਾਹੀਂ ਹਰ ਪਵਿੱਤਰ ਸਰੂਪ ਦੀ ਡਿਜੀਟਲ ਟਰੈਕਿੰਗ (ਕੇਂਦਰੀ ਰਜਿਸਟਰ) ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਹਿਰਾਸਤਕਾਰਾਂ (Custodians) ਦੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬੇਅਦਬੀ ਵਰਗੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ (non-bailable) ਬਣਾ ਕੇ, ਜਾਂਚ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮਾ ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ./ਏ.ਸੀ.ਪੀ. (DSP/ACP) ਪੱਧਰ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਲਈ ਉਮਰ ਕੈਦ ਤੱਕ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਇਹ ਸਾਫ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਆਸਥਾ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਖ਼ੈਰ ਨਹੀਂ। ਇੱਕ ਸਮਾਜ ਵਜੋਂ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨੂੰ ਵੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਰੂਪਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਆਓ, ਇਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੀਏ ਕਿ ਇਹ ਨਵਾਂ ਸੋਧ ਬਿੱਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਫਿਜ਼ਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਕਾਰਗਰ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗਾ। - ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ - ਬਿੱਲ ਨੰਬਰ 5-PLA-2026

ਜਗਤ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਾਰ (ਸੋਧ) ਬਿੱਲ, 2026

ਇੱਕ ਬਿੱਲ ਜਗਤ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2008 ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ।

(ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਦੀ ਬਾਕੀ)

7. ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 21 (2008) ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ: ਮੂਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਧਾਰਾ ਪ੍ਰਤੀਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਭਾਵ:-

5. ਸਜ਼ਾ:

(1) ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਗਤ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਰੂਪ (ਸਰੂਪਾਂ) ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸਦੀ ਮਿਆਦ ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ, ਜੋ ਦਸ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਗਤ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਰੂਪ (ਸਰੂਪਾਂ) ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਸੱਤ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰ ਜੋ ਵੀਹ ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਈ ਵੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਦੋ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਜੋ ਦਸ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(3) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਤਹਿਤ ਅਮਨ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਜਾਂ ਫਿਰਕੂ ਸਦਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਗਤ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਰੂਪ (ਸਰੂਪਾਂ) ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਦਸ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰ ਜੋ ਉਮਰ ਕੈਦ (imprisonment for life) ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਈ ਵੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਪੰਜ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਜੋ ਪੱਚੀ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(4) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਉਕਸਾਉਂਦਾ (abets) ਹੈ, ਉਹ ਉਸੇ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਭਾਗੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(5) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ (attempts) ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰ ਜੋ ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਈ ਵੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਜੋ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ।

8. ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 21 (2008) ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 61 ਜੋੜਨਾ: ਮੂਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਧਾਰਾ ਜੋੜੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਭਾਵ:-

61. ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ: ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ (STATEMENT OF OBJECTS AND REASONS)

ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਕੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਮਨ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਫਿਰਕੂ ਸਦਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇਣ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮਿਸਾਲੀ/ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜ ਹੈ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ 'ਜਗਤ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਾਰ (ਸੋਧ) ਬਿੱਲ, 2026' ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਿਆਂ ਲਈ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ:

12 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2026

ਆਰ. ਐਲ. ਖਟਾਨਾ, ਸਕੱਤਰ।

ਖਾਸ ਨੋਟ (N.B.): ਉਪਰੋਕਤ ਬਿੱਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਸੰਚਾਲਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 121 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਅਧੀਨ, 12 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2026 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗਜ਼ਟ (ਅਸਾਧਾਰਨ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

PUNJAB VIDHAN SABHA - BILL NO. 5-PLA-2026

THE JAAGAT JOT SRI GURU GRANTH SAHIB SATKAR (AMENDMENT) BILL, 2026

A BILL further to amend the Jaagat Jot Sri Guru Granth Sahib Satkar Act, 2008.

(ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਦੀ ਬਾਕੀ)

(2) The register or record shall be maintained in physical and electronic form which shall be available on the website of the Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee.

(3) The record shall be maintained and uploaded in the electronic form referred to in sub–section (2) within a period of forty-five days from the date of commencement of the Jaagat Jot Sri Guru Granth Sahib Satkar (Amendment) Act, 2026. The register or records referred to in sub-sections (1) and (2) shall be updated on a monthly basis thereafter:

Provided that every such monthly update shall be duly certified by an officer authorised by the Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee, and a record of such certification shall also be maintained.

3B. (1) Every custodian receiving a Saroop of Jaagat Jot Sri Guru Granth Sahib shall ensure,-

Duties and responsibilities of custodian.

(a) safe custody, protection from damage, misuse, or loss in any manner and observance of Sikh Rehat Maryada; and

(b) immediate reporting of any incident involving damage, disappearance, or suspected sacrilege to the concerned police authorities and also to the concerned management authority."

Insertion of sections 4A and 4B in Punjab Act 21 of 2008.

6. In the principal Act, after section 4, the following sections shall be inserted, namely:-

"4A. (1) The investigation in relation to offence(s) under this Act shall be completed as expeditiously as possible.

Investigation of Offences.

(2) It shall be investigated by a police officer, not below the rank of Deputy Superintendent of Police or Assistant Commissioner of Police, as the case may be.

4B. (1) The offence(s) punishable under this Act shall be cognizable, non-bailable and non-compoundable.

Classification of offences.

(2) The offence(s) punishable under this Act shall be triable by the Court of Sessions."

Substitution of section 5 of Punjab Act 21 of 2008.

7. In the principal Act, for section 5, the following section shall be substituted, namely:-

"5. (1) Whosoever contravenes the provisions of this Act and rules framed thereunder, except the offence of sacrilege of the Saroop(s) of Jaagat Jot Sri Guru Granth Sahib shall be punished with imprisonment for a term, which may extend to five years and with fine, which may extend to ten lakh rupees.

Punishment.

(2) Any person who commits an offence of sacrilege of the Saroop(s) of Jaagat Jot Sri Guru Granth Sahib under this Act shall be punished with imprisonment of either description for a term which shall not be less than seven years but which may extend to twenty years, and shall also be liable to fine which shall not be less than two lakh rupees but which may extend to ten lakh rupees.

(3) Any person who in criminal conspiracy commits an offence of sacrilege of the Saroop(s) of Jaagat Jot Sri Guru Granth Sahib under this Act with the intention to disrupt peace or communal harmony shall be punished with imprisonment of either description for a term which shall not be less than ten years but which may extend to imprisonment for life, and shall also be liable to fine which shall not be less than five lakh rupees but which may extend to twenty-five lakh rupees.

(4) Any person who abets the commission of an offence under this Act shall be liable to the same punishment as provided for the offence so abetted.

(5) Any person who attempts to commit an offence under this Act shall be punished with imprisonment of either description for a term which shall not be less than three years but which may extend to five years, and shall also be liable to fine which shall not be less than one lakh rupees but which may extend to three lakh rupees."

Insertion of section 6A in Punjab Act 21 of 2008.

8. In the principal Act, after section 6, the following section shall be inserted, namely:-

"6A. The State Government may, by notification in the Official Gazette, make rules to carry out the purposes of this Act."

Power to make rules.

STATEMENT OF OBJECTS AND REASONS

In the recent past, there have been attempts to disturb peace and communal harmony in the State by committing sacrilege of Sri Guru Granth Sahib ji. The Government is determined not to allow such incidents and ensure deterrent action against all those who commit such sacrilege. Proposed "The Jaagat Jot Sri Guru Granth Sahib Satkar (Amendment) Bill, 2026" aims to achieve this objective by providing punishment of life imprisonment for such acts of sacrilege.

BHAGWANT MAAN,

Chief Minister, Punjab

CHANDIGARH: R. L. KHATANA,

THE 12TH APRIL, 2026 SECRETARY.

N.B. – The above Bill published in the Punjab Government Gazette (Extraordinary), dated the 12th April, 2026 under the proviso to rule 121 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Punjab Vidhan Sabha (Punjab Legislative Assembly). (ਸਮਾਪਤ)

ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਨਹੀਂ, ਮੁਅੱਤਲੀ

ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਤਾਏ ਖ਼ਦਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਸੰਸਦ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ (130ਵੀਂ ਸੋਧ) ਬਿੱਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਵਚ ਜੋੜਨ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਮੰਤਰੀ ਲਗਾਤਾਰ 30 ਦਿਨ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ (ਜੇਲ੍ਹ) ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਤਬਦੀਲੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਹੁਦੇ ਉੱਤੇ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖਣਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰੋੜ੍ਹਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣ ਹੋਣਾ ਵੀ ਓਨਾ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਤਜਵੀਜ਼ (ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧਾ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਗਈ ਸੀ) ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਕਈ ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਤਿੱਖੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਰਕ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਗੁਨਾਹ ਸਾਬਤ ਹੋਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਵਾਲੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਕਿਸੇ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਫ਼ੈਸਲਾ ਨਹੀਂ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਵਾਂਗ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਬੇਗੁਨਾਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਲੱਗਾ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਵਕਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ

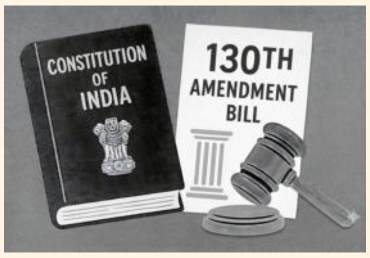

ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ ਨਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਉਹ ਸਾਡੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਸੂਲਾਂ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਹੈ।

ਇਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਕੋਈ ਦੋ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚੋਂ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਜਨਤਕ ਅਹੁਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਨੀਂਹ 'ਤੇ ਟਿਕਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਗੀਰ ਨਹੀਂ। ਮੰਤਰੀਆਂ ਕੋਲ ਸਰਕਾਰੀ ਤਾਕਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਪੂਰੇ ਸੂਬੇ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਸੰਗੀਨ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀਆਂ ਸੀਖਾਂ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿਣਗੇ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚੋਂ ਜਨਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਉੱਠਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ। ਸੰਸਦੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ 'ਮੁਅੱਤਲੀ' ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕਰਨਾ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਕੀਕਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਿਨਾਂ ਵਜ ?ਹਾ ਕਿਸੇ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਹਲ ਤੋਂ ਵੀ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਰੀ ਬਹਿਸ ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਾਡੀਆਂ ਜਮਹੂਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਮਰਿਆਦਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੇ ਉੱਚੇ ਮਿਆਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਘਾਣ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇੰਨੇ ਵੱਡੇ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਆਪਸੀ ਸਿਆਸੀ ਖਹਿਬਾਜ਼ੀ ਜਾਂ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਿਆਪਕ ਸਿਆਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣਾਉਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਬੇਹੱਦ ਦੂਰਗਾਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਦੋਸ਼-ਮੁਕਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਮੁੜ-ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਹੈ ਪਰ ਲੰਬੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਣੀ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਿਆਸੀ ਬਦਲਾਖੋਰੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਲੱਗਦੇ ਹੋਣ।

ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਮਰੀਕੀ ਹੀਰੋ ਦੀ ਪਛਾਣ ਜਨਤਕ: 30 ਸਾਲਾ ਸਰਜੈਂਟ ਮਾਈਕਲ ਇਮੈਨੁਅਲ ਸਵਿਨਟਨ ਸ਼ਹੀਦ

ਬੀਤੇ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਤੀਜੇ ਅਮਰੀਕੀ ਜਵਾਨ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ; ਦੇਸ਼ ਭਰ 'ਚ ਸ਼ੋਕ ਦੀ ਲਹਿਰ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਅਰਦਾਸਾਂ

ਫੈਯਤੇਵਿਲ (ਨੌਰਥ ਕੈਰੋਲੀਨਾ) / ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ:ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਨਿਛਾਵਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਹਾਦਰ ਅਮਰੀਕੀ ਜਵਾਨ ਦੀ ਪਛਾਣ ਜਨਤਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਫ਼ੌਜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤੀਜੀ ਵੱਡੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਦਰਦਨਾਕ ਚੇਤਾਵਨੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅੱਜ ਵੀ ਸਾਡੇ ਬਹਾਦਰ ਜਵਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਚੁਕਾ ਰਹੇ ਹਨ।

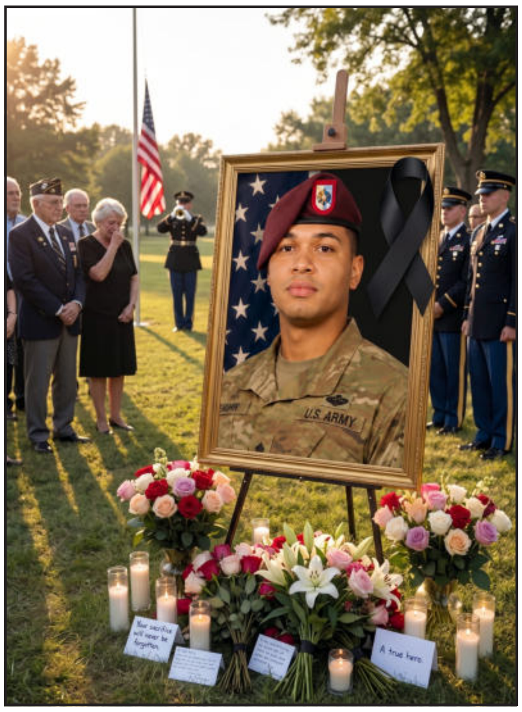

ਸ਼ਹੀਦ ਜਵਾਨ ਦਾ ਵੇਰਵਾ:

ਨਾਮ: ਸਰਜੈਂਟ ਮਾਈਕਲ ਇਮੈਨੁਅਲ ਸਵਿਨਟਨ (Sgt. Michael Emmanuel Swinton)

ਉਮਰ: 30 ਸਾਲ

ਰਿਹਾਇਸ਼: ਫੈਯਤੇਵਿਲ, ਨੌਰਥ ਕੈਰੋਲੀਨਾ (Fayetteville, North Carolina)

ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਅਤੇ ਸੰਦੇਸ਼:

ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਡੂੰਘੀ ਹਮਦਰਦੀ: ਸਰਜੈਂਟ ਸਵਿਨਟਨ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਇਸ ਅਥਾਹ ਦੁੱਖ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਦੇਸ਼ ਸ਼ਰੀਕ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀ ਇਸ ਭਾਰੀ ਦੁੱਖ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ/ਅਰਦਾਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਸਲਾਮ: ਸਰਜੈਂਟ ਮਾਈਕਲ ਇਮੈਨੁਅਲ ਸਵਿਨਟਨ ਦੀ ਮਹਾਨ ਸੇਵਾ, ਸਰਵਉੱਚ ਕੁਰਬਾਨੀ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸੰਦੇਸ਼:

'ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਸ਼ਹੀਦ ਸਰਜੈਂਟ ਮਾਈਕਲ ਇਮੈਨੁਅਲ ਸਵਿਨਟਨ ਦੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਆਤਮਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਖ਼ਸ਼ੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਭੁਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ—ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਡੇ ਦਿਲਾਂ 'ਚ ਅਮਰ ਰਹਿਣਗੇ।'

ਰੋਡ ਰੇਜ ਅਤੇ ਲੋਡਿਡ ਹਥਿਆਰ ਮਾਮਲਾ

ਲਿਵਰਮੋਰ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀਆਂ

ਲਿਵਰਮੋਰ : 16 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਲਿਵਰਮੋਰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਜੰਕਸ਼ਨ ਐਵੇਨਿਊ (Junction Avenue) ਨੇੜੇ ਰੋਡ ਰੇਜ ਦੀ ਘਟਨਾ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸ਼ੱਕੀ ਨੇ ਦੂਜੇ ਡਰਾਈਵਰ 'ਤੇ ਭਰੀ ਹੋਈ ਬੰਦੂਕ ਤਾਣੀ ਸੀ। ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪਲੇਟ ਰੀਡਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਟਰੇਸੀ (Tracy) ਦੇ 22 ਸਾਲਾ ਏਂਜਲ ਫਿਗੁਏਰੋਆ (Angel Figueroa) ਨੂੰ ਪਲੈਜ਼ੈਂਟਨ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਸ਼ੱਕੀ ਕੋਲੋਂ ਲੋਡਿਡ ਹਥਿਆਰ ਬਰਾਮਦ ਹੋਇਆ ਹੈ।

80 ਪੌਂਡ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਾਂਜਾ (Marijuana) ਬਰਾਮਦ:

ਉਸੇ ਦਿਨ ਦੁਪਹਿਰ ਨੂੰ ਨੌਰਥ ਲਿਵਰਮੋਰ ਐਵੇਨਿਊ 'ਤੇ ਟਰੈਫਿਕ ਸਟਾਪ ਦੌਰਾਨ ਓਕਲੈਂਡ ਦੇ 43 ਸਾਲਾ ਹਰਿਸ ਯੂਨਿਸੀ (Haris Yonisi) ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਗੱਡੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਿਸ ਨੇ 80 ਪੌਂਡ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਾਂਜਾ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ 'ਤੇ ਵੇਚਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਗਾਂਜਾ ਰੱਖਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਈਰਾਨ ਨਾਲ ਜੰਗ 'ਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਅਮਰੀਕੀ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਭਰ 'ਚ ਸ਼ੋਕ

Ast Lt. ਟਾਇਲਰ ਜੇਮਜ਼ ਫੀਹਨ ਅਤੇ Pvt. ਇਸਾਬੇਲਾ ਗੋਂਜ਼ਾਲੇਸ ਸਮੇਤ 17 ਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ 'ਤੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ

ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਲ ਰੁਕ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਅਤੁਲਯ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਦਰਦ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ: ਅਮਰੀਕੀ ਫ਼ੌਜ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵੇਰਵਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਈਰਾਨ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਜੰਗ ਦੌਰਾਨ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹਵਾਈ (Hawaii) ਦੇ 25 ਸਾਲਾ Ast Lt. ਟਾਇਲਰ ਜੇਮਜ਼ ਫੀਹਨ (Tyler James Feehan) ਅਤੇ ਟੈਕਸਾਸ ਦੀ 19 ਸਾਲਾ Pvt. ਇਸਾਬੇਲਾ ਗੋਂਜ਼ਾਲੇਸ (Isabella Gonzales) ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਮਰੀਕੀ ਫ਼ੌਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਆਈ ਹੈ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਜੇ ਜਨਤਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ), ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਮਰੀਕੀ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ 17 ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

'ਇੱਕ ਪਲ ਰੁਕ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ'

ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਭੱਜ-ਦੌੜ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ, ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਖ਼ਬਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲੰਘਾਉਂਦਿਆਂ ਇੰਨੇ ਮਸ਼ਰੂਫ਼ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਦਰਦ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਨਾਲ ਸਦਾ ਲਈ ਬਦਲ ਗਈ ਹੈ।

ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਡੂੰਘਾ ਦੁੱਖ: ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ 19 ਅਤੇ 25 ਸਾਲ ਦੇ ਹੋਣਹਾਰ ਬੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਲੇਖੇ ਲੱਗ ਗਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਘਾਟਾ ਕਦੇ ਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਸਾਡਾ ਫ਼ਰਜ਼: ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਜੋਂ ਇਹ ਸਾਡਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਕੱਢ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹੀਦ ਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਮ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਅਤੁਲਯ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਸਜਦਾ ਕਰੀਏ।

ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ: ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ 17 ਸ਼ਹੀਦ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ, ਜਜ਼ਬੇ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਡੂੰਘੀ ਹਮਦਰਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਆਓ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਰੂਹ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਅਰਦਾਸ/ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਦੁੱਖ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਈਏ।

ਜੌਰਡਨ ਹਮਲੇ 'ਚ 2 ਅਮਰੀਕੀ ਫ਼ੌਜੀ ਸ਼ਹੀਦ

ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ 'ਤੇ 'ਡਿਗਨੀਫਾਈਡ ਟਰਾਂਸਫਰ' ਰਸਮ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ

19 ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਇਸਾਬੇਲਾ ਗੋਂਜ਼ਾਲੇਸ ਅਤੇ ਫ਼ੌਜੀ ਜਵਾਨ ਫੀਹਨ ਦੀ ਮਹਾਨ ਕੁਰਬਾਨੀ 'ਤੇ ਪੂਰੇ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਸ਼ੋਕ ਦੀ ਲਹਿਰ; ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਨੇ ਈਰਾਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸਖ਼ਤ ਚੇਤਾਵਨੀ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ/ਟੈਕਸਾਸ/ਜੌਰਡਨ: ਮੱਧ ਪੂਰਬੀ ਦੇਸ਼ ਜੌਰਡਨ (Jordan) ਵਿਖੇ ਈਰਾਨ-ਸਮਰਥਿਤ ਹਮਲੇ ਦੌਰਾਨ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ ਅਮਰੀਕੀ ਫ਼ੌਜ (US Army) ਦੇ ਦੋ ਬਹਾਦਰ ਜਵਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ 19 ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਇਸਾਬੇਲਾ ਗੋਂਜ਼ਾਲੇਸ (Isabella Gonzales) ਅਤੇ ਜਵਾਨ ਫੀਹਨ (Feehan) ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਬਹਾਦਰ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਦੀ ਅਤੁਲਯ ਕੁਰਬਾਨੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂਰੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘੇ ਸ਼ੋਕ ਦੀ ਲਹਿਰ ਦੌੜ ਗਈ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਮਹਾਨ ਕੁਰਬਾਨੀ: ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਮਾਤਮ ਦਾ ਮਾਹੌਲ

ਨੌਰਥ ਟੈਕਸਾਸ ਦੇ ਕੈਰਲਟਨ (Carrollton) ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ 19 ਸਾਲਾ ਇਸਾਬੇਲਾ ਗੋਂਜ਼ਾਲੇਸ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀ ਜਵਾਨ ਫੀਹਨ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਮਿਲਦਿਆਂ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਮਾਤਮ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਹੈ। ਸਥਾਨਕ ਆਗੂਆਂ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੋਵਾਂ ਸ਼ਹੀਦ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਵਪੂਰਤ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ: 'ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋ ਬਹਾਦਰ ਅਤੇ ਅਨਮੋਲ ਹੀਰਿਆਂ ਨੂੰ ਖੋਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 19 ਸਾਲਾ ਆਰਮੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਇਸਾਬੇਲਾ ਗੋਂਜ਼ਾਲੇਸ ਅਤੇ ਜਵਾਨ ਫੀਹਨ ਜੌਰਡਨ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਹਾਦਰਾਂ ਦੀ ਇਹ ਕੁਰਬਾਨੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ 'ਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਮਰ ਰਹੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ, ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਸਾਥੀ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਨਾਲ ਡੂੰਘੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।'

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ 'ਡਿਗਨੀਫਾਈਡ ਟਰਾਂਸਫਰ' ਰਸਮ 'ਚ ਲੈਣਗੇ ਹਿੱਸਾ

ਜੌਰਡਨ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਦੋਵਾਂ ਅਮਰੀਕੀ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਦੇਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਵਾਪਸੀ 'ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਖੁਦ ਮੌਜੂਦ ਰਹਿਣਗੇ। ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਡੇਲਾਵੇਅਰ ਸਥਿਤ ਡੋਵਰ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਬੇਸ (Dover Air Force Base) ਵਿਖੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਅਤੇ ਦੇਹਾਂ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਦੀ ਫ਼ੌਜੀ ਰਸਮ (Dignified Transfer) ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਮੀ ਦੇਣਗੇ।

ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਦੀ ਪ੍ਰੈਸ ਸਕੱਤਰ ਕੈਰੋਲਿਨ ਲੀਵਿਟ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ X 'ਤੇ ਪੋਸਟ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਲਿਖਿਆ: 'ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਅਮਰੀਕਾ ਲਈ ਆਪਾ ਵਾਰਨ ਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਸ਼ਹੀਦ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਅਰਦਾਸ/ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।'

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਵੱਲੋਂ ਈਰਾਨ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਚੇਤਾਵਨੀ : ਇਸ ਦਰਦਨਾਕ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਟਰੁਥ ਸੋਸ਼ਲ' (Truth Social) 'ਤੇ ਈਰਾਨ ਨੂੰ ਸਿੱਧੀ ਅਤੇ ਸਖ਼ਤ ਚੇਤਾਵਨੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਿਖਿਆ: 'ਜਦੋਂ ਵੀ ਈਰਾਨ ਕਿਸੇ ਅਮਰੀਕੀ ਫ਼ੌਜੀ ਨੂੰ ਮਾਰੇਗਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਕਈ ਗੁਣਾ ਵੱਡੀ ਕੀਮਤ ਚੁਕਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਮੱਧ ਪੂਰਬ (Middle East) ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਫ਼ੌਜੀ ਮੁਹਿੰਮ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ।'

ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ 'Dignified Transfer' ਰਸਮ ?

ਅਮਰੀਕੀ ਫ਼ੌਜੀ ਰਵਾਇਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਫ਼ੌਜੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਸ਼ਹੀਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਝੰਡੇ (Stars and Stripes) ਵਿੱਚ ਲਪੇਟ ਕੇ ਡੋਵਰ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਬੇਸ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਉੱਚ ਫ਼ੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਪੂਰੇ ਫ਼ੌਜੀ ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਮੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਰਸਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕੀ ਫ਼ੌਜ ਵੱਲੋਂ ਦੋਵਾਂ ਸ਼ਹੀਦ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਤੇ ਫ਼ੌਜੀ ਸਨਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੱਦੀ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸ਼ਹੀਦ ਅਮਰੀਕੀ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਭਰ 'ਚ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ: ਚਾਰ ਹੋਰ ਅਮਰੀਕੀ ਸੂਰਬੀਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ 'ਤੇ ਸ਼ੋਕ ਦੀ ਲਹਿਰ

ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਡੂੰਘੀ ਹਮਦਰਦੀ ਅਤੇ ਅਰਦਾਸ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਤੁਲਯ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਸਲਾਮ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ:-ਅੱਜ ਪੂਰਾ ਰਾਸ਼ਟਰ ਇੱਕ ਪਲ ਲਈ ਰੁਕ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਚਾਰ ਹੋਰ ਅਮਰੀਕੀ ਹੀਰੋਆਂ (Heroes) ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਨਮਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼, ਵਤਨ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਨਿਛਾਵਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੂਰਬੀਰਾਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ 'ਤੇ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ੋਕ ਦੀ ਲਹਿਰ ਹੈ।

ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਬਿੰਦੂ:

ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਅਰਦਾਸ/ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ: ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਸਹਿ ਅਤੇ ਅਥਾਹ ਦੁੱਖ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਦਾ ਬਲ ਬਖ਼ਸ਼ੇ।

ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ: ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਹਾਦਰ ਜਵਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਹਾਨ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਸਰਵਉੱਚ ਕੁਰਬਾਨੀ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਿਣੀ ਅਤੇ ਧੰਨਵਾਦੀ ਰਹੇਗਾ।

ਦੁੱਖ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕਜੁੱਟਤਾ: ਇਸ ਭਾਰੀ ਦੁੱਖ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰੀਕ ਹੈ।

ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸੰਦੇਸ਼: 'ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਸਾਡੇ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਹੀਰੋਆਂ ਦੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਖ਼ਸ਼ੇ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਟੇਟਸ ਆਫ਼ ਅਮਰੀਕਾ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਮਿਹਰ ਬਣਾਏ ਰੱਖੇ।'

ਪਲੈਜ਼ੈਂਟਨ ਨੇੜੇ ਭਿਆਨਕ ਜੰਗਲੀ ਅੱਗ 'ਲਿਟਲ ਫਾਇਰ' 1,007 ਏਕੜ 'ਚ ਫੈਲੀ, ਰੂਬੀ ਹਿੱਲ ਅਤੇ ਵਾਇਨਯਾਰਡ ਐਵੇਨਿਊ 'ਚੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਘਰ

CAL FIRE ਦੀ ਗੱਡੀ ਪਲਟਣ ਨਾਲ 1 ਫਾਇਰਫਾਈਟਰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ; ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਲਈ 'ਪਲੈਜ਼ੈਂਟਨ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਂਟਰ' 'ਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਇਵੈਕੂਏਸ਼ਨ ਕੇਂਦਰ

ਅਲਮੀਡਾ ਕਾਊਂਟੀ / ਪਲੈਜ਼ੈਂਟਨ (ਕੈਲੀਫ਼ੋਰਨੀਆ): ਕੈਲੀਫ਼ੋਰਨੀਆ ਦੇ ਅਲਮੀਡਾ ਕਾਊਂਟੀ ਵਿੱਚ ਪਲੈਜ਼ੈਂਟਨ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਹਿੱਸੇ ਨੇੜੇ ਲੱਗੀ ਜੰਗਲੀ ਅੱਗ ("Little Fire") ਨੇ ਅਚਾਨਕ ਭਿਆਨਕ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। CAL FIRE ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੰਗਲਵਾਰ ਦੁਪਹਿਰ 3 ਵਜੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਟਲ ਵੈਲੀ ਰੋਡ (Little Valley Road) ਅਤੇ ਹੱਬਰਡ ਲੇਨ (Hubbard Lane) ਨੇੜੇ ਭੜਕੀ ਇਹ ਅੱਗ ਰਾਤ 10 ਵਜੇ ਤੱਕ 1,007 ਏਕੜ ਦੇ ਵੱਡੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਰਾਤ ਤੱਕ ਅੱਗ 'ਤੇ ਮਹਿਜ਼ 10% ਕਾਬੂ (Containment) ਹੀ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਿਆ ਸੀ।

1. ਇਲਾਕੇ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ (Evacuation Orders)

ਅੱਗ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵੱਲ ਵਧਣ ਦੇ ਖ਼ਤਰੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਪਲੈਜ਼ੈਂਟਨ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਰੂਬੀ ਹਿੱਲ (Ruby Hill) ਨੇੜਲੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਅਤੇ ਵਾਇਨਯਾਰਡ ਐਵੇਨਿਊ (Vineyard Avenue) ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਖਾਲੀ ਕਰਨ (Evacuate) ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ।

2. ਇਵੈਕੂਏਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ (Evacuation Center)

ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਾਹਰ ਕੱਢੇ ਗਏ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਪਲੈਜ਼ੈਂਟਨ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਂਟਰ (ECEC Sunol Boulevard) ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਰਾਹਤ ਕੇਂਦਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸਟਾਫ਼ ਅਤੇ ਮੇਅਰ ਜੈਕ ਬਾਲਚ (Mayor Jack Balch) ਖ਼ੁਦ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਰਹੇ।

3. ਬਚਾਅ ਕਾਰਜ ਦੌਰਾਨ 1 ਫਾਇਰਫਾਈਟਰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ

ਅੱਗ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਦੀ ਭਾਰੀ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਦੌਰਾਨ CAL FIRE ਦੀ ਇੱਕ ਫਾਇਰ ਇੰਜਣ ਗੱਡੀ ਪਲਟ ਗਈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਫਾਇਰਫਾਈਟਰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਨੇੜਲੇ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦੀ ਹਾਲਤ ਖ਼ਤਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ (Good spirits) ਹੈ।

4. ਹਵਾਈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੱਡਾ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ

ਅੱਗ ਦੀਆਂ ਲਪਟਾਂ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਲਈ CAL FIRE, ਅਲਮੀਡਾ ਕਾਊਂਟੀ ਫਾਇਰ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਅਤੇ ਲਿਵਰਮੋਰ-ਪਲੈਜ਼ੈਂਟਨ ਫਾਇਰ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ (LPFD) ਦੇ ਦਸਤੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁਟੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਜ਼ਮੀਨੀ ਟੀਮਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 3 ਹੈਲੀਕਾਪਟਰਾਂ ਅਤੇ 5 ਏਅਰਟੈਂਕਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਕਾਸ਼ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਅੱਗ ਬੁਝਾਊ ਕੈਮੀਕਲ (Fire Retardant) ਦਾ ਲਗਾਤਾਰ ਛਿੜਕਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਘਰਾਂ ਦੇ ਬਚਾਅ ਅਤੇ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਤਾਜ਼ਾ ਸਥਿਤੀ

ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ: ਰਾਹਤ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਰਹੀ ਕਿ ਰੂਬੀ ਹਿੱਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਘਰਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਖਾਲੀ ਥਾਂ (Defensible Space) ਬਣਾਈ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਰ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਸੜਨ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਜਾਂਚ ਦੇ ਘੇਰੇ 'ਚ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ: ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦੇ ਅਸਲ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਚਸ਼ਮਦੀਦਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਸ ਲਿਟਲ ਵੈਲੀ ਰੋਡ ਤੋਂ ਅੱਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ, ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ (Construction Work) ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਜਾਂਚਕਰਤਾ ਖ਼ਾਸ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਫਾਇਰ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਅੱਗ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਰਾਹਤ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਜੁਟੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

ਗੋਲਾਘਾਟ ਦੇ ਕਮਰਬੰਧਾ ਖੇਤਰ 'ਚ ਹੜ੍ਹ ਦਾ ਕਹਿਰ; SDRF ਟੀਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਅਭਿਆਨ ਜਾਰੀ

ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਪਾਣੀ 'ਚ ਘਿਰੇ ਕਮਰਬੰਧਾ ਨੇੜਲੇ ਇਲਾਕਿਆਂ 'ਚੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਉਣ 'ਚ ਜੁਟੇ ਸਟੇਟ ਡਿਜ਼ਾਸਟਰ ਰਿਸਪਾਂਸ ਫੋਰਸ ਦੇ ਜਵਾਨ

ਗੋਲਾਘਾਟ (ਅਸਾਮ): ਅਸਾਮ ਦੇ ਗੋਲਾਘਾਟ (Golaghat) ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਗੰਭੀਰ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕਮਰਬੰਧਾ (Kamarbandha) ਨੇੜਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ SDRF (State Disaster Response Force) ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਅਭਿਆਨ (Rescue Operation) ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ।

ਘਰਾਂ 'ਚ ਵੜਿਆ ਪਾਣੀ: ਲਗਾਤਾਰ ਹੋ ਰਹੀ ਭਾਰੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਅਤੇ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਉਫ਼ਾਨ 'ਤੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕਮਰਬੰਧਾ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੇ ਕਈ ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਲਾਕੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਲਮਗਨ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸੈਂਕੜੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸ ਗਏ।

SDRF ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ: ਘਟਨਾ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ SDRF ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਬੋਟਾਂ (ਸਪੀਡ ਬੋਟਸ) ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਘਿਰੇ ਬੱਚਿਆਂ, ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਾਇਆ।

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਹਾਈ ਅਲਰਟ: ਗੋਲਾਘਾਟ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਟੀਮਾਂ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਜੋਰਹਾਟ ਦੇ ਟਿਓਕ 'ਚ ਹੜ੍ਹ ਦਾ ਕਹਿਰ; ਘਰ ਡੁੱਬਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣਾ ਸਾਮਾਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਂ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਈਆਂ ਔਰਤਾਂ

ਅੱਪਰ ਅਸਾਮ 'ਚ ਬ੍ਰਹਮਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਉਫ਼ਾਨ ਕਾਰਨ ਹਾਲਾਤ ਬੇਹੱਦ ਗੰਭੀਰ; ਜੋਰਹਾਟ ਦੇ 87,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ

ਜੋਰਹਾਟ/ਟਿਓਕ (ਅਸਾਮ): ਅਸਾਮ ਦੇ ਜੋਰਹਾਟ (Jorhat) ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਅਤੇ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਉਫ਼ਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੜ੍ਹ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤਿ-ਗੰਭੀਰ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਟੀ.ਓ.ਕੇ. (Teok) ਅਤੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹ ਦਾ ਪਾਣੀ ਘਰਾਂ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੜਨ ਕਾਰਨ ਆਮ ਜਨਜੀਵਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਤ-ਵਿਅਸਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਆਪਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਘਰੇਲੂ ਸਾਮਾਨ ਸਿਰਾਂ 'ਤੇ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲੱਕ-ਲੱਕ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਕੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਵਾਂ ਵੱਲ ਜਾਂਦੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਟਿਓਕ ਅਤੇ ਜੋਰਹਾਟ 'ਚ ਭਾਰੀ ਤਬਾਹੀ: ਜੋਰਹਾਟ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਟਿਓਕ (Teok) ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹ ਦਾ ਪਾਣੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸੈਂਕੜੇ ਘਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਲਮਗਨ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ (NH-715) 'ਤੇ ਵੀ ਪਾਣੀ ਚੜ੍ਹਨ ਕਾਰਨ ਆਵਾਜਾਈ ਠੱਪ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਜੋਰਹਾਟ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚ 87,000+ ਲੋਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ: ਅਸਾਮ ਸਟੇਟ ਡਿਜ਼ਾਸਟਰ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਅਥਾਰਟੀ (ASDMA) ਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੋਰਹਾਟ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ 87,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਹੜ੍ਹ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕਈ ਪਿੰਡ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਕੀ ਦੁਨੀਆ ਤੋਂ ਕੱਟੇ ਗਏ ਹਨ।

ਬਚਾਅ ਅਭਿਆਨ ਅਤੇ NDRF ਦੀ ਤਾਇਨਾਤੀ: ਟਿਓਕ ਦੇ ਸੇਲੇਂਗ ਘਾਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ NDRF, SDRF ਅਤੇ ਫਾਇਰ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਦੀਆਂ ਬੋਟਾਂ (Boats) ਰਾਹੀਂ ਛੱਤਾਂ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਰਾਹਤ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪੂਰੇ ਅਸਾਮ 'ਚ ਗੰਭੀਰ ਹਾਲਾਤ: ਪੂਰੇ ਅਸਾਮ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਹੁਣ ਤੱਕ 31 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ 16 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ 5.6 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਇਸ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹਨ।

ਅਸਾਮ: ਚਰਾਈਦੇਓ ਦੇ ਸੋਨਾਰੀ 'ਚ ਹੜ੍ਹ ਦਾ ਭਿਆਨਕ ਕਹਿਰ; NDRF ਵੱਲੋਂ ਬੋਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬਚਾਅ ਅਭਿਆਨ ਜਾਰੀ

ਦੇਸਾਂਗ ਨਦੀ ਦੇ ਉਫ਼ਾਨ ਕਾਰਨ ਜਲਮਗਨ ਹੋਏ ਸੋਨਾਰੀ ਦੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਖੇਤਰ; ਪਾਣੀ 'ਚ ਫਸੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ, ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢ ਕੇ ਰਾਹਤ ਕੈਂਪਾਂ 'ਚ ਪਹੁੰਚਾਇਆ

ਸੋਨਾਰੀ / ਚਰਾਈਦੇਓ (ਅਸਾਮ): ਅਸਾਮ ਦੇ ਚਰਾਈਦੇਓ (Charaideo) ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਅਧੀਨ ਪੈਂਦੇ ਸੋਨਾਰੀ (Sonari) ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਚਾਨਕ ਆਏ ਭਿਆਨਕ ਹੜ੍ਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਥਿਤੀ ਅਤਿ-ਗੰਭੀਰ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। NDRF (National Disaster Response Force) ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਲਮਗਨ ਹੋਏ ਸੋਨਾਰੀ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਯੁੱਧ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਅਭਿਆਨ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸੋਨਾਰੀ 'ਚ ਰਿਕਾਰਡ ਬਾਰਿਸ਼ ਅਤੇ ਹੜ੍ਹ:
ਚਰਾਈਦੇਓ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸੋਨਾਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਲਗਾਤਾਰ ਭਾਰੀ ਬਾਰਿਸ਼ (197.5 mm) ਅਤੇ ਦੇਸਾਂਗ ਨਦੀ (Desang River) ਦੇ ਖ਼ਤਰੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਵਹਿਣ ਕਾਰਨ ਦਰਜਨਾਂ ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਲਾਕੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬ ਗਏ ਹਨ।

NDRF ਵੱਲੋਂ ਬਚਾਅ ਕਾਰਜ:
ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਇਸ ਰੈਸਕਿਊ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ NDRF ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੋਟਰ ਬੋਟਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਛੱਤਾਂ ਅਤੇ ਜਲਮਗਨ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ, ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਾਹਤ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਫ਼ੌਜ ਅਤੇ ਹਵਾਈ ਫ਼ੌਜ ਵੀ ਤਾਇਨਾਤ:
ਚਰਾਈਦੇਓ ਅਤੇ ਸੋਨਾਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ NDRF ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਥਲ ਸੈਨਾ ('ਓਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਜਲ ਰਾਹਤ' ਅਧੀਨ) ਅਤੇ SDRF ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਵੀ ਤਾਇਨਾਤ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਹਵਾਈ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਫਸੇ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੇ ਪੈਕੇਟ ਪਹੁੰਚਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਦੌਰਾ:
ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ 7 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹਿਮੰਤਾ ਬਿਸਵਾ ਸਰਮਾ ਨੇ ਵੀ ਸੋਨਾਰੀ ਅਤੇ ਚਰਾਈਦੇਓ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਕੈਂਪਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਉਮਰ ਅਬਦੁੱਲਾ ਨੇ 'X' (ਟਵਿੱਟਰ) 'ਤੇ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਬੁਡਗਾਮ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ

ਬੁਡਗਾਮ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਮਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ; ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼

ਬੁਡਗਾਮ (ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ): ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੜ੍ਹ ਵਰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਉਮਰ ਅਬਦੁੱਲਾ (Omar Abdullah) ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਬੁਡਗਾਮ (Budgam) ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਤ X (ਪਹਿਲਾਂ ਟਵਿੱਟਰ) ਹੈਂਡਲ 'ਤੇ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।

ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ: ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਬੁਡਗਾਮ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਭਰਾਅ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਦਿਆਂ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਗੰਭੀਰ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ।

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ: ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਤੁਰੰਤ ਮਦਦ ਪਹੁੰਚਾਉਣ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਿਜਾਣ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤਣ ਦੀ ਅਪੀਲ: ਨਦੀਆਂ-ਨਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵਧ ਰਹੇ ਜਲ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨੀਵੇਂ ਇਲਾਕਿਆਂ 'ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਜ੍ਹਾ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨਾ ਜਾਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼: ਲਾਹੌਲ-ਸਪੀਤੀ 'ਚ ਫਲੈਸ਼ ਫਲੱਡ ਨਾਲ ਤਬਾਹ ਹੋਏ ਰਸਤੇ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ 'ਚ ਜੁਟਿਆ BRO

ਜਾਹਲਮਾ ਨਾਲਾ (Jahalma Nallah) 'ਚ ਹੜ੍ਹ ਆਉਣ ਕਾਰਨ ਬੰਦ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਸਥਾਈ ਰਸਤਾ; ਸਰਹੱਦੀ ਸੜਕ ਸੰਗਠਨ ਵੱਲੋਂ ਆਵਾਜਾਈ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਜਾਰੀ

ਲਾਹੌਲ ਅਤੇ ਸਪੀਤੀ (ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼): ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਲਾਹੌਲ-ਸਪੀਤੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਪਹਾੜੀ ਇਲਾਕਿਆਂ 'ਚ ਹੋਈ ਭਾਰੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਏ ਅਚਾਨਕ ਹੜ੍ਹ (Flash Flood) ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਰਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਹੱਦੀ ਸੜਕ ਸੰਗਠਨ (BRO) ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜਾਹਲਮਾ ਨਾਲਾ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹ: ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਲਾਹੌਲ-ਸਪੀਤੀ ਦੇ ਜਾਹਲਮਾ ਨਾਲਾ (Jahalma Nallah) ਵਿੱਚ ਅਚਾਨਕ ਆਏ ਫਲੈਸ਼ ਫਲੱਡ ਕਾਰਨ ਆਵਾਜਾਈ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਅਸਥਾਈ ਰਸਤਾ (Temporary Route) ਨੁਕਸਾਨਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਸੰਪਰਕ ਕੱਟ ਗਿਆ ਸੀ।

BRO ਦੀ ਭਾਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ: ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਬੌਰਡਰ ਰੋਡਜ਼ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ (BRO) ਨੇ ਆਪਣੀ ਭਾਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਅਤੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ। ਮਲਬਾ ਹਟਾ ਕੇ ਅਤੇ ਰਸਤੇ ਨੂੰ ਸਮਤਲ ਕਰ ਕੇ ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਜਲਦ ਤੋਂ ਜਲਦ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਲਈ ਰਾਹਤ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼: ਲਾਹੌਲ-ਸਪੀਤੀ ਵਿੱਚ ਖ਼ਰਾਬ ਮੌਸਮ ਅਤੇ ਪਹਾੜ ਖਿਸਕਣ (Landslides) ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ BRO ਵੱਲੋਂ ਮੁੱਖ ਅਤੇ ਅਸਥਾਈ ਸੜਕਾਂ ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਰੱਖਣ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸ਼ਿਵਸਾਗਰ 'ਚ ਭਾਰਤੀ ਵਾਯੂ ਸੈਨਾ (IAF) ਦਾ ਵੱਡਾ ਰਾਹਤ ਅਭਿਆਨ ਜਾਰੀ; ਹੈਲੀਕਾਪਟਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ

ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਸ਼ਿਵਸਾਗਰ ਅਤੇ ਨਾਜ਼ੀਰਾ 'ਚ ਹਵਾਈ ਫ਼ੌਜ ਵੱਲੋਂ 'ਯੁੱਧ ਪੱਧਰ' 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਕਾਰਜ; ਹਵਾਈ ਮਾਰਗ ਰਾਹੀਂ ਫਸੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਵੰਡਣ ਦੀ ਕਵਾਇਦ

ਸ਼ਿਵਸਾਗਰ (ਅਸਾਮ): ਅਸਾਮ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਅਤੇ ਨਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਏ ਭਿਆਨਕ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਸਥਿਤੀ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸ਼ਿਵਸਾਗਰ (Sivasagar) ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਵਾਯੂ ਸੈਨਾ (IAF) ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਅਭਿਆਨ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੈਲੀਕਾਪਟਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਅਤੇ ਕੱਟੇ ਹੋਏ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਪਹੁੰਚਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਹੈਲੀਕਾਪਟਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਵੰਡ: ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਵਿੱਚ ਹਵਾਈ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਜਵਾਨ ਸ਼ਿਵਸਾਗਰ ਵਿਖੇ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਪੈਕੇਟ ਲੋਡ ਕਰਦੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਘਿਰੇ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਸੁੱਕਾ ਰਾਸ਼ਨ, ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਪਹੁੰਚਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਣ।

ਸ਼ਿਵਸਾਗਰ ਅਤੇ ਨਾਜ਼ੀਰਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ: ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਨਾਜ਼ੀਰਾ (Nazira) ਅਤੇ ਅਮਗੁਰੀ ਸਮੇਤ ਕਈ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਭਿਆਨਕ ਬਹਾਅ ਕਾਰਨ ਜ਼ਮੀਨੀ ਰਸਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੰਦ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹਵਾਈ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਚੌਪਰਾਂ (Choppers) ਰਾਹੀਂ ਛੱਤਾਂ ਅਤੇ ਉੱਚੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਫਸੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਏਅਰਲਿਫਟ (Airlift) ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਹਾ ਹੈ।

ਸੈਨਾ ਅਤੇ ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਟੀਮਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਮੁਹਿੰਮ: ਭਾਰਤੀ ਵਾਯੂ ਸੈਨਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਥਲ ਸੈਨਾ (Indian Army), NDRF, SDRF ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਯੁੱਧ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਜੁਟੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਗੰਭੀਰ ਹਾਲਾਤ: ਅਸਾਮ ਦੇ 16 ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਇਸ ਵੇਲੇ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕੱਲੇ ਸ਼ਿਵਸਾਗਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹਨ।

ਸ਼ਿਵਸਾਗਰ 'ਚ ਭਿਆਨਕ ਤਬਾਹੀ ਦੀਆਂ ਹਵਾਈ ਤਸਵੀਰਾਂ (Aerial Views) ਆਈਆਂ ਸਾਹਮਣੇ; ਦਰਜਨਾਂ ਪਿੰਡ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਲਮਗਨ

ਅੱਪਰ ਅਸਾਮ 'ਚ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬੇਹੱਦ ਗੰਭੀਰ; ਹਵਾਈ ਸਰਵੇਖਣ ਦੌਰਾਨ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਦਿਸਿਆ ਪਾਣੀ ਦਾ ਸਮੁੰਦਰ

ਸ਼ਿਵਸਾਗਰ (ਅਸਾਮ): ਅਸਾਮ ਦੇ ਸ਼ਿਵਸਾਗਰ (Sivasagar) ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਭਾਰੀ ਤਬਾਹੀ ਦੀਆਂ ਦਰਦਨਾਕ ਹਵਾਈ ਤਸਵੀਰਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਲਏ ਗਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਏਰੀਅਲ ਵਿਊਜ਼ (Aerial Views) ਵਿੱਚ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੱਕ ਫੈਲਿਆ ਪਾਣੀ ਦਾ ਸਮੁੰਦਰ, ਜਲਮਗਨ ਹੋਏ ਘਰ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡੁੱਬ ਚੁੱਕੇ ਪਿੰਡ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਹਵਾਈ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖ਼ੌਫ਼ਨਾਕ ਮੰਜ਼ਰ: ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਵਸਾਗਰ ਦੇ ਕਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਖੇਤਰ, ਖੇਤ ਅਤੇ ਰੁੱਖ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿਰਫ਼ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਹੀ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਸੰਪਰਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟੁੱਟਿਆ: ਮੁੱਖ ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਪੁਲਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਵਹਿ ਜਾਣ ਜਾਂ ਡੁੱਬ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਦਰਜਨਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਬਾਕੀ ਦੁਨੀਆ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਸੰਪਰਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੱਟਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਹਵਾਈ ਫ਼ੌਜ ਵੱਲੋਂ ਨਿਗਰਾਨੀ ਤੇ ਰਾਹਤ ਕਾਰਜ: ਹਵਾਈ ਰਸਤੇ ਰਾਹੀਂ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਵਾਯੂ ਸੈਨਾ ਦੇ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੱਟੇ ਹੋਏ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਸੁੱਕਾ ਰਾਸ਼ਨ, ਪੀਣ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਪੈਕੇਟ ਸੁੱਟੇ (Air-drop) ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਕੁਝ ਹਫਤਿਆਂ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਢਲਦਿਆਂ ਹੀ ਅਸਮਾਨ ਵੱਲ ਦੇਖਣ ਦੀ ਇੱਕ ਅਜੀਬ ਖਿੱਚ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਜਾਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ...ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਪੱਛਮੀ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਇੱਕ ਅਲੌਕਿਕ ਅਤੇ ਬੇਹੱਦ ਚਮਕਦਾਰ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨੇ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਅਤੇ ਮੰਤਰ-ਮੁਗਧ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ 'ਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਮਹਿਜ਼ ਇੱਕ 'ਵੱਡਾ ਸ਼ੁੱਕਰ ਤਾਰਾ' ਜਾਂ 'ਸ਼ਾਮ ਦਾ ਤਾਰਾ' ਸਮਝ ਕੇ ਲੰਘ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਖਗੋਲ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਇਸ ਚਮਕ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਇੱਕ ਬੇਹੱਦ ਗੂੜ੍ਹਾ ਅਤੇ ਰਹੱਸਮਈ ਸੱਚ ਛੁਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਅਕਾਸ਼ੀ ਪਿੰਡ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਾਡੇ ਸੂਰਜ ਮੰਡਲ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਗਰਮ, ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਅਦਭੁਤ ਗ੍ਰਹਿ 'ਸ਼ੁੱਕਰ' (Venus) ਦੀ ਉਹ ਦਾਸਤਾਨ ਹੈ ਜੋ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਦੇਖਣ 'ਤੇ ਇੱਕ ਚਮਤਕਾਰ ਵਰਗੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਖ਼ਾਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਸਾਇੰਸ, ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਧਾਗੇ ਵਿੱਚ ਪਰੋ ਰਹੇ ਹਾਂ—ਤਾਂ ਜੋ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਅੱਜ ਰਾਤ ਛੱਤ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਅਸਮਾਨ ਵੱਲ ਦੇਖੋ, ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਤਾਰਾ ਨਾ ਦੇਖੋ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਮਹਿਮਾ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕੋ। ਆਓ, ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਪੋਰਟ ਰਾਹੀਂ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦੇ ਇਸ ਅਨਮੋਲ ਅੰਬਰ-ਰਤਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸੱਚ ਜਾਣੀਏ... ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ

ਰਾਤ ਦੇ ਅਸਮਾਨ 'ਚ ਚਮਕਦਾ ਰਹੱਸਮਈ 'ਸ਼ੁੱਕਰ ਤਾਰਾ': (Evening Star) (Venus) ਜਾਣੋ ਇਸ ਖੂਬਸੂਰਤ ਅਲੌਕਿਕ ਨਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸੱਚ

ਸ਼ਾਮ ਦਾ ਤਾਰਾ (Evening Star) ਜਾਂ ਕੋਈ ਗ੍ਰਹਿ ? ਜਾਣੋ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲੇ ਰਾਜ ਕਰ ਰਹੇ ਸੂਰਜ ਮੰਡਲ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਚਮਕਦਾਰ ਅੰਬਰ-ਰਤਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕਹਾਣੀ

- ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖਗੋਲ ਰਿਪੋਰਟ-

ਪਿਛਲੇ ਲਗਭਗ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪੱਛਮੀ ਅਸਮਾਨ ਵੱਲ ਨਿਗਾਹ ਮਾਰੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵੱਡਾ, ਨਿਖਰਿਆ ਅਤੇ ਬੇਹੱਦ ਚਮਕਦਾਰ ਤਾਰਾ ਤੁਹਾਡਾ ਧਿਆਨ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਖ਼ਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਬਾਲ-ਚੰਦ (Crescent Moon) ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨੇੜੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਦਭੁਤ, ਰੋਮਾਂਚਕ ਅਤੇ ਖੂਬਸੂਰਤ ਨਜ਼ਾਰਾ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ 'ਵੱਡਾ ਚਮਕਦਾਰ ਤਾਰਾ' ਸਮਝ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ?

1. ਇਹ ਤਾਰਾ ਨਹੀਂ, ਸੂਰਜ ਮੰਡਲ ਦਾ ਗ੍ਰਹਿ 'ਸ਼ੁੱਕਰ' ਹੈ!

ਖਗੋਲ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ (Astronomers) ਮੁਤਾਬਕ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਚਮਕ ਰਹੀ ਇਹ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਚੀਜ਼ ਸਾਡੇ ਸੂਰਜ ਮੰਡਲ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਚਮਕਦਾਰ ਗ੍ਰਹਿ 'ਸ਼ੁੱਕਰ' (Venus) ਹੈ।

ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪਛਾਣ: ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਆਮ ਬੋਲਚਾਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ 'ਸ਼ੁੱਕਰ ਤਾਰਾ' ਜਾਂ 'ਸ਼ਾਮ ਦਾ ਤਾਰਾ' (Evening Star) ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਸਮਾਨ ਦਾ ਦੂਜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਚਮਕਦਾਰ ਰਤਨ: ਸਾਡੇ ਚੰਦਰਮਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਤ ਦੇ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਮਕਣ ਵਾਲੀ ਕੁਦਰਤੀ ਵਸਤੂ ਹੈ।

ਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਤਾਰੇ ਦਾ ਫ਼ਰਕ: ਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਟਿਮਟਿਮਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਸ਼ੁੱਕਰ ਗ੍ਰਹਿ ਸੂਰਜ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨੂੰ ਪਰਾਵਰਤਿਤ (Reflect) ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਟਿਮਟਿਮਾਏ ਇੱਕ ਸਾਰ ਚਮਕਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਮਾਪਦੰਡ	ਵੇਰਵਾ / ਅੰਕੜਾ
ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਦੂਰੀ	ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ਼ੁੱਕਰ ਗ੍ਰਹਿ ਸਾਡੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 16.5 ਕਰੋੜ ਕਿਲੋਮੀਟਰ (165 ਮਿਲੀਅਨ ਕਿਲੋਮੀਟਰ) ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਹੈ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਧਰਤੀ ਦੇ ਹੋਰ ਨੇੜੇ ਆਵੇਗਾ।
ਸੂਰਜ ਤੋਂ ਦੂਰੀ	ਸ਼ੁੱਕਰ ਗ੍ਰਹਿ ਸੂਰਜ ਦੇ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਸੂਰਜ ਤੋਂ ਔਸਤ ਦੂਰੀ ਲਗਭਗ 10.8 ਕਰੋੜ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ।
ਸੂਰਜ ਮੰਡਲ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਗਰਮ ਗ੍ਰਹਿ	ਸੂਰਜ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੰਘਣੇ ਕਾਰਬਨ ਡਾਇਓਕਸਾਈਡ ਵਾਲੇ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਦੇ ਗ੍ਰੀਨਹਾਊਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸਾਡੇ ਸੂਰਜ ਮੰਡਲ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਗਰਮ ਗ੍ਰਹਿ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਔਸਤ ਤਾਪਮਾਨ 465°C ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

2. ਨੇੜੇ ਦਿਖਣ ਵਾਲਾ 'ਛੋਟਾ ਤਾਰਾ' ਕਿੱਥੇ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਿਆ ?

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਤਾਰਾ-ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਅਤੇ ਖਗੋਲ-ਪਾਰਖੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਗੌਰ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੱਕ ਇਸ ਸ਼ੁੱਕਰ ਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਕੋਲ ਇੱਕ ਹੋਰ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਚਮਕਦਾਰ ਤਾਰਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਹੁਣ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ।

ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਛੋਟਾ ਤਾਰਾ ਸਾਡੇ ਸੂਰਜ ਮੰਡਲ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਗ੍ਰਹਿ ਬ੍ਰਹਿਸਪਤੀ (Jupiter) ਸੀ।

ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ 'ਪਲੈਨੇਟਰੀ ਕੰਜੰਕਸ਼ਨ' (Planetary Conjunction) ?

ਜੂਨ ਮਹੀਨੇ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਗ੍ਰਹਿ ਆਪਣੀ-ਆਪਣੀ ਪਰਿਕਰਮਾ ਪਥ 'ਤੇ ਚੱਲਦੇ ਹੋਏ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਦੇਖਣ 'ਤੇ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਆ ਗਏ ਸਨ। ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਖਗੋਲਿਕ ਮੇਲ ਨੂੰ 'ਪਲੈਨੇਟਰੀ ਕੰਜੰਕਸ਼ਨ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਹੁਣ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬ੍ਰਹਿਸਪਤੀ ਗ੍ਰਹਿ ਆਪਣੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬਦਲ ਕੇ ਸੂਰਜ ਦੇ ਪਿੱਛੇ (ਸੂਰਜ ਦੀ ਤੇਜ਼ ਚਮਕ ਦੀ ਓਟ ਵਿੱਚ) ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਹੁਣ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਕਰ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਰਾਜ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

3. ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਤੋਂ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਦੂਰੀ

ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਦੀ ਦੂਰੀ ਕਦੇ ਵੀ ਇੱਕ ਵਰਗੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੇ ਗ੍ਰਹਿ ਅੰਡਾਕਾਰ (Elliptical) ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਸੂਰਜ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦੇ ਹਨ।

4. ਅਜੇ ਹੋਰ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇਗਾ ਇਹ ਨਜ਼ਾਰਾ ?

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਅਲੌਕਿਕ ਨਜ਼ਾਰੇ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਖੁੰਝ ਗਏ ਹੋ, ਤਾਂ ਚਿੰਤਾ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ:

1. ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਤੱਕ ਸ਼ਾਮ ਦਾ ਨਜ਼ਾਰਾ: ਤੁਸੀਂ ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੱਕ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸੂਰਜ ਡੁੱਬਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਪੱਛਮ (West) ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ।
2. ਸਤੰਬਰ 'ਚ ਪਹੁੰਚੇਗਾ ਸਿਖ਼ਰ 'ਤੇ: ਸਤੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਪਣੀ ਚਮਕ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਪੱਧਰ (Peak Brightness) 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ।
3. ਅਕਤੂਬਰ ਦੇ ਅਖੀਰ 'ਚ ਗਾਇਬ: ਅਕਤੂਬਰ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੂਰਜ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਚਮਕ ਦੇ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਆਉਣ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਗਾਇਬ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।
4. ਨਵੰਬਰ 2026 'ਚ ਬਣੇਗਾ 'ਸਵੇਰ ਦਾ ਤਾਰਾ': ਨਵੰਬਰ 2026 ਦੇ ਮੱਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੁਬਾਰਾ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਵੇਗਾ—ਪਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਸਵੇਰੇ ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰਬ (East) ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ। ਉਦੋਂ ਇਹ 'ਸਵੇਰ ਦਾ ਤਾਰਾ' (Morning Star) ਬਣ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰੇਗਾ।

ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ

ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦੇ ਇਸ ਅਨੋਖੇ ਅਦਭੁਤ ਨਜ਼ਾਰੇ ਨੂੰ ਮਾਣਨ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸੂਰਜ ਡੁੱਬਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀ ਛੱਤ ਜਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਅਸਮਾਨ ਵੱਲ ਪੱਛਮ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦੇਖਣਾ ਨਾ ਭੁੱਲਣਾ!

ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ 'ਚ ਸ਼ਹੀਦ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਜਵਾਨ ਨੂੰ ਨਮ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅੰਤਿਮ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ

ਅਨੰਤਨਾਗ 'ਚ ਸ਼ਹੀਦ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੀ ਦੇਹ 'ਤੇ ਫੁੱਲ ਮਾਲਾਵਾਂ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਰੋ ਪਏ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ; ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਸੋਗ ਦੀ ਲਹਿਰ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡਾ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਭਿਆਨ ਸ਼ੁਰੂ

ਅਨੰਤਨਾਗ (ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ): ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਅਨੰਤਨਾਗ (Anantnag) ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਇਰਾਨਾ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਫ਼ੌਜੀ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਨਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਅੰਤਿਮ ਵਿਦਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਰੋਹ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਾਹੌਲ ਬੇਹੱਦ ਗਮਗੀਨ ਹੋ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਸ਼ਹੀਦ ਜਵਾਨ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ 'ਤੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦੇ ਫੁੱਲ (Wreath) ਅਰਪਿਤ ਕੀਤੇ।

ਦਿਲ ਕੰਬਾਊ ਦ੍ਰਿਸ਼: ਅਨੰਤਨਾਗ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਸ਼ਹੀਦ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੀ ਦੇਹ 'ਤੇ ਫੁੱਲ ਮਾਲਾਵਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਸਬਰ ਦਾ ਬੰਨ੍ਹ ਟੁੱਟ ਗਿਆ। ਪਰਿਵਾਰਕ ਔਰਤਾਂ ਆਪਣੇ ਸ਼ਹੀਦ ਪੁੱਤ/ਪਤੀ ਦੀ ਦੇਹ ਨਾਲ ਲਿਪਟ ਕੇ ਵਿਲਕਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰ ਆਈਆਂ।

ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲਾ: ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਇਹ ਜਵਾਨ ਅਨੰਤਨਾਗ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਅਚਾਨਕ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ। ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਵਾਨ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਿੱਤੀ।

ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਤੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਭਿਆਨ: ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਾ, ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐੱਫ. (CRPF) ਵੱਲੋਂ ਪੂਰੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਕਰਕੇ ਹਮਲਾਵਰ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਭਾਲ ਲਈ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਭਿਆਨ (Search Operation) ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ: ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦ ਜਵਾਨ ਦੀ ਸਰਵਉੱਚ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਕਰਦਿਆਂ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਡੂੰਘੀ ਹਮਦਰਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਇਸ ਕਾਇਰਾਨਾ ਹਰਕਤ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਬਖ਼ਸ਼ਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ।

23 ਜੁਲਾਈ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਿਹਾੜੇ ’ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਮੁਸਾਫ਼ਿਰਾਂ ਦਾ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਜਾਰੀ ਹੈ !

ਇਸ ਵੇਲੇ ਹਰ ਪਾਸੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੀ ਚਰਚਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਅੱਤਵਾਦ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੀਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਮਾਰ-ਮੁਕਾ ਕੇ ਲਾਵਾਰਿਸ ਲਾਸ਼ਾਂ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਜਬਰ-ਜ਼ੁਲਮ ਵਿਰੁੱਧ, ਭਾਈ ਖਾਲੜਾ ਵਲੋਂ ਨਿਭਾਈ ਭੂਮਿਕਾ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਸੁਨਹਿਰੀ ਪੰਨਾ ਹੈ। ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਖਿਲਾਫ਼ ਭਾਈ ਖਾਲੜਾ ਨੂੰ ਜੂਝਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਜਿੱਥੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਮਿਲੀ, ਉੱਥੇ ਇਸ ਦੀ ਗੁੜਤੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਵਿਰਸੇ ’ਚੋਂ ਵੀ ਹਾਸਿਲ ਹੋਈ। ਦਰਅਸਲ ਭਾਈ ਖਾਲੜਾ ਦੇ ਦਾਦਾ ਜੀ, ਭਾਈ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਬਸਤੀਵਾਦ ਖਿਲਾਫ਼ ਲੜੇ। ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਨਸਲੀ ਵਿਤਕਰੇ ਅਧੀਨ ਮੋੜੇ ਗਏ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਸਤੇ ਬਣਾਈ ਗਈ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ। ਸ਼ਹੀਦ ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਸਪੁੱਤਰੀ ਨਵਕਿਰਨ ਕੌਰ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਹਨ ਕਿ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਸਾਡੇ ਬਾਬੇ 112 ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਸਨ। ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਹਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਯਾਤਰੂਆਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਉਤਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਉਹ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕੇ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਵਿਚ ਆਏ ਸਾਡੇ ਬਾਬੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸ ਰਹੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਨੂੰ 112 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਤੇ ਨਸਲੀ ਧੱਕਿਆਂ ਵਿਰੋਧ ਹਲੂਣਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਰਹਿੰਦੀ ਦੁਨੀਆ ਤੱਕ, ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਹਾਕਮ ਅੱਗੇ ਨਾ ਝੁਕਣ ਅਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਖਿਲਾਫ ਬਾਗ਼ੀ ਬਿਰਤੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਰਾਹ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਇਸ ਜਹਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਇਕ ਯਾਤਰੀ, ਮੇਰੇ ਪੜਦਾਦਾ ਜੀ ਸਰਦਾਰ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਸਨ। ਉਹ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੀ 5 ਮੇਂਬਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੇਂਬਰ ਸਨ ਅਤੇ ਹਾਂਗਕਾਂਗ, ਸ਼ੰਘਈ ਤੋਂ ਗ਼ਦਰ ਲਹਿਰ ਦੇ ਸਰਗਰਮ ਕਾਰਕੁੰਨ ਵੀ ਸਨ। ਸ਼ਹੀਦ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਸੰਗਰਸ਼ ਵੱਲ ਖਿੱਚ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦਾ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਵਿਚ ਅਤੇ ਫਿਰ ਗ਼ਦਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਭਾਇਆ ਰੋਲ ਸੀ। ਸ਼ਹੀਦ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਾਬੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋ ਕੇ, 82-83 ਸਾਲਾਂ ਬਾਦ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਫਲਸਫੇ ’ਤੇ ਖੜ੍ਹ ਕੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਬਾਬੇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਬੰਦਰਗਾਹ ਤੇ ਘੇਰੇ ਹੋਏ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤੇ ਵਾਰਨਿੰਗ ਸ਼ੋਟਸ (ਗੋਲੀਆਂ) ਦੀ ਗੂੰਜ ਹੀ ਸੀ, ਜੋ 83 ਸਾਲ ਬਾਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੋਤੇ ਨੂੰ ਉਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਲੈ ਆਈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਇਕ ਅਹਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਫਿਰ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ‘ਵਾਰਨਿੰਗ ਸ਼ੋਟਸ’ ਸੁਣਾ ਕੇ ਹਲੂਣਾ ਦੇ ਗਿਆ। ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਵਾਕਿਆ, ਕਿਹੜੇ ਵੇਲੇ ਕਿਸ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰ ਕੇ ਮੁੜ ਇਤਿਹਾਸ ਰੱਚ ਦੇਵੇਗਾ, ਇਸ ਦਾ ਭੇਦ ਸ਼ਾਇਦ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜਹਾਜ਼ ’ਤੇ ਚੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਹੀ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ। ਸਾਡੇ ਵਰਗੇ ਆਮ ਲੋਕ ਜੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਤਾਂ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਵਾਪਰੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਅਹਿਮ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ‘ਸਹੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਯਾਦ’ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ, ਸਾਡੇ ਅਮੀਰ ਵਿਰਸੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਕੇ, ਇਹ ਅਰਦਾਸ ਤਾਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਰਹੀ ਅਧਿਆਤਮਕ ਕੰਗਾਲੀ ਅਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਖਿਲਾਫ ਲੜ੍ਹਨ ਲਈ, ਸਿੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਸਵਾਰ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿਣ, ਜੋ ਭਾਵੇਂ ਬੰਦਰਗਾਹ ਤੋਂ ਹੀ ਮੋੜ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ, ਪਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹਰ ਥਾਂ ਫੈਲਾ ਦੇਣ।

ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 23 ਜੁਲਾਈ 1914 ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਨਸਲੀ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਰਾਹੀਂ ਮੋੜੇ ਗਏ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ ਦਾ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ‘ਸਹੀ ਰੂਪ ਵਿਚ’ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਇਸ ਵੱਡੀ ਅਤੇ ਅਹਿਮ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ‘ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼’ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਚੇਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੀ ਸਹੀ ਹੈ। ਅਸਲੀ ਵਾਰਿਸ ਇਹ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੇ ਸਹੀ ਪ੍ਰਸੰਗਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁਲਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਆਉਣ ’ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਦਮਾਂ ’ਤੇ ਚੱਲ ਕੇ ਸੱਚੇ ਵਾਰਿਸ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸਾਬਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਵਾਰਿਸ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਾਬਾ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਸਰਹਾਲੀ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜ਼ ਭਾਈ ਤੇਜਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਜਨੇਤਪੁਰ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜ਼ ਭਾਈ ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਤੂਰ ਸਮੇਤ ਅਨੇਕਾਂ ਹੋਰ ਵਾਰਿਸ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਮੁੱਚੀ ਕੌਮ ਹੀ ਵਡੇਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਵਾਰਿਸ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਉਹ ਸਹੀ ਬਿਰਤਾਂਤ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਵੀ ਅਤੇ ਇਸ ’ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਵੀ ਦੇਣ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ ਦਾ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਇਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ’ਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੇ ਵਿਰਾਸਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕੌਮੀ ਪਛਾਣ ਦੇ ਰੂਪ ’ਚ ਸਾਂਝੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਫੈਡਰਲ ਮੁਆਫ਼ੀ ’ਚ ਕਾਮਾਗਾਟਾਮਾਰੂ ਦੀ ਥਾਂ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਬਹਾਲ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਇੱਥੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਏਗੀ।

’ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼’ ਸਫ਼ਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੈ, ਕਾਮਾਗਾਟਾਮਾਰੂ ਕਿਰਾਏ ਵਾਲੇ ਬੇੜੇ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਸਰਹਾਲੀ ਨੇ ‘ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਟੀਮਸ਼ਿਪ ਕੰਪਨੀ’ ਬਣਾਈ। ਉਹਨਾਂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਕਿਰਾਏ ’ਤੇ ਲੈਣ ਲਈ ਕਈ ਬੇੜੇ ਦੇਖੇ ਤੇ ਆਖਿਰ ਨੂੰ ਜਪਾਨੀ ਕੰਪਨੀ ‘ਕਾਮਾਗਾਟਾਮਾਰੂ ਸਟੀਮਸ਼ਿਪ ਕੰਪਨੀ’ ਦੇ ਬੇੜੇ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ। ਅਪ੍ਰੈਲ 1914 ਨੂੰ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਤੋਂ ਰਵਾਨਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨਾਂ ਕਿਰਾਏ ’ਤੇ ਲਏ ਬੇੜੇ ਅਤੇ ਸਫਰ ਦਾ ਨਾਂ, ਅਰਦਾਸ ਤੇ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਲੈ ਕੇ ‘ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ ਦਾ ਸਫਰ’ ਰੱਖਿਆ। ਬੇੜੇ ’ਚ ਸਵਾਰ ਯਾਤਰੂਆਂ ਨੇ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ’ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼’ ਦੇ ਮੁਸਾਫ਼ਿਰ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੀ 1921 ’ਚ ਲਿਖੀ ਕਿਤਾਬ ‘ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼’ ਇਹ ਸੱਚਾਈ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ ਦਾ ਸੱਚਾ-ਸੁੱਚਾ ਇਤਿਹਾਸ ਲਿਖਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬਾਬਾ ਜੀ ਵਲੋਂ ਰੂਪੋਸ਼ੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬਾਬਾ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ‘ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼’ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ, ਹਰ ਥਾਂ ’ਤੇ ਜਹਾਜ਼ ਦਾ ਨਾਂ ‘ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਹੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜ ਵੇਲੇ, ‘ਕਾਮਾਗਾਟਾਮਾਰੂ’ ਸ਼ਬਦ ਜੇਕਰ ਲਿਖਣਾ ਵੀ ਪਿਆ ਤਾਂ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਸਮਕਾਲੀ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ‘ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼’ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ‘ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ ਦੀ ਦੁੱਖ ਭਰੀ ਕਹਾਣੀ’ ’ਤੇ ਸਮਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਮਗਰੋਂ ਜਾ ਕੇ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਪਾਠਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਡਾ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਵੱਲੋਂ ਅਣਥੱਕ ਮਿਹਨਤ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇੱਕ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਡਾ. ਹਿਊ ਜੌਹਨਸਟਨ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਭਾਗ, ਸਾਈਮਨ ਫਰੇਜ਼ਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਬੀਸੀ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ 1989 ਵਿੱਚ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਦੀ 75ਵੀਂ ਵਰੇ-ਗੰਢ ’ਤੇ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਕਿ 1914 ਦੀ ਬਸੰਤ ਵਿੱਚ, ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਦੇ ਇੱਕ ਅਮੀਰ ਸਿੱਖ ਬਾਬਾ ਗੁਰਦਿੱਤ

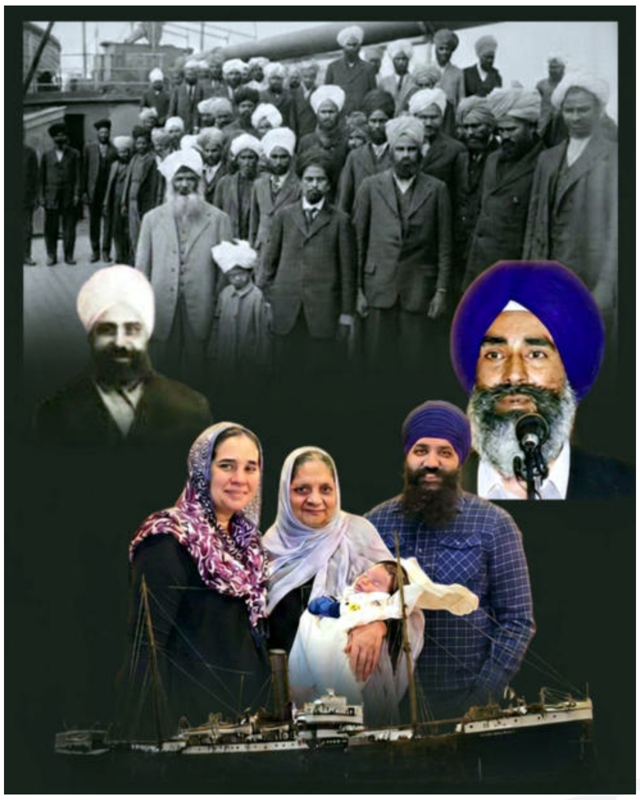

ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਸਟੀਮਰ ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਕਿਰਾਏ ’ਤੇ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਟੀਮਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਂ ’ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਕਿਹਾ।

"In the spring of 1914, a committee of Sikhs, led by Baba Gurdit Singh, a wealthy Sikh from Singapore chartered the steamer Komagata Maru to carry Indian immigrants to Canada. They had a sense of mission, and they called the steamer Guru Nanak Jahaz, after the first Sikh Guru." Dr. Hugh Johnston Professor, Dept. of History, SFU, Canada.

ਇਹਨਾਂ ਹਵਾਲਿਆਂ ਮਗਰੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਹਾਜ਼ ਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਿਰਾਏ

ਡਾ. ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
604 825 1550

’ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਆਗੂ ਭਾਈ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਸਨ। ਮੁਸਾਫ਼ਿਰਾਂ ਨੇ ਵੱਡੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ’ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼’ ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਸਹੀ ਬਿਰਤਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਫ਼ੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ’ਤੇ ਸੌਂਪੀ ਜਾਣੀ ਹੀ ਠੀਕ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਕਿਰਾਏ ’ਤੇ ਲਏ ਗਏ ਸਮੁੰਦਰੀ ਬੇੜੇ ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਦੇ ਨਾਂ ’ਤੇ। ਇਹ ਚਿੱਟੇ ਦਿਨ ਵਾਂਗ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ’ਚ ਸਮੁੰਦਰੀ ਬੇੜਾ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖੁਰਦਪੁਰ ਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਭਿੱਖੀਵਿੰਡ ਹੁਰਾਂ ਨੇ ਬਾਬਾ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਸਰਹਾਲੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਕਿ ਨਸਲੀ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਸਫ਼ਰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ’ਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ’ਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਂਝੇ ਰੂਪ ’ਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਚਾਹੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ’ਚ 341 ਸਿੱਖ ਮੁਸਾਫਿਰ ਸਨ, ਪਰ 24 ਮੁਸਲਮਾਨ ਤੇ 12 ਹਿੰਦੂ ਵੀ ਸਵਾਰ ਸਨ। ਸਾਰੇ ਸਾਂਝੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਸਨ। ਜਪਾਨੀ ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਤਾਂ ਜਹਾਜ਼ ਕੇਵਲ ਕਿਰਾਏ ’ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਮਲੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੀ ਜਪਾਨੀ ਸਨ, ਨਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਸਾਫ਼ਿਰ ਜਪਾਨ ਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ’ਚ ਮੁਆਫ਼ੀ ਜਪਾਨੀ ਸ਼ਿਪ ਦੇ ਨਾਂ ’ਤੇ ਮੰਗਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਸਾਂਝੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ ਤੋਂ ਮੰਗੀ ਜਾਣੀ ਹੀ ਸਹੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸਮੁੰਦਰੀ ਬੇੜੇ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਨਾਂ, ਸਫ਼ਰ ਦਾ ਇਕੋ ਹੀ ਨਾਂ

ਇਹ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਸਮੁੰਦਰੀ ਬੇੜੇ (ਕਾਮਾਗਾਟਾਮਾਰੂ) ਦੇ ਨਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਬਦਲਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। 13 ਅਗਸਤ 1890 ’ਚ ਇਹ ਬੇੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਇਸ ਦਾ ਨਾਂ ‘ਚਾਰਲਸ ਕੋਨੇਕ’ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਮਾਲਕੀ ਬਦਲਣ ’ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਨਾਂ ‘ਸਿਨਿਆਈ ਕਾਈਸਨ ਗੋਸ਼ੀ ਕੈਸੀਆ’ ਪੈ ਗਿਆ। 1894 ਵਿਚ ਜਰਮਨ ਸ਼ਟਿਊਬਨਹੁੱਕ ਤੇ ਐੱਸ. ਐੱਸ. ਸੀਸੀਲੀਆ ਵੱਲੋਂ ਖਰੀਦਣ ਮਗਰੋਂ, ਜਹਾਜ਼ ਇਹਨਾਂ ਨਾਵਾਂ ’ਤੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਫਿਰ ਇਸ ਨੂੰ ਹੈਮਬਰਗ ਤੇ ਅਮਰੀਕਨ ਲਾਈਨ ਨੇ ਖਰੀਦ ਲਿਆ। 1913 ਵਿਚ ਜਪਾਨੀ ਕੰਪਨੀ ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਸਟੀਮਸ਼ਿਪ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਖ਼ਰੀਦ ਕੇ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। 1924 ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਬਦਲੀ ਤੇ ਨਾਂ ‘ਹੀਏਨ ਮਾਰੂ’ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਬੇੜੇ ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਨਾਂ ਬਦਲੇ। ਜਦੋਂ ਮਾਰਚ 1914 ਤੋਂ ਸਤੰਬਰ 1914 ਤੱਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਇਹ ਜਹਾਜ਼ ਕਿਰਾਏ ’ਤੇ ’ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਟੀਮਸ਼ਿਪ ਕੰਪਨੀ’ ਦੇ ਮਾਲਕ ਬਾਬਾ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ 66 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਦੇ ਕੇ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸਫ਼ਰ ਨੂੰ ‘ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ ਦਾ ਸਫ਼ਰ’ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਫ਼ਰ ਦਾ ਨਾਂ ਸਦਾ ਇਕੋ ਹੀ ਹੈ ਤੇ ਰਹੇਗਾ, ਜਦ ਕਿ ਬੇੜੇ ਦੇ ਨਾਂ ਬਦਲਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੱਚ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਲਏ ਸਮੁੰਦਰੀ ਬੇੜੇ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੇਂ ਰੱਖੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਫ਼ਰ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਾਸਤਾ ਨਹੀਂ। ਸਫ਼ਰ ਦਾ ਇਕੋ ਹੀ ਨਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਫੈਡਰਲ ਮੁਆਫ਼ੀ ਦੀ ਸੋਧ, ਇਸ ਨਾਂ ‘ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼’ ’ਤੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਮੁਆਫ਼ੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਨਹੀਂ, ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ ਦੇ ਸਫ਼ਰ ਤੋਂ ਮੰਗੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਰਿਕਾਰਡ, ਆਰਕਾਈਵਜ਼, ਸਰਕਾਰੀ ਹਵਾਲੇ ਮੈਰੀ ਟਾਈਮ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਨਸਲਵਾਦੀ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਮੰਗੀ ਜਾਵੇ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਮਾਗਾਟਾਮਾਰੂ ਤੋਂ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗੀ, ਤਾਂ ਬੌਧਿਕਤਾ ’ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਰਿਕਾਰਡ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਦ ਕਿ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਸੋਧਣ ਵੇਲੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਨਾਂਵਾਂ ’ਤੇ ਮੁਆਫ਼ੀਆਂ ਨਹੀਂ ਮੰਗੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਅਜਿਹਾ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲੋਂ, ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਦਾ ਨਾਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇੱਥੇ ਸਹੀ ਬਿਰਤਾਂਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਬੇੜੇ ਦਾ ਨਾਂ ਮੂਹਰੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਫੈਡਰਲ ਮੁਆਫ਼ੀ ਦੀ ਸੋਧ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਮਾਗਾਟਾਮਾਰੂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਵਿਚਲਾ ਨਾਂ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ, ‘ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼’ ਮੁਸਾਫ਼ਿਰਾਂ ਦੇ ਸਫ਼ਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੈ।

‘ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼’ ਨਾਂ ਬਦਲ ਕੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ, ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਵੈਨਕੂਵਰ ’ਚ ਸਮੁੰਦਰੀ ਤੱਟ ’ਤੇ ‘ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਮੈਮੋਰੀਅਲ’ ਦੇ ਨਾਂ ’ਤੇ, ਜਦੋਂ ਨਵਾਂ ਸਮਾਰਕ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਕਈਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਮਾਗਾਟਾਮਾਰੂ ਦਾ ਨਾਂ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਭੁੱਲ ਗਏ ਕਿ ਨਾਂ ਬਦਲ ਕੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ, ਬਲਕਿ ‘ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼’ ਨਾਂ ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਯਾਤਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਹੀ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸੱਚ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕਲੋਨੀਅਲ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚਲੇ ਬੇੜੇ ਦੇ ਨਾਂ ‘ਕਾਮਾਗਾਟਾਮਾਰੂ’ ਨੂੰ ਹੀ ਮੂਹਰੇ ਰੱਖਿਆ। ਹੁਣ 112 ਸਾਲ ਮਗਰੋਂ ਵੈਨਕੂਵਰ ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲ, ਪਾਰਕ ਕੌਂਸਲ ਤੇ ਕਈ ਹੋਰਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ‘ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼’ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਵਾਂ ਨਾਂ ਨਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ, ਸਗੋਂ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ। ਹੁਣ ਫੈਡਰਲ ਮੁਆਫ਼ੀ ’ਚ ਇਸੇ ਤਰਜ਼ ’ਤੇ ‘ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼’ ਨਾਂ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿ 112 ਸਾਲ ਮਗਰੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਪਛਾਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ’ਚ ਦੇਰੀ ਮੁਸਾਫ਼ਿਰਾਂ ਦਾ ਘੋਰ ਨਿਰਾਦਰ ਹੈ।

‘ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼’ ਨਾਂ ਵਰਤਣ ਦਾ ਮਤਲਬ, ‘ਕਾਮਾਗਾਟਾਮਾਰੂ’ ਮਿਟਾਉਣਾ ਨਹੀਂ

ਦਰਅਸਲ ‘ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼’ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਫ਼ਰ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨਾਂ ਹੈ। ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ ਨੇ ਜਹਾਜ਼ ਕਿਰਾਏ ’ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਉਵੇਂ ਹੀ ਇਹ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਵਾਹਨ ਜਾਂ ਜਗ੍ਹਾ ਲੀਜ਼ ਆਦਿ ’ਤੇ ਲੈ ਕੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ‘ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼’ ਨਾਂ ਬਾਬਾ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਮੁਸਾਫਿਰ ਭਾਈਆਂ ਨੇ, ਭਾੜੇ ’ਤੇ ਜਹਾਜ਼ ਲੈ ਕੇ ਵੱਡੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼ ਨਾਂ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ‘ਕਾਮਾਗਾਟਾਮਾਰੂ’ ਨਾਂ ਮਿਟਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਬਿਲਕੁਲ ਗ਼ਲਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਮਾਗਾਟਾਮਾਰੂ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਇਹ ਜਹਾਜ਼ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰਾਂ, ਅਕਾਦਮਿਕਾਂ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ’ਚ ਇਹੀ ਨਾਂ ਦਰਜ ਹੈ ਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਰਹੇਗਾ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼’ ਨਾਂ ਬਹਾਲ ਕਰਾਉਣ ਅਤੇ ਅਪਣਾਉਣ ਦਾ ਅਰਥ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ’ਚੋਂ ਕਾਮਾਗਾਟਾਮਾਰੂ ਨਾਂ ਮਿਟਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਮੁੱਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਚੇਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸਹੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਨਾ ਕਿ ਕਿਰਾਏ ਵਾਲੇ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਅਦਾਰੇ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅੱਗੇ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ। ਜਨ-ਸਮੂਹ ਦੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਅਤੇ ਯਾਦ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ, ਉਸ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਤੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਅਤੇ ਕੋਲੋਨੀਅਲ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ। ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੰਗੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਯਾਤਰੂਆਂ ਨਾਲ ਹੋਏ ਨਸਲਵਾਦ ਖਿਲਾਫ ਵੱਡੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ। ਮੁਆਫ਼ੀ ਕਲੋਨੀਅਲ ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ’ਚ ਕੈਦ ਹੋ ਕੇ, ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।’ ਕਾਮਾਗਾਟਾਮਾਰੂ ਦਾ ਦੁਖਾਂਤ, ‘ਕਾਮਾਗਾਟਾਮਾਰੂ ਤੋਂ ਮੁਆਫ਼ੀ’, ‘ਕਾਮਾਗਾਟਾਮਾਰੂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ’ ਆਦਿ ਸ਼ਬਦ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਆ ਕੇ ਨਸਲਵਾਦ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਸਾਫਿਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ‘ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਹਾਜ਼’ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਯਾਤਰੂਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ੀਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ‘ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ’ ਸ਼ਬਦ ਨਸਲਵਾਦ ਖਿਲਾਫ ਲੜਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਵੀ।

ਮੀਰੀ-ਪੀਰੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ

ਜੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵੱਲ ਝਾਤੀ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਰਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਾਜ-ਭਾਗ ਨੂੰ ਸੇਧ ਦੇਣ ਦੀ ਥਾਂ, ਉਸ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਧਰਮ ਦੀ ਆਮਦ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜੀਵਨ-ਜਾਚ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਸਾਰੀ ਲੋਕਾਈ ਬਰਾਬਰੀ ਨਾਲ ਮਿਲਜੁਲ ਕੇ ਰਹੇ। ਕੋਈ ਤਕੜਾ ਮਾੜੇ 'ਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਨਾ ਕਰੇ। ਪਰ ਹੋਇਆ ਉਲਟ। ਮੌਕੇ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜ-ਭਾਗ ਦੀ ਸਲਾਮਤੀ ਲਈ ਅਤੇ ਗਲਤ ਫ਼ੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਧਰਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਡਰਾ ਕੇ ਜਾਂ ਲਾਲਚ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ।

15ਵੀਂ ਸਦੀ 'ਚ ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋਇਆ, ਉਦੋਂ ਇਹ ਚਲਣ ਸਿਖ਼ਰ 'ਤੇ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਹਣਤਾਂ ਪਾਈਆਂ। ਜਦੋਂ ਬਾਬਰ ਨੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਬੇਕਸੂਰਿਆਂ 'ਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਢਾਇਆ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਵੀ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਲਹੂ ਲੱਗ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਤੇ ਹਾਕਮ ਆਪਣੇ ਗਲਤ ਫ਼ੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂਆਂ ਤੋਂ ਹੀ ਕਰਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੇ ਬਾਕੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਰੋਧ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਹੀ ਕੀਤਾ। ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਸਿਰਤਾਜ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ, ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਤੇਗ਼ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਮੌਕੇ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂਆਂ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਸਹੀ ਦਰਸਾਏ। ਮੀਰੀ-ਪੀਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਰਥਾਤ ਧਰਮ ਰਾਹੀਂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਭਾਵੇਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਹੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਜਾਮਾ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਦਿੱਤਾ।

ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਕੇਵਲ 11 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਗੁਰਗੱਦੀ 'ਤੇ ਬੈਠੇ। ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਗੱਦੀ 'ਤੇ ਬਿਠਾਇਆ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਦੋ ਕਿਰਪਾਨਾਂ ਪਹਿਨਾਈਆਂ। ਇਕ ਪੀਰੀ ਦੀ ਤੇ ਦੂਜੀ ਮੀਰੀ ਦੀ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮੌਕੇ ਦੀ ਜ਼ਾਲਮ ਹਕੂਮਤ ਵਿਰੁੱਧ ਬਗ਼ਾਵਤ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਇਕ ਆਜ਼ਾਦ ਖਿੱਤਾ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਕਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਵਾਈ ਤੇ ਫ਼ੌਜ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਭੇਟਾ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਵਧੀਆ ਘੋੜੇ ਤੇ ਹਥਿਆਰ ਦੇਣ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਠਣ ਲਈ ਥੜ੍ਹਾ ਬਣਵਾਇਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਆਖਿਆ ਗਿਆ, ਭਾਵ ਰੱਬੀ ਤਖ਼ਤ। ਇੱਥੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਨਿਵਾਰਨ ਕਰਦੇ। ਢਾਡੀ ਬੀਰ ਰਸੀ ਵਾਰਾਂ ਗਾਉਂਦੇ ਸਨ ਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਜੰਗੀ ਮਸ਼ਕਾਂ ਕਰਦੇ। ਇੰਝ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮੀਰੀ ਤੇ ਪੀਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਵਿਖਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਦਰਸ਼ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਵੀ ਨਮੂਨਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿਚ ਵੀ ਸ਼ਸਤਰ ਤੇ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ ਜੋੜ ਸੀ, ਪਰ ਉਦੋਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇਸ ਸੋਚ ਨੂੰ ਕਰਮਕਾਂਡਾਂ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਵਰਗ ਵੰਡ ਨੇ ਕਰੂਪ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼ਾਸਤਰ ਕੇਵਲ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਲਈ ਤੇ ਸ਼ਸਤਰ ਖੱਤਰੀਆਂ ਲਈ ਨਿਸਚਿਤ ਹੋਣ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਸਦੀਆਂ ਤੱਕ ਗੁਲਾਮੀ ਭੋਗਦਾ

ਡਾ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਰਿਹਾ। ਇਸੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤ-ਸਿਪਾਹੀ ਦਾ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ। ਖ਼ਾਲਸੇ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਸਮੇਂ ਦਸਮ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਕਿਰਪਾਨ ਧਾਰਨੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਤਲਵਾਰ ਦਾ ਨਾਂਅ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਰਪਾਨ ਰੱਖਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜ਼ੁਲਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਜ਼ੁਲਮ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਅਸਹਿ ਕਸ਼ਟ ਝੱਲਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਾਂਤ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ 'ਚੋਂ ਮੌਤ ਦਾ ਭੈਅ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਨੇ ਮੁਗ਼ਲ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਡਟ ਕੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਮੁਗ਼ਲ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਹਾਰ ਦਾ ਮੂੰਹ ਵੇਖਣਾ ਪਿਆ। ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪੋਤਰੇ ਤੇ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਤੇਗ਼ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕੇਵਲ ਆਪਣੇ 'ਤੇ ਹੋ ਰਹੇ ਜ਼ੁਲਮ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ, ਸਗੋਂ ਮਜ਼ਲੂਮਾਂ 'ਤੇ ਹੋ ਰਹੇ ਜ਼ੁਲਮ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰਨਾ ਵੀ ਫ਼ਰਜ਼ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਇਸ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਤੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਜ ਸਮੇਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਭਾਵੇਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦਾ ਰਾਜ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਦਾ ਸੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਈਆਂ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀਆਂ ਬੇੜੀਆਂ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਅਤੇ ਮੀਰੀ-ਪੀਰੀ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ। ਗਰੀਬ ਤੇ ਅਛੂਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚੀ ਕੁੱਲ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਬਖ਼ਸ਼ੀ। ਇਸੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅੱਧੀ ਸਦੀ ਰਾਜ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਜ 'ਚ ਕੋਈ ਅਨਪੜ੍ਹ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਭੁੱਖੇ ਢਿੱਡ ਸੌਣ ਦੀ ਨੌਬਤ ਨਹੀਂ ਆਈ, ਸਭ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਸਤਿਕਾਰ ਰਿਹਾ ਤੇ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਜਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੀ। ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਇਕ ਸੰਸਥਾ ਵਲੋਂ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਤੇ ਮੀਰੀ-ਪੀਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਾਂਅ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।

ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਬਹੁਧਰਮੀ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਮਝਦੀਆਂ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਵੋਟ ਰਾਜ ਵਿਚ ਤਾਂ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵਾਲੇ ਹੀ ਰਾਜ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਧਰਮ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਮੀਰੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਮੀਰੀ ਨੂੰ ਕੁਰਾਹੇ ਪੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪੀਰੀ ਵੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਖੀ ਵਿਚ ਪੀਰੀ ਦਾ ਅਰਥ ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟੜਤਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸੂਲ ਹਨ। ਸੰਤ-ਸਿਪਾਹੀ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਆਪਣੇ ਅਸੂਲਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਜਿੰਨੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣੀਆਂ ਪਈਆਂ, ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਾਉਣ 'ਚ ਵੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ 'ਚੋਂ ਭੁੱਖਮਰੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਸਮੇਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਿਆ। ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਬੋਲੀ ਆਧਾਰਿਤ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਮੁੜ ਹੱਦਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦੋ ਭਾਸ਼ੀ ਸੂਬਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਲੰਬਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਕੱਟੀਆਂ, ਜੁਰਮਾਨੇ ਭਰੇ ਪਰ ਆਪਣਾ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਅੰਦੋਲਨ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਅਖੀਰ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇਣੀਆਂ ਪਈਆਂ। ਕਾਫ਼ੀ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕੇ ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਗਏ। ਨਵੀਂ ਬਣਾਈ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵੀ ਹੱਥੋਂ ਗਈ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲ ਵੀ ਛੱਡਣਾ ਪਿਆ। ਸੂਬਾ ਉੱਪਰ ਜਾਣ ਦੀ ਥਾਂ ਪਿਛਾਂਹ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਇਸ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਸੂਬਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਉੱਚੀਆਂ ਪਦਵੀਆਂ ਵੀ ਖਿਸਕ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਫ਼ੌਜ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਜਵਾਨੀ ਦਾ ਪ੍ਰਦੇਸਾਂ ਵੱਲ ਭੱਜਣ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਸੂਬੇ ਵਿਚੋਂ ਪਗੜੀਧਾਰੀ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੂਬੇ ਸਿਰ ਕਰਜ਼ਾ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਰ ਪਾਸੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੈ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਬੇਚੈਨੀ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਾਣੀ, ਹਵਾ ਤੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਪਲੀਤ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਕਣਕ-ਝੋਨੇ ਦੇ ਫ਼ਸਲੀ ਚੱਕਰ 'ਚੋਂ ਕੱਢ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਕੋਈ ਉਪਰਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨ ਤੇ ਆਗੂ ਵੀ ਇਸੇ ਰਾਹ ਤੁਰ ਪਏ ਹਨ। ਧਰਮ ਸਥਾਨਾਂ, ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਪਗੜੀਧਾਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਤੇ ਹਸਪਤਾਲ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਹੁਣ ਘਟੀਆ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਮੀਰੀ-ਪੀਰੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਸਦੀਆਂ ਦੀ ਪਰਖ ਪਿੱਛੋਂ ਸ਼ੁੱਧ ਸੋਨੇ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਹੁਣ ਧਰਮ 'ਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਧਰਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀਆਂ ਗਲਤ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਰਾਜਸੀ ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ, ਜਿਹੜਾ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸੂਲਾਂ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹੋਵੇ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਧਰਮ 'ਤੇ ਭਾਰੂ ਪੈ ਗਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਵਿਚ ਆਇਆ ਨਿਘਾਰ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਹੈ। ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਝਾਤੀ ਮਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜੇ ਹੁਣ ਵੀ ਨਾ ਸੰਭਲੇ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿਚ ਚਲਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸੂਚੇ ਏਹਿ ਨ ਆਖੀਅਹਿ

ਲਗਭਗ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਪਹਿਲੂ ਦੀ ਸੋਝੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਉਸ ਨੇ ਧਾਰਮਿਕ ਖੇਤਰ 'ਚ ਕਦਮ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਉਸ ਅੰਦਰ ਸੁੱਚੇ ਰਹਿਣ, ਸੁੱਚੇ ਹੋਣ ਤੇ ਸੁੱਚੇ ਲੱਗਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਤੀਬਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਧਾਰਮਿਕ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੰਨੇ ਫਰੋਲੀਏ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਹਰ ਸੰਭਵ ਯਤਨ ਨਾਲ ਸੁੱਚੇ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਹੀ ਗ੍ਰਹਿਸਥ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਖ਼ਾਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਪਹਿਰਾਵਾ ਪਾ ਕੇ, ਟਿੱਕੇ ਲਾ ਕੇ, ਪ੍ਰਾਣਯਾਮ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਢੰਗ-ਤਰੀਕਿਆਂ ਜਾਂ ਸਾਧਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਰੀਰ ਦਾ ਇਸ਼ਨਾਨ ਹੀ ਸੁੱਚੇ ਹੋਣ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਸਾਧਨ ਸੀ ਤੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿਚ ਸੁੱਚਾ ਕਿਵੇਂ ਹੋਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਇਹ ਸੁੱਚਤਾ ਸਰੀਰ ਦੀ ਨਾ ਮੰਨ ਕੇ ਆਤਮਾ ਦੀ ਮੰਨੀ ਗਈ ਹੈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਰੀਰਕ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਤਨ ਅਤੇ ਮਨ ਅਰਥਾਤ ਸਰੀਰ ਤੇ ਆਤਮਾ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ੁੱਧ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਪਹਿਲੇ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਵਿਚ ਅਸਲ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ:-

ਸੂਚੇ ਏਹਿ ਨ ਆਖੀਅਹਿ
ਬਹਨਿ ਜਿ ਪਿੰਡਾ ਧੋਇ॥
ਸੂਚੇ ਸੇਈ ਨਾਨਕਾ
ਜਿਨ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸੋਇ॥ (ਅੰਗ:472)

ਭਾਵ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਚੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ

ਅਮਰਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ

ਜਿਹੜੇ ਨਿਰ੍ਹਾ ਸਰੀਰ ਧੋ ਕੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਅਸਲ ਸੁੱਚਤਾ ਕੀ ਹੈ? ਕਿਵੇਂ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਆਦਿ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਨ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸੋਇ ਭਾਵ ਜਿਸ ਦੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਉਸ ਸਰਬਵਿਆਪੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਨਾਂਅ ਦੀ ਜੋਤਿ ਜਗਦੀ ਹੈ, ਉਹੀ ਮਨੁੱਖ ਸੁੱਚੇ ਹਨ। ਆਮ ਲੋਕ ਬਾਹਰੀ ਸੁੱਚਮ 'ਤੇ ਹੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਸੁੱਚਮ ਮਾੜੀ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਬਾਹਰੀ ਸੁੱਚਮ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਹਿਰਦਾ ਹੀ ਵਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਹਰੋਂ ਤਨ ਨੂੰ ਸੁੱਚਾ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲਾਭ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਂ, ਸਰੀਰ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਨਾਲ ਜੇਕਰ ਕਹੀਏ ਕਿ ਆਤਮਿਕ ਸੁੱਚਤਾ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਨਿਰ੍ਹਾ ਸਰੀਰਕ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੀ ਆਤਮਾ ਸੁੱਚੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ, ਆਤਮਾ ਦੀ ਸੁੱਚਤਾ ਵਾਸਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਉਸ ਮਾਲਕ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬਵਿਆਪੀ ਪਰਮਾਤਮਾ/ਰਚਨਹਾਰ ਦਾ ਨਾਮ ਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਹੀ ਅਸਲ ਸੁੱਚਮ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਸੋਚਿਆਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੱਚਮੁੱਚ ਕੀ ਜਿਸਮ ਨੂੰ ਧੋਣ ਨਾਲ ਹੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਇੰਝ ਹੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਜੀਵ ਕਦੋਂ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹੁੰਦੇ। ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਆਪਣੀ ਰਚਿਤ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ:-

ਨਾਮ ਜਪਤੁ ਕੋਹੜੀ ਭਲਾ
ਚੂੰ ਚੂੰ ਪੜੇ ਜੋ ਚਾਮ॥
ਕੰਚਨ ਦੇਹਿ ਕਿਸ ਕਾਮ ਕੀ
ਜਾ ਮੁਖਿ ਨਾਹੀ ਨਾਮ॥

ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਅਸਲ ਵਿਚ ਜੂਠ ਸਰੀਰ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਮਨ ਦੀ ਹੈ। ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਨਾਲ ਜੀਭ ਤੇ ਸਰੀਰ ਜੂਠੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੱਚੀ ਸੁੱਚਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਮ, ਕ੍ਰੋਧ, ਲੋਭ, ਮੋਹ, ਹੰਕਾਰ ਆਦਿ ਵਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਸੱਚੇ ਗੁਰਸਿੱਖ ਨੂੰ ਗੁਰਮਤਿ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਚਲਦਿਆਂ ਅੰਤਰ-ਰੂਪੀ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਹ ਤਨ ਹੀ ਸੁੱਚਾ ਹੈ, ਜੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਭਗਤੀ ਵਿਚ ਲੀਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਥਾਨ ਹੀ ਸੁੱਚਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਰਚਨਹਾਰ-ਮਾਲਕ ਦੀ ਭਗਤੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਿਆਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ:-

ਤਨੁ ਸੂਚਾ ਸੋ ਆਖੀਐ
ਜਿਸੁ ਮਹਿ ਸਾਚਾ ਨਾਉ॥
ਭੈ ਸਚਿ ਰਾਤਿ ਦੇਹੁਰੀ
ਜਿਹਵਾ ਸਚੁ ਸੁਆਉ॥

(ਅੰਗ:19)

ਚਿੱਟੀਆਂ ਚਾਦਰਾਂ ਦੇ ਓਹਲੇ ਓਹਲੇ...

ਸ਼ਨਿੱਚਰਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਜੰਤਰ ਮੰਤਰ ’ਤੇ ਪੇਪਰ ਲੀਕ ਮਾਮਲੇ ’ਚ ਪਿਛਲੇ ਵੀਹ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਧਰਮਿੰਦਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਭੁੱਖ ਹੜਤਾਲ ’ਤੇ ਬੈਠੇ ਉੱਘੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸ਼ਾਸਤਰੀ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰੇਮੀ, ਖੋਜੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਕੁਨ ਸੋਨਮ ਵਾਂਗਚੁਕ ਨੂੰ ਸਾਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ’ਚ ਆਏ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਜਵਾਨ ਚਿੱਟੀਆਂ ਚਾਦਰਾਂ ਦੇ ਓਹਲੇ ਓਹਲੇ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲੈ ਗਏ। ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਉਦੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਦੋਂ 20 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇੱਥੋਂ ਸੰਸਦ ਭਵਨ ਤੱਕ ਰੋਸ ਮਾਰਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉੱਘੀਆਂ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜੰਤਰ ਮੰਤਰ ਜਾ ਕੇ ਸੋਨਮ ਵਾਂਗਚੁਕ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਗੜ ਰਹੀ ਸਿਹਤ ’ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਫ਼ਿਕਰਮੰਦੀ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ।

ਅਜੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਹੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਪੁਲੀਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਤੀਸ਼ ਗੋਲਚਾ ਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਹਟਾ ਕੇ ਅਨੁਰਾਗ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਨਵਾਂ ਪੁਲੀਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਜ ਤੜਕੇ ਸੱਤ ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲੀਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਦਸਤਾ ਪੂਰੇ ਲਾਮ ਲਸ਼ਕਰ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਜੰਤਰ ਮੰਤਰ ’ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਸਾਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ’ਚ ਆਏ ਇਹ ਪੁਲੀਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਜਦੋਂ ਮੰਚ ’ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਧੱਕ ਕੇ ਸੋਨਮ ਵਾਂਗਚੁਕ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲਿਜਾਣ ਲੱਗੇ। ਕੌਣ ਕਹਿੰਦੈ ਕਿ ਵਾਂਗਚੁਕ ਨੂੰ ਲਿਜਾਣ ਵੇਲੇ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਧੱਕਾ ਕੀਤੈ? ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਚਾਰੋਂ ਪਾਸੇ ਘੇਰਾ ਬਣਾ ਕੇ ਇਹਤਰਾਮ ਵਜੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਚਿੱਟੀਆਂ ਚਾਦਰਾਂ ਤਾਣੀਆਂ ਤਾਂ ਸਨ। ਐਵੇਂ ਕਿਤੇ ਕੋਈ ਉਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਦਰ ’ਚ ਤੁੱਥ-ਮੁੱਥ ਕਰ ਕੇ ਸੁੱਟਦਿਆਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਲੈ ਲਵੇ ਜਾਂ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾ ਲਵੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਕਿਤੇ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦੀ ਹੀ ਨਜ਼ਰ ਪੈ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਸ਼ਰਮਿੰਦੀ ਸ਼ਰਮਿੰਦੀ ਹੋਈ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਲੁਕਦੀ ਫਿਰੇ।

ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦੇ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਇੱਕ ਸਬੱਬ ਥੋੜ੍ਹਾ ਹੈ! ਇੱਕ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਪਿਛਲੇ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਲੀਕ ਹੋਈਆਂ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 89 ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕਰੋੜਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ’ਤੇ ਅਸਰ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ ਸੂਬਾਈ ਪੱਧਰ ਦੀ ਭਰਤੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲੇ ਲਈ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ‘ਨੀਟ’ ਪੇਪਰ ਲੀਕ ਇਸ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਘੜਵੀਂ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਪਰ ਲੀਕ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ’ਤੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਕੇ 22 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਾਲ 2024 ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਕਲ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵੀ ਬਣਾਇਆ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੌਰਾਨ ਗ਼ਲਤ ਢੰਗ-ਤਰੀਕੇ ਵਰਤਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਜੇ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ’ਚ ਛੋਟੀਆਂ-ਮੋਟੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਹੀ ਫੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਦੋਂਕਿ ਵੱਡੇ ਮਗਰਮੱਛ ਬਚ ਕੇ ਸਾਫ਼ ਨਿਕਲ ਗਏ ਜਾਂ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਕਲ ਜਾਣ ?ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ? ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਲਈ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੇਪਰ ਲੀਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਹ ਵੀ ਅਜੀਬ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਪੇਪਰ ਲੀਕ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਧਰਨਾ ਤੇ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸੀ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਮੁਖ਼ਾਤਬ ਹੋਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੀੜਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ’ਚ ਸੁਧਾਰ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਕੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੱਤਾ ਤੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ?

ਸ਼ਨਿੱਚਰਵਾਰ ਸਵੇਰ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਸੋਨਮ ਵਾਂਗਚੁਕ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਢਾਲ ਬਣਾਇਆ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਡੀ ਸੀ ਪੀ ਸਚਿਨ ਸ਼ਰਮਾ ਵੱਲੋਂ ਬਾਕਾਇਦਾ ਪ੍ਰੈੱਸ ਬਿਆਨ ’ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਚਿਕਿਤਸਕ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਂਗਚੁਕ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਵਿਗੜ ਰਹੀ ਸਿਹਤ ਕਾਰਨ ਮੈਡੀਕਲ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਫ਼ਦਰਗੰਜ ਹਸਪਤਾਲ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਕਾਰਨ ਉੱਥੇ ਹਫ਼ੜਾ-ਦਫ਼ੜੀ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ, ਪਰ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਸੰਜਮ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ। ਵਾਂਗਚੁਕ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ- ਨੇਹਾ, ਆਮੀਨ ਅਤੇ ਮਨੀਸ਼ ਦੀ ਭੁੱਖ ਹੜਤਾਲ ਅਜੇ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਕੌਕਰੋਚ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜਿਸ ਮੰਚ ਤੋਂ ਵਾਂਗਚੁਕ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਉਸ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਅਭਿਜੀਤ ਦੀਪਕੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ‘ਫਰੈੱਸ਼’ ਹੋਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰ ਦੇ ਘਰ ਗਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਦੀਪਕੇ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿੱਤਰ ਦੇ ਘਰ ਡੱਕ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਵੀ

ਅਰਵਿੰਦਰ ਜੌਹਲ

ਕੀਤੀ ਗਈ। ਖ਼ੈਰ, ਸੋਨਮ ਵਾਂਗਚੁਕ ਨਾਲ ਹੋਏ ਵਿਹਾਰ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀਆਂ ਮੰਚ ’ਤੇ ਰੋਂਦੇ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਵਾਇਰਲ ਹਨ। ਕੌਕਰੋਚ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਹੁਣ ਧਰਮਿੰਦਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਵੀ ਮੰਗ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਸ ਸਮੁੱਚੇ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਬਿਰਤਾਂਤ ਦੇਹਰਾਦੂਨ ’ਚ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਹੋਏ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ‘ਛਾਤਰੋਂ ਕੀ ਗੂੰਜ’ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਪਰੇਡ ਗਰਾਊਂਡ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਪਰ ਅਖ਼ੀਰ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪੈਂਦੇ ਬੰਨੂ ਗਰਾਊਂਡ ’ਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਫਿਰ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਕਿ ਪਰੇਡ ਗਰਾਊਂਡ ’ਚ ਉੱਘੀ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕਾ ਜੈਸਮੀਨ ਸੈਂਡਲਸ, ਜੋ ਫਿਲਮ ‘ਧੁਰੰਦਰ’ ਦੇ ਹਿੱਟ ਗਾਣਿਆਂ ਕਾਰਨ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਹੈ, ਦਾ ਸ਼ੋਅ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਗਾਇਕਾ ਦੇ ਲਾਈਵ ਸ਼ੋਅ ਲਈ ਟਿਕਟ ਵਾਸਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਰੁਪਏ ਖਰਚਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲਾ ਮੁਫ਼ਤ ਸੀ। ਇਸ ਸ਼ੋਅ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵੀ ਲਗਭਗ ‘ਛਾਤਰੋਂ ਕੀ ਗੂੰਜ’ ਵਾਲਾ ਹੀ ਸੀ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪੇ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ। ਕੌਕਰੋਚ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਜੰਤਰ ਮੰਤਰ ’ਤੇ ਹਮਾਇਤ ਦੇਣ ਪੁੱਜੇ ਅਭਿਨਯ ਸਰ ਨੇ ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਦੇ ਮੰਚ ’ਤੇ ਵੀ ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਵਜੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵੱਡੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ’ਤੇ ਫ਼ਿਕਰ ਜਤਾਇਆ ਕਿ ਪੇਪਰ ਲੀਕ ਹੁਣ ‘ਉਦਯੋਗ’ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਏਜੰਸੀ (ਐੱਨ ਟੀ ਏ) ਦੀ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ’ਚ ਲਗਾਤਾਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਪੇਪਰ ਲੀਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ’ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦਿਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਸਾਰੇ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ਤਾਂ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਰਨ ਸੋਨਮ ਵਾਂਗਚੁਕ ਲਈ ਬਹੁਤ ਫ਼ ?ਕਰਮੰਦ ਹਨ ਜਦੋਂਕਿ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕੁਝ ਆਲੋਚਕ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚੋਂ ਧਾਰਾ 370 ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਲੱਦਾਖ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਸੋਨਮ ਵਾਂਗਚੁਕ ਦੀਆਂ ਉਹ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਲਿਪਸ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ’ਤੇ ਵਾਇਰਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੱਦਾਖ ਦੀ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲੀ ਆ ਰਹੀ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੀ ਮੰਗ ਪੂਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ’ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨਵੀਂ ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ ਵੀ ਵਾਂਗਚੁਕ ਨੇ ਬਾਕਾਇਦਾ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰ ਕੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਮਾਮੂਲੀ ਫੇਰਬਦਲ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਸਮੁੱਚੀ ਵਿਦਿਅਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਕਾਇਆ-ਕਲਪ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਤੇ ਹੁਨਰ (ਸਕਿੱਲ) ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਖ਼ੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਇੱਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ’ਚ ਵਾਂਗਚੁਕ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਆਗੂ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਅਖਿਲੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਦੇ ਜੰਤਰ ਮੰਤਰ ’ਤੇ ਆਉਣ ਬਾਰੇ ਇਹ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਨਾ ਆਏ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੇ ਸੌੜੇ ਸਿਆਸੀ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੇ ਰਹੇ ਤਾਂ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ‘ਛੋਟਾਪਣ’ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੌਕਰੋਚ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਮੰਚ ਤੋਂ ਇਹ ਭੁੱਖ ਹੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ’ਤੇ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਚ ’ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਨਹੀਂ। ਫਿਰ ਅਚਾਨਕ ਪੈਂਤੜੇ ’ਚ ਇਕਦਮ ਆਈ ਇਸ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਤਰਕ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਸ਼ਨਿੱਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਵਾਂਗਚੁਕ ਨੂੰ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਆਗੂ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ‘ਸੋਨਮ ਵਾਂਗਚੁਕ ਜੀ ਨੂੰ ਜੰਤਰ ਮੰਤਰ ਤੋਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲਿਜਾਣਾ ਗ਼ਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਉੱਤੇ ਬਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ’। ਇਉਂ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ’ਤੇ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਨਵਾਂ ਸਿਲਸਿਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਅਹਿਮ ਮਸਲਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਪੇਪਰ ਲੀਕ, ਮਹਿੰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਦੀ ਬਜਾਏ ਹੁਣ ਸਾਰਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸੋਨਮ ਵਾਂਗਚੁਕ ਦੁਆਲੇ ਤਾਣੀਆਂ ਚਿੱਟੀਆਂ ਚਾਦਰਾਂ ਦੇ ਓਹਲੇ ਲੁਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਚਿੱਟਾ ਰੰਗ ਸਾਰੇ ਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਜਜ਼ਬ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਾਪਦੈ, ਫਿਲਹਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਿੱਟੀਆਂ ਚਾਦਰਾਂ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਾਰੇ ਵੱਡੇ ਸਵਾਲ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਜਜ਼ਬ ਕਰ ਲਏ ਹਨ।

ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕੌਣ ਬਚਾਵੇ ?

ਇਸ ਵਾਰ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਡਾਕਟਰ ਦਿਵਸ (1 ਜੁਲਾਈ) ਦਾ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ ‘ਜਾਨਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕੌਣ ਬਚਾਵੇ ?’। ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹੋਰ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਤੇ ਅਹਿਮ ਹੋ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਠਾਣੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਦੋ ਡਾਕਟਰਾਂ ’ਤੇ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਦੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟਰ ਰਮੇਸ਼ ਮਹਾਤਰੇ ਵੱਲੋਂ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮਹਾਤਰੇ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਧਮਕੀ ਭਰੇ ਫੋਨ ਅਤੇ ਸੁਨੇਹੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੀੜਤ ਡਾਕਟਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਦਹਿਸ਼ਤ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਆਪਣਾ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਜੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਿਦਰ (ਕਰਨਾਟਕ) ਅਤੇ ਬੀਕਾਨੇਰ (ਰਾਜਸਥਾਨ) ਦੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਸਨ।

ਇਹ ਘਟਨਾਵਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਿਹਤ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਇੱਕ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਅਤੇ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਰੁਝਾਨ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਤਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਅਜੋਕੇ ਹਾਲਾਤ ’ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ੁਦ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੀ ਸਲਾਮਤੀ ਦਾ ਭੈਅ ਸਤਾਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਠਾਣੇ ਦੀ ਘਟਨਾ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਮੈਡੀਕਲ ਸਟਾਫ ਸਿਆਸੀ ਧੌਂਸ ਅੱਗੇ ਕਿੰਨਾ ਬੇਵੱਸ ਹੈ। ਇਹ ਹਮਲਾ ਮਹਿਜ਼ ਇਸ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਨਵਜੰਮੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਲਾ ਆਈ ਸੀ ਯੂ ਬੈੱਡ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਉਪਲਬਧ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਬੈੱਡ ’ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਿਮਾਰ ਨਵਜੰਮਿਆ ਬੱਚਾ ਜ਼ੇਰੇ-ਇਲਾਜ ਸੀ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਹਸਪਤਾਲ ਭੇਜਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਮੂਹਰਲੀ ਸਫ਼ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਹਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ, ਜੋ ਵਸੀਲਿਆਂ ਦੀ ਭਾਰੀ ਘਾਟ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਭੜਕਿਆ, ਘਟਨਾ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ’ਤੇ ਵਾਇਰਲ ਹੋਈ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਜਗਤ ਨੇ ਇਕਜੁੱਟ ਹੋ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ’ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਦਬਾਅ ਬਣਾਇਆ ਤਾਂ ਜਾ ਕੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਐੱਫ ਆਈ ਆਰ ਦਰਜ ਹੋਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਉਪ-ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਏਕਨਾਥ ਸ਼ਿੰਦੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠਲੀ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਨੇ ਇਸ ਕਾਰਪੋਰੇਟਰ ਦੇ ਮਾੜੇ ਵਤੀਰੇ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਮਿਲਣਾ ਇਸ ਗੱਲ ’ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਿਆਸੀ ਦਬਾਅ ਜਾਂ ਦਖ਼ਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਟਾਫ ’ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਕਾਰਨ ਹੜਤਾਲਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੈਡੀਕਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਠੱਪ ਹੋਣ ਨਾਲ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਹੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੰਸਾ ਰੋਕਣ ਲਈ ਫੌਰੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਧਾਉਣ, ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਫੌਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਸੀਲਿਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਬਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਵੱਸ ਅਤੇ ਬੇਸਹਾਰਾ ਛੱਡ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਨਿਡਰ ਹੋ ਕੇ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ।

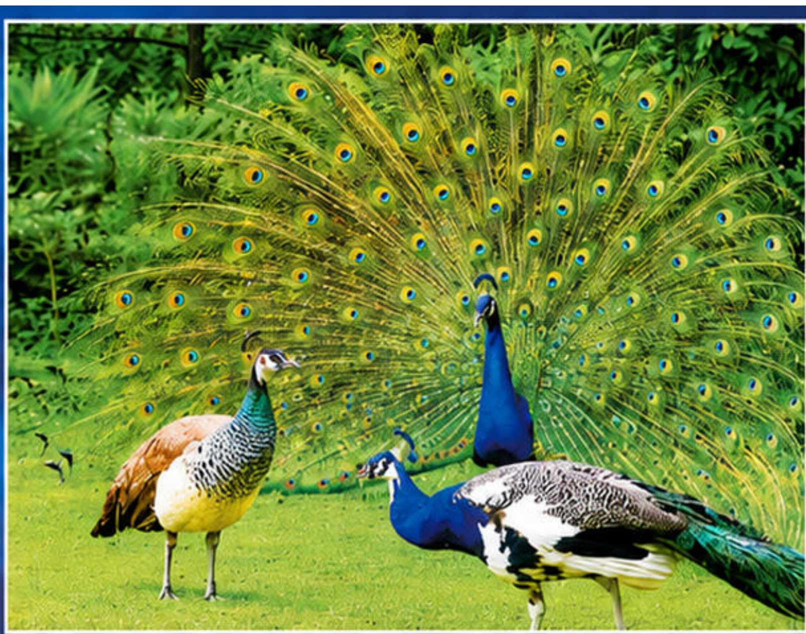

ਸਾਵਣੁ ਆਇਆ ਝਿਮਝਿਮਾ...

ਸਾਵਣ, ਬੱਦਲ, ਬਰਖਾ, ਮੋਰ, ਮੁਹੱਬਤ ਦੀ ਗੂੜ੍ਹੀ ਸਾਕਾਗੀਰੀ ਹੈ। ਨੇੜਲੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ।

ਸਾਵਣੁ ਆਇਆ ਝਿਮ ਝਿਮਾਂ! ਮੀਂਹ ਦੀ ਕਿਣ-ਮਿਣ, ਮੋਰਾਂ ਦੀ ਰੁਣ-ਝੁਣ, ਹਰੇ-ਭਰੇ ਵਣ-ਤ੍ਰਿਣ, ਮੁਹੱਬਤਾਂ ਦੀ ਰਿਮ-ਝਿੰਮ! ਵਾਹ ਕਯਾ ਨਜ਼ਾਰਾ, ਬੜਾ ਪਿਆਰਾ, ਕੋਈ ਪਾਰਾ ਨਾ ਵਾਰਾ!

ਸਾਡੇ ਸਾਹਿਤ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਸੰਗੀਤ, ਧਰਮ, ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਸਾਵਣ/ਸਾਉਣ ਦੀ ਬੜੀ ਮਹਿਮਾਮਈ ਚਰਚਾ ਹੈ।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਸਾਵਣ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਬੜਾ ਵਰਨਣ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦੋ ਬਾਰਹ ਮਾਹਾ ਅੰਕਿਤ ਹਨ। ਇਕ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਰਾਗ ਮਾਝ ਵਿਚ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਰਾਗ ਤੁਖਾਰੀ ਵਿਚ ਹੈ:

-ਸਾਵਣਿ ਸਰਸੀ ਕਾਮਣੀ ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਿਉ ਪਿਆਰੁ ॥
ਮਨੁ ਤਨੁ ਰਤਾ ਸਚ ਰੰਗਿ ਇਕੋ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ॥
(ਬਾਰਹਾ ਮਾਹਾ ਮਾਂਝ, ਮਹਲਾ5)

-ਸਾਵਣਿ ਸਰਸ ਮਨਾ ਘਣ ਵਰਸਹਿ ਰੁਤਿ ਆਏ ॥
ਮੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਸਹੁ ਭਾਵੈ ਪਿਰ ਪਰਦੇਸਿ ਸਿਧਾਏ ॥
(ਬਾਰਹਾ ਮਾਹਾ ਰਾਗ ਤੁਖਾਰੀ, ਮਹਲਾ1)

ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਵਾਰਾਂ ਵਿਚ ਸਾਵਣ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਵਜੋਂ ਕੁਝ ਕੁ ਟੂਕਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹਨ-

-ਸਾਵਣ ਵਣ ਹਰੀਆਵਲੇ ਵੁਠੇ ਸੁਕੈ ਅਕੁ ਜਵਾਹਾ॥...

ਸਾਵਨ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਸਮਾਜਕ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿਚ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹੈ। ਧਾਰਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਬਸੰਤ ਰੁੱਤ ਉਪਰੰਤ ਸਾਵਣ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਬਰਖਾ ਰੁੱਤ ਸਬੰਧੀ ਬੜਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ। 'ਨਾਨਕ ਸਾਵਣਿ ਜੇ ਵਸੈ ਚਹੁ ਓਮਾਹਾ ਹੋਇ'॥ ਪਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸਾਵਣ ਤੇ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਮੀਂਹ ਦੇ ਦੋ ਪੱਖਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਪੱਖ ਚਾਅ-ਉਮਾਹ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤੇ ਦੂਸਰਾ ਵਿਛੋੜੇ/ਉਦਾਸੀ ਵਾਲਾ। ਦੋਵੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅੰਗ 1279 ਤੇ ਅੰਕਿਤ ਹਨ-'

ਨਾਨਕ ਸਾਵਣਿ ਜੇ ਵਸੈ ਚਹੁ ਉਮਾਹਾ ਹੋਇ ॥
ਨਾਗਾਂ ਮਿਰਗਾਂ ਮਛੀਆਂ ਰਸੀਆਂ ਘਰਿ ਧਨੁ ਹੋਇ' ॥ ਅਤੇ
'ਨਾਨਕ ਸਾਵਣਿ ਜੇ ਵਸੈ ਚਹੁ ਵੇਛੋੜਾ ਹੋਇ ॥
ਗਾਈ ਪੁਤਾ ਨਿਰਧਨਾ ਪੰਥੀ ਚਾਕਰੁ ਹੋਇ' ॥

ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਰਸਭਿੰਨੇ ਕੀਰਤਨ ਦੌਰਾਨ ਸਾਵਣ, ਮੀਂਹ, ਬਰਖਾ, ਬੱਦਲ, ਮੇਘ, ਝੜੀ ਆਦਿ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਦਾ ਗਾਇਣ ਆਮ ਹੀ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ- 'ਮੋਰੀ ਰੁਣ ਝੁਣ ਲਾਇਆ ਭੈਣੇ ਸਾਵਣੁ ਆਇਆ', 'ਸਾਵਣੁ ਆਇਆ ਝਿਮਝਿਮਾ ਹਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ', 'ਸਾਵਣੁ ਆਇਆ ਹੇ ਸਖੀ ਕੰਤੈ ਚਿਤਿ ਕਰੇਹੁ', 'ਸਾਵਣੁ ਤਿਨਾ ਸੁਹਾਗਣੀ ਜਿਨ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਉਰਿ ਹਾਰੁ', 'ਸਾਵਣੁ ਆਇਆ ਹੇ ਸਖੀ ਜਲਹਰੁ ਬਰਸਨਹਾਰੁ', 'ਬਰਸੁ ਮੇਘ ਜੀ ਤਿਲ ਬਿਲਮੁ ਨਾ ਲਾਉ', 'ਬਰਸੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰ ਬੂੰਦ ਸੁਹਾਵਣੀ', 'ਬਰਸੈ ਮੇਘੁ ਸਖੀ ਘਰਿ ਪਾਹੁਨ ਆਏ', 'ਬਾਬੀਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੈ ਬੋਲਿਆ ਤਾਂ ਦਰਿ ਸੁਣੀ ਪੂਕਾਰ', 'ਬਾਬੀਹਾ ਜਿਸ ਨੋ ਤੂ ਪੁਕਾਰਦਾ ਤਿਸ ਨੋ ਲੋਚੈ ਸਭੁ ਕੋਇ', 'ਮੋਰ ਬਬੀਹੇ ਬੋਲਦੇ ਵੇਖਿ ਬਦਲ ਕਾਲੇ' (ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ) ਆਦਿ।

ਭਲਾ ਸਾਵਣ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਤੜਪ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਖੀ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਉਂ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦੈ? ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਾਂ ਮਾਵਾਂ ਆਪਣੇ ਧੀਆਂ-ਪੁੱਤਾਂ ਦੇ ਪਰਦੇ ਕੱਜਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਫਿਰ ਮਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਗੱਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ?

ਆਖਿਰ ਸੰਗ, ਹਯਾ, ਲਾਜ, ਸ਼ਰਮ ਨਾਮ ਦੀ ਵੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਪਿਆਰ ਵਾਲੇ ਭੇਦ ਸਖੀਆਂ-ਸੱਜਣਾ-ਮਿੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਐਡਾ ਹੌਸਲਾ ਤਾਂ ਹੁੰਦਾ ਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਸੇ ਮਾਈ ਦੇ ਲਾਲ 'ਚ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਭੇਦ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰੇ। ਕਈ ਥਾਂ ਤਾਂ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਵੀ ਕਈ ਜਣੇ ਇਹ ਹੌਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਸੋ, ਸਹੇਲੀ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਰਾਜ਼ ਦੀ ਰਾਜ਼ਦਾਰ ਬਣ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਨਾਲ ਹੀ ਆਪਣੀ ਇਹ ਤੜਪ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਥਿਤੀ ਜਦ 'ਕੰਤੈ ਚਿਤਿ ਕਰੇਹੁ' ਵਾਲੀ ਹੋਵੇ! ਬੇਸ਼ਕ ਇਹ ਮਿਲਾਪ ਅਧਿਆਤਮਕ ਤੌਰ ਉਪਰ ਆਤਮਾ ਦਾ ਪਰਮ-ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਹੀ ਹੈ ਪਰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚ ਦੁਨੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਦੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦਸਿਆ ਗਿਐ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਹਸਥ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਵਾਇਐ। ਨੌਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ

ਪ੍ਰੋ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗੰਡਮ

ਆਪ ਗ੍ਰਿਹਸਥੀ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਠਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਬਾਲ ਉਮਰੇ ਚੋਲਾ ਬਦਲ ਲਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਹਸਥ ਵਾਲੀ ਉਮਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਾਉਣ ਦਾ ਸਬੰਧ ਤੀਆਂ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਨਾਲ ਹੈ। ਪੀਘਾਂ, ਮਾਲ੍ਹ-ਪੂੜਿਆਂ, ਖੀਰ ਅਤੇ ਸੇਵੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਹੈ। ਤੀਆਂ/ਤੀਜ ਮੁਟਿਆਰਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸੱਜ-ਵਿਆਹੀਆਂ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਪੀਘਾਂ ਵੀ ਇਸ ਸਮੇਂ ਝੂਟੀਆਂ/ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਉਣ ਮਹੀਨਾ ਚੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਵ-ਵਿਆਹੀ ਧੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪੇਕੇ ਘਰੋਂ ਕੋਈ ਜੀਅ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਭਰਾ ਲੈਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਨਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸੱਸ ਮੇਹਣਾ ਮਾਰਦੀ ਹੈ-'ਤੈਨੂੰ ਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲੈਣ ਨਾ ਆਏ ਬਹੁਤਿਆਂ ਭਰਾਵਾਂ ਵਾਲੀਏ'! ਪਰ ਵੀਰ ਦੇ ਸੰਧਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ ਦਾ ਭੈਣ ਨੂੰ ਬੜਾ ਮਾਣਮੱਤਾ ਹੁਲਾਰਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ-

'ਮੇਰਾ ਵੀਰ ਸੰਧਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ
ਸਾਈਕਲ ਦੀਆਂ ਵੱਜਣ ਟੱਲੀਆਂ!

ਜਾਂ

'ਮੇਰਾ ਵੀਰ ਸੰਧਾਰਾ ਲਿਆਇਆ
ਘਰ ਘਰ ਵੰਡਦੀ ਫਿਰਾਂ'!

ਅਤੇ

'ਵੀਰ ਮੇਰਾ ਆਇਆ ਕੁੜੀਓ,
ਹੱਥ ਛਤਰੀ ਪੀਪੇ ਵਿਚ ਸੇਂਵੀਆਂ'!

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 'ਤੀਆਂ ਤੀਜ ਦੀਆਂ ਵਰ੍ਹੇ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਆਈਆਂ' ਹੋ ਨਿਬੜਦੀਆਂ!

ਇਕ ਬੜੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਗੀਤ ਦੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਦੇਖੋ-**'ਸਾਵਣ ਆਇਆ ਤੀਆਂ ਆਈਆਂ**
ਕੱਠੀਆਂ ਹੋ ਨਣਦਾਂ ਭਰਜਾਈਆਂ
ਨਣਦ ਭਾਬੀ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀ
ਨੀ ਆ ਜਾ ਭਾਬੀ ਝੂਟ ਲੈ
ਪੀਂਘ ਹੁਲਾਰੇ ਲੈਂਦੀ!

ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਕੱਠੀਆਂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਗਿੱਧੇ ਦੀ ਧਮਾਲ ਨਾ ਪਵੇ, ਇਹ ਤਾਂ ਹੋ ਈ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ-

'ਸਾਉਣ ਮਹੀਨੇ ਬੱਦਲ ਛਾਉਂਦਾ
ਰਿਮ ਝਿੰਮ ਪੈਣ ਫੁਹਾਰਾਂ
ਕੱਠੀਆਂ ਹੋ ਕੇ ਆਈਆਂ ਗਿੱਧੇ ਵਿਚ
ਪਾਉਣ ਧਮਾਲ ਮੁਟਿਆਰਾਂ'!

ਅਤੇ

ਸਾਉਣ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਗਿੱਧੇ ਤੀਆਂ ਵਿਚ ਪੈਣ ਨੀ
ਖਿੱਚ ਲੈ ਤਿਆਰੀ ਜੱਟ ਆਇਆ ਤੈਨੂੰ ਲੈਣ ਨੀਂ'!

ਪੇਕੇ ਘਰ ਆਈ ਮੁਟਿਆਰ ਦਾ ਸਖੀਆਂ-ਸਹੇਲੀਆਂ ਨਾਲ ਦਿਲ ਐਨਾ ਲਗ ਜਾਂਦੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਸਹੁਰੇ ਪਰਤਣ ਨੂੰ ਦਿਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ-

'ਸਾਉਣ ਦਾ ਮਹੀਨਾ,
ਵੇ ਤੂੰ ਆਇਉਂ ਗੱਡੀ ਜੋੜ ਕੇ,
ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸਹੁਰੇ ਜਾਣਾ,
ਲੈ ਜਾ ਖਾਲੀ ਗੱਡੀ ਮੋੜ ਕੇ'।

ਧੀਆਂ-ਭੈਣਾਂ ਤਾਂ ਸਾਉਣ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਕਰਦੀਆਂ ਝਟਪਟ ਹੀ ਉਸ ਨਾਲ ਮਾਂ-ਜਾਏ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਗੰਢ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਦੋਂ ਨੂੰ ਮਿਹਣਾ ਦੇ ਮਾਰਦੀਆਂ ਹਨ-

'ਸੌਣ ਵੀਰ ਕੱਠੀਆਂ ਕਰੇ/ਭਾਦੋਂ ਚੰਦਰੀ ਵਿਛੋੜੇ ਪਾਵੇ'

ਅਤੇ

'ਭਾਦੋਂ ਕੜਕ ਚੜ੍ਹੀ/ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਪੈਣ ਵਿਛੋੜੇ'!

ਤੀਆਂ 'ਤੇ ਮਾਹੀਆ ਨਾ ਆਵੇ ਤਾਂ ਉਲਾਂਭਾ ਮਿਲਦੈ-

'ਹੋਰਨਾਂ ਦੇ ਮਾਹੀਏ ਤੀਆਂ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਮੇਰਾ
ਗੁੱਡੇ ਕਪਾਹ/ਵੇ ਕੀ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ,
ਬਗਲਾ ਬਣ ਕੇ ਆ'!

ਜਾਂ

'ਸੌਣ ਮਹੀਨਾ ਦਿਨ ਤੀਆਂ ਦੇ ਗੋਡੇ ਗੋਡੇ ਘਾਹ ਵੇ
ਕੀ ਰਾਹ ਨੀ ਜਾਣਦਾ ਤੀਆਂ ਦੇਖਣ ਆ ਵੇ!
'ਤੇ 'ਸੌਣ ਮਹੀਨੇ ਮੀਂਹ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਗੋਡੇ ਗੋਡੇ ਘਾਹ
ਵੇ ਮੈਂ ਰਿੰਨ੍ਹੀਆਂ ਸੇਵੀਆਂ/ਕਮਲੇ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਚਾਅ'!

ਅਤੇ

'ਆਇਆ ਸਾਉਣ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਮੈਨੂੰ ਗੋਡੇ ਗੋਡੇ ਚਾਅ
ਮੈਂ ਤੇ ਰਿੰਨ੍ਹ ਲਈ ਆ ਖੀਰ ਨਾਲੇ ਪੂੜੇ ਲਏ ਪਕਾ
ਆ ਕੇ ਖਾ ਜਾ ਸੋਹਣਿਆਂ/ਤੇਰੀ ਲਾਡੋ ਰਹੀ ਬੁਲਾ'!

ਸਾਡੀਆਂ ਦਾਦੀਆਂ/ਮਾਵਾਂ ਵੇਲੇ ਪੂੜੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਿੱਪਲ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪਲਟੇ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਪਿੱਪਲ ਪਵਿੱਤਰ ਮੰਨਿਆਂ ਜਾਂਦੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੱਤੇ ਕੂਲੇ ਵੀ ਬੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪੱਤੇ ਨੂੰ ਮੋੜ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਡੰਡੀ ਨੂੰ ਪਤੇ ਦੇ ਮੂਹਰਲੇ ਪਾਸੇ ਕੀਤੇ ਸ਼ੇਕ ਵਿਚ ਫਸਾ ਕੇ ਪਲਟਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੂੜਿਆਂ ਨੂੰ ਤਵੇ ਉਪਰ ਪਲਟਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਖੁਦ ਕਈ ਸਾਰੇ ਪੱਤੇ ਤੋੜ ਕੇ ਮਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆ ਕੇ ਦਿੰਦਾ ਰਿਹੈਂ।

ਸੇਵੀਆਂ ਵੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਹੱਥੀਂ ਵੱਟੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਜਾਂ ਦੇਸੀ ਵੇਲਣੇ ਨਾਲ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਾਲ ਗੇੜਨ ਲਈ ਬੜੀ ਜਾਨ ਲਗਦੀ ਸੀ।

ਸੌਣ ਮਹੀਨੇ ਪਿਆਰੇ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਬੜੀ ਰੜਕਦੀ ਹੈ-

'ਸਾਵਣ ਆਇਆ ਬਾਦਲ ਛਾਏ
ਬੁਲਬੁਲ ਚਹਿਕੀ ਫੂਲ ਖਿਲੇ
ਆਨੇ ਵਾਲੇ ਸਭ ਆ ਪਹੁੰਚੇ
ਜਾਨੇ ਤੁਮ ਕਬ ਆਓਗੇ'।

ਇਸੇ ਹੀ ਲੜੀ ਵਿਚ ਉਹ ਨਿਹੋਰਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ-

'ਤੇਰੀ ਦੋ ਟਕਿਆਂ ਦੀ ਨੌਕਰੀ,
ਵੇ ਮੇਰਾ ਲੱਖਾਂ ਦਾ ਸਾਵਣ ਜਾਏ'!

ਇਕ ਗੀਤ ਵੀ ਹੈ-

'ਅੜੀ ਵੇ ਅੜੀ ਲੱਗੀ ਸੌਣ ਦੀ ਝੜੀ,
ਦੁੱਧ ਪੀ ਲੈ ਬਾਲਮਾ/ਵੇ ਮੈਂ ਕਦੋਂ ਦੀ ਖੜ੍ਹੀ'।

ਪਪੀਹਾ ਸੁਆਂਤੀ ਬੂੰਦ ਲਈ ਪੀਊ ਪੀਊ ਪੁਕਾਰਦੈ ਅਤੇ ਬਰਸਾਤ ਦੇ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਇਹ ਬੂੰਦ ਉਸ ਨੂੰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਸਾਵਣ ਨਾਲ ਕਈ ਪੰਜਾਬੀ ਮੁਹਾਵਰੇ/ਅਖਾਣ ਵੀ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ-

ਸਾਵਣ ਦੀ ਝੜੀ ਨਾ ਕੋਠਾ ਨਾ ਕੜੀ,
ਬੱਦਲ ਚੜਿਆ ਟਿੱਲਿਉਂ
ਗਾਂ ਮੱਝ ਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਕਿੱਲਿਉਂ,
ਸਾਵਣ ਵਿਚ ਨਿਆਣੇ ਕੁੱਟ ਮੀਂਹ ਪੈਣਾ,
ਸਾਵਣ ਸੁਤੀ ਸਦਾ ਵਿਗੁਤੀ,
ਸਾਵਣ ਵਸੇ ਨਿੱਤ ਨਿੱਤ ਤੇ ਭਾਦਰੋਂ ਦੇ ਦਿਨ ਚਾਰ,
ਸਾਵਣ ਵਹਾਏ ਤੇ ਕੱਤਕ ਗਹਾਏ,
ਸਾਉਣ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਮੰਜੇ ਡਾਹੀਏ ਵੇ ਨਾ ਜੋੜ ਕੇ
ਵਗਣ ਪ੍ਰਣਾਲੇ ਪਾਣੀ ਲੈ ਨਾ ਜਾਵੇ ਰੋੜ੍ਹਕੇ',
ਸੌਣ ਸੁੱਕੇ ਨਾਂ ਭਾਦੋਂ ਹਰੇ,
ਸਾਉਣ ਮੀਂਹ ਸੌ ਭਾਦੋਂ ਮੀਂਹ ਚਾਰ ਜੇ
ਅੱਸੂਵਲੀਆ ਲਗ ਜੇ ਬੇੜੇ ਹੋਵਣ ਪਾਰ,
ਸਾਵਣ ਬੱਦਲ ਵਸਦੇ ਨੇ ਅੰਬ ਜਮੋਈਏ ਰਸਦੇ ਨੇ,
ਭਾਦੋਂ ਧੁੱਪਾਂ ਕਹਿਰ ਦੀਆ
ਝੜੀਆਂ ਕਈ ਕਈ ਪਹਿਰ ਦੀਆਂ,
ਸਾਉਣ ਦੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਨੂੰ ਹਰਾ ਈ ਹਰਾ ਦਿਸਦੈ,
ਜੇਠ ਹਾੜ ਬਹੁਤਾ ਨਹਾਈਏ
ਸੋਣ ਭਾਦੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਖਾਈਏ,
ਜੇਠ ਹਾੜ ਸੰਵੀਏਂ,
ਸੌਣ ਭਾਦੋਂ ਭੰਵੀਏ ਆਦਿ।

ਜਿੱਥੋਂ 'ਸਤਲੁਜ' ਮੁੱਕਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੋਂ 'ਜੋ ਰਾਖ਼ ਹੋ ਗਏ..' ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਗਵਾਹੀ ਅਤੇ ਅਣ-ਪਛਾਤੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ : 'Reduced to Ashes'

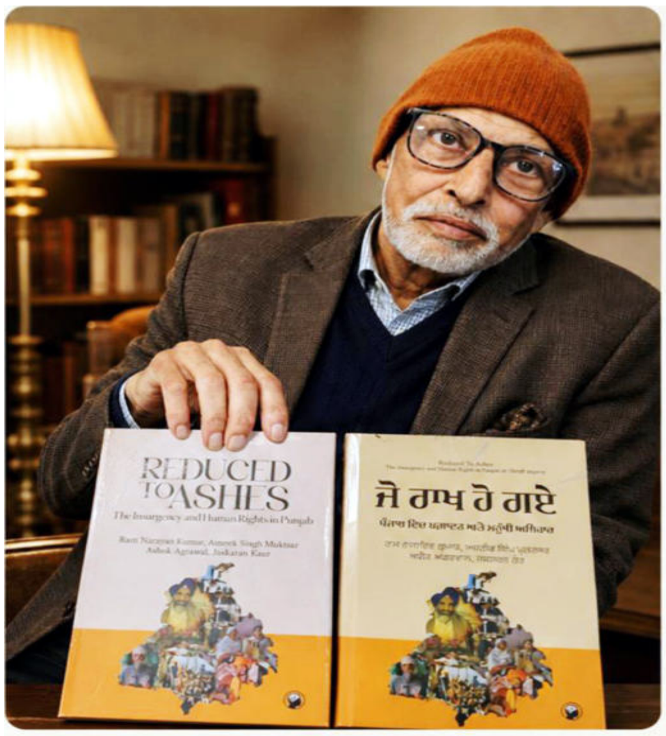

ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਕਾਰਕੁੰਨ ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ ਕਿਤਾਬਾਂ 'Reduced to Ashes' 'ਜੋ ਰਾਖ਼ ਹੋ ਗਏ..' ਭੇਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੁਭਾਗੀ ਘੜੀ।

ਡਾ. ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
604 825 1550

ਫਿਲਮ 'ਸਤਲੁਜ' ਸਾਡੇ ਸਮਿਆਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ, ਐਪਰ ਜਿੱਥੋਂ 'ਸਤਲੁਜ' ਮੁੱਕਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੋਂ 'Reduced to Ashes' (ਜੋ ਰਾਖ਼ ਹੋ ਗਏ...) ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਣ-ਪਛਾਤੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਲਦਿਆਂ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਖ਼ੁਦ "ਅਣਪਛਾਤੀ ਲਾਸ਼" ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਵਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹੀਦ ਖਾਲੜਾ ਨੇ ਜੋ ਘਾਲਣਾ ਘਾਲੀ, ਉਸ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਸਹਿਤ ਜ਼ਿਕਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਜੋ ਰਾਖ ਹੋ ਗਏ' ਵਿੱਚ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਹੀਦ ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਸੱਚ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਸਮੇਤ, ਜਬਰ-ਜ਼ੁਲਮ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖਣ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਜ਼ਰੀਆ ਬਣੀ ਕਿਤਾਬ 'ਜੋ ਰਾਖ ਹੋ ਗਏ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਗ਼ਾਵਤ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ' ਦੀ ਮੂੰਹ ਬੋਲਦੀ ਦਾਸਤਾਨ ਹੈ। ਅਤਿਅੰਤ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਲੰਮੇ ਯਤਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵੱਡ-ਆਕਾਰੀ ਕਿਤਾਬ ਨਵੇਕਲੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੈੱਟ, ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਅਣਥੱਕ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।ਵੀਰ ਸੁਨੀਲ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਹੋਣ ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਛੇਤੀ ਹੀ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਹ ਇਸ ਵੇਲੇ ਜੇਰੇ-ਇਲਾਜ ਹਨ, ਪਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਹਨ।

ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'Reduced to Ashes' ਦਾ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਜ਼ਬਾਨ 'ਚ ਅਨੁਵਾਦ 'ਜੋ ਰਾਖ ਹੋ ਗਏ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਗ਼ਾਵਤ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ' ਜਿੱਥੇ ਡੂੰਘੇ ਭਾਵ-ਅਰਥ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਕਿਤਾਬ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਜਜ਼ਬੇ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਕੀਲ ਕੇ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਤਾਬ, ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਦਾ ਹੋਕਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ 'ਚ ਇੰਡੀਅਨ ਸਟੇਟ ਦੇ ਕਹਿਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਦਾ ਦਲੇਰਾਨਾ ਅਤੇ ਅਣਖੀਲਾ ਕਦਮ ਹੈ। 'ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਲੋਕਰਾਜ' ਅਖਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇਸ ਵਿਚ, ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਗਰਦਾਨ ਕੇ, ਝੂਠੇ ਪੁਲਿਸ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ 'ਚ ਮਾਰ ਮੁਕਾਉਣਾ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਵਾਰਿਸ ਕਰਾਰ ਦੇ ਕੇ ਸਾੜ ਦੇਣਾ, ਸ਼ੈਤਾਨੀਅਤ ਦਾ ਨੰਗਾ ਨਾਚ ਸੀ। ਨਵੰਬਰ 1984 'ਚ ਸਿੱਖ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੋਨੇ-ਕੋਨੇ 'ਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣ-ਚੁਣ ਕੇ ਮਾਰਨਾ, ਸਮੂਹਕ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕਰਨੇ ਤੇ ਘਰ-ਬਾਰ ਫੂਕ ਦੇਣੇ 'ਨਾ ਭੁਲੱਣਯੋਗ ਤੇ ਨਾ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨਯੋਗ' ਅਪਰਾਧ ਹਨ।ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਰਾਹੀਂ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਅਨੇਕਾਂ ਘਟਨਾ-ਕ੍ਰਮਾਂ ਨੂੰ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ, ਅਦਾਲਤੀ, ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤਿਆਚਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਦੇ ਪੀੜਤ ਵਰਗ ਦੇ ਅਣਸੁਣੇ ਦਰਦ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਜਾਮਾ ਪਹਿਨਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੇ ਸਾਥੀ, ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਲਿਖਾਰੀ ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਕੁਮਾਰ, ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਮੁਕਤਸਰ, ਅਸ਼ੋਕ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਜਸਕਰਨ ਕੌਰ ਹਨ। ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਗੁਰਮੁਖੀ 'ਚ ਲਿਪੀ-ਅੰਤਰ ਡਾ. ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੌਂਕੀ ਨੇ ਕਰੜੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਗੀਥਿਕ ਬੁਕਸ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਸੁਪਤਨੀ ਬੀਬੀ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਖਾਲੜਾ ਦੇ ਭਾਵਪੂਰਤ ਸ਼ਬਦ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ, 'ਜੋ ਰਾਖ ਹੋ ਗਏ.. ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਗਾਵਤ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ' ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰਲੇ ਅਸੀਂਵਿਆਂ ਅਤੇ 90ਵਿਆਂ ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਦੌਰਾਨ ਹੋਏ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਜ਼ੁਲਮ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਘੋਰ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਬਚੀ ਰਹੇਗੀ, ਸਰਦਾਰ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਵਰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਅਜਾਈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਏਗੀ। ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਸਿਰਫ਼ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖਣ ਦੀ ਵੀ ਇਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ, ਜੋ ਅਣਸੁਣੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਥਾਂ ਸਹਿਤ ਦੁਨੀਆ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀ ਹੈ।'

ਇੰਡੀਅਨ ਸਟੇਟ ਦੇ ਜਬਰ-ਜ਼ੁਲਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਤਪਨਾਹੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਜਸੀ ਸੰਦਾਂ ਲਈ ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਹ ਕਿਤਾਬ, 'ਜਾਬਰਾਂ ਦਾ ਮਨੋਬਲ ਤੋੜਨ ਵਾਲੀ' ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਤੱਤਪਰ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੌਂਸਲੇ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨ ਤੇ ਸਥਾਪਤੀ ਖਿਲਾਫ਼ ਜੂਝਣ ਲਈ ਭਰਪੂਰ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਬਣੇਗੀ। ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਤਲੇਆਮ ਦਾ ਅਣਕਿਹਾ ਸੱਚ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮੰਚ 'ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਾਂ ਸਹਿਤ ਉਜਾਗਰ ਕਰੇਗੀ। ਉਹ ਦਿਨ ਜਲਦੀ ਆਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਯੂ.ਐਨ.ਓ. 'ਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਵਾਰਿਸ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਾਰਿਸ ਬਣ ਕੇ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੱਚ ਦੀ ਜ਼ਬਾਨ ਬਣੇਗਾ। ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਨਾ ਕੇਵਲ ਸਾਡੇ ਸਮਿਆਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਅਜਿਹੀ ਚੇਤਨਾ ਵੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਨਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖੇਗੀ। ਲੇਖਕਾਂ ਦਾ ਇਹ ਕਥਨ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਨਾ ਸਿਰਫ ਖਾਲੜਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਜੀਵਨੀ ਤੋਂ ਤੁਰ ਕੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸਮੂਹਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਤੱਕ ਚੱਲਦੀ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖ਼ੂਨੀ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਵੀ ਬੜੀ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਕਲਾਵੇ ਵਿੱਚ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਕਿਤਾਬ ਹੈ, ਜੋ 1984 ਦੀ ਸਿੱਖ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ-ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਨਾਕਾਮੀ ਨੂੰ ਤਿੱਖੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।

'Reduced to Ashes' (ਜੋ ਰਾਖ਼ ਹੋ ਗਏ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਥਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਖਾਲੜਾ ਸਾਬ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਸੰਗ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਤਜਰਬਿਆਂ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਹਕੀਕਤਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਤਾਬ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਿਆਂ ਡਾ. ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੌਂਕੀ ਨੇ ਭਾਵਪੂਰਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਸਰੋਤ ਵਜੋਂ, ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਹਿਰਾਸਤਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿਚ ਪੈ ਗਈ ਸੀ। ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਖਾਲੜਾ ਦਾ ਬਿਆਨ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਖਾੜਕੂਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਬੇਗੁਨਾਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ "ਅੱਤਵਾਦੀ" ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗ਼ਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਨੁਭਵਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸੂਚਨਾ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਨੀਤੀਆਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਨੀਤੀਆਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਇਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਜਾਂ ਤੀਜੇ ਪੱਖ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ, ਸਗੋਂ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਵੀ ਮਹੱਤਵ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਤੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਗਵਾਹੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪੱਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੂਹਿਕ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਜੋਂ ਕਾਰਜ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਥੀਮ-ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ, ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਜੁੜਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਗਵਾਹੀ ਰਾਹੀਂ ਲੇਖਕ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਨੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਰ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਗਵਾਹੀ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਵਿਚਾਰਪੂਰਨ ਪੱਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੀ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਦਮਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਸਮਝਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੌਰ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀਆਂ ਬਹੁਪੱਖੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸ. ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤਾਂ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਖਾਲੜਾ ਸਾਹਿਬ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦਮਨ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਚ ਡਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਵਿਚ ਜਿਊਣਾ ਪਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤਣਾਅ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਹਿੰਸਕ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਇਹ ਗਵਾਹੀ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤਜਰਬਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਸ ਯੁੱਗ ਦੀ ਇਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਤਸਵੀਰ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਗਵਾਹੀ ਰਾਹੀਂ, ਲੇਖਕ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਇਕ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹਵਾਲਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸ. ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਮਨਕਾਰੀ ਕਦਮ ਸਮਾਜਿਕ ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਉਂਦੇ ਗਏ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਘਾਟ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਣਕਿਆਸੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ, ਪਤੀ ਜਾਂ ਭਰਾ ਕਈ ਵਾਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁਪਤ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਗਵਾਹੀ ਵਿਚ ਖਾਲੜਾ ਸਾਹਿਬ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ-ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੌਰ ਦੀਆਂ ਹਕੀਕਤਾਂ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਗਵਾਹੀ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਹਿਮਤੀਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ, ਕਿਤਾਬ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮੂਲ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਤੁਲਿਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਰਾਜ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿਚ ਇਕ ਕੇਂਦਰੀ ਬਹਿਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ, ਸਰਦਾਰ ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਕ ਸਥਿਰ ਅਤੇ ਜਮਹੂਰੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਨੀਂਹ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਇਕ ਡੂੰਘੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਸਮਗਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ, ਖੋਜਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ੍ਰੋਤ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਰਾਜ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਵਾਦ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਨਕਾਬ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਨੈਤਿਕ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਢਾਂਚਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਵਰਗੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਮੌਖਿਕ ਬਿਰਤਾਂਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਦਾ ਇਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਬਣ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਜਮਹੂਰੀ ਅਦਾਲਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਿਤਾਬ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਥਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਇਕ ਕਾਲੇ ਦੌਰ ਵਜੋਂ ਯਾਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ, ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਦਮਨ ਨੂੰ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਉਸ ਬਾਬਤ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣਾ ਅੱਜ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਇਹਨੀਂ ਦਿਨੀਂ ਸਿੱਖ-ਵਿਰੋਧੀ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ, ਲਿਬਰਲ, ਖੱਬੇ-ਪੱਖੀ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਰੋਧੀ ਨਿਊਜ਼ਲੌਂਡਰੀ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸਿਰਜ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦਾ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਇੱਕਪਾਸੜ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਉੱਪਰ ਹੋਈ ਹਮਲਿਆ ਬਾਰੇ ਚੁੱਪ ਧਾਰੀ। 'ਜੋ ਰਾਖ ਹੋ ਗਏ' ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਗਵਾਹੀ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ, 'ਅਖੌਤੀ ਅਗਾਂਹ-ਵਧੂ' ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਇਸ ਝੂਠੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਬਕਾਇਦਾ ਦਰਜ ਹੈ, 'ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੱਖਵਾਦੀ ਖਾੜਕੂਆਂ ਦੀ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਣਪਛਾਤੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਖਾੜਕੂਆਂ ਦੁਆਰਾ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਦਿਨ ਦੀ ਭੁੱਖ ਹੜਤਾਲ ਕੀਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਹਮਦਰਦਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾੜਕੂਆਂ ਦੀ ਜਨਤਕ ਤੌਰ ਤੇ ਏਨੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ, ਪਰ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਜਾਨਾਂ ਨਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਰਾਜੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦੋਵਾਂ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਖੁਲੇਆਮ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਖਾੜਕੂ ਗਰੁੱਪ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਆਪਣੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਗੁਆ ਬੈਠਦਾ ਹੈ। (ਕਿਤਾਬ 'ਜੋ ਰਾਖ ਹੋ ਗਏ', ਪੰਨਾ- 147)

'Reduced to Ashes' (ਜੋ ਰਾਖ਼ ਹੋ ਗਏ) 'ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟਸ ਵਾਚ' ਅਤੇ 'ਇਨਸਾਫ' ਵਰਗੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੁਚੱਜੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਦਰਦ, ਗਵਾਹੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹ ਤੱਥ ਦਰਜ ਹਨ, ਜੋ ਰਾਜ ਨੇ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਕਿਤਾਬ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਬੇਗੁਨਾਹ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਕਿਵੇਂ ਦੋਸ਼ੀ ਆਜ਼ਾਦ ਘੁੰਮਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਗਜ਼ੀ ਹੀ ਰਹਿ ਗਏ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਦੁੱਖ, ਰਾਜਕੀ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਲਈ ਚੱਲ ਰਹੀ ਲੜਾਈ ਦਾ ਸੱਚਾ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ—ਇੱਕ ਐਸਾ ਰਿਕਾਰਡ, ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਸਲਘਾਤ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਧੁੰਦ ਵਿੱਚ ਗਾਇਬ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਕਰੀਬ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਪੰਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲਿਆ ਇਹ ਗ੍ਰੰਥ, ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਹੋਣੀ ਦੀ ਜੋ ਤਸਵੀਰ ਖਿੱਚਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਏਨੀ ਅਹਿਮ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਰ ਘਰ ਤੇ ਹਰ ਪਾਠਕ ਦੇ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਕੋਲ ਹੋਣੀ, ਮਾਨਵੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਸਲਾਮਤੀ ਲਈ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਅਹਿਮ ਲੋੜ ਹੈ।

ਇੰਡੀਅਨ ਸਟੇਟ ਵੱਲੋਂ ਅਣ-ਪਛਾਤੀਆਂ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਭ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪਾਠਕ ਜਗਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣਾ ਇਸ ਕਾਰਜ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਵਿਰਾਸਤ, ਧਰਮ, ਰਾਜਨੀਤੀ, ਇਤਿਹਾਸ, ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਖੇਤਰ ਦੇ ਖੋਜਾਰਥੀਆਂ ਲਈ ਅਮੁੱਕ ਖਜ਼ਾਨਾ ਸਾਬਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਪੰਜਾਬੀ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਝੋਲੀ 'ਚ ਇਹ ਵਡਮੁੱਲੀ ਸੌਗਾਤ ਇਕ ਦਿਨ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹਰ ਕੋਨੇ 'ਚ ਵਸੇ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਘਰੇਲੂ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਦਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਿੱਸਾ ਬਣੇਗੀ। ਪੀੜ੍ਹੀ-ਦਰ-ਪੀੜ੍ਹੀ ਹੱਕ, ਸੱਚ ਤੇ ਇਨਸਾਫ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਚਲਦਿਆਂ, ਆਖ਼ਰੀ ਸਾਹ ਤੱਕ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ 'ਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਇਹ ਕਿਤਾਬ, ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਸਮੇਤ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਅਣਖੀਲੇ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਚੇਤਿਆਂ 'ਚ ਕਾਇਮ ਰੱਖੇਗੀ।

ਨੈਤਿਕਤਾ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੁੰਦੇ ਬੱਚੇ

ਬਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਿਸਰਾਓ

ਅਜੋਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ, ਕਿਰਦਾਰ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਣ ਹੇਠ ਪਲਦੇ ਹੋਏ ਅੱਜ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨਾ ਤਾਂ ਪੁਰਾਤਨ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪਨਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੱਛਮੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੋਹਰੇ ਮਾਪਦੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਦੇ ਹੋਏ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਵਿਗਾੜ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਅਨੈਤਿਕਤਾ ਵੱਲ ਧਕੇਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲਾ ਦੋਸ਼ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮਾਪੇ, ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ।

ਪੁਰਾਣੇ ਬਚਪਨ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅੱਜ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਕੋਲ ਸੁੱਖ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਸਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਲਈ, ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ ਲਈ, ਆਉਣ ਜਾਣ ਲਈ, ਖਾਣ ਪੀਣ ਲਈ, ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਵਧੀਆ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਾਧਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਅੱਜ ਦੇ ਬੱਚੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤਣਾਅ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਡੀਆਂ ਰਵਾਇਤੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਤੋਂ ਕਿਉਂ ਵਾਂਝੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ? ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਚਾਰਨਯੋਗ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।

ਜੇ ਅਜੋਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੋ ਤਿੰਨ ਕੁ ਦਹਾਕੇ ਪੁਰਾਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਪੰਛੀ ਝਾਤ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਅੱਜ ਦੇ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਕਈ ਕਮੀਆਂ ਲੱਗਣਗੀਆਂ। ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਢਾਂਚਾ ਤੇ ਜੀਵਨ-ਸ਼ੈਲੀ ਅੱਜ ਨਾਲੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਸਿੱਧੇ ਸਾਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਖਾਵਾ ਜਾਂ ਮਹਿੰਗੇ ਸ਼ੌਕ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕਰਨ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਰੋਕ-ਟੋਕ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਸਿਰਫ਼ ਮਾਂ-ਪਿਉ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਆਂਢ ਗੁਆਂਢ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵੀ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਟੋਕ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਉਦੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮ-ਹਯਾ ਤੇ ਲੋਕ-ਲਾਜ ਦਾ ਡਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਹੀ ਖੇਤ, ਡੰਗਰ, ਛੋਟੇ ਭੈਣ-ਭਰਾ ਸੰਭਾਲਣ 'ਚ ਹੱਥ ਵਟਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰੋਟੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਪਤਾ ਲੱਗਦੀ ਸੀ ਤੇ ਅਹਿਮ ਪੱਖ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਵਿਅਰਥ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਰੁਚੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਘਰਦੇ ਵੱਡਿਆਂ ਨਾਲ ਗੁਰਦੁਆਰੇ, ਮੰਦਰ ਆਦਿ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਜਾਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀਆਂ ਸਾਖੀਆਂ, ਜਨਮ-ਸਾਖੀਆਂ, ਰਮਾਇਣ-ਮਹਾਂਭਾਰਤ ਆਦਿਕ ਵਿੱਚੋਂ ਧਾਰਮਿਕ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸੁਣ ਕੇ ਸੱਚ, ਸੇਵਾ, ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇ ਪਾਠ ਮਿਲਦੇ ਸਨ। 'ਜੋ ਬੀਜੋਗੇ, ਸੋ ਵੱਢੋਗੇ' ਵਰਗੇ ਸਿਧਾਂਤ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਮਨ 'ਚ ਬੈਠ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਉਦੋਂ ਮੋਬਾਈਲ, ਟੀਵੀ, ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਵਰਗੇ ਸਾਧਨ ਉਪਲੱਬਧ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਕੰਟੈਂਟਾਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਲਕਿ ਖਾਲੀ ਸਮਾਂ ਖੇਡਾਂ, ਮੇਲਿਆਂ ਜਾਂ ਘਰ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਲੰਘਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਬਾਹਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਘੱਟ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਮੰਨਦੇ ਸਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਰਜਾ ਮਾਪਿਆਂ ਜਿੰਨਾ ਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਪਿਆਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅੱਗੇ ਬੋਲਣ ਦੀ ਤਾਂ ਹਿੰਮਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਅੱਗੇ ਉੱਚੀ ਬੋਲਣਾ ਪਾਪ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਭ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਅਜੋਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਇਕਹਿਰੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਜੋਕੇ ਮਾਪਿਆਂ ਕੋਲ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਕੰਮਕਾਜੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਪਾਉਂਦੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਾਂ ਬਤੀਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਲੁਕਾ ਕੇ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਮਨਪਸੰਦ ਦਾ ਕੰਟੈਂਟ ਵੇਖਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਬਹੁਤਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਅੱਜ ਬੱਚਿਆਂ ਉੱਪਰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਾਪਿਆਂ ਕੋਲ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵੇਖੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕੰਟੈਂਟ ਦੀ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਐਨਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕਈ ਵਾਰ ਬੱਚੇ ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾ ਵੇਖ ਕੇ ਗਲਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਗਾਲ੍ਹੀ ਗਲੋਚ ਵਾਲੀਆਂ ਵੈੱਬ ਸੀਰੀਜ਼, ਹਿੰਸਕ ਅਤੇ ਅਸ਼ਲੀਲ ਸਮੱਗਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚ ਰਹੀ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਜੋ ਵੇਖਦੇ ਹਨ ਉਹੀ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਰਾਤ ਤੱਕ ਹਰ ਸਮੇਂ ਨੱਠ ਭੱਜ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰੀ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਆਪਸੀ ਝਗੜੇ ਦਾ ਵੀ ਬੱਚਿਆਂ ਉੱਤੇ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਅਜੋਕੇ ਮਾਪੇ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਹਨ, ਉਹ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਟਿਊਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਟਿਊਸ਼ਨ ਭੇਜਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਰ ਸੁੱਖ ਸਹੂਲਤ ਉੱਤੇ ਖ਼ਰਚਾ ਵੀ ਦਿਲ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਜੋ ਕੰਮ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਉਹ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਖ਼ਰੀਦੀਆਂ ਸੁੱਖ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਵਧੀਆ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਦਾ ਨਾਂ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਬਹੁਤ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਮਾਪੇ ਨਾ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਵੱਡਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਰੱਖ ਕੇ ਖ਼ੁਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜੇ ਕਿਤੇ ਰੱਖਣਾ ਵੀ ਪੈ ਜਾਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੋਝ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਮਾਨਵੀ ਵਰਤਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਉੱਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਅਜੋਕੇ ਮਾਪੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਰਵੱਈਆ ਅਪਣਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਵਿੱਦਿਆ ਦਾ ਮੰਦਰ ਕਹੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸਮਾਨ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕੋਈ ਸਤਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ। ਕਈ ਵਾਰ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਮਾਪੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਮਾਂ ਪਾ ਕੇ ਉਹੀ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ 'ਤੇ ਭਾਰੂ ਪੈਂਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਵੱਡਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਤਿਕਾਰ ਘਟਦਾ ਹੈ।

ਵਿੱਦਿਆ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰੀਕਰਨ ਵਧਣ ਨਾਲ ਇਸ ਸਭ ਲਈ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ 'ਗੁਰੂ' ਵਾਲੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਕੇ ਇੱਕ 'ਨੌਕਰ' ਵਾਲਾ ਅਕਸ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਤਿਕਾਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਘਟਦੀ ਹੈ। ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨੈਤਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮਹਿੰਗੀ ਅਤੇ ਵਿਖਾਵੇ ਦੀ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ 'ਤੇ ਵੱਧ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਦੋ-ਚਾਰ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਤਸ਼ਾਹ ਤਾਂ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਬਾਕੀ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀਣ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤਣਾਅ ਵਧਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਿੜਚਿੜਾਪਣ ਅਤੇ ਹਿੰਸਕ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਧ ਰਹੀ ਅਨੈਤਿਕਤਾ ਉੱਤੇ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਵੀ ਦਿਨੋ ਦਿਨ ਕਰੂਪ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਤੇ ਕਦੇ ਕਦਾਈਂ ਕੋਈ ਹਿੰਸਕ ਘਟਨਾ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਬਹੁਤੇ ਸਾਧਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੱਕ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਪਹੁੰਚਦੀਆਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ਼ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰੀ ਤਸਵੀਰ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਨਿੱਤ ਦਿਹਾੜੇ ਅਗਵਾ, ਬਲਾਤਕਾਰ, ਕਤਲੋਗਾਰਦ, ਲੁੱਟਾਂ ਖੋਹਾਂ ਆਦਿਕ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡਾ ਮੀਡੀਆ ਤੰਤਰ ਐਨੀ ਕੁ ਵਾਰ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਘਰ ਕਰ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਦੁਰਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਈ ਬੱਚੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾੜੇ ਕਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਕਦਮ 'ਤੇ ਤੁਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਨੈਤਿਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਤੇ ਮੀਡੀਆ ਤੰਤਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ।

ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਧ ਰਹੀ ਅਨੈਤਿਕਤਾ ਉੱਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਘਰ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਨੈਤਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਹੱਤਵ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਰਵੱਈਆ ਤਿਆਗ ਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀ ਗੱਲ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਕਰ ਸਕਣ। ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਸ਼ਾਂਤ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਹੱਸਿਆ ਖੇਡਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਸਾਂਝਾਂ ਪਾ ਕੇ ਪਿਆਰ ਭਰਿਆ ਮਾਹੌਲ ਸਿਰਜਿਆ ਜਾਵੇ। ਬੱਚਿਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਵੱਡਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਤਿਕਾਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮਾਪਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੋਬਾਈਲ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਸੰਤੁਲਿਤ ਵਰਤੋਂ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਖੇਡਾਂ, ਸਾਹਿਤਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਵਧਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਬੁਰੇ ਪਾਸੇ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਅਧਿਆਪਕਾਂ, ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਚੰਗਾ ਮਾਹੌਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਦੇ ਨਾ ਭੁੱਲੋ ਕਿ ਬੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰੀ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਦਇਆ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਰਗੇ ਨੈਤਿਕ ਗੁਣ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਪਰਿਵਾਰ, ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਸਹੀ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਨੈਤਿਕ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਧਦੀ ਹੋਈ ਅਨੈਤਿਕਤਾ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਸੁਪਨੇ ਸਾਕਾਰ ਅਤੇ ਰਿਓੜੀਆਂ ਦਾ ਵਪਾਰ

ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਖੱਟੜਾ

ਔਰਤਾਂ ਲਈ 1000 ਅਤੇ 1500 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ 'ਹੁਣ ਮਾਵਾਂ-ਧੀਆਂ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਹੋਣਗੇ ਸਾਕਾਰ।' ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ 54 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਉਪਰੰਤ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਮਾਵਾਂ-ਧੀਆਂ ਨੂੰ 1000 ਅਤੇ 1500 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਿਆ ਹੈ। ਇਹ 1000-1500 ਰੁਪਏ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਰਜ਼ਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਦੇਣੇ ਹਨ।

ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਆਰਥਿਕ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਮਾਵਾਂ-ਧੀਆਂ ਦੇ ਸੁਪਨੇ 1000-1500 ਰੁਪਏ ਦੀ ਟੂੰ ਟੂੰ ਸੁਣਨ ਤੱਕ ਸੁੰਗੇੜ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਵਾਂ-ਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਨੇਕਾਂ ਅਧਿਆਪਕ, ਨਰਸਾਂ, ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਲਰਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤਕਨੀਕੀ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹੋਣ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਵਾਂ-ਧੀਆਂ, ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਦੇਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 1000-1500 ਰੁਪਏ ਲੈਂਦਿਆਂ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਉਣ ਦੇ ਘਟੀਆ ਮਖੌਲ ਉੱਤੇ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਵਾਉਣ।

ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜ ਹੈ, ਪਰ ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਮੁਫ਼ਤ ਦੀਆਂ ਰਿਓੜੀਆਂ ਵੰਡਣ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਮਿਟਾ ਦੇਣਾ, ਨਾ ਸੂਬੇ ਅਤੇ ਨਾ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰੇਗਾ। ਨਾ ਰਿਓੜੀਆਂ ਭੋਗਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅੰਤ ਨੂੰ ਮੁਫ਼ਤ ਦੀਆਂ ਰਿਓੜੀਆਂ ਵੰਡਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਰਹੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਕਿਵੇਂ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੁਫ਼ਤ ਰਿਓੜੀਆਂ ਦਾ ਕਾਰਜ ਉਪਰੋਕਤ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਨਿੱਬੜਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਚਾਈ ਦਾ ਰਾਜ਼ ਮੁਫ਼ਤ ਰਿਓੜੀਆਂ ਦੇ ਮੰਤਵ ਵਿੱਚ ਛੁਪਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਤਵ 'ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣਾ' ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਦੀ ਸਕੀਮ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਲੋੜਵੰਦ ਤਬਕੇ ਲਈ ਸੀਮਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਜਿੱਥੇ ਵੋਟਾਂ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਇਹੀ ਸਕੀਮ ਬਰਾਬਰ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਵੋਟਾਂ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਅਯੋਗ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਜਦੋਂ ਲਾਭ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਕੀਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਗਏ ਲੋਕ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਂਝ ਵੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਕੀਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਪੱਖ ਲਈ ਇਹ ਤਬਕਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਸਮਝਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਕੀਮਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਅਵਸਥਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਤੋਂ ਨਿਕਲੀ ਮੁਫ਼ਤ ਰਿਓੜੀਆਂ ਦੀ ਨੀਤੀ ਤਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਵੋਟਾਂ ਦਾ ਧਰੁਵੀਕਰਨ ਬਾਕਮਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਵੀ ਇੱਕ ਸੀਮਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੀਮਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਲਈ ਜਲਦੀ ਆ ਖੜ੍ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਆਮਦਨ ਸਰੋਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸੂਬੇ ਆਪਣੇ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਤਾਂ ਮੁਫ਼ਤ ਰਿਓੜੀਆਂ ਸਭ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਰਣ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਦੋ ਕਜੀਏ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਵਿਆਜ ਉੱਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਬਜਟ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਖ਼ਰਚੇ (Committed Expenditure) ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਤਨਖਾਹਾਂ, ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ, ਸਬਸਿਡੀਆਂ, ਮੁਫ਼ਤ ਦੀਆਂ ਰਿਓੜੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਜਟ ਦਾ ਚੋਖਾ ਹਿੱਸਾ ਖਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਿਨਾਂ ਯੋਜਨਾ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਲੋੜ, ਬਿਨਾਂ ਜਵਾਬ ਦੇ ਹੀ ਪਿੰਡਾਂ ਤੇ ਕਸਬਿਆਂ ਦੇ ਇਕੱਠਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਿਆਂ ਦੇ ਚੈੱਕ ਵੰਡਣੇ ਵੀ ਇਸੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਾ ਬੈਠਦੇ ਹਨ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੂੰਜੀਗਤ ਨਿਵੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਪਾਉਂਦਾ। ਚਿਰ ਪਾਊ ਵਿਕਾਸ, ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਲਈ ਸਥਾਈ ਲਾਭਕਾਰੀ ਵਿਕਾਸ ਇਸੇ ਮੱਦ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਿਵੇਸ਼ ਨਾਲ ਸੜਕਾਂ, ਨਹਿਰਾਂ, ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਰਖਾਨੇ, ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਰੋਬਾਰ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਅਦਾਰੇ ਉਸਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਕਦੇ ਵੀ ਬਜਟ 4% ਤੋਂ ਵਧ ਖ਼ਰਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਮਿਆਰੀ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਚਲਾਉਣਾ ਵਿਕਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਹੈਰਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਿੰਟ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਬਿਜਲਈ ਚੈਨਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸਕਰੀਨਾ ਉੱਤੇ ਪੰਜਾਬ ਉੱਤੇ ਵਧ ਰਹੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀਆਂ ਭੈਅ-ਭੀਤ ਕਰਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅੰਕੜੇ ਡਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਧੱਕਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਯੋਜਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋੜਿਆ ਤਾਂ ਯੋਜਨਾ ਫੰਡ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਟੈਕਸਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਜੀਐੱਸਟੀ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਘਟੀ। ਇਸ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਲਈ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਰੈਵੀਨਿਊ ਗਰਾਂਟ 16ਵੇਂ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ 8000 ਕਰੋੜ ਵਿਕਾਸ ਫੰਡ ਰੋਕ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਹੜ੍ਹਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨਿਆ 1600 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਹਾਲੇ ਦਿੱਤਾ ਨਹੀਂ। 1980-90 ਦੇ ਅਤਿਵਾਦ ਨੂੰ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਬਲਾਂ ਦਾ ਖ਼ਰਚਾ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਿਰ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਤਿਵਾਦ ਦੌਰਾਨ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਆਮਦਨ ਹੋਰ ਘਟ ਗਈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇਸ ਵਿਗੜੀ ਸਿਹਤ ਦਾ ਕਿਸੇ ਨੇ ਇਲਾਜ ਨਾ ਕੀਤਾ।

ਜਦੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ 2022 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਈ ਤਾਂ ਸੂਬੇ ਸਿਰ ਕਰਜ਼ਾ 2.8 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੀ। ਇਹ ਕਰਜ਼ਾ ਪਿਛਲੇ 40 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ 4 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਰਚ 2026 ਤੱਕ ਕਰਜ਼ਾ 4. 17 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ। ਚੋਣ ਵਰ੍ਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮੁਫ਼ਤ ਰਿਓੜੀਆਂ ਨਾਲ ਇਹ ਕਰਜ਼ਾ ਮਾਰਚ 2027 ਤੱਕ 4.80 ਕਰੋੜ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 2022 ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਰ 94000 ਰੁਪਏ ਕਰਜ਼ਾ ਸੀ, ਉਹ 2026 ਵਿੱਚ 1, 33000 ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਾਰਚ 27 ਤੱਕ ਇੱਕ ਲੱਖ 42 ਹਜ਼ਾਰ ਹੋ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਪੰਜਾਬੀ ਇਹ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਜ਼ਾਈ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਹੈ, ਉਹ ਆਪ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹੋ ਭੁੱਲ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸਰਾਪ ਹੋ ਨਿੱਬੜਨੀ ਹੈ।

ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਉਲਟਾ ਹਰ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਮੁਫ਼ਤ ਰਿਓੜੀਆਂ ਦੇ ਭਿਆਨਕ ਸਿੱਟਿਆਂ ਤੋਂ ਖ਼ਬਰਦਾਰ ਕਰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਮਝਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਹਰ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਖ਼ਬਰਦਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਇਹ ਬਣ ਰਿਹਾ ਬੋਝ, ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਢੋਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਧਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਤਾਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਮੁਫ਼ਤ ਰਿਓੜੀਆਂ ਉੱਤੇ ਖਾਮੋਸ਼ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਮੁਫ਼ਤ ਰਿਓੜੀਆਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਹੱਟੀ ਸਜਾ ਕੇ ਬੈਠੀਆਂ ਹਨ। ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਪੱਧਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪਾਸੇ 25 ਮਾਰਚ 2026 ਦੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਵਿੱਚ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਰਿਸਰਚ ਇਨ ਰੂਰਲ ਐਂਡ ਇੰਡਸਟਰੀ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ (CRRIP) ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਫੈਲੋ ਉਪਿੰਦਰ ਸਾਹਨੀ ਆਪਣੇ ਆਰਟੀਕਲ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਿਰ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਦੱਸਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਂਝੀ ਸਹੁੰ ਖਾਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ 'ਕਰਜ਼ਾ ਮੁਕਤੀ ਫੰਡ' ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਿਲ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਮਾਇਆ ਭੇਜਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਸੁਬਾਈ ਆਗੂ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਵਾਂ-ਧੀਆਂ ਨੂੰ 1000-1500 ਰੁਪਏ ਮਾਰਚ 2022 ਤੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। ਆਗੂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਲੋਕ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਆਨ ਹੋਵੇਗਾ।

ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਕਰਜ਼ੇ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰੇ। ਟੈਕਸਾਂ ਦਾ ਘੇਰਾ ਵਧਾਏ, ਚੋਰ ਮੋਰੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰੇ, ਫਜ਼ੂਲ ਖ਼ਰਚੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰੇ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਸੁਣ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਸਾਡੀ ਸਲਾਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਐਲਾਨੀ ਮਿਤੀ ਉੱਤੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਮਾਜ ਦੇ ਇਹ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜ ਦਾ ਜਿੱਥੇ ਆਪਣਾ ਕਰਜ਼ ਉਤਾਨਗੇ, ਉੱਥੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਬੇਹੱਦ ਕੀਮਤੀ ਸਮਝਦਾਰੀ ਵੀ ਵਧਾਉਣਗੇ। ਸਮਾਂ ਘੱਟ ਹੈ ਪਰ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿਸਰਚ ਅਤੇ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਸ਼ਾਖਾ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਸ਼ਾਖਾ ਰਾਹੀਂ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਮੰਗੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦਾ ਇਸ ਨਾਲ ਫਾਇਦਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਵੇਕਲੀ ਪਹਿਲ ਕਦਮੀ ਹੋਵੇਗੀ।

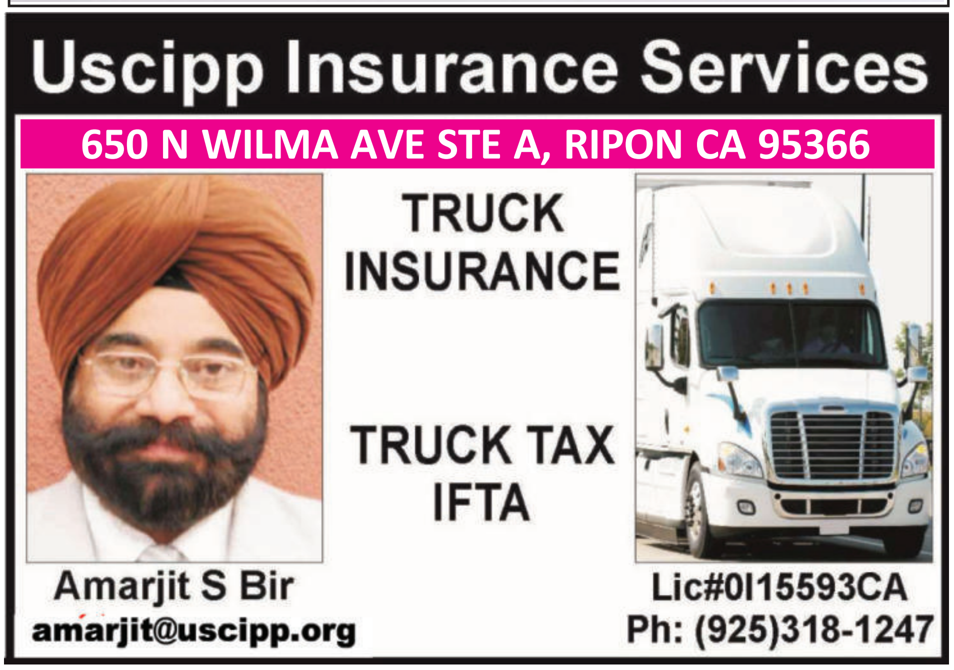

ਸਾਉਣ ਦਾ ਮਹੀਨਾ

ਸਾਉਣ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਮਾਹੀਆ ਅੱਜ ਗਿਆ ਚੜ੍ਹ ਵੇ,
ਤੇਰੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਨੇ ਆ ਕੇ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਲਿਆ ਫੜ ਵੇ।
ਕਾਲੀਆਂ ਘਟਾਵਾਂ ਅੰਬਰ ਤੇ ਛਾ ਗਈਆਂ ਨੇ,
ਹੌਲੀ, ਹੌਲੀ ਕਣੀਆਂ ਵੀ ਪੈਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ ਨੇ।
ਹਾੜ੍ਹ ਦੀ ਗਰਮੀ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਮਿਲ ਜਾਣਾ ਏ,
ਸੁੱਕ ਰਹੇ ਵੇਲ,ਬੂਟਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਮਿਲ ਜਾਣਾ ਏ।
ਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਮੀਂਹ ਵਿੱਚ ਨਹਾਉਣਾ ਏ,
ਮੱਝਾਂ ਤੇ ਗਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁੱਖ ਦਾ ਸਾਹ ਆਉਣਾ ਏ।
ਖੀਰ ਤੇ ਪੂੜੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੱਸ ਨੇ ਕਹਿਣਾ ਏ,
ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮੈਥੋਂ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਏ।
ਦੂਰ ਰਹਿ ਕੇ ਲੰਘਾ ਨਾ ਦੇਵੀਂ ਸਾਉਣ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਵੇ,
ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮੀਂਹ 'ਚ ਵੀ ਤਪੀ ਜਾਣਾ ਮੇਰਾ ਸੀਨਾ ਵੇ।
ਹੁੰਦੇ ਉਹ ਸਿਆਣੇ ਜਿਹੜੇ ਮੌਕੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਦੇ,
ਹੁੰਦੇ ਉਹ ਮੂਰਖ ਜਿਹੜੇ ਰਾਖ ਚੋਂ ਸੋਨਾ ਭਾਲਦੇ।

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
9915803554

ਗ਼ਜ਼ਲ

ਕੱਲ ਕੱਲ ਕਰਕੇ ਕੱਲ ਗਿਆ ਤੇ ਬੀਤ ਗਏ ਕਈ ਸਾਲ।
ਐਪਰ ਤੇਰਾ ਇਕ ਪਰਛਾਵਾਂ ਅੱਜ ਵੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ।
ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਹੋਵਣ, ਗਮੀਆਂ ਹੋਵਣ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕੋਈ ਘਟਨਾ,
ਬੰਦੇ ਦੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਸਾਰੀ ਦੱਸ ਦਿੰਦੀ ਏ ਚਾਲ।

ਪਤਝੜ ਵਿਚ ਵੀ ਟਹਿਣੀ ਉਤੇ ਸੁਰਖ਼ ਸ਼ਗੂਫ਼ੇ ਝੂਲਣ,
ਨੀਵੀਂ ਪਾ ਕੇ ਬੋਲ ਦਵੇ ਜਦ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ।
ਲੈਅ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਜੇਕਰ ਹੋਵੇ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਵਡਿਆਈ,
ਨੱਚਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨਗੇ ਢੋਲਕ ਦੇ ਸੁਰਤਾਲ।

ਤੇਰੀ ਆਮਦ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲੀ ਮੈਥੋਂ ਦੱਸ ਨਾ ਹੋਵੇ,
ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਹੰਝੂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਹੁੰਦੇ ਨਈਂ ਸੰਭਾਲ।
ਉਚੇ-ਉਚੇ ਮਹਿਲ ਮੁਨਾਰੇ ਕਰ ਦੇਵੇ ਢਹਿ ਢੇਰੀ,
ਜੇਕਰ ਤੇਰੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਆ ਜਾਏ ਭੂਚਾਲ।

ਹਰ ਉਨਤੀ ਦਾ ਰਾਜ਼ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਬਾਹਰ ਨਈਂ ਹੈ ਹੁੰਦਾ,
ਤੇਰੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤੇਰੇ ਵਿਚ ਹੈ ਅਪਣਾ ਮਨ ਖੰਗਾਲ।
ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਇਸ ਬਿੰਦੂ ਦੇ ਸੂਤਰਧਾਰ 'ਚ ਬੱਝੀ,
ਕਿਹੜਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੀ ਮੋਹ ਮਾਇਆ ਜੰਜਾਲ।

ਪਿੱਠੂ ਉਪਰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਲਾਵੇਂਗਾ ਤਾਂ ਜਿੱਤਣਾ,
ਵਿੱਚ ਹਵਾ ਦੇ ਖਿੱਦੋ ਜਿੰਨੇ ਮਰਜ਼ੀ ਤੂੰ ਉਛਾਲ।
ਸੱਚਾਈ ਤੇ ਬੁਰਿਆਈ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਰਿਸ਼ਤੇ,
ਫਿਤਰਤ ਹੀ ਧਨਵਾਨ ਬਣਾਏ ਫਿਤਰਤ ਹੀ ਕੰਗਾਲ।

ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਬਸ ਸਾਲ ਗਏ ਪਰ ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਨਾ ਮੁੱਕੀ,
ਅੱਜ ਵੀ ਤੇਰੀ ਖ਼ੁਸ਼ਬੂ ਦਿੰਦਾ ਤੇਰਾ ਸੁਰਖ਼ ਰੁਮਾਲ।
ਤਲਵਾਰਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ ਯਾਰੋ ਖ਼ੂਨ ਖਰਾਬਾ ਕਰਨਾ,
ਅਗਰ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੇ ਵਿਚ ਜੀਣਾ, ਜੀਣਾ ਬਣ ਕੇ ਢਾਲ।

ਬਾਲਮ ਤੇਰੇ ਮਨ ਮੰਦਿਰ ਵਿਚ ਇਕ ਮੁੱਦਤ ਤੋਂ ਏਦਾਂ,
ਤੇਰੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਵਾਲੇ ਜਗਦੇ ਦੀਵਿਆਂ ਵਾਲੇ ਥਾਲ।

ਬਲਵਿੰਦਰ ਬਾਲਮ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ
98156-25409

ਭਰਮ

ਕੀ ਪਤਾ ਤੂੰ ਕਿੱਥੇ ਲੁਕਿਆ ਏਂ,
ਨਾ ਦਿਸਦਾ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੋਲਦਾ ਏਂ।
ਕੁਝ ਖ਼ੁਸ਼ ਵੀ ਗਏ ਤੇਰੇ ਦਰ ਉੱਤੋਂ,
ਪਰ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਮੋੜਦਾ ਏਂ।
ਕਿੰਨਾ ਦੁੱਖ ਹੈ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਅੰਦਰ,
ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਚੁੱਪੀ ਤੋੜਦਾ ਏਂ।
ਇੱਕ ਦੁਖੀ ਕਿ ਕੋਈ ਔਲਾਦ ਨਾਹੀਂ,
ਦੂਜਾ ਔਲਾਦ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਭੋਗਦਾ ਏ।
ਸੁਣ ਮਾਂ ਦਾ ਵਿਰਲਾਪ, ਜਿਸ ਨੇ ਪੁੱਤ ਖੋਇਆ,
ਕਿਉਂ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਮਾਂ ਨੂੰ ਵਿਛੋੜਦਾ ਏਂ।
ਕੋਈ ਤਰਸੇ ਰੋਟੀ ਦੋ ਵਕਤ ਦੀ ਨੂੰ,
ਕੋਈ ਬਣੀ ਬਣਾਈ ਵੀ ਰੋੜ੍ਹਦਾ ਏ।
ਆ ਸਾਹਮਣੇ ਜੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈਂ ਤੂੰ,
ਬੰਦਾ ਡਰ ਤੋਂ ਹੀ ਕਿਉਂ ਹੱਥ ਜੋੜਦਾ ਏ।
'ਦੇਵ' ਸੋਚਦਾ ਭਰਮ ਇਹ ਮੁੱਕ ਜਾਵੇ,
ਜੋ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦਾ ਨ੍ਹੀਂ, ਕਈ ਕਰੋੜ ਦਾ ਏ।

-ਡਾ. ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਗ਼ਜ਼ਲ

ਜਦ ਉਂਗਲੀ ਨੂਰਾਨੀ ਫਿਰਦੀ ਰਬਾਬ 'ਤੇ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਕੂਲ੍ਹ ਫੁੱਟਦੀ ਧਰਤੀ ਬੇ-ਆਬ 'ਤੇ
ਤਿੜਕੇ ਜੋ ਸ਼ੀਸ਼ੇ 'ਚੋਂ ਵੀ ਤਕਦਾ ਸਬੂਤਾ ਚਿਹਰਾ
ਸਦਕੇ ਕਿਉਂ ਨਾ ਜਾਵਾਂ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਖ਼ਾਬ 'ਤੇ
ਜੋ ਆਖ ਦਿੰਦੇ ਦਿਲ ਦੀ ਤੂੰ ਫੋਲ ਦੇਖੀਂ ਪੰਨੇ
ਉਹ ਲਫ਼ਜ਼ ਕਿਧਰੇ ਹੈ ਨਾ ਤੇਰੀ ਕਿਤਾਬ 'ਤੇ
ਜਿਸਦੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਰੂਹ ਮਹਿਕਦੀ ਕੀਤੀ
ਕੰਡੇ ਵੀ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਸੀ ਓਸੇ ਗੁਲਾਬ 'ਤੇ
ਤੂੰ ਸਾਹ ਵੀ ਮੇਰੇ ਗਿਣਦਾ ਇਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕੀ ਹੋਈ
ਹੈਰਤ ਹੈ ਬਹੁਤ ਯਾਰਾ ਤੇਰੇ ਹਿਸਾਬ 'ਤੇ
ਸੀਨੇ 'ਚ ਅੱਗ ਜਿਸਦੇ ਪਿੱਛੇ ਰਿਖੀ ਨਾ ਮੁੜਦੇ
ਗਾਥਾ ਸਿਦਕ ਦੀ ਲਿਖਣ ਵਗਦੇ ਚਨਾਬ 'ਤੇ।

- ਕੁਲਵੰਤ ਰਿਖੀ

ਚੰਗੀਆਂ ਪੈੜਾਂ ਪਾ ਲੈ

ਮਾਰ ਮਾਰ ਕੇ ਹੱਕ ਪਰਾਇਆ ਤੂੰ,
ਉੱਚੇ ਭਾਵੇਂ ਮਹਿਲ ਬਣਾ ਲੈ।
ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਹੱਥ ਮਿਲਣੀ ਧਰਤੀ,
ਜਿੰਨਾ ਮਰਜ਼ੀ ਕਹਿਰ ਕਮਾ ਲੈ।
ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀਆਂ ਛੱਡ ਦੇ ਬੰਦਿਆ,
ਹੱਕ ਦੀ ਭਾਵੇਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਖਾ ਲੈ।
ਛੱਡ ਦੇ ਚੋਰੀ ਠੱਗੀ ਸੱਜਣਾ,
ਆਪਣਾ ਹੁਣ ਤੂੰ ਮਨ ਸਮਝਾ ਲੈ।
ਭਾਗੋਆਂ ਦਾ ਛੱਡ ਕੇ ਖਹਿੜਾ,
ਲਾਲੋਆਂ ਤਾਈਂ ਸਾਂਝ ਵਧਾ ਲੈ।
ਆਖ਼ਰ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਖਾਲੀ ਹੱਥੀਂ,
ਲੁੱਟ ਕੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਢੇਰ ਤੂੰ ਲਾ ਲੈ।
ਕੰਮ ਨੇਕੀ ਦੇ ਕਰ ਲੈ ਜੱਗ 'ਤੇ,
ਚੰਗਾ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਕਮਾ ਲੈ।
ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਦੇ ਲਾ ਕੇ ਰੁੱਖ,
ਹਵਾ ਪਾਣੀ ਧਰਤ ਬਚਾ ਲੈ।
ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਖ਼ਾਤਰ,
ਚੰਗੀਆਂ ਬੰਦਿਆ ਪੈੜਾਂ ਪਾ ਲੈ।
ਬਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ 'ਪਸਨਾਵਾਲੀਆ'
ਆਲਾ ਦੁਆਲਾ ਖ਼ੁਦ ਸਮਝਾ ਲੈ।

-ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਪਸਨਾਵਾਲ

ਆਦਤ

ਆਦਤ ਨਹੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਦੀ।
ਪਰ ਜ਼ਿੱਦ ਇੱਥੋਂ ਕੁਝ ਖੱਟਣ ਦੀ।
ਨਾ ਧੌਣ 'ਚ ਕਿੱਲਾ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ,
ਨਾ ਆਦਤ ਜੁੱਤੀ ਚੱਟਣ ਦੀ।
ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮੰਦੜੇ ਬੋਲ ਕਹੇ,
ਨਾ ਆਦਤ ਛੱਜ ਪਾ ਛੱਟਣ ਦੀ।
ਨਾ ਪੱਗ ਨੂੰ ਕਦੇ ਹੱਥ ਪਾਇਆ,
ਨਾ ਲੋੜ ਪਈ ਦਾੜ੍ਹੀ ਪੱਟਣ ਦੀ।
ਸਮਤਲ ਆਪਣੀ ਗੈਰਤ ਰੱਖੀ,
ਨਾ ਲੋੜ ਪਈ ਵੇਚਣ ਵੱਟਣ ਦੀ।
ਨਾ ਆਪਣੀ ਗੁੱਡੀ ਲਹਿਣ ਦੇਣੀ,
ਨਾ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿਸੇ ਦੀ ਕੱਟਣ ਦੀ।
ਸਦਾ ਕਦਰ ਕਿਰਤ ਦੀ ਕਰੀਏ,
ਕਿਰਤੀ ਹੱਥਾਂ ਦੇ ਅੱਟਣ ਦੀ।
ਸਿਵੀਆਂ ਜਿੱਥੇ ਬਸ ਗਰਜ਼ਾਂ ਨੇ,
ਆਦਤ ਉੱਥੋਂ ਦੜ ਵੱਟਣ ਦੀ।

- ਹਰਮੀਤ ਸਿਵੀਆਂ

ਲਤਾੜੀ ਮਿੱਟੀ

ਰਾਜੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਦੇ ਜਦ ਰਾਜ ਹੁੰਦੇ ਨੇ
ਹੇਠਾਂ ਸਿੰਘਾਸਣ ਤੇ ਸਿਰ ਤਾਜ ਹੁੰਦੇ ਨੇ
ਬਹਿੰਦਿਆਂ-ਉੱਠਦਿਆਂ ਹੋਵਣ ਸਲਾਮਾਂ
ਸ਼ਾਹੀ-ਲਾਸਾਨੀ ਨਖ਼ਰੇ ਨਾਜ਼ ਹੁੰਦੇ ਨੇ
ਇਸ ਤਾਜ ਤੋਂ ਉੱਤੇ ਜਦ ਗੁਮਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇ
ਜ਼ੁਲਮ ਹੀ ਜਦ ਧਰਮ ਈਮਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇ
ਮੈਂ ਹੀ ਰੱਬ ਇਹ ਵੀ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਮੇਰਾ ਸਭ
ਹੰਕਾਰੀ ਤੇ ਨੀਵਾਂ ਉਹ ਸ਼ੈਤਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇ
ਘੜਾ ਉਣਾ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਤਾਂ ਭਰ ਹੀ ਜਾਣਾ
ਕੀਤੇ ਕਰਮਾਂ ਨੇ ਲੇਖਾ ਤਾਂ ਕਰ ਹੀ ਜਾਣਾ
ਅੱਕੇ-ਥੱਕੇ ਹੋਏ ਜਦ ਲਿਆਉਣ ਕ੍ਰਾਂਤੀ
ਜੇਤੂ ਹਾਕਮਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਅੰਤ ਹਰ ਹੀ ਜਾਣਾ
ਲਤਾੜੀ ਮਿੱਟੀ ਧੂੜ ਬਣ ਉੱਤੇ ਨੂੰ ਆਵੇ
ਚੰਗਿਆੜੀ ਵੀ ਹੋ ਭਾਂਬੜ ਉੱਤੇ ਨੂੰ ਆਵੇ
ਤੇਰਾ ਰੁਤਬਾ ਮਾਇਆ ਲੱਗੋ ਜੇ ਚੰਗੇ ਲੇਖੇ
ਸੱਚ ਵਾਂਗ ਨੇਕੀ ਵੀ ਨਿੱਤਰ ਉੱਤੇ ਨੂੰ ਆਵੇ।

-ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੱਧਣ

ਦਾਇਰਾ

ਕਿੰਨਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ
ਮੇਰਾ ਦਾਇਰਾ
ਇੱਕ ਅਣੂ ਮਾਤਰ ਸਾਂ
ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਗਰਾਂ ਵਿੱਚ
ਛੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਕੱਚੀਆਂ ਕੰਧਾਂ
ਦੀ ਵਲਗਣ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ
ਪਿੰਡ ਦੀ ਜੂਹ ਤੱਕ ਸੀ ਮੇਰਾ ਦਾਇਰਾ
ਬੜਾ ਅਣਜਾਣ ਸਾਂ, ਬਹੁਤ ਬੇਖ਼ਬਰ ਸਾਂ
ਬਾਹਰੀ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ
ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਤਾ ਉਦੋਂ
ਕਿ ਹੀਰੋਸ਼ੀਮਾ ਤੇ ਨਾਗਾਸਾਕੀ ਦੀ
ਕੀ ਤਸਵੀਰ ਹੈ ?
ਜੱਲਿਆਂਵਾਲੇ ਬਾਗ਼ ਦਾ ਸਾਕਾ ਕੀ ਹੈ ?
ਪੰਦਰਾਂ ਅਗਸਤ ਮਨਾਉਣ ਦੀ
ਕੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ ?
ਪਰ ਹੁਣ ਤਾਂ
ਨਾਟੋ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਬੰਬਾਰੀ ਵੀ
ਕਰਦੀ ਹੈ ਘਾਇਲ ਮੈਨੂੰ ਵੀ
ਮਨੀਪੁਰ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ
ਨਫ਼ਰਤੀ ਭੀੜ ਵੱਲੋਂ
ਬੇਵੱਸ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਵਸਤਰ ਕਰਕੇ
ਸ਼ਰ੍ਹੇਆਮ ਬੇਪਤ ਕਰਨ
ਤੇ ਕਿਸੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ
ਜਿਊਂਦਿਆਂ ਸਾੜ ਦੇਣ ਦੀ ਖ਼ਬਰ
ਸਾੜਦੀ ਹੈ ਮੇਰਾ ਵੀ ਤਨ
ਉਸ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਦੀ ਦਰਦ ਭਰੀ ਖ਼ਾਮੋਸ਼ੀ
ਉਸ ਦੇ ਮਾਸੂਮਾਂ ਦੀ ਕੁਰਲਾਹਟ
ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਹੁਣ ਮੇਰਾ ਦਰਦ ਏ ਜਿਗਰ
ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ ਮੇਰਾ ਦਾਇਰਾ
ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

-ਗੁਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਲਾਸਾਨੀ

ਗ਼ਜ਼ਲ

ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਗਾਲ ਜਵਾਨੀ ਲੱਖਾਂ ਦੀ,
ਜੀਅ ਨਾ ਮੰਦੜੇ ਹਾਲ ਜਵਾਨੀ ਲੱਖਾਂ ਦੀ।
ਤੇਰਾ ਬੁਝਿਆ ਚਿਹਰਾ ਕੋਈ ਬਾਤ ਕਹੇ,
ਲੋਕੀਂ ਕਰਨ ਸਵਾਲ ਜਵਾਨੀ ਲੱਖਾਂ ਦੀ।
ਭੌਰੇ ਅਕਸਰ ਰਸ ਪੀ ਕੇ ਉੱਡ ਜਾਂਦੇ ਨੇ,
ਰੂਹ ਦਾ ਹਾਣੀ ਭਾਲ ਜਵਾਨੀ ਲੱਖਾਂ ਦੀ।
ਕਿਰਤ ਕਮਾਈ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਬਣਾ,
ਬੀਤ ਰਹੇ ਨੇ ਸਾਲ ਜਵਾਨੀ ਲੱਖਾਂ ਦੀ।
ਮਾਵਾਂ ਤਾਂ ਔਲਾਦ ਦਾ ਦੁੱਖ ਵੀ ਵੇਖਣ ਨਾ,
ਕਰ ਜਾਵੀਂ ਨਾ ਬੇਹਾਲ ਜਵਾਨੀ ਲੱਖਾਂ ਦੀ।
ਅੱਜ ਤਿਜੋਰੀ ਭਰ ਲੈ ਕਰਕੇ ਹਿੰਮਤ ਤੂੰ,
ਹੋ ਜਾ ਮਾਲੋਮਾਲ ਜਵਾਨੀ ਲੱਖਾਂ ਦੀ।
ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਤਾਂ ਬੁਜ਼ਦਿਲ ਕਰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ,
ਜੀਣਾ ਹੈ ਹਰ ਹਾਲ ਜਵਾਨੀ ਲੱਖਾਂ ਦੀ।
ਅੱਜ ਕਰੇਂਗਾ ਤਾਂ ਹੀ ਤੇ ਕੱਲ੍ਹ ਸੰਵਰੇਗਾ,
ਕੱਲ੍ਹ 'ਤੇ ਗੱਲ ਨਾ ਟਾਲ ਜਵਾਨੀ ਲੱਖਾਂ ਦੀ।
ਮਾਈ ਬਾਪ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਵੇਖ ਜਿਉਂਦੇ ਨੇ,
ਬਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਢਾਲ ਜਵਾਨੀ ਲੱਖਾਂ ਦੀ।
ਲੱਭਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਹੀ ਤਾਂ ਬੱਸ ਮਿਲਦੀ ਹੈ,
ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਟਕਸਾਲ ਜਵਾਨੀ ਲੱਖਾਂ ਦੀ।

-ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜਟਾਣਾ

ਪੰਛੀ

ਸਾਡੇ ਘਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਦੇ ਵਿੱਚ
ਰੁੱਖ 'ਤੇ ਚਿੜੀ ਨੇ ਆਲ੍ਹਣਾ ਪਾਇਆ।
ਮੈਨੂੰ ਠੂੰਗੇ ਮਾਰਨ ਲੱਗੀ
ਨੇੜੇ ਜਦ ਮੈਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹਿਆ।
ਨੇੜੇ ਹੋ ਕੇ ਤੱਕਿਆ ਜਦ ਮੈਂ
ਨਿੱਕੇ ਨਿੱਕੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਆਂਡੇ
ਉਦਾਸ ਚਿੜੀ ਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਚਿਹਰਾ
ਜਿਵੇਂ ਉਹਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮਝਾਇਆ।
ਥੋੜ੍ਹੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸੀ ਉੱਥੋਂ
ਚੀਂ ਚੀਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੀ ਆਈ।
ਚਿੜੀ ਚੋਗਾ ਭੱਜ ਭੱਜ ਲਿਆਵੇ
ਖ਼ੁਸ਼ੀ 'ਚ ਫਿਰੇ ਨਾ ਫੁੱਲੀ ਸਮਾਈ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੌਣਕ ਲੱਗਦੀ
ਜੋ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁੱਖ ਨੇ ਲਾਉਂਦੇ।
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁੱਖ ਨਾ ਕੋਈ
ਉੱਥੇ ਸੰਧੂ ਪੰਛੀ ਕਦੇ ਨਾ ਆਉਂਦੇ।

- ਹਰਭਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ

ਸ਼ਹੀਦ ਊਧਮ ਸਿੰਘ

ਗਦਰੀ ਸੂਰਾ ਊਧਮ ਸਿੰਘ ਸੀ, ਜਨਮਿਆ ਵਿੱਚ ਸੁਨਾਮ।
ਲੰਡਨ ਜਾ ਕੇ ਸੋਧਿਆ ਦੁਸ਼ਮਣ, ਜਿੰਦ ਕੀਤੀ ਕੁਰਬਾਨ।

ਯਤੀਮਖ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਬੀਤਿਆ ਬਚਪਨ, ਮਾਪੇ ਛੇਤੀ ਮੋਏ।
ਜੱਲਿਆਂ ਵਾਲਾ ਵੇਖ ਕੇ ਸਾਕਾ, ਬੁੱਕ ਬੁੱਕ ਹੰਝੂ ਰੋਏ।
ਰਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੇਰਾ, ਲੱਖ ਲੱਖ ਹੈ ਪ੍ਰਣਾਮ।

ਮੁੱਢਲਾ ਨਾਂ ਸੀ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਤੇ, ਸ਼ੇਰਾਂ ਵਾਂਗਰ ਗੱਜਿਆ।
ਲੰਡਨ ਜਾ ਓਡਵਾਇਰ ਮਾਰਿਆ, ਪਰ ਉਥੋਂ ਨਾ ਭੱਜਿਆ।
ਮਾਰ ਕੇ ਵੈਰੀ, ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਦਾ ਕੀਤਾ ਉੱਚਾ ਨਾਮ।

ਕੈਕਸਟਨ ਹਾਲ ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ, ਠੋਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਵੈਰੀ।
ਹਸ਼ਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣਾ ਜੋ, ਤੱਕਂਗਾ ਨਜ਼ਰੀਂ ਕੈਰੀ।
ਊਧਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, ਕਿੰਦਾਂ ਜੀਣਾ ਵਿੱਚ ਸਵੈਮਾਨ।

ਤੇਰਾਂ ਮਾਰਚ ਦਾ ਦਿਨ ਸੀ ਤੇ, ਸਾਲ ਉੰਨੀ ਸੌ ਚਾਲੀ।
ਬੰਨ੍ਹ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸੋਧਿਆ ਵੈਰੀ, ਵਾਰ ਗਿਆ ਨਾ ਖਾਲੀ।
ਸ਼ੇਰਾਂ ਵਰਗੇ ਊਧਮ ਸਿੰਘ ਨੇ, ਕੀਤਾ ਕੰਮ ਤਮਾਮ।

ਚੱਲਿਆ ਕੇਸ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿੱਚ ਤੇ, ਫਾਂਸੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ।
ਸਾਲ ਉੰਨੀ ਸੌ ਚਾਲੀ ਸੀ ਤੇ, ਦਿਨ ਸੀ 'ਕੱਤੀ ਜੁਲਾਈ।
ਮੌਤੋਂ ਮੂਲ ਨ ਡਰਿਆ ਯੋਧਾ, ਪੀਤਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਜਾਮ।
ਲੰਡਨ ਜਾ ਕੇ ਸੋਧਿਆ ਦੁਸ਼ਮਣ, ਜਿੰਦ ਕੀਤੀ ਕੁਰਬਾਨ।

ਪ੍ਰੋ. ਨਵ ਸੰਗੀਤ ਸਿੰਘ
9417692015

ਬਰਸਾਤ

ਬੜੇ ਸ਼ੌਕ ਨਾਲ਼ ਸੁਬਾਹ ਸਵੇਰੇ,
ਪਿੰਡ ਆਪਣੇ ਦੀ ਗੇੜੀ ਲਾਈ ,
ਤੁਰ ਪਿਆ ਮੈਂ ਸੜਕੇ ਸੜਕੀ,
ਤੱਕਿਆ ਚੜ੍ਹਿਆ ਰੂਪ ਸਵਾਈ।
ਦੋਨੋਂ ਪਾਸੇ ਹਰਿਆਲੀ ਛਾਈ,
ਜਾਣੋ ਮਖ਼ਮਲ ਹੈ ਕਰੀ ਵਛਾਈ,
ਮੌਸਮ ਗੁੰਮਸੁੰਮ ਡਰਿਆ ਜਾਪੇ,
ਰੁੱਤ ਸਾਉਣ ਦੇ ਰੰਗ ਲਿਆਈ।

ਝੋਨਾ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਗੋਡੇ ਗੋਡੇ,
ਮੋਢੇ ਮੋਢੇ ਮੱਕੀ ਨੇ ਕਰੀ ਚੜ੍ਹਾਈ,
ਸਿਰ ਉੱਤੋਂ ਕਮਾਦ ਹੈ ਲੰਘਿਆ,
ਚਰੀ, ਬਾਜਰੇ ਹੈ ਸ਼ਰਤ ਲਗਾਈ।
ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਹੂੰਮ ਨੇ ਵੱਟ ਕੱਢੇ,
ਛੱਲੀ ਦੇਖੋ ਗੱਠ ਫੁੱਟਣ 'ਤੇ ਆਈ,
ਮੋਠ, ਮੂੰਗੀ ਨੇ ਜਾੜ੍ਹ ਮਾਰਿਆ,
ਮਾਂਹ, ਤਿਲਾਂ ਕਰੀ ਪੂਰੀ ਚੜ੍ਹਾਈ।

ਭਿੰਡੀ ਤੋਰੀ, ਕਪਾਹੀਂ ਫੁੱਲ ਲੱਗੇ,
ਰਾਜਮਾਂਹ, ਰੌਂਗੀ, ਫੁੱਟ ਹੈ ਪਕਾਈ,
ਰਾਮਾ ਤੋਰੀ, ਥੱਬ ਫ਼ਲ ਝੁੱਲੀਆਂ,
ਪੇਠਿਆਂ, ਕੱਦੂਆਂ ਵੇਲ ਹੈ ਵਧਾਈ।
ਬੈਂਗਣ, ਕਰੇਲੇ ਸਾਥ ਨਿਭਾਉਂਦੇ,
ਅਰਬੀ, ਕਚਾਲੂ, ਹਲਦੀ ਹੈ ਲਾਈ,
ਗੁੱਡ ਗੁਡਾਈ ਤੋੜ ਤੁੜਾਈ ਚੱਲੇ,
ਕਿਸਾਨ, ਕਾਮੇ ਰੌਣਕ ਹੈ ਲਾਈ।

ਤੂਤ ਟਾਹਲੀਆਂ ਭਰ ਜੋਬਨ 'ਤੇ,
ਪਰ ਅੱਕ, ਭੰਗ ਦੀ ਹੋਈ ਸੁਕਾਈ,
ਕਾਨੇ, ਨੜੇ, ਕਾਹੀ ਨੂੰ ਲੱਗੇ ਫੁੱਲ,
ਤੱਕ ਕੇ ਰੂਹ ਡਾਢੀ ਮੁਸਕਰਾਈ।
ਲੰਘਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਬਾਗ਼ ਦੇ ਕੋਲੋਂ,
ਮਿੱਠੀ ਮਹਿਕ ਅੰਬਾਂ ਦੀ ਆਈ,
ਜਾਮੁਣ,ਜਮੋਏ ਦਾ ਜ਼ਾਇਕਾ ਵੱਖ,
ਅਮਰੂਦਾਂ ਨੇ ਖ਼ੁਸ਼ਬੋਅ ਉਡਾਈ।

ਤੱਕਦੇ ਤੱਕਦੇ ਗਹਿਰ ਬਣ ਉੱਠੀ,
ਘਟਾ ਘਨਘੋਰ ਅਕਾਸ਼ 'ਤੇ ਛਾਈ,
ਮੀਂਹ ਬਰਸੇ ਰਿਮ ਝਿੰਮ ਰਿਮ ਝਿੰਮ,
ਚਿਹਰਿਆਂ 'ਤੇ ਰੌਣਕ ਹੈ ਆਈ।
ਪਿਆ ਮੈਨੂੰ ਸਵਰਗ ਦਾ ਝਉਲਾ,
ਤਨ ਦੇ ਸੰਗ ਸੀ ਰੂਹ ਨਸ਼ਿਆਈ,
ਲੋਰ ਅਗੰਮੀ ਨਸ ਨਸ ਚੜ੍ਹ ਗਈ,
ਆ ਕੇ ਅਨਹਦ ਨਾਦ ਵਜਾਈ।

ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ "ਨੂਰਪੁਰੀ"

ਪੱਤਰ ਲੇਖਣ - ਇੱਕ ਲੁਪਤ ਹੁੰਦੀ ਸੰਵਾਦ ਕਲਾ

ਵਿਜੈ ਗਰਗ ਸਾਬਕਾ
ਪੀ.ਈ.ਐਸ. - 1
ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਪ੍ਰਿੰਸਪਲ

ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਆਪਣੇ ਦਾ ਪੱਤਰ ਆਉਣਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਤਿਉਹਾਰ ਵਰਗੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਲਿਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਡਾਕੀਏ ਦੀ ਘੰਟੀ ਵੱਜਦੇ ਹੀ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੀਆਂ ਨਿਗਾਹਾਂ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵੱਲ ਟਿਕ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਪੱਤਰ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਉਹੀ ਪਿਆਰ, ਮਮਤਾ ਅਤੇ ਯਾਦਾਂ ਤਾਜ਼ਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਅੱਜ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ, ਈ-ਮੇਲ, ਵਟਸਐਪ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਪੱਤਰ ਲੇਖਨ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਇੱਕ ਲੁਪਤ ਹੁੰਦੀ ਸੰਵਾਦ ਕਲਾ ਬਣਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪੱਤਰ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਦਰਪਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੱਥ ਨਾਲ ਲਿਖੇ ਹਰ ਅੱਖਰ ਵਿੱਚ ਲੇਖਕ ਦੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ, ਉਸ ਦਾ ਪਿਆਰ, ਸਨੇਹ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਝਲਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੱਥ-ਲਿਖਤ ਪੱਤਰ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਅਜਿਹਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਲੇਖਕ ਆਪ ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਠਾ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਡਿਜ਼ਿਟਲ ਸੁਨੇਹੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਗਰਮਾਹਟ ਅਤੇ ਆਤਮਿਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜੋ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਪੱਤਰ ਲੇਖਨ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਬੌਧਿਕ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰਸਮੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਰਸਮੀ ਪੱਤਰ ਲਿਖਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਭਾਸ਼ਾ 'ਤੇ ਪਕੜ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਵਿਕਸਿਤ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਦੀ ਕਲਾ ਨਿਖਰਦੀ ਸੀ। ਪੱਤਰ ਲਿਖਦਿਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਸੋਚ-ਸਮਝ ਕੇ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਵਧਦੀ ਸੀ। ਅੱਜ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ, ਸੰਖੇਪ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਇਮੋਜੀਆਂ ਦੇ ਵਧਦੇ ਰੁਝਾਨ ਕਾਰਨ ਇਹ ਆਦਤ ਘੱਟਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਡਿਜ਼ਿਟਲ ਯੁੱਗ ਨੇ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਤੇਜ਼, ਆਸਾਨ ਅਤੇ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਕੁਝ ਸਕਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਵੀਡੀਓ ਕਾਲ, ਵਾਇਸ ਮੈਸੇਜ ਅਤੇ ਈ-ਮੇਲ ਨੇ ਦੂਰੀਆਂ ਘਟਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਇਸ ਸੁਵਿਧਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਵੀ ਘਟਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀ ਹਰ ਗੱਲ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਲਿਖਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਹੁਣ ਗੱਲਬਾਤ ਅਕਸਰ ਕੁਝ ਲਾਈਨਾਂ ਜਾਂ ਇਮੋਜੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੱਤਰ ਮਨੁੱਖੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਸਾਧਨ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਵੱਲੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ, ਭੈਣ-ਭਰਾ ਦੇ ਸਨੇਹ ਭਰੇ ਸੁਨੇਹੇ, ਦੋਸਤਾਂ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀਆਂ ਦੇ ਪਿਆਰ ਭਰੇ ਪੱਤਰ ਅੱਜ ਵੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਨਮੋਲ ਧਰੋਹਰਾਂ ਹਨ। ਕਈ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੱਤਰ ਅੱਜ ਵੀ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਗਜ਼ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਮਹੱਤਵ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਹਾਨ ਆਗੂਆਂ, ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ, ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੈਨਾਨੀਆਂ ਦੇ ਪੱਤਰ ਅੱਜ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਨ। ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ, ਜਵਾਹਰਲਾਲ ਨੇਹਰੂ, ਰਬਿੰਦਰਨਾਥ ਠਾਕੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਹਾਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਪੱਤਰਾਂ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ, ਜੀਵਨ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੱਤਰ ਸਿਰਫ਼ ਨਿੱਜੀ ਸੰਚਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਸਗੋਂ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਾ ਸਰੋਤ ਵੀ ਸਨ। ਅੱਜ ਦੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਲਈ ਪੱਤਰ ਲੇਖਨ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਦੁਬਾਰਾ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪੱਤਰ ਲੇਖਨ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ, ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਾਲ ਪੱਤਰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਨਮਦਿਨ, ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ, ਮਾਤਾ ਦਿਵਸ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਦਿਵਸ ਵਰਗੇ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਹੱਥ-ਲਿਖਤ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਜੀਵੰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪੱਤਰ ਲੇਖਨ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਧੀਰਜ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪੱਤਰ ਲਿਖਣ ਵੇਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁੰਦਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਨਿਖਾਰਦੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਵਿਅਕਤਿਤਵ ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਵਾਰਦੀ ਹੈ।

ਭਾਵੇਂ ਡਿਜ਼ਿਟਲ ਸੰਚਾਰ ਅੱਜ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਮੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾਂਭ ਕੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਨਹੀਂ। ਇੱਕ ਹੱਥ-ਲਿਖਤ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਜੋ ਪਿਆਰ, ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਆਪਣਾਪਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਡਿਜ਼ਿਟਲ ਸੁਨੇਹੇ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਇਸ ਕਲਾ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜੀਵੰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਂਝੇ ਯਤਨ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਹਰ ਪਰਿਵਾਰ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਪਿਆਰੇ ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਾਲ ਪੱਤਰ ਲਿਖਣ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਲਾ ਮੁੜ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਸਗੋਂ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਵੀਂ ਮਿਠਾਸ ਭਰੇਗੀ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੱਤਰ ਲੇਖਨ ਕੇਵਲ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ, ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਜੀਵੰਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ। ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਸਗੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੋੜ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਨਮੋਲ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਭੁੱਲਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਗਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਈਏ, ਤਾਂ ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਸਿਆਹੀ ਨਾਲ ਲਿਖੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦੀਆਂ ਰਹਿਣ।

ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਹੈ ਤਜਰਬਿਆਂ ਦੀ ਖੇਡ

ਅਨਿਲ ਜੈਨ

ਭਾਰਤ 'ਚ ਨਵੀਂ ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ 6 ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਯੋਗਾਂ ਦਾ ਦੌਰ ਅਜੇ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 'ਇਕ ਦੇਸ਼ ਇਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸੰਸਥਾ' ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ। ਇਸੇ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਤਹਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਟੈਸਟਿੰਗ ਏਜੰਸੀ (ਐਨ.ਟੀ.ਏ.) ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਮੈਡੀਕਲ ਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦਾਖਲਿਆਂ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ, ਪਰ ਐਨ.ਟੀ.ਏ. ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿਚ ਬਹੁਤੀ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਜਾਰੀ ਹਨ, ਇਸ ਸਾਲ ਨੀਟ-ਯੂ.ਜੀ. ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਪੇਪਰ ਲੀਕ ਹੋਣ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ 'ਚ ਫ਼ੌਜ ਨੂੰ ਵੀ ਇਕ ਪ੍ਰਯੋਗ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਇਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆ 6 ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਹੋਵੇਗੀ ਤੇ ਇਹ ਕੰਪਿਊਟਰ-ਅਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ 'ਚ ਦਾਖਲਾ 12ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕੇਂਦਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ (ਸੀ.ਯੂ.ਈ.ਟੀ.) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੜਬੜੀਆਂ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੇ ਸਾਲ 12ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ 50 ਫ਼ੀਸਦੀ 'ਵੇਟੇਜ' ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਨਾਂ ਪ੍ਰਯੋਗਾਂ ਕਰਕੇ ਦਾਖਲੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਲਈ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੁਚਿੱਤੀ 'ਚ ਪਏ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ 'ਚ ਕਿਹੜਾ ਨਵਾਂ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦੇਵੇ।

ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਧੋਖਾਧੜੀ : ਮੁਫ਼ਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੇ ਜਨਤਕ ਖਾਤਿਆਂ 'ਚ ਨਕਦੀ ਟਰਾਂਸਫਰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਦਾ ਪੱਕਾ ਫਾਰਮੂਲਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕਈ ਵਾਅਦੇ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਹਰ ਕੋਈ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਤੀ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਨਾਲ ਤਨਖਾਹਾਂ ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ 'ਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਆਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਕਾਸ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵੀ ਸੀਮਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਐਲਾਨੀਆਂ ਮੁਫ਼ਤ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਨਵਾਂ ਤਰੀਕਾ ਲੱਭ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ 'ਚ ਕਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜੋੜਨੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ 'ਚ ਭਾਜਪਾ ਗੱਠਜੋੜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡੇਢ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ 'ਮਾਝੀ ਲਾਡਕੀ ਬਹਿਣ ਯੋਜਨਾ' ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 90 ਲੱਖ ਘਟਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਾਲਾਨਾ ਖਰਚਾ 46,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ 20,000 ਕਰੋੜ ਘਟ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਅਜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੰਨੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਮਹਿਲਾ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਿਰਫ਼ 22 ਲੱਖ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਾਮ ਮੰਦਰ ਦੇ ਸੀ.ਈ.ਓ. ਦੀ ਚੋਣ : ਅਯੁੱਧਿਆ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਜਨਮ ਭੂਮੀ ਮੰਦਰ ਵਿਚ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਦੀ ਚੋਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਚੜ੍ਹਾਵੇ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਇਕ ਨਵੀਂ ਵਿਵਸਥਾ ਬਣਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਵੀਂ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਕ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਸੀ.ਈ.ਓ.) ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸੀ.ਈ.ਓ. ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜੱਜ ਜਸਟਿਸ ਪ੍ਰਮੋਦ ਕੋਹਲੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਸੀ.ਈ.ਓ. ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਕੁਝ ਨਿਯਮ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਸੀ.ਈ.ਓ. ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ 18 ਜੁਲਾਈ ਤੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੀ.ਈ.ਓ. ਦੇ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹਨ: ਉਮੀਦਵਾਰ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਤੇ ਵਿੱਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ 20 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਰੱਖਦਾ ਹੋਵੇ, ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਦੂਜੀ ਸ਼ਰਤ ਉਹ ਵੈਸ਼ਣਵ ਤੇ ਰਾਮ ਭਗਤ ਹੋਵੇ। ਹੁਣ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਤਜਰਬੇ ਵਾਲੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗਣ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਕੀ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਦਿਖਾਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਜਾਣਕਾਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਵ ਹਿੰਦੂ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਹੀ ਚੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹਾ ਦਿਖਾਵਾ ਕਰਨਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੱਥ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨਾਲ : ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਜਨਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਪੈਟਰੋਲ 'ਚ ਈਥਾਨੌਲ ਮਿਲਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸਰਕਾਰ ਜਨਤਾ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਟੋਮੋਬਾਈਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਦੁਨੀਆ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਆਟੋਮੋਬਾਈਲ ਕੰਪਨੀਆਂ 'ਚੋਂ ਇਕ ਟੋਯੋਟਾ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਇਨਫਲੂਐਂਸਰ ਮਨੀਸ਼ ਕਸ਼ਯਪ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ। ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਕਸਰ ਨਾਗਰਿਕ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇੱਥੇ ਸਭ ਉਲਟ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਟੋਯੋਟਾ ਨੇ ਇੰਜਣ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਨੀਸ਼ ਕਸ਼ਯਪ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਮਨੀਸ਼ ਕਸ਼ਯਪ ਨੇ ਵੀ ਟੋਯੋਟਾ ਕਾਰ 'ਚ ਗੜਬੜੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਈਥਾਨੌਲ-ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਪੈਟਰੋਲ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਇੰਜਣ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਪਹੁੰਚਣ ਕਾਰਨ ਇੰਜਣ 'ਚ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਕਾਰ ਸਿਰਫ਼ 12,000 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਚੱਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੀ ਗੜਬੜੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਈਥਾਨੌਲ-ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਪੈਟਰੋਲ 'ਤੇ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਟੋਯੋਟਾ ਵਲੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਵਾਉਣ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਈਥਾਨੌਲ ਮਿਸ਼ਰਤ ਪੈਟਰੋਲ ਇੰਜਣ 'ਚ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਜੀਬ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਖਪਤਕਾਰ ਕਿਸੇ ਉਤਪਾਦ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਸ ਦੇ ਉੱਪਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨਾ, ਨਵੇਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਹੈ।

ਦੱਖਣ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਦੋਸਤੀ : ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਅਕਸਰ ਇਹ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਦਭਾਵਨਾ ਤੇ ਦੋਸਤੀ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਇਕੋ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਪਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦੋਸਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਦੀ ਤਾਰੀਫ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ 'ਚ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀ ਪੂਰੀ ਸਦਭਾਵਨਾ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰਾ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਇਕੋ ਮੰਚ 'ਤੇ ਸਨ ਤਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਨੇ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਦੀ ਜੰਮ ਕੇ ਤਾਰੀਫ ਕੀਤੀ। ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਤੇ ਕਰਨਾਟਕ 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਚੰਦਰਬਾਬੂ ਨਾਇਡੂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਐਨਡੀਏ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਨਾਇਡੂ ਨੇ ਰੇਵੰਤ ਰੈਡੀ ਅਤੇ ਡੀ.ਕੇ ਸ਼ਿਵਕੁਮਾਰ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਿਵਕੁਮਾਰ ਨੇ ਇੰਨੇ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੇਵੰਤ ਰੈਡੀ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿਤਾਂ ਨਾਲ ਕਦੇ ਵੀ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਨਾਇਡੂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ। ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਿਜੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਤੇ ਚੰਦਰਬਾਬੂ ਨਾਇਡੂ ਦਾ ਰਵੱਈਆ ਬਹੁਤ ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਵਾਲਾ ਹੈ।

Dosanjh Family
AUTO GROUP

Cadillac
CHEVROLET
INFINITI
KIA
NISSAN
BUICK
GMC
LIVERMORE TOYOTA
HYUNDAI
Fremont Hyundai
TOYOTA
Ford
ACURA

DUBLIN CHEVOLET
FREMONT CHEVROLET
CONCORD CHEVROLET

DUBLIN CADILLAC
FREMONT CADILLAC
ACURA OF CONCORD

DUBLIN BUICK GMC
FREMONT BUICK GMC
CONCORD NISSAN

DUBLIN KIA
STEVENS CREEK CHEVROLET
LIVERMORE TOYOTA

DUBLIN NISSAN
STEVENS CREEK CADILLAC
FREMONT FORD

DUBLIN INFINITI
FREMONT HYUNDAI